ព្រះ
ត្រៃបិដកបាលី
និង
សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ
សុត្តន្តបិដក
សំយុត្តនិកាយ មហាវារវគ្គ
នវមភាគ
៣៧

ផ្សព្វផ្សាយដោយសម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ព. ស. ២៥៥៣

SUTTANTAPIṬAKA

SAṂYUTTANIKĀYA

MAHĀVĀRAVAGGA

NAVAMABHĀGA

37

សម្ដេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជាធិបតី បួរ គ្រី

សម្ដេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និយមវចនៈ

ព្រះត្រៃបិដកត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រមាណ ៥០០ ឆ្នាំឬាយ ក្រោយអំពីការរំលត់ព្រះខន្ធ ចូលកាន់ព្រះបរមនិព្វានរបស់សម្ដេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមគ្រូជាអម្ចាស់នៃយើងគ្រប់គ្នា ។ គ្រប់ប្រទេសអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា និងប្រទេសខ្លះមួយចំនួនមិនមែនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រប់អង្គការពុទ្ធិកសមាគម និងតាមបណ្ណាល័យជាតិធំៗ តែងតែបានទទួលយកមកតម្កល់ ទុកធ្វើជាគ្រឹះ ដើម្បី ធ្វើការស្រាវ ជ្រាវសិក្សា ស្វែងយល់ តាមអ្វីដែលហៅថាព្រះពុទ្ធវាចា (ពុទ្ធធម៌) ។ កាលដើម ឡើយគេនាំគ្នា កត់ត្រាលើ ស្លឹករឹត ព្រមទាំងសរសេរចារឹកលើផែនថ្ម និងលើផែនលោហៈ ក៏មាន លុះចំណេរតមកក៏បាននាំគ្នា បោះពុម្ពលើក្រដាស ចងក្រងជាសៀវភៅ (គម្ពីរ) រហូតបច្ចុប្បន្ន នេះ បច្ចេកវិជ្ជាកាន់តែ ចម្រើនឡើង គេបានវាយបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ តែទោះបីជាបច្ចេកទេស ម៉ាស៊ីនចម្រើនឡើងយ៉ាងណា ក៏នៅមិនអាចបោះបង់សៀវភៅចោលបានឡើយ ដូច្នេះហើយទើប យើងខ្ញុំបានខិតខំធ្វើឲ្យកើតមាន ឡើងនូវក្រុមអក្សរព្រះត្រៃបិដក ដើម្បីជួយធ្វើឲ្យអក្ខរៈខ្លះដែលរលុប មិនអាចអានច្បាស់បាន ឲ្យមាន ការច្បាស់តាមតួអក្ខរៈឡើងវិញ ។

ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏មុតមាំដែលមានចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ជាកាតព្វកិច្ចមួយដ៏ធំ ក្នុងតួនាទីជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានប្រគល់កាយថ្វាយជីវិត អ្នកធ្វើដំណើរតាមស្នាមព្រះបាទសម្ដេច ព្រះពុទ្ធអង្គ រួមកម្លាំងទ្រទ្រង់ បានធ្វើការលះបង់កម្លាំងកាយ វាចា ចិត្ត ទ្រព្យធនផ្ទាល់ ព្រមទាំងបបួល ពុទ្ធបរិស័ទ ញាតិមិត្តជិតឆ្ងាយ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសធ្វើឡើង ដើម្បីជាពុទ្ធបូជា ធម្មបូជា សង្ឃបូជា ។

សូមសេចក្ដីឧស្សាហ៍ក្នុងការជាកុសលនេះ សម្រេចប្រយោជន៍ជូនដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជូនដល់ពុទ្ធបរិស័ទ សូមបានប្រកបតែនឹងសេចក្ដីសុខចម្រើនរុងរឿង ក្នុងលោកនេះផង និងលោកដទៃខាងមុខទៀតផង ជាកិយ្យោភាពតរៀងទៅ ។

វត្តបទុមធ. ថ្ងៃទី ០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

បួរ-គ្រី

VATT Botum Dhammavutt Sangkat Chatumuk Khan Daun Penh P.Penh

Printed and donated for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org
Website:http://www.budaedu.org
This book is strictly for free distribution, it is not for sale.
សំរាប់ជាធម្មទានតែប៉ុណ្ណោះ

សេចក្តីណែនាំក្នុងការអាន

១) *ប្រសិនបើលោកអ្នកអាន បានឃើញពាក្យទាំងឡាយណា ដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ហើយបន្ទាប់មកបានឃើញព្យញ្ជនៈមួយតួទៀតនៅខាងចុងពាក្យនោះ សូមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា ព្យញ្ជនៈដែលនៅខាងចុងនោះ គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ដោយកំហុសបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ ។*

ឧទាហរណ៍

-ពាក្យខ្មែរ: **សម្ល** *ក្នុងពាក្យនេះ ព្យញ្ជនៈ* **ល** *គឺជាជើងរបស់ព្យញ្ជនៈ* **ម** *ដូច្នេះពាក្យនេះគឺ* **សម្ល** *។*

-ពាក្យបាលី: **តស្ស** *គឺ* **តស្ស** *។*

២) *ចំពោះពាក្យខ្មែរ យើងសម្រេចយកតាមវចនានុក្រមខ្មែរ របស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជជោតញ្ញាណោ (***ជួន-ណាត***) ជាគោល ។ ប៉ុន្តែបើពាក្យទាំងឡាយណា ដែលអាចសរសេរតាមបែបបុរាណក៏ត្រឹមត្រូវដែរនោះ យើងខ្ញុំសូមរក្សានូវពាក្យទាំងនោះទុកដដែល ។*

៣) *ចំពោះ* **សន្លឹកច្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ** *ដែលមាននៅផ្នែកខាងចុងនៃព្រះត្រៃបិដកច្បាប់ដើម ក្រុមយើងខ្ញុំសូមមិនដាក់ទៀតទេ ព្រោះក្រុមការងារយើងបានកែតម្រូវតាមនោះរួចរាល់ហើយ ។*

សុត្តន្តបិដក

សំយុត្តនិកាយ មហាវារវគ្គ

នវមភាគ

៣៧

សុត្តន្តបិដកេ

សំយុត្តនិកាយស្ស មហាវារវគ្គោ

នវមោ ភាគោ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

អវិជ្ជាវគ្គោ

[១] ឯវម្មេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ភិក្ខវោតិ ។ ភទន្តេតិ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ ។ ភគវា ឯតទវោច ។

សុត្តន្តបិដក

សំយុត្តនិកាយ មហាវារវគ្គ

នវមភាគ

សូមនមស្សការព្រះដ៏មានព្រះភាគ

ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ ។

អវិជ្ជាវគ្គ

[១] *ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូច្នេះ ។*

២

[២] អវិជ្ជា ភិក្ខវេ បុព្វង្គមា អកុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា អន្វទេវ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ។ អវិជ្ជាគតស្ស ភិក្ខវេ អវិទ្វសុនោ មិច្ឆាទិដ្ឋិ បហោតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិស្ស មិច្ឆាសង្កប្បោ បហោតិ មិច្ឆាសង្កប្បស្ស មិច្ឆាវាចា បហោតិ មិច្ឆាវាចស្ស មិច្ឆាកម្មន្តោ បហោតិ មិច្ឆាកម្មន្តស្ស មិច្ឆាអាជីវោ បហោតិ មិច្ឆាអាជីវស្ស មិច្ឆាវាយាមោ បហោតិ មិច្ឆាវាយាមស្ស មិច្ឆាសតិ បហោតិ មិច្ឆាសតិស្ស មិច្ឆាសមាធិ បហោតិ ។

[៣] វិជ្ជា ច ខោ ភិក្ខវេ បុព្វង្គមា កុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា អន្វទេវ ហិរោត្តប្បំ ។ វិជ្ជាគតស្ស ភិក្ខវេ វិទ្វសុនោ សម្មាទិដ្ឋិ បហោតិ សម្មាទិដ្ឋិស្ស សម្មាសង្កប្បោ បហោតិ សម្មាសង្កប្បស្ស សម្មាវាចា បហោតិ សម្មាវាចស្ស សម្មាកម្មន្តោ បហោតិ

[២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អវិជ្ជាជាប្រធាននៃអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីញ៉ាំងសេចក្តីមិនខ្មាសបាបនិងមិនខ្លាចបាប ឲ្យកើតឡើងជាលំដាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឃើញខុស រមែងកើតឡើងដល់បុគ្គលល្ងង់ខ្លៅ ប្រកបដោយអវិជ្ជា សេចក្តីត្រិះរិះខុស កើតឡើងដល់បុគ្គលមានសេចក្តីឃើញខុស វាចាខុស កើតឡើងដល់បុគ្គលមានសេចក្តីត្រិះរិះខុស ការងារខុស កើតឡើងដល់បុគ្គលមានវាចាខុស ការចិញ្ចឹមជីវិតខុស កើតឡើងដល់បុគ្គលមានការងារខុស ការព្យាយាមខុស កើតឡើងដល់បុគ្គលមានការចិញ្ចឹមជីវិតខុស ការរឭកខុស កើតឡើងដល់បុគ្គលមានព្យាយាមខុស ការតាំងចិត្តមាំខុស កើតឡើងដល់បុគ្គលមានការរឭកខុស ។

[៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯវិជ្ជាជាប្រធាននៃកុសលធម៌ទាំងឡាយ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីញ៉ាំងសេចក្តីខ្មាសបាបនិងសេចក្តីខ្លាចបាប ឲ្យកើតឡើងជាលំដាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឃើញត្រូវ រមែងកើតឡើងដល់បុគ្គលអ្នកដឹងច្បាស់ ប្រកបដោយវិជ្ជា សេចក្តីត្រិះរិះត្រូវ កើតឡើងដល់បុគ្គលមានសេចក្តីឃើញត្រូវ វាចាត្រូវ កើតឡើងដល់បុគ្គលមានសេចក្តីត្រិះរិះត្រូវ ការងារត្រូវ កើតឡើងដល់បុគ្គលមានវាចាត្រូវ

៣

អវិជ្ជាវគ្គោ

សម្មាកម្មន្តស្ស សម្មាអាជីវោ បហោតិ សម្មាអាជីវស្ស សម្មាវាយាមោ បហោតិ សម្មាវាយាមស្ស សម្មាសតិ បហោតិ សម្មាសតិស្ស សម្មាសមាធិ បហោតីតិ ។

[៤] ឯវម្មេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភគវា សក្យេសុ(១) វិហរតិ សក្ករំ នាម សក្យានំ និគមោ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឧបឌ្ឍមិទំ ភន្តេ ព្រហ្មចរិយស្ស យទិទំ កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតាតិ ។

---

១ សក្កេសូតិ ប្យត្ថិ ។

អវិជ្ជាវគ្គ

ការចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវ កើតឡើងដល់បុគ្គលមានការងារត្រូវ ការព្យាយាមត្រូវ កើតឡើងដល់បុគ្គលមានការចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវ ការរឭកត្រូវ កើតឡើងដល់បុគ្គលអ្នកមានព្យាយាមត្រូវ ការតាំងចិត្តមាំត្រូវ កើតឡើងដល់បុគ្គលអ្នកមានការរឭកត្រូវ ។

[៤] ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងសក្ករនិគមរបស់ពួកសក្យៈ ក្នុងដែនសក្យៈ ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គុណជាតឯណា គឺការមានមិត្តល្អ ការមានសំឡាញ់ល្អ និងការមានក្សើល្អ គុណជាតនេះ ចាត់ជាពាក់កណ្តាលនៃព្រហ្មចរិយធម៌ ។

[៥] មា ហេវំ អានន្ទ អវច មា ហេវំ អានន្ទ អវច សកលមេវ ហិទំ អានន្ទ ព្រហ្មចរិយំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណ-សម្បវង្កតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ អានន្ទ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ កល្យាណសហាយកស្ស កល្យាណ-សម្បវង្កស្ស អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

[៦] កថញ្ចានន្ទ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ កល្យា-ណសហាយោ កល្យាណសម្បវង្កោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធានន្ទ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគ-និស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ សម្មាសង្កប្បំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ។ បេ ។ សម្មាវាចំ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាកម្មន្តំ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវំ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាវាយាមំ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសតឹ ភាវេតិ ។ បេ ។

[៥] ម្នាលអានន្ទ អ្នកកុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ ម្នាលអានន្ទ អ្នកកុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ ម្នាលអានន្ទ គុណជាតឯណា គឺការមានមិត្តល្អ ការមានសំឡាញ់ល្អ និងការមានក្មើល្អ គុណជាតនេះឯង ចាត់ជាព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងមូល ។ ម្នាលអានន្ទ ព្រហ្មចរិយធម៌នេះឯង ប្រាកដដល់ភិក្ខុមានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ មានក្មើល្អ នឹងចម្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ។

[៦] ម្នាលអានន្ទ ចុះភិក្ខុមានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ មានក្មើល្អ ចម្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រ-កបដោយអង្គ ៨ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលអានន្ទ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីរលត់ មានកិរិយាបង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ចម្រើននូវសម្មាសង្កប្បៈ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាវាចា ។បេ។ ចម្រើននូវសម្មាកម្មន្តៈ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាអា-ជីវៈ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាវាយាមៈ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសតិ ។ បេ ។

សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ អានន្ទ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ កល្យាណសហាយោ កល្យាណសម្បវង្កោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។

[៧] តទិមិនាបេតំ អានន្ទ បរិយាយេន វេទិតព្វំ យថា សកលមេវិទំ ព្រហ្មចរិយំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតាតិ ។ មមញ្ហិ អានន្ទ កល្យាណមិត្តំ អាគម្ម ជាតិធម្មា សត្តា ជាតិយា បរិមុច្ចន្តិ ជរាធម្មា សត្តា ជរាយ បរិមុច្ចន្តិ មរណធម្មា សត្តា មរណេន បរិមុច្ចន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសធម្មា សត្តា សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសេហិ បរិមុច្ចន្តិ ។ ឥមិនា ខោ ឯតំ អានន្ទ បរិយាយេន វេទិតព្វំ យថា សកលមេវិទំ ព្រហ្មចរិយំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតាតិ ។

ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីនឿយណាយ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីរលត់ មានកិរិយាបង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ ម្នាលអានន្ទ ភិក្ខុមានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ មានគ្នើល្អ ចម្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ យ៉ាងនេះឯង ។

[៧] ម្នាលអានន្ទ អ្នកគប្បីដឹងសេចក្ដីនោះដោយបរិយាយនេះចុះថា នេះជាព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងមូល គឺការមានមិត្តល្អ ការមានសំឡាញ់ល្អ និងការមានគ្នើល្អ ។ ម្នាលអានន្ទ ព្រោះអាស្រ័យតថាគតដែលជាមិត្តល្អ បានជាពួកសត្វដែលមានជាតិជាធម្មតា រួចស្រឡះចាកជាតិទៅបាន ពួកសត្វដែលមានជរាជាធម្មតា រួចស្រឡះចាកជរាទៅបាន ពួកសត្វដែលមានមរណៈជាធម្មតា រួចស្រឡះចាកមរណៈទៅបាន ពួកសត្វដែលមានសោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត និងសេចក្ដីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តជាធម្មតា រួចស្រឡះចាកសោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត និងសេចក្ដីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តទៅបាន ។ ម្នាលអានន្ទ អ្នកគប្បីដឹងសេចក្ដីនុ៎ះដោយបរិយាយនេះចុះថា នេះជាព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងមូល គឺការមានមិត្តល្អ ការមានសំឡាញ់ល្អ និងការមានគ្នើល្អ ។

[៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ អថខោ អាយស្មា សារី-
បុត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ
អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ
ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច សក-
លមិទំ ភន្តេ ព្រហ្មចរិយំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា
កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតា ។

[៩] សាធុ សាធុ សារីបុត្ត សកលមិទំ សា-
រីបុត្ត ព្រហ្មចរិយំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា កល្យា-
ណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតា ។ កល្យាណ-
មិត្តស្សេតំ សារីបុត្ត ភិក្ខុនោ ចាដិកង្ខំ កល្យាណ-
សហាយស្ស កល្យាណសម្បវង្កស្ស អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ
មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីក-
រិស្សតីតិ ។

[៨] សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នេះជាព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងមូល គឺការមានមិត្តល្អ ការមានសំឡាញ់ល្អ និងការមានក្លើល្អ ។

[៩] ម្នាលសារីបុត្ត ប្រពៃណាស់ហើយ ម្នាលសារីបុត្ត នេះហើយជាព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងមូល គឺការមានមិត្តល្អ ការមានសំឡាញ់ល្អ និងការមានក្លើល្អ ។ ម្នាលសារីបុត្ត ព្រហ្មចរិយធម៌នេះ ប្រាកដដល់ភិក្ខុមានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ មានក្លើល្អ នឹងចម្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ។

៧

អវិជ្ជាវគ្គោ

[១០] កថញ្ច សារីបុត្ត ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ កល្យាណសហាយោ កល្យាណសម្បវង្កោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ សារីបុត្ត ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ សារីបុត្ត ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ កល្យាណសហាយោ កល្យាណសម្បវង្កោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។

[១១] តទិមិនាបេតំ សារីបុត្ត បរិយាយេន វេទិតព្វំ យថា សកលមិទំ ព្រហ្មចរិយំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតាតិ ។ មមញ្ហិ សារីបុត្ត កល្យាណមិត្តំ អាគម្ម ជាតិធម្មា សត្តា ជាតិយា បរិមុច្ចន្តិ ជរាធម្មា សត្តា ជរាយ បរិមុច្ចន្តិ មរណធម្មា សត្តា មរណេន បរិមុច្ចន្តិ

អវិជ្ជាវគ្គ

[១០] ម្នាលសារីបុត្ត ចុះភិក្ខុមានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ មានក្មេរល្អ តែងចម្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលសារីបុត្ត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីរលត់ មានកិរិយាបង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីរលត់ មានកិរិយាបង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ ម្នាលសារីបុត្ត ភិក្ខុមានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ មានក្មេរល្អ តែងចម្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ យ៉ាងនេះឯង ។

[១១] ម្នាលសារីបុត្តត អ្នកគប្បីដឹងនូវសេចក្តីនោះដោយបរិយាយនេះចុះថា នេះជាព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងមូល គឺការមានមិត្តល្អ ការមានសំឡាញ់ល្អ និងការមានក្មេរល្អ ។ ម្នាលសារីបុត្ត ព្រោះអាស្រ័យនូវតថាគតជាមិត្តល្អ បានជាពួកសត្វដែលមានជាតិជាធម្មតា រួចស្រឡះចាកជាតិទៅបាន ពួកសត្វដែលមានជរាជាធម្មតា រួចស្រឡះចាកជរាទៅបាន ពួកសត្វដែលមានមរណៈជាធម្មតា រួចស្រឡះចាកមរណៈទៅបាន

សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសធម្មា សត្តា សោ-
កបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសេហិ បរិមុច្ចន្តិ ។ ឥមិ-
នា ខោ ឯតំ សារីបុត្ត បរិយាយេន វេទិតព្វំ យថា
សកលមិទំ ព្រហ្មចរិយំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា
កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតាតិ ។

[១២] សាវត្ថីនិទានំ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ
បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថឹ
បិណ្ឌាយ បាវិសិ ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា អានន្ទោ
ជាណុស្សោណឹ ព្រាហ្មណំ សព្វសេតេន វឡ្វាភិរថេន
សាវត្ថិយា និយ្យាយន្តំ សេតា សុទំ អស្សា យុត្តា ហោន្តិ
សេតាលង្ការា សេតោ រថោ សេតបរិវារោ សេតា
រស្មិយោ សេតា បតោទលដ្ឋិ សេតំ ឆត្តំ សេតំ
ឧណ្ហីសំ សេតានិ វត្ថានិ សេតា ឧបាហនា សេតាយ
សុទំ វាលវីជនិយា វីជិយ្យតិ ។ តមេនំ ជនោ ទិស្វា
ឯវមាហ ព្រហ្មំ វត ភោ យានំ ព្រហ្មយានរូបំ វត
ភោតិ ។

ពួកសត្វដែលមានសោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត និងសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តជាធម្មតា រួចស្រឡះចាកសោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត និងសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តទៅបាន ។ ម្នាលសារីបុត្ត អ្នកគប្បីដឹងសេចក្តីនុ៎ះដោយបរិយាយនេះចុះថា នេះហើយជាព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងមូល គឺការមានមិត្តល្អ ការមានសំឡាញ់ល្អ និងការមានក្លើល្អ ។

[១២] សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានឃើញព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះជាណុស្សោណិ បររថទឹមមេសេះសសុទ្ធ ចេញអំពីក្រុងសាវត្ថីទៅ ជាណុស្សោណិព្រាហ្មណ៍ ទឹមសេះស មានគ្រឿងប្រដាប់ក៏ស រថក៏ស មានគ្រឿងបិទបាំងក៏ស ខ្សែក៏ស ដងជន្លួញក៏ស ឆត្រក៏ស ឈ្នួតក្បាលក៏ស សំពត់ក៏ស ស្បែកជើងក៏ស គេបក់ដោយផ្លិតរោមសត្វក៏ស ។ ជនបានឃើញជាណុស្សោណិព្រាហ្មណ៍នោះហើយ ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា អើហ្ន៎ ប្រសើរពេកណាស់ អើហ្ន៎ យានមានសភាពដូចជាយានរបស់ព្រហ្ម ។

៩

អវិជ្ជាវគ្គោ

[១៣] អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ សាវត្ថិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតប្បដិក្កន្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥធាហំ ភន្តេ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថឹ បិណ្ឌាយ បាវិសឹ អទ្ទសំ ខ្វាហំ ភន្តេ ជាណុស្សោណឹ ព្រាហ្មណំ សព្វសេតេន វឡវាភិរថេន សាវត្ថិយា និយ្យាយន្តំ សេតា សុទំ អស្សា យុត្តា សេតាលង្ការា សេតោ រថោ សេតបរិវារោ សេតា រស្មិយោ សេតា បតោទលដ្ឋិ សេតំ ឆត្តំ សេតំ ឧណ្ហីសំ សេតានិ វត្ថានិ សេតា ឧបាហនា សេតាយ សុទំ វាលវីជនិយា វីជិយ្យតិ ។ តមេនំ ជនោ ទិស្វា ឯវមាហ ព្រហ្មំ វត ភោ យានំ ព្រហ្មយានរូបំ វត ភោតិ ។ សក្កា នុ ខោ ភន្តេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ ព្រហ្មយានំ បញ្ញាបេតុន្តិ ។

អវិជ្ជាវគ្គ

[១៣] គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុត្រាច់ទៅក្នុងក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីបិណ្ឌបាត លុះត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាតវិញក្នុងកាលជាខាងក្រោយនៃភត្ត ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីបិណ្ឌបាត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញជាណុស្សោណិព្រាហ្មណ៍ បររថទឹមដោយមេសេះសសុទ្ធ ចេញអំពីក្រុងសាវត្ថី ជាណុស្សោណិព្រាហ្មណ៍ទឹមសេះស មានគ្រឿងប្រដាប់ក៏ស រថក៏ស មានគ្រឿងបិទបាំងក៏ស ខ្សែក៏ស ដងជន្លួញក៏ស ឆត្រក៏ស ឈ្នួតក្បាលក៏ស សំពត់ក៏ស ស្បែកជើងក៏ស គេបក់ដោយផ្លិតរោមសត្វក៏សទៀត ។ ជនបានឃើញជាណុស្សោណិព្រាហ្មណ៍នោះហើយ ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា អើហ្ន៎ យានប្រសើរពេកណាស់ អើហ្ន៎ យានមានសភាពដូចជាយានរបស់ព្រហ្ម ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គអាចនឹងបញ្ញត្តនូវព្រហ្មយាន ក្នុងធម្មវិន័យនេះបានដែរឬ ។

[១៤] សត្ថា អានន្ទាតិ ភគវា អវោច ឥមស្សេវ ខោ ឯតំ អានន្ទ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស អធិវចនំ ព្រហ្មយានំ ឥតិបិ ធម្មយានំ ឥតិបិ អនុត្តរោ សង្គាមវិជយោ ឥតិបិ ។

[១៥] សម្មាទិដ្ឋិ អានន្ទ ភាវិតា ពហុលីកតា រាគវិនយបរិយោសានា ហោតិ ទោសវិនយបរិយោសា-នា ហោតិ មោហវិនយបរិយោសានា ហោតិ ។

[១៦] សម្មាសង្កប្បោ អានន្ទ ភាវិតោ ពហុលី-កតោ រាគវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ទោសវិនយបរិ-យោសានោ ហោតិ មោហវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ។

[១៧] សម្មាវាចា អានន្ទ ភាវិតា ពហុលីកតា រាគវិនយបរិយោសានា ហោតិ ទោសវិនយបរិយោសា-នា ហោតិ មោហវិនយបរិយោសានា ហោតិ ។

[១៤] ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ តថាគត អាចនឹងបញ្ញត្តបាន ហើយក៏ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ ពាក្យថា ព្រហ្ម-យានដូច្នេះក្តី ធម្មយានដូច្នេះក្តី ថាអនុត្តរសង្គាមវិជ័យ (ការឈ្នះសង្គ្រាមដ៏ប្រសើរក្រៃលែង) ដូច្នេះក្តី នេះជាឈ្មោះនៃមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។

[១៥] ម្នាលអានន្ទ សម្មាទិដ្ឋិ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។

[១៦] ម្នាលអានន្ទ សម្មាសង្កប្បៈ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។

[១៧] ម្នាលអានន្ទ សម្មាវាចា ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។

១១

អវិជ្ជាវគ្គោ

[១៨] សម្មាកម្មន្តោ អានន្ទ ភាវិតោ ពហុលីកតោ រាគវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ទោសវិនយបរិយោសានោ ហោតិ មោហវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ។

[១៩] សម្មាអាជីវោ អានន្ទ ភាវិតោ ពហុលីកតោ រាគវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ទោសវិនយបរិយោសានោ ហោតិ មោហវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ។

[២០] សម្មាវាយាមោ អានន្ទ ភាវិតោ ពហុលីកតោ រាគវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ទោសវិនយបរិយោសានោ ហោតិ មោហវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ។

[២១] សម្មាសតិ អានន្ទ ភាវិតា ពហុលីកតា រាគវិនយបរិយោសានា ហោតិ ទោសវិនយបរិយោសានា ហោតិ មោហវិនយបរិយោសានា ហោតិ ។

[២២] សម្មាសមាធិ អានន្ទ ភាវិតោ ពហុលីកតោ រាគវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ទោសវិនយបរិយោសានោ ហោតិ មោហវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ។

អវិជ្ជាវគ្គ

[១៨] ម្នាលអានន្ទ សម្មាកម្មន្តៈ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។

[១៩] ម្នាលអានន្ទ សម្មាអាជីវៈ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។

[២០] ម្នាលអានន្ទ សម្មាវាយាមៈ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។

[២១] ម្នាលអានន្ទ សម្មាសតិ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។

[២២] ម្នាលអានន្ទ សម្មាសមាធិ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។

[២៣] ឥមិនា ខោ ឯតំ អានន្ទ បរិយាយេន វេទិតព្វំ យថា ឥមស្សេវេតំ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស អធិវចនំ ព្រហ្មយានំ ឥតិបិ ធម្មយានំ ឥតិបិ អនុត្តរោ សង្គាមវិជយោ ឥតិបីតិ ។ ឥទមវោច ភគវា ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា

[២៤] យស្ស សទ្ធា ច បញ្ញា ច
ធម្មា យុត្តា សទា ធុរំ
ហិរិ ឦសា មនោ យោត្តំ
សតិ អារក្ខសារថិ ។
រថោ សីលបរិក្ខារោ
ឈានក្ខោ ចក្កវិរិយោ
ឧបេក្ខា ធុរសមាធិ
អនិច្ឆា បរិវារណំ ។
អព្យាបាទោ អវិហឹសា
វិវេកោ យស្ស អាវុធំ

[២៣] ម្នាលអានន្ទ អ្នកគប្បីដឹងនូវសេចក្ដីនុ៎ះដោយបរិយាយនេះចុះថា ពាក្យថា ព្រហ្មយានដូច្នេះក្ដី ថាធម្មយានដូច្នេះក្ដី ថាអនុត្តរសង្គ្រាមវិជ័យដូច្នេះក្ដី នេះជាឈ្មោះនៃមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នូវព្រះពុទ្ធដីកានេះហើយ លុះព្រះសុគតជាសាស្ដាទ្រង់ត្រាស់នូវព្រះពុទ្ធដីកានេះរួចហើយ ក៏ទ្រង់ត្រាស់នូវព្រះពុទ្ធដីកានេះតទៅទៀតថា

[២៤] ធម៌ទាំងឡាយជាគូគ្នា គឺសទ្ធានិងបញ្ញារបស់រថ គឺអរិយមគ្គឯណា ឯសទ្ធាទុកជានឹម ហិរិជាចន្ទោល មនោជាខ្សែរបរ សតិជាសារថីអ្នកថែរក្សា ។ រថគឺអរិយមគ្គ(នោះ) មានសីលជាគ្រឿងពាស មានឈានជាភ្លៅ មានវិរិយៈជាកង់ មានឧបេក្ខាជាកំណល់នឹម មានអនិច្ឆា (សេចក្ដីមិនលោភ) ជារនាំងបាំង ។ សេចក្ដីមិនព្យាបាទ សេចក្ដីមិនបៀតបៀន និងសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ ទុកជាអាវុធរបស់កុលបុត្ត (អ្នកស្ថិតនៅក្នុងរថគឺអរិយមគ្គ) ឯណា (កុលបុត្តនោះ)

អវិជ្ជាវគ្គោ

តីតិក្ខា ធម្មសន្នាហោ[១]
យោគក្ខេមាយ វត្តតិ ។
ឯតទត្តនិ សម្ភូតំ
ព្រហ្មយានំ អនុត្តរំ
និយ្យន្តិ ធីរា លោកម្ហា
អញ្ញទត្ថុ ជយំ ជយន្តិ ។

[២៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ អថខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ ឥធ នោ ភន្តេ អញ្ញ-តិត្ថិយា បរិព្វាជកា អម្ហេ ឯវំ បុច្ឆន្តិ កិមត្ថិយំ អាវុ-សោ សមណេ គោតមេ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា មយំ ភន្តេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ

---

១ អដ្ឋកថាយំ ចម្មសន្នាហោតិ ទិស្សតិ ។

អវិជ្ជាវគ្គ

មានធម៌គឺអធិវាសនខន្តីជាគ្រឿងក្រោះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វានជាទីក្សេមចាកយោគៈ ។ ព្រហ្មយាននេះ រកគុណ-ជាតដទៃក្រៃលែងជាងគ្មាន កើតព្រមក្នុងខ្លួន អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ កាលមានជ័យជំនះ (នូវរាគាទិកិលេស) រមែងចេញចាកលោកបានដោយពិត ។

[២៥] សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុច្រើនរូបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយនោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទីឯណោះ ពួកអន្យតិរ្ថិយបរិព្វាជកសួរខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ពួកលោកនៅប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំ-ណាក់ព្រះសមណគោតមដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលបើពួកអន្យតិរ្ថិយបរិព្វាជកសួរយ៉ាងនេះហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ

ឯវំ ព្យាករេម ទុក្ខស្ស ខោ អាវុសោ បរិញ្ញត្ថំ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ កច្ចិ មយំ ភន្តេ ឯវំ បុដ្ឋា ឯវំ ព្យាករមានា វុត្តវាទិនោ ចេវ ភគវតោ ហោម ន ច ភគវន្តំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខាម ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករេម ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆតីតិ ។

[២៦] តគ្ឃ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ឯវំ បុដ្ឋា ឯវំ ព្យាករ-មានា វុត្តវាទិនោ ចេវ មេ ហោថ ន ច មំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខថ ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករោថ ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆតិ ទុក្ខស្ស ហិ បរិញ្ញត្ថំ មយិ ព្រហ្មច-រិយំ វុស្សតិ ។

ក៏ដោះស្រាយដល់ពួកអន្យតិរ្ថិយបរិព្វាជកទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាល អាវុសោទាំងឡាយ ពួកយើងនៅប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីកំណត់ដឹងនូវទុក្ខ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ កាលបើគេសួរយ៉ាងនេះហើយ ដោះស្រាយយ៉ាងនេះ ឈ្មោះថាពោលតាមពាក្យ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហើយផង មិនពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យមិនពិតផង ដោះស្រាយនូវធម៌តាមសមគួរដល់ធម៌ផង ទាំងពាក្យពោលធំតូចនីមួយដែលប្រកបដោយធម៌ ក៏មិនដល់នូវហេតុដែលបណ្ឌិតគប្បីតិះដៀលផងទេឬ ។

[២៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អើ កាលបើគេសួរយ៉ាងនេះហើយ អ្នកទាំងឡាយដោះស្រាយយ៉ាងនេះ ឈ្មោះថាពោលតាមពាក្យដែលតថាគតពោលហើយផង មិនឈ្មោះថាពោលបង្កាច់តថាគតដោយពាក្យមិនពិតផង ដោះស្រាយនូវធម៌តាមសមគួរដល់ធម៌ផង ទាំងពាក្យពោលធំតូចនីមួយដែលប្រកបដោយធម៌ ក៏មិនដល់នូវហេតុដែលបណ្ឌិតគប្បីតិះដៀលផងទេ ព្រោះអ្នកទាំងឡាយនៅប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់តថាគត ដើម្បីកំណត់ដឹងនូវទុក្ខពិត ។

១៨

អវិជ្ជាវគ្គោ

[២៧] សចេ វោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ អត្ថិ បនាវុសោ មគ្គោ អត្ថិ បដិបទា ឯតស្ស ទុក្ខស្ស បរិញ្ញាយាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខវេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថ អត្ថិខោ អាវុសោ មគ្គោ អត្ថិ បដិបទា ឯតស្ស ទុក្ខស្ស បរិញ្ញាយាតិ ។

[២៨] កតមោ ច ភិក្ខវេ មគ្គោ កតមា បដិបទា ឯតស្ស ទុក្ខស្ស បរិញ្ញាយាតិ ។ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ អយំ ភិក្ខវេ មគ្គោ អយំ បដិបទា ឯតស្ស ទុក្ខស្ស បរិញ្ញាយាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខវេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថាតិ ។

អវិជ្ជាវគ្គ

[២៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកអន្យតិរ្ថិយបរិព្វាជកសួរអ្នកទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចុះមគ្គនិងបដិបទាប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកំណត់ដឹងនូវទុក្ខទុំះមានដែរឬ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើពួកអន្យតិរ្ថិយបរិព្វាជកសួរយ៉ាងនេះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីដោះស្រាយដល់ពួកអន្យតិរ្ថិយបរិព្វាជកទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ មគ្គនិងបដិបទាប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកំណត់ដឹងនូវទុក្ខទុំះមានដែរ ។

[២៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមគ្គដូចម្តេច បដិបទាដូចម្តេចដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកំណត់ដឹងនូវទុក្ខទុំះ ។ គឺមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ហ្នឹងឯង ។ មគ្គទាំង ៨ តើដូចម្តេច ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាមគ្គ នេះជាបដិបទាដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកំណត់ដឹងនូវទុក្ខទុំះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើពួកអន្យតិរ្ថិយបរិព្វាជកសួរយ៉ាងនេះហើយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីដោះស្រាយដល់ពួកអន្យតិរ្ថិយបរិព្វាជកទាំងនោះ យ៉ាងនេះចុះ ។

[២៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ អថខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច ព្រហ្មចរិយំ ព្រហ្មចរិយន្តិ ភន្តេ វុច្ចតិ ។ កតមំ នុ ខោ ភន្តេ ព្រហ្មចរិយំ កតមំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានន្តិ ។

[៣០] អយមេវ ខោ ភិក្ខុ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ព្រហ្មចរិយំ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ យោ ខោ ភិក្ខុ រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ ឥទំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានន្តិ ។

[២៩] សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះ ភិក្ខុមួយរូបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គេតែងនិយាយថា ព្រហ្មចរិយៈ ព្រហ្មចរិយៈ ដូច្នេះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រហ្មចរិយៈតើដូចម្តេច ទីបំផុតរបស់ព្រហ្មចរិយៈតើដូចម្តេច ។

[៣០] ម្នាលភិក្ខុ មគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ហៅថាព្រហ្មចរិយៈ ។ មគ្គទាំង ៨ តើដូចម្តេច ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ ការអស់ទៅនៃរាគៈ ការអស់ទៅនៃទោសៈ ការអស់ទៅនៃមោហៈឯណា នេះហៅថាទីបំផុតនៃព្រហ្មចរិយៈ ។

១៧

អវិជ្ជាវគ្គោ

[៣១] សាវត្ថីនិទានំ ។ អថខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច រាគវិនយោ ទោសវិនយោ មោហវិនយោតិ ភន្តេ វុច្ចតិ ។ កិស្ស នុ ខោ ឯតំ ភន្តេ អធិវចនំ រាគវិនយោ ទោសវិនយោ មោហវិនយោតិ ។ និព្វានធាតុយា ខោ ឯតំ ភិក្ខុ អធិវចនំ រាគវិនយោ ទោសវិនយោ មោហវិនយោតិ ។ អាសវានំ ខយោ តេន វុច្ចតីតិ ។

អវិជ្ជាវគ្គ

[៣១] សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះ ភិក្ខុមួយរូបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គេតែងនិយាយថា ការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈ ការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈ ការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈ ដូច្នេះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះពាក្យថា ការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈ ការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈ ការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈនុ៎ះ ជាឈ្មោះនៃអ្វីហ្ន៎ ។ ម្នាលភិក្ខុ ពាក្យថា ការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈ ការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈ និងការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈនុ៎ះ ជាឈ្មោះនៃនិព្វានធាតុ ។ ព្រោះហេតុនោះទើបហៅថា ការអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ។

[៣២] ឯវំ វុត្តេ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច អមតំ អមតន្តិ ភន្តេ វុច្ចតិ ។ កតមំ នុ ខោ ភន្តេ អមតំ កតមោ អមតគាមិមគ្គោតិ ។ យោ ខោ ភិក្ខុ រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ ឥទំ វុច្ចតិ អមតំ ។ អយមេវារិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ អមតគាមិមគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធីតិ ។

[៣៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ អរិយំ វោ ភិក្ខវេ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ទេសេស្សាមិ វិភជិស្សាមិ តំ សុណាថ សាធុកំ មនសិករោថ ភាសិស្សាមីតិ ។ ឯវម្ភន្តេតិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ ។ ភគវា ឯតទវោច កតមោ ច ភិក្ខវេ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។

[៣២] កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គេតែងនិយាយថា អមតៈ អមតៈ (មិនស្លាប់ មិនស្លាប់) ដូច្នេះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អមតៈតើដូចម្តេច ផ្លូវជាដំណើរទៅកាន់អមតៈតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ ការអស់ទៅនៃរាគៈ ការអស់ទៅនៃទោសៈ ការអស់ទៅនៃមោហៈឯណា នេះហៅថា អមតៈ ។ មគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ជាផ្លូវដំណើរទៅកាន់អមតៈ ។ មគ្គទាំង ៨ តើដូចម្តេច ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។

[៣៣] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្តែង នឹងចែកនូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រុងស្តាប់នូវមគ្គនោះ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយប្រពៃចុះ តថាគតនឹងសម្តែង ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ តើដូចម្តេច ។ មគ្គទាំង ៨ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។

អរិយវគ្គោ

[៣៤] កតមា ច ភិក្ខវេ សម្មាទិដ្ឋិ ។ យំ ខោ ភិក្ខវេ ទុក្ខេ ញាណំ ទុក្ខសមុទយេ ញាណំ ទុក្ខ-និរោធេ ញាណំ ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ ញាណំ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាទិដ្ឋិ ។

[៣៥] កតមោ ច ភិក្ខវេ សម្មាសង្កប្បោ ។ យោ ខោ ភិក្ខវេ នេក្ខម្មសង្កប្បោ អព្យាបាទសង្កប្បោ អវិ-ហឹសាសង្កប្បោ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាសង្កប្បោ ។

[៣៦] កតមា ច ភិក្ខវេ សម្មាវាចា ។ យា ខោ ភិក្ខវេ មុសាវាទា វេរមណី បិសុណាយ វាចាយ វេរមណី ផរុសាយ វាចាយ វេរមណី សម្ផប្បលាបា វេរមណី ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាវាចា ។

[៣៧] កតមោ ច ភិក្ខវេ សម្មាកម្មន្តោ ។ យា ខោ ភិក្ខវេ បាណាតិបាតា វេរមណី អទិន្នាទានា វេរមណី អព្រហ្មចរិយា វេរមណី ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាកម្មន្តោ ។

អរិយវគ្គ

[៣៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាទិដ្ឋិតើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីដឹងក្នុងទុក្ខ សេចក្ដីដឹងក្នុងហេតុជាទីកើតឡើងនៃទុក្ខ សេចក្ដីដឹងក្នុងការរលត់នៃទុក្ខ សេចក្ដីដឹងក្នុងបដិបទាជាដំណើរទៅកាន់ទីរលត់នៃទុក្ខឯណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសម្មាទិដ្ឋិ ។

[៣៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាសង្កប្បៈតើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីត្រិះរិះក្នុងការចេញចាកកាម សេចក្ដីត្រិះរិះក្នុងការមិនព្យាបាទ សេចក្ដីត្រិះរិះក្នុងការមិនបៀតបៀនឯណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសម្មាសង្កប្បៈ ។

[៣៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាវាចាតើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចេតនាវៀរចាកការនិយាយកុហក ចេតនាវៀរចាកការនិយាយញុះញង់ ចេតនាវៀរចាកការនិយាយទ្រគោះ ចេតនាវៀរចាកការនិយាយរោយរាយឯណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសម្មាវាចា ។

[៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាកម្មន្តៈតើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចេតនាវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ ចេតនាវៀរចាកការលួចទ្រព្យគេ ចេតនាវៀរចាកការប្រព្រឹត្តធម៌មិនប្រសើរឯណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសម្មាកម្មន្តៈ ។

[៣៨] កតមោ ច ភិក្ខវេ សម្មាអាជីវោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ អរិយសាវកោ មិច្ឆាអាជីវំ បហាយ សម្មាអាជីវេន ជីវិកំ កប្បេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាអាជីវោ ។

[៣៩] កតមោ ច ភិក្ខវេ សម្មាវាយាមោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អនុប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ ឧប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧបាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឋិតិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាវាយាមោ ។

[៣៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាអាជីវៈតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ លះបង់នូវការចិញ្ចឹមជីវិតខុស សម្រេចការចិញ្ចឹមជីវិតដោយការចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសម្មាអាជីវៈ ។

[៣៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាវាយាមៈតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ញ៉ាំងឆន្ទៈឲ្យកើត ប្រឹងប្រែង ប្រារព្ធព្យាយាម ផ្គងចិត្តទុក តាំងព្យាយាមមាំ ដើម្បីញ៉ាំងពួកអកុសលធម៌ដ៏លាមកដែលមិនទាន់កើត មិនឲ្យកើតឡើងបាន ញ៉ាំងឆន្ទៈឲ្យកើត ប្រឹងប្រែង ប្រារព្ធព្យាយាម ផ្គងចិត្តទុក តាំងព្យាយាមមាំ ដើម្បីលះបង់នូវពួកអកុសលធម៌ដ៏លាមកដែលកើតឡើងហើយ ញ៉ាំងឆន្ទៈឲ្យកើត ប្រឹងប្រែង ប្រារព្ធព្យាយាម ផ្គងចិត្តទុក តាំងព្យាយាមមាំ ដើម្បីញ៉ាំងកុសលធម៌ដែលមិនទាន់កើតឲ្យកើតឡើង ញ៉ាំងឆន្ទៈឲ្យកើត ប្រឹងប្រែង ប្រារព្ធព្យាយាម ផ្គងចិត្តទុក តាំងព្យាយាមមាំ ដើម្បីញ៉ាំងពួកកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យតាំងនៅមិនឲ្យភ្លេចភ្លាំងទៅវិញ ឲ្យចម្រើនធំទូលាយ ពេញបរិបូណ៌ក្រៃលែងឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសម្មាវាយាមៈ ។

អរិយវគ្គោ

[៤០] កតមា ច ភិក្ខវេ សម្មាសតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្ប-ជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ ធម្មេសុ ធម្មា-នុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាសតិ ។

អវិជ្ជាវគ្គ

[៤០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាសតិតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាឃើញរឿយ ៗ នូវកាយក្នុងកាយ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកម្តៅកិលេស មានសេចក្តីដឹងខ្លួន មានស្មារតី កម្ចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានិងទោមនស្សក្នុងលោកចេញ ពិចារណាឃើញរឿយ ៗ នូវវេទនាក្នុងវេទនាទាំងឡាយ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកម្តៅកិលេស មានសេចក្តីដឹងខ្លួន មានស្មារតី កម្ចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានិងទោមនស្សក្នុងលោកចេញ ពិចារណាឃើញរឿយ ៗ នូវចិត្តក្នុងចិត្ត មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកម្តៅកិលេស មានសេចក្តីដឹងខ្លួន មានស្មារតី កម្ចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានិងទោមនស្សក្នុងលោកចេញ ពិចារណាឃើញរឿយ ៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកម្តៅកិលេស មានសេចក្តីដឹងខ្លួន មានស្មារតី កម្ចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានិងទោមនស្សក្នុងលោកចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសម្មាសតិ ។

[៤១] កតមោ ច ភិក្ខវេ សម្មាសមាធិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេ-ហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា អជ្ឈត្តំ សម្បសាទនំ ចេតសោ ឯកោទិភាវំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ បីតិយា ច វិរាគា ឧបេក្ខកោ ច វិហរតិ សតោ ច សម្បជានោ សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេតិ យន្តំ អរិយា អាចិក្ខន្តិ ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារីតិ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា បុព្វេវ សោមនស្ស-ទោមនស្សានំ អត្ថង្គមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិ-បារិសុទ្ធឹ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាសមាធីតិ ។

[៤១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាសមាធិតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌ទាំងឡាយ បានដល់នូវបឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ មានតែបីតិនិងសុខកើតអំពីវិវេក ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ បានដល់នូវទុតិយជ្ឈានជាធម្មជាតកើតមានក្នុងសន្តានចិត្ត ប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាគឺសទ្ធា មានសភាពជាចិត្តខ្ពស់ឯក មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ មានតែបីតិនិងសុខកើតអំពីសមាធិគឺបឋមជ្ឈាន ព្រោះរម្ងាប់នូវវិតក្កៈនិងវិចារៈ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ ភិក្ខុមានចិត្តនឿយណាយចាកបីតិ ប្រកបដោយឧបេក្ខា មានស្មារតីដឹងខ្លួន សោយនូវសុខដោយនាមកាយ ព្រះអរិយៈទាំងឡាយតែងសរសើរនូវបុគ្គលដែលបាននូវតតិយជ្ឈាននោះថា បុគ្គលដែលបាននូវតតិយជ្ឈាន មានចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខា មានស្មារតី មានធម៌ជាគ្រឿងនៅជាសុខដូច្នេះ ព្រោះតតិយជ្ឈានឯណា ក៏បានដល់នូវតតិយជ្ឈាននោះ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ ភិក្ខុលះបង់នូវសុខផង លះបង់នូវទុក្ខផង មានសោមនស្សនិងទោមនស្សអស់ហើយក្នុងកាលមុន ក៏បានដល់នូវចតុត្ថជ្ឈានដែលមិនមានទុក្ខ មិនមានសុខ មានតែសតិដ៏បរិសុទ្ធដែលកើតអំពីឧបេក្ខា ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសម្មាសមាធិ ។

២៣

អវិជ្ជាវគ្គោ

[៤២] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សាលិសុកំ វា យវសុកំ វា មិច្ឆាបណិហិតំ ហត្ថេន វា បាទេន វា អក្កន្តំ ហត្ថំ វា បាទំ វា ភិន្ទិស្សតិ លោហិតំ វា ឧប្បាទេស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ មិច្ឆាបណិហិតត្តា ភិក្ខវេ សុកស្ស ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ សោ វត ភិក្ខុ មិច្ឆាបណិហិតាយ ទិដ្ឋិយា មិច្ឆាបណិហិតាយ មគ្គភាវនាយ អវិជ្ជំ ភិន្ទិស្សតិ វិជ្ជំ ឧប្បាទេស្សតិ និព្វានំ សច្ឆិករិស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ មិច្ឆាបណិហិតត្តា ភិក្ខវេ ទិដ្ឋិយា ។

[៤៣] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សាលិសុកំ វា យវសុកំ វា សម្មាបណិហិតំ ហត្ថេន វា បាទេន វា អក្កន្តំ ហត្ថំ វា បាទំ វា ភិន្ទិស្សតិ លោហិតំ វា ឧប្បាទេស្សតីតិ ឋានមេតំ វិជ្ជតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។

អវិជ្ជាវគ្គ

[៤២] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចចុងស្រូវខ្សាយ ឬចុងស្រូវដំណើប ដែលគេតម្កល់ទុកខុស នឹងមុតដៃឬជើង ឬនឹងញុំាងឈាមឲ្យកើតឡើងបាន ដល់បុគ្គលដែលច្រត់ដោយដៃឬជាន់ដោយជើង ហេតុនេះរមែងមិនមានឡើយ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចុងនៃស្រូវគេតម្កល់ទុកខុស យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះនឹងអាចទម្លាយនូវអវិជ្ជា នឹងញុំាងវិជ្ជាឲ្យកើតឡើង នឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ដោយទិដ្ឋិដែលខ្លួនតម្កល់ខុស ដោយមគ្គភាវនាដែលខ្លួនតម្កល់ខុស ហេតុនេះរមែងមិនមានឡើយ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាទិដ្ឋិដែលភិក្ខុនោះតម្កល់ខុស ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។*

[៤៣] *ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចចុងស្រូវខ្សាយ ឬចុងស្រូវដំណើប ដែលបុគ្គលតម្កល់ទុកត្រូវ នឹងអាចមុតដៃឬជើង ឬនឹងញុំាងឈាមឲ្យកើតឡើងបាន ដល់បុគ្គលដែលច្រត់ដោយដៃឬជាន់ដោយជើង ហេតុនេះរមែងមានជាប្រាកដ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។*

សម្មាបណិហិតត្តា ភិក្ខវេ សុកស្ស ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ សោ វត ភិក្ខុ សម្មាបណិហិតាយ ទិដ្ឋិយា សម្មាបណិហិតាយ មគ្គភាវនាយ អវិជ្ជំ ភិន្ទិស្សតិ វិជ្ជំ ឧប្បាទេស្សតិ និព្វានំ សច្ឆិករិស្សតីតិ ឋានមេតំ វិជ្ជតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ សម្មាបណិហិតត្តា ភិក្ខវេ ទិដ្ឋិយា ។

[៤៤] កតមញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាបណិហិតា-យ ទិដ្ឋិយា សម្មាបណិហិតាយ មគ្គភាវនាយ អវិជ្ជំ ភិន្ទិស្សតិ វិជ្ជំ ឧប្បាទេស្សតិ និព្វានំ សច្ឆិករិស្សតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរា-គនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និ-រោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាបណិហិតាយ ទិដ្ឋិយា សម្មាបណិហិតាយ មគ្គភាវនាយ អវិជ្ជំ ភិន្ទិស្សតិ វិជ្ជំ ឧប្បាទេស្សតិ និព្វា-នំ សច្ឆិករិស្សតីតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចុងនៃស្រូវគេតម្កល់ទុកត្រូវ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះនឹងទម្លាយនូវអវិជ្ជា នឹងញុំាងវិជ្ជាឲ្យកើតឡើង នឹងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វានបាន ដោយទិដ្ឋិដែលខ្លួនតម្កល់ត្រូវ ដោយមគ្គភាវនាដែលខ្លួនតម្កល់ត្រូវ ហេតុនេះរមែងមានជាប្រាកដ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាទិដ្ឋិដែលភិក្ខុនោះតម្កល់ត្រូវ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[៤៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុនឹងទម្លាយនូវអវិជ្ជា ញុំាងវិជ្ជាឲ្យកើតឡើង នឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ដោយទិដ្ឋិដែលខ្លួនតម្កល់ត្រូវ ដោយមគ្គភាវនាដែលខ្លួនតម្កល់ត្រូវ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីរលត់ មានកិរិយាបង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីរលត់ មានកិរិយាបង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនឹងទម្លាយនូវអវិជ្ជា ញុំាងវិជ្ជាឲ្យកើតឡើង នឹងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ដោយទិដ្ឋិដែលខ្លួនតម្កល់ត្រូវ ដោយមគ្គភាវនាដែលខ្លួនតម្កល់ត្រូវ យ៉ាងនេះឯង ។

២៨

អវិជ្ជាវគ្គោ

[៤៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ អថខោ ធន្ទិយោ បរិព្វាជកោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ធន្ទិយោ បរិព្វាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច កតិ នុ ខោ ភោ គោតម ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា និព្វានគមា ហោន្តិ និព្វានបរាយណា និព្វានបរិយោសានាតិ ។ អដ្ឋិមេ ខោ ធន្ទិយ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា និព្វានគមា ហោន្តិ និព្វានបរាយណា និព្វានបរិយោសានា ។ កតមេ អដ្ឋ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥមេ ខោ ធន្ទិយ អដ្ឋ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា និព្វានគមា ហោន្តិ និព្វានបរាយណា និព្វានបរិយោសានាតិ ។

អវិជ្ជាវគ្គ

[៤៥] សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះ នន្ទិយបរិព្វាជកចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនិងពាក្យដែលគួររឭកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះនន្ទិយបរិព្វាជកអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ធម៌ទាំងឡាយដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ជាធម៌មានដំណើរទៅកាន់ព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខ មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត មានប៉ុន្មានហ្ន៎ ។ ម្នាលនន្ទិយៈ ធម៌ទាំងឡាយដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ជាធម៌មានដំណើរទៅកាន់ព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត នេះមាន ៨ យ៉ាង ។ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងតើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលនន្ទិយៈ ធម៌ទាំង ៨ នេះឯង ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ជាធម៌មានដំណើរទៅកាន់ព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ។

[៤៦] ឯវំ វុត្តេ ឧន្នាភោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តំ ភោ គោតម អភិក្កន្តំ ភោ គោតម សេយ្យថាបិ ភោ គោតម និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលប្បជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ ។ ឯវមេវ ភោតា គោតមេន អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯសាហំ ភវន្តំ គោតមំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ ភវំ គោតមោ ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណង្គតន្តិ ។

ជរាវគ្គោ បឋមោ ។

[៤៦] កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះហើយ នន្ទិយ-បរិព្វាជកក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ភ្លឺច្បាស់ណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ភ្លឺច្បាស់ណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ដូចបុគ្គលផ្ងារឡើងនូវរបស់ដែលគេផ្កាប់ ឬបើកឡើងនូវរបស់ដែលបិទបាំង ពុំនោះសោត ប្រាប់នូវផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬទ្រោលប្រទីបប្រេងបំភ្លឺក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា បុរសអ្នកមានភ្នែកនឹងបានឃើញរូបទាំងឡាយ យ៉ាងណាមិញ ។ ធម៌ដែលព្រះគោតមដ៏ចម្រើនទ្រង់សម្ដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ ក៏យ៉ាងនោះឯង ខ្ញុំព្រះអង្គសូមដល់នូវព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទាំងព្រះធម៌និងព្រះភិក្ខុសង្ឃជាទីពឹងទីរឭកសូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក អ្នកដល់នូវព្រះរតនត្រ័យជាទីពឹងទីរឭកស្មើដោយជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះជាដើមទៅ ។

ចប់ អវិជ្ជាវគ្គ ទី ១ ។

២៧

អវិជ្ជាវគ្គោ

តស្សុទ្ទានំ

អវិជ្ជញ្ច ឧបញ្ញំ ច
សារីបុត្តោ ច ព្រាហ្មណោ
កិមត្ថិយំ(១) ច ទ្វេ ភិក្ខូ
វិភង្គោ សុកាជង្ឃិយាតិ ។

១ ម. កិមត្ថិយោ ។

អវិជ្ជាវគ្គ

ឧទ្ទាននៃអវិជ្ជាវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីអវិជ្ជា ១ អំពីពាក់កណ្តាលនៃព្រហ្មចរិយៈ ១ អំពីព្រះសារីបុត្ត ១ អំពីជាណុស្សោណិព្រាហ្មណ៍ ១ អំពីការប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ១ អំពីភិក្ខុមួយរូបចូលទៅក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគមាន ២ លើក អំពីព្រះដ៏មានព្រះភាគសម្តែងចែកអដ្ឋង្គិកមគ្គ ១ អំពីសេចក្តីប្រៀបដូចចុងនៃស្រូវ ១ អំពីនន្ទិយបរិញ្វាជក ១ ។

វិហារវគ្គោ

[៤៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ ឥច្ឆាមហំ ភិក្ខវេ អឌ្ឍមាសំ បដិសល្លីយិតុំ នម្ហិ កោចិ ឧបសង្កមិតព្វោ អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេនាតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បដិស្សុត្វា ។ នាស្សុធ កោចិ ភគវន្តំ ឧបសង្កមតិ អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេន ។

[៤៨] អថខោ ភគវា តស្ស អឌ្ឍមាសស្ស អច្ចយេន បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ យេន ស្វាហំ ភិក្ខវេ វិហារេន បឋមាភិសម្ពុទ្ធោ វិហារាមិ តស្ស បទេសេន វិហាសឹ សោ ឯវំ បជានាមិ មិច្ឆាទិដ្ឋិប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ សម្មាទិដ្ឋិប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ

វិហារវគ្គ

[៤៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត ប្រាថ្នាដើម្បីសម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់អស់កន្លះខែ អ្នកណាកុំគប្បីចូលទៅរកតថាគតឡើយ វៀរលែងតែភិក្ខុមួយរូបអ្នកនាំនូវចង្ហាន់បិណ្ឌបាតទៅ ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ អ្នកណាមួយក៏មិនហ៊ានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងទីនោះឡើយ វៀរលែងតែភិក្ខុមួយរូបអ្នកនាំនូវចង្ហាន់បិណ្ឌបាតទៅ ។

[៤៨] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះកន្លងកាលកន្លះខែនោះហើយ ក៏ទ្រង់ចេញចាកទីស្ងាត់ ហើយត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានត្រាស់ដឹងជាដំបូងដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅឯណា តថាគតក៏បានសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយចំណែកនៃធម៌ជាគ្រឿងនៅនោះ តថាគតដឹងច្បាស់យ៉ាងនេះថា ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះមិច្ឆាទិដ្ឋិជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះសម្មាទិដ្ឋិជាបច្ច័យក៏មាន ។បេ។ ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះមិច្ឆាសមាធិជាបច្ច័យក៏មាន

សម្មាសមាធិប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ ឆន្ទប្បច្ចយាបិ វេទយិ-
តំ វិតក្កប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ សញ្ញាបច្ចយាបិ វេទយិតំ
ឆន្ទោ ច អវូបសន្តោ ហោតិ វិតក្កា ច អវូបសន្តា
ហោន្តិ សញ្ញា ច អវូបសន្តា ហោតិ តប្បច្ចយាបិ
វេទយិតំ ឆន្ទោ ច វូបសន្តោ ហោតិ វិតក្កា ច វូបសន្តា
ហោន្តិ សញ្ញា ច វូបសន្តា ហោតិ តប្បច្ចយាបិ វេទយិ-
តំ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អត្ថិ ឤយាមំ តស្មឹបិ ឋានេ
អនុប្បត្តេ តប្បច្ចយាបិ វេទយិតន្តិ ។

[៤៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ ឥច្ឆាមហំ ភិក្ខវេ តេមាសំ
បដិសល្លីយិតុំ នម្ហិ កោចិ ឧបសង្កមិតព្វោ អញ្ញត្រ
ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេនាតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ
តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បដិស្សុត្វា ។ នាស្សុធ កោចិ
ភគវន្តំ ឧបសង្កមតិ អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនី-
ហារកេន ។

ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះសម្មាសមាធិជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះឆន្ទៈជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះវិតក្កៈជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះសញ្ញាជាបច្ច័យក៏មាន ឆន្ទៈមិនរម្ងាប់ក៏មាន វិតក្កៈមិនរម្ងាប់ក៏មាន សញ្ញាមិនរម្ងាប់ក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះមិនរម្ងាប់នោះជាបច្ច័យក៏មាន ឆន្ទៈរម្ងាប់ក៏មាន វិតក្កៈរម្ងាប់ក៏មាន សញ្ញារម្ងាប់ក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះរម្ងាប់នោះជាបច្ច័យក៏មាន សេចក្តីព្យាយាមប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដល់នូវគុណវិសេសដែលមិនទាន់បានដល់ក៏មាន កាលបើហេតុនោះមិនទាន់សម្រេចហើយ ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះមិនសម្រេចនោះជាបច្ច័យក៏មាន ។

[៤៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រាថ្នាដើម្បីសម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់អស់ ៣ ខែ អ្នកណាមួយកុំគប្បីចូលទៅរកតថាគតឡើយ វៀរលែងតែភិក្ខុមួយរូបអ្នកនាំនូវចង្ហាន់បិណ្ឌបាតទៅ ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ អ្នកណាមួយក៏មិនហ៊ានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងទីនោះឡើយ វៀរលែងតែភិក្ខុមួយរូបអ្នកនាំនូវចង្ហាន់បិណ្ឌបាតទៅ ។

[៨០] អថខោ ភគវា តស្ស តេមាសស្ស អច្ចយេន បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ យេន ស្វាហំ ភិក្ខវេ វិហារេន បឋមាភិសម្ពុទ្ធោ វិហរាមិ តស្ស បទេ-សេន វិហាសឹ សោ ឯវំ បជានាមិ មិច្ឆាទិដ្ឋិប្បច្ច-យាបិ វេទយិតំ មិច្ឆាទិដ្ឋិវូបសមប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ សម្មាទិដ្ឋិប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ សម្មាទិដ្ឋិវូបសមប្បច្ចយា-បិ វេទយិតំ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ មិច្ឆាសមាធិវូបសមប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ សម្មាសមា-ធិប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ សម្មាសមាធិវូបសមប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ ឆន្ទប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ ឆន្ទវូបសមប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ វិតក្កប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ វិតក្កវូបសមប្បច្ច-យាបិ វេទយិតំ សញ្ញាបច្ចយាបិ វេទយិតំ សញ្ញា-វូបសមប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ ឆន្ទោ ច អវូបសន្តោ ហោតិ វិតក្កា ច អវូបសន្តា ហោន្តិ សញ្ញា ច

[៥០] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគលុះកន្លង ៣ ខែនោះហើយ ក៏ចេញចាកទីស្ងាត់ ហើយត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានត្រាស់ដឹងជាដំបូងដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅឯណា តថាគតក៏បានសម្រេចសម្រាន្តនៅ ដោយចំណែកនៃធម៌ជាគ្រឿងនៅនោះ តថាគតដឹងច្បាស់យ៉ាងនេះថា ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះមិច្ឆាទិដ្ឋិជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះរម្ងាប់មិច្ឆាទិដ្ឋិជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះសម្មាទិដ្ឋិជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះរម្ងាប់សម្មាទិដ្ឋិជាបច្ច័យក៏មាន ។ បេ ។ ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះមិច្ឆាសមាធិជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះរម្ងាប់មិច្ឆាសមាធិជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះសម្មាសមាធិជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះរម្ងាប់សម្មាសមាធិជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះឆន្ទៈជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះរម្ងាប់ឆន្ទៈជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះវិតក្កៈជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះរម្ងាប់វិតក្កៈជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះសញ្ញាជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះរម្ងាប់សញ្ញាជាបច្ច័យក៏មាន ឆន្ទៈមិនរម្ងាប់ក៏មាន វិតក្កៈមិនរម្ងាប់ក៏មាន សញ្ញា

អវូបសន្តា ហោតិ តប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ ឆន្ទោ ច វូប-
សន្តោ ហោតិ វិតក្កា ច វូបសន្តា ហោន្តិ សញ្ញា ច វូប-
សន្តា ហោតិ តប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ អប្បត្តស្ស បត្តិយា
អត្ថិ វាយាមំ តស្មឹបិ ឋានេ អនុប្បត្តេ តប្បច្ចយាបិ
វេទយិតន្តិ ។

[៥១] សាវត្ថីនិទានំ ។ អថខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ។ បេ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច សេក្ខោ សេក្ខោតិ ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ សេក្ខោ ហោតីតិ ។ ឥធ ភិក្ខុ សេក្ខាយ សម្មាទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោ ហោតិ ។ បេ ។ សេក្ខេន សម្មាសមាធិនា សមន្នាគតោ ហោតិ ។ ឯត្តាវតា ខោ ភិក្ខុ សេក្ខោ ហោតីតិ ។

មិនរម្ងាប់ក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះមិនរម្ងាប់នោះជាបច្ច័យក៏មាន ឆន្ទៈរម្ងាប់ក៏មាន វិតក្កៈរម្ងាប់ក៏មាន សញ្ញារម្ងាប់ក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះរម្ងាប់នោះជាបច្ច័យក៏មាន សេចក្ដីព្យាយាមប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដល់នូវគុណវិសេស ដែលមិនទាន់បានដល់ក៏មាន កាលបើហេតុនោះមិនទាន់សម្រេចហើយ ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះហេតុមិនសម្រេចនោះជាបច្ច័យក៏មាន ។

[៥១] សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះ ភិក្ខុមួយរូបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ លុះភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យគេតែងនិយាយថា សេក្ខៈ សេក្ខៈ ដូច្នេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដែលឈ្មោះថាសេក្ខៈនោះ ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ម្នាលភិក្ខុ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ប្រកបដោយសេក្ខសម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេក្ខសម្មាសមាធិ ។ ម្នាលភិក្ខុ ដែលឈ្មោះថាសេក្ខៈដោយហេតុប៉ុណ្ណោះឯង ។

[៤២] សាវត្ថីនិទានំ ។ អដ្ឋិមេ ភិក្ខវេ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ តថាគតស្ស ចាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។ កតមេ អដ្ឋ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ តថាគតស្ស ចាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្សាតិ ។

[៤៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ អដ្ឋិមេ ភិក្ខវេ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ សុគតវិនយា ។ កតមេ អដ្ឋ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ សុគតវិនយាតិ ។

[៩២] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាង នេះ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង មិនមែនកើតឡើងក្រៅអំពីការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធទេ ។ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងតើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង មិនមែនកើតឡើងក្រៅអំពីការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធទេ ។*

[៩៣] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាង នេះឯង ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង មិនមែនកើតឡើងក្រៅអំពីវិន័យព្រះសុគតទេ ។ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងតើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មា-សមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង មិនមែនកើតឡើងក្រៅអំពីវិន័យព្រះសុគតទេ ។*

៣៣

វិហារវគ្គោ

[៤៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ អដ្ឋិមេ ភិក្ខវេ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោទាតា អនង្គណា វិគតូបក្កិលេសា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ តថាគតស្ស ធាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។ កាតមេ អដ្ឋ ។ សេយ្យ-ថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោទាតា អនង្គណា វិគតូបក្កិលេសា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ តថា-គតស្ស ធាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្សាតិ ។

[៤៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ អដ្ឋិមេ ភិក្ខវេ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោទាតា អនង្គណា វិគតូបក្កិលេសា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ សុគតវិនយា ។ កាតមេ អដ្ឋ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោទាតា អ-នង្គណា វិគតូបក្កិលេសា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ សុគតវិនយាតិ ។

វិហារវគ្គ

[៤៤] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង ដែលបរិសុទ្ធ ផូរផង់ មិនមានទីទួលគឺកិលេស ប្រាសចាកឧបក្កិលេសហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង មិនមែនកើតឡើង ក្រៅអំពីការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគត ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធទេ ។ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងតើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង ដែលបរិសុទ្ធ ផូរផង់ មិនមានទីទួលគឺកិលេស ប្រាសចាកឧបក្កិលេសហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង មិនមែនកើតឡើងក្រៅអំពីការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគត ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធទេ ។

[៤៥] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង ដែលបរិសុទ្ធ ផូរផង់ មិនមានទីទួលគឺកិលេស ប្រាសចាកឧបក្កិលេសហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង មិនមែនកើតឡើងក្រៅអំពីវិន័យព្រះសុគតទេ ។ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងតើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង ដែលបរិសុទ្ធ ផូរផង់ មិនមានទីទួលគឺកិលេស ប្រាសចាកឧបក្កិលេសហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង មិនមែនកើតឡើងក្រៅអំពីវិន័យព្រះសុគតទេ ។

[៤៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ ឯវម្មេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច អានន្ទោ អាយស្មា ច ភទ្ទោ បាដលិបុត្តេ វិហរន្តិ កុក្កុដារាមេ ។ អថខោ អាយស្មា ភទ្ទោ សាយណ្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អានន្ទេន សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ភទ្ទោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច អព្រហ្មចរិយំ អព្រហ្មចរិយន្តិ អាវុសោ អានន្ទ វុច្ចតិ កតមំ នុ ខោ អាវុសោ អព្រហ្មចរិយន្តិ ។ សាធុ សាធុ អាវុសោ ភទ្ទ ភទ្ទកោ ច ខោ តេ អាវុសោ ភទ្ទ ឧម្មង្គោ ភទ្ទកំ បដិភាណំ កល្យាណី បរិបុច្ឆា ឯវំ ហិ ត្វំ អាវុសោ ភទ្ទ បុច្ឆសិ អព្រហ្មចរិយំ អព្រហ្មចរិយន្តិ អាវុសោ អានន្ទ វុច្ចតិ កតមំ នុ ខោ អាវុសោ អព្រហ្មចរិយន្តិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ អយមេវ ខោ អាវុសោ អដ្ឋង្គិកោ មិច្ឆាមគ្គោ អព្រហ្មចរិយំ ។ សេយ្យថីទំ ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធីតិ ។

[៩៦] សាវត្ថីនិទាន ។ ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុនិងព្រះភទ្ទៈដ៏មានអាយុគង់នៅក្នុងកុក្កុដារាម ជិតក្រុងបាដលិបុត្ត ។ គ្រានោះ ព្រះភទ្ទៈដ៏មានអាយុចេញចាកទីពួនសម្ងំក្នុងវេលាសាយណ្ហសម័យ ហើយចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើនូវសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនិងពាក្យដែលគួររឭកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះភទ្ទៈដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ពោលទៅនឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោអានន្ទ ពាក្យគេតែងនិយាយថា អព្រហ្មចរិយៈ អព្រហ្មចរិយៈ ដូច្នេះ ម្នាលអាវុសោ អព្រហ្មចរិយៈតើដូចម្តេច ។ ម្នាលអាវុសោភទ្ទៈ ប្រពៃណាស់ហើយ ប្រពៃណាស់ហើយ ម្នាលអាវុសោភទ្ទៈ ការស្វែងរកប្រស្នារបស់អ្នក ល្អពេកណាស់ ប្រាជ្ញាក៏ល្អ ការសាកសួរក៏មានទំនងល្អ ម្នាលអាវុសោភទ្ទៈ ព្រោះថាអ្នកសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោអានន្ទ ពាក្យគេតែងនិយាយថា អព្រហ្មចរិយៈ អព្រហ្មចរិយៈ ដូច្នេះ ម្នាលអាវុសោ អព្រហ្មចរិយៈតើដូចម្តេច ។ យ៉ាងនេះហើយ អាវុសោ ។ ម្នាលអាវុសោ មិច្ឆាមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ហៅថាអព្រហ្មចរិយៈ ។ មិច្ឆាមគ្គទាំង ៨ តើដូចម្តេច ។ គឺមិច្ឆាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ១ ។

[៨៧] បាដលិបុត្តនិទានំ ។ បេ ។ ព្រហ្មចរិយំ ព្រហ្មចរិយន្តិ អាវុសោ អានន្ទ វុច្ចតិ កតមំ នុ ខោ អាវុសោ ព្រហ្មចរិយំ កតមំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានន្តិ ។ សាធុ សាធុ ខោ អាវុសោ ភទ្ទ ភទ្ទកោ ខោ តេ អាវុសោ ភទ្ទ ឧម្មង្គោ ភទ្ទកំ បដិភាណំ កល្យាណី បរិបុច្ឆា ឯវំ ហិ ត្វំ អាវុសោ ភទ្ទ បុច្ឆសិ ព្រហ្មចរិយំ ព្រហ្មចរិយន្តិ អាវុសោ អានន្ទ វុច្ចតិ កតមំ នុ ខោ អាវុសោ ព្រហ្មចរិយំ កតមំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានន្តិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ អយមេវ ខោ អាវុសោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ព្រហ្មចរិយំ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ យោ ខោ អាវុសោ រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ ឥទំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានន្តិ ។

វិហារវគ្គ

[៥៧] បាដលិបុត្តនិទាន ។ បេ ។ ម្នាលអាវុសោអានន្ទ ពាក្យគេតែងនិយាយថា ព្រហ្មចរិយៈ ព្រហ្មចរិយៈ ដូច្នេះ ម្នាលអាវុសោ ព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ទីបំផុតរបស់ព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលអាវុសោភទ្ទៈ ប្រពៃណាស់ហើយ ប្រពៃណាស់ហើយ ម្នាលអាវុសោភទ្ទៈ ការស្វែងរកប្រស្នារបស់អ្នក ល្អពេកណាស់ ប្រាជ្ញាក៏ល្អ ការសាកសួរក៏មានទំនងល្អ ម្នាលអាវុសោភទ្ទៈ ព្រោះថាអ្នកសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោអានន្ទ ពាក្យគេតែងនិយាយថា ព្រហ្មចរិយៈ ព្រហ្មចរិយៈ ដូច្នេះ ម្នាលអាវុសោ ព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ទីបំផុតរបស់ព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ។ យ៉ាងនេះហើយ អាវុសោ ។ ម្នាលអាវុសោ មគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ហៅថាព្រហ្មចរិយៈ ។ មគ្គទាំង ៨ តើដូចម្តេច ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលអាវុសោ ការអស់ទៅនៃរាគៈ ការអស់ទៅនៃទោសៈ ការអស់ទៅនៃមោហៈឯណា នេះហៅថាទីបំផុតរបស់ព្រហ្មចរិយៈ ។

[៥៨] ចាជលិបុត្តនិទានំ ។ ព្រហ្មចរិយំ ព្រហ្មចរិ-
យន្តិ អាវុសោ អានន្ទ វុច្ចតិ កតមំ នុ ខោ អាវុសោ
ព្រហ្មចរិយំ កតមោ ព្រហ្មចារី កតមំ ព្រហ្មច-
រិយបរិយោសានន្តិ ។ សាធុ សាធុ អាវុសោ ភទ្ទ
ភទ្ទកោ ខោ តេ អាវុសោ ភទ្ទ ឧម្មង្គោ ភទ្ទកំ
បដិភាណំ កល្យាណី បរិបុច្ឆា ឯវំ ហិ ត្វំ អាវុសោ
ភទ្ទ បុច្ឆសិ ព្រហ្មចរិយំ ព្រហ្មចរិយន្តិ អាវុសោ
អានន្ទ វុច្ចតិ កតមំ នុ ខោ អាវុសោ ព្រហ្មចរិយំ
កតមោ ព្រហ្មចារី កតមំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានន្តិ ។
ឯវមាវុសោតិ ។ អយមេវ ខោ អាវុសោ អរិយោ អដ្ឋង្គិ-
កោ មគ្គោ ព្រហ្មចរិយំ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ
។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ យោ ខោ អាវុសោ ឥមិនា
អរិយេន អដ្ឋង្គិកេន មគ្គេន សមន្នាគតោ អយំ
វុច្ចតិ ព្រហ្មចារី ។ យោ ខោ អាវុសោ រាគក្ខយោ
ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ ឥទំ ព្រហ្មចរិយបរិយោ-
សានន្តិ ។ សុត្តត្តយំ ឯកនិទានំ[១] ។

វិហារវគ្គោ ទុតិយោ ។

១ ម. តីណិ សុត្តន្តានិ ឯកនិទានានិ ។

[៥៨] បាដលិបុត្តនិទាន ។ ម្នាលអាវុសោអានន្ទ ពាក្យគេតែងនិយាយថា ព្រហ្មចរិយៈ ព្រហ្មចរិយៈ ដូច្នេះ ម្នាលអាវុសោ ព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ព្រហ្មចារី (បុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តនូវធម៌ដ៏ប្រសើរ) តើដូចម្តេច ទីបំផុតរបស់ព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលអាវុសោភទ្ទៈ ប្រពៃណាស់ហើយ ប្រពៃណាស់ហើយ ម្នាលអាវុសោភទ្ទៈ ការស្វែងរកប្រស្នារបស់អ្នក ល្អពេកណាស់ ប្រាជ្ញាក៏ល្អ ការសាកសួរក៏មានទំនងល្អ ម្នាលអាវុសោភទ្ទៈ ព្រោះថាអ្នកសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោអានន្ទ ពាក្យគេតែងនិយាយថា ព្រហ្មចរិយៈ ព្រហ្មចរិយៈ ដូច្នេះ ម្នាលអាវុសោ ព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ព្រហ្មចារី តើដូចម្តេច ទីបំផុតរបស់ព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ។ យ៉ាងនេះហើយ អាវុសោ ។ ម្នាលអាវុសោ មគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ហៅថាព្រហ្មចរិយៈ ។ មគ្គទាំង ៨ តើដូចម្តេច ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលអាវុសោ បុគ្គលឯណាប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរមានអង្គ ៨ នេះ បុគ្គលនេះហៅថាព្រហ្មចារី ។ ម្នាលអាវុសោ ការអស់ទៅនៃរាគៈ ការអស់ទៅនៃទោសៈ ការអស់ទៅនៃមោហៈឯណា នេះហៅថាទីបំផុតរបស់ព្រហ្មចរិយៈ ។ ក្នុងសូត្រ ៣ នេះ មាននិទានតែមួយ ។

ចប់ វិហារវគ្គ ទី ២ ។

៣៧

វិហារវគ្គោ

តស្សុទ្ធានំ

ទ្វេ វិហារា ច សេក្ខោ ច

ឧប្បាទេ[១] អបរេ ទុវេ

បរិសុទ្ធេន ទ្វេ វុត្តា

កុក្កុជារាមេន តយោតិ ។

១ ម. ឧប្បាទា ។

វិហារវគ្គ

ឧទ្ទាននៃវិហារវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីវិហារធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគមាន ២ លើក អំពីសេក្ខ ១ អំពីធម៌ ៨ យ៉ាងដែលបុគ្គលចម្រើនឲ្យច្រើនហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង មាន ២ លើក និយាយអំពីធម៌ ៨ យ៉ាងដែលបរិសុទ្ធមាន ២ លើក អំពីធម៌ ដែលព្រះភទ្ទដ៏មានអាយុសួរព្រះអានន្ទក្នុងកុក្កុដារាមមាន ៣ លើក ។

មិច្ឆត្តវគ្គោ

[៥៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ មិច្ឆត្តញ្ច ភោ ភិក្ខវេ ទេ-សេស្សាមិ សម្មត្តញ្ច តំ សុណាថ ។

[៦០] កតមញ្ច ភិក្ខវេ មិច្ឆត្តំ ។ សេយ្យថីទំ ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ មិច្ឆត្តំ ។

[៦១] កតមញ្ច ភិក្ខវេ សម្មត្តំ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មត្តន្តិ ។

[៦២] សាវត្ថីនិទានំ ។ អកុសលេ ច ភោ ភិក្ខវេ ធម្មេ ទេសេស្សាមិ កុសលេ ច ធម្មេ តំ សុណាថ ។

[៦៣] កតមេ ច ភិក្ខវេ អកុសលា ធម្មា ។ សេយ្យថីទំ ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ ភិក្ខវេ អកុសលា ធម្មា ។

មិច្ឆត្តវគ្គ

[៥៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្តែងនូវភាវៈខុសផង នូវភាវៈត្រូវផង ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវធម៌នោះចុះ ។

[៦០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភាវៈខុស តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺមិច្ឆាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាភាវៈខុស ។

[៦១] ភាវៈត្រូវ តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាភាវៈត្រូវ ។

[៦២] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវធម៌ជាអកុសលផង នូវធម៌ជាកុសលផង ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវធម៌នោះចុះ ។

[៦៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ជាអកុសល តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺមិច្ឆាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាធម៌ជាអកុសល ។

៣៩

មិច្ឆត្តវគ្គោ

[៦៤] កតមេ ច ភិក្ខវេ កុសលា ធម្មា ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ ភិក្ខវេ កុសលា ធម្មាតិ ។

[៦៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ មិច្ឆាបដិបទញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ សម្មាបដិបទញ្ច តំ សុណាថ ។

[៦៦] កតមា ច ភិក្ខវេ មិច្ឆាបដិបទា ។ សេយ្យ-ថីទំ ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ មិច្ឆាបដិបទា ។

[៦៧] កតមា ច ភិក្ខវេ សម្មាបដិបទា ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាបដិបទាតិ ។

មិច្ឆត្តវគ្គ

[៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ជាកុសល តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាធម៌ជាកុសល ។

[៦៥] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្តែងនូវបដិបទាខុសផង នូវបដិបទាត្រូវផង ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវបដិបទានោះចុះ ។

[៦៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទាខុស តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺមិច្ឆាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាបដិបទាខុស ។

[៦៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទាត្រូវ តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាបដិបទាត្រូវ ។

[៦៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ តិហិដោ វាហំ ភិក្ខវេ បព្វជិតស្ស វា មិច្ឆាបដិបទំ ន វណ្ណេមិ ។ តិហី វា ភិក្ខវេ បព្វជិតោ វា មិច្ឆាបដិបន្នោ មិច្ឆាបដិបត្តាជិក-វណាហេតុ ជាវាជកោ ហោតិ ញាយំ ជម្មំ កុសលំ ។ កាតមា ច ភិក្ខវេ មិច្ឆាបដិបជា ។ សេយ្យថីជំ ។ មិច្ឆាជិដ្ឋិ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាជិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ មិច្ឆាបដិបជា ។ តិហិដោ វាហំ ភិក្ខវេ បព្វជិតស្ស វា មិច្ឆាបដិបទំ ន វណ្ណេមិ ។ តិហី វា ភិក្ខវេ បព្វជិតោ វា មិច្ឆាបដិបន្នោ មិច្ឆាបដិបត្តាជិការណាហេតុ ជាវាជ-កោ ហោតិ ញាយំ ជម្មំ កុសលំ ។

[៦៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនសរសើរបដិបទាខុស របស់គ្រហស្ថក្តី របស់បព្វជិតក្តីទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី តែប្រតិបត្តិខុសហើយ រមែងមិនញុំាងធម៌ដែលបណ្ឌិតគប្បីដឹងគឺអរិយមគ្គជាកុសលឲ្យសម្រេចបាន ព្រោះហេតុនៃអធិករណ៍គឺប្រតិបត្តិខុសទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទាខុស តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺមិច្ឆាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាបដិបទាខុស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនសរសើរបដិបទាខុស របស់គ្រហស្ថក្តី របស់បព្វជិតក្តីទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី តែប្រតិបត្តិខុសហើយ រមែងមិនញុំាងធម៌ដែលបណ្ឌិតគប្បីដឹង គឺអរិយមគ្គជាកុសលឲ្យសម្រេចបាន ព្រោះហេតុនៃអធិករណ៍គឺប្រតិបត្តិខុសទេ ។

មិច្ឆត្តវគ្គោ

[៦៩] កិហិនោ វាហំ ភិក្ខវេ បព្ពជិតស្ស វា សម្មាបដិបទំ វណ្ណេមិ ។ គិហី វា ភិក្ខវេ បព្ពជិ-តោ វា សម្មាបដិបន្នោ សម្មាបដិបត្តាធិករណហេតុ អារាធកោ ហោតិ ញាយំ ធម្មំ កុសលំ ។ កាតមា ច ភិក្ខវេ សម្មាបដិបទា ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មា-បដិបទា ។ កិហិនោ វាហំ ភិក្ខវេ បព្ពជិតស្ស វា សម្មាបដិបទំ វណ្ណេមិ ។ គិហី វា ភិក្ខវេ បព្ពជិ-តោ វា សម្មាបដិបន្នោ សម្មាបដិបត្តាធិករណហេតុ អារាធកោ ហោតិ ញាយំ ធម្មំ កុសលន្តិ ។

[៧០] សាវត្ថីនិទានំ ។ អសប្បុរិសញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ សប្បុរិសញ្ច តំ សុណាថ ។

មិច្ឆត្តវគ្គ

[៦៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតសរសើរតែបដិបទាត្រូវ របស់គ្រហស្ថក្តី របស់បព្វជិតក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី តែប្រតិបត្តិត្រូវហើយ រមែងញុំាងធម៌ដែលបណ្ឌិតគប្បីដឹង គឺអរិយមគ្គជាកុសលឲ្យសម្រេចទៅបាន ព្រោះហេតុនៃអធិករណ៍គឺ សេចក្តីប្រតិបត្តិត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទាត្រូវ តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាបដិបទាត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតសរសើរតែ បដិបទាត្រូវ របស់គ្រហស្ថក្តី របស់បព្វជិតក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី តែប្រតិបត្តិត្រូវហើយ រមែងញុំាងធម៌ដែលបណ្ឌិត គប្បីដឹងគឺអរិយមគ្គជាកុសលឲ្យសម្រេចទៅបាន ព្រោះហេតុនៃអធិក-រណ៍គឺសេចក្តីប្រតិបត្តិត្រូវ ។

[៧០] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្តែង នូវអសប្បុរសផង នូវសប្បុរសផង ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរស្តាប់នូវសេចក្តីនោះចុះ ។

[៧១] កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ មិច្ឆាសង្កប្បោ មិច្ឆាវាចោ មិច្ឆាកម្មន្តោ មិច្ឆាអាជីវោ មិច្ឆាវាយាមោ មិច្ឆាសតិ មិច្ឆាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។

[៧២] កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ សម្មាសង្កប្បោ សម្មាវាចោ សម្មាកម្មន្តោ សម្មាអាជីវោ សម្មាវាយាមោ សម្មាសតិ សម្មាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសោតិ ។

[៧៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ អសប្បុរិសញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរញ្ច ។ សប្បុរិសញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរញ្ច តំ សុណាថ ។

[៧១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសប្បុរស តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញខុស ត្រិះរិះខុស និយាយខុស ធ្វើការងារខុស ចិញ្ចឹមជីវិតខុស ព្យាយាមខុស រឭកខុស តម្កល់ចិត្តខុស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាអសប្បុរស ។

[៧២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរស តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញត្រូវ ត្រិះរិះត្រូវ និយាយត្រូវ ធ្វើការងារត្រូវ ចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវ ព្យាយាមត្រូវ រឭកត្រូវ តម្កល់ចិត្តត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសប្បុរស ។

[៧៣] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្ដែងនូវអសប្បុរសផង នូវអសប្បុរសដ៏លើសជាងអសប្បុរសទៅទៀតផង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្ដែងនូវសប្បុរសផង នូវសប្បុរសដ៏លើសជាងសប្បុរសទៅទៀតផង ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្ដាប់នូវសេចក្ដីនោះចុះ ។

៤៣

មិច្ឆត្តវគ្គោ

[៧៤] កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។ បេ ។ មិច្ឆា-សមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។

[៧៥] កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិ-សតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ មិច្ឆាញាណី មិច្ឆាវិមុត្តិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ ។

[៧៦] កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។

[៧៧] កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសេន សប្បុរិស-តរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ សម្មាញាណី សម្មាវិមុត្តិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោតិ ។

មិច្ឆត្តវគ្គ

[៧៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញខុស ។ បេ ។ តម្កល់ចិត្តមាំខុស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាអសប្បុរស ។

[៧៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអសប្បុរសដ៏លើសជាងអសប្បុរសទៅទៀតតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញខុស ។ បេ ។ តម្កល់ចិត្តមាំខុស មានសេចក្តីដឹងខុស មានចិត្តរួចស្រឡះខុស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាអសប្បុរសដ៏លើសជាងអសប្បុរសទៅទៀត ។

[៧៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញត្រូវ ។ បេ ។ តម្កល់ចិត្តមាំត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសប្បុរស ។

[៧៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរសដ៏លើសជាងសប្បុរសទៅទៀត តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញត្រូវ ។ បេ ។ តម្កល់ចិត្តមាំត្រូវ មានសេចក្តីដឹងត្រូវ មានចិត្តរួចស្រឡះត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសប្បុរសដ៏លើសជាងសប្បុរសទៅទៀត ។

[៧៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ កុម្ភោ អនាធារោ សុប្បវត្តិយោ ហោតិ សាធារោ ទុប្បវត្តិយោ ហោតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ចិត្តំ អនាធារំ សុប្បវត្តិយំ ហោតិ សាធារំ ទុប្បវត្តិយំ ហោតិ ។

[៧៩] កោ ច ភិក្ខវេ ចិត្តស្ស អាធារោ ។ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ អយំ ចិត្តស្ស អាធារោ ។

[៨០] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ កុម្ភោ អនាធារោ សុប្បវត្តិយោ ហោតិ សាធារោ ទុប្បវត្តិយោ ហោតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ចិត្តំ អនាធារំ សុប្បវត្តិយំ ហោតិ សាធារំ ទុប្បវត្តិយំ ហោតីតិ ។

[៨១] សាវត្ថីនិទានំ ។ អរិយំ វោ ភិក្ខវេ សម្មាសមាធឹ ទេសេស្សាមិ សឧបនិសំ សបរិក្ខារំ តំ សុណាថ ។

[៧៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចក្អមដែលមិនមានរង្វេលទ្រ តែងបង្ហិលបានដោយងាយ ដែលមានរង្វេលទ្រ តែងបង្ហិលបានដោយលំបាក យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែលមិនមានរង្វេលទ្រ តែងបង្ហិលបានដោយងាយ ដែលមានរង្វេលទ្រ តែងបង្ហិលបានដោយលំបាក ក៏យ៉ាងនោះឯង ។

[៧៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះរង្វេលទ្រនៃចិត្ត តើដូចម្តេច ។ គឺមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ហ្នឹងឯង ។ មគ្គទាំង ៨ តើដូចម្តេច ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ នេះហៅថា រង្វេលទ្រចិត្ត ។

[៨០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចក្អមមិនមានរង្វេលទ្រ តែងបង្ហិលបានដោយងាយ ដែលមានរង្វេលទ្រ តែងបង្ហិលបានដោយលំបាក យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែលមិនមានរង្វេលទ្រ តែងបង្ហិលបានដោយងាយ ដែលប្រកបដោយរង្វេលទ្រ តែងបង្ហិលបានដោយលំបាក ក៏យ៉ាងនោះឯង ។

[៨១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្តែងនូវអរិយសម្មាសមាធិ ប្រកបដោយបច្ច័យ ប្រកបដោយបរិក្ខារ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវធម៌នោះចុះ ។

៤៥

មិច្ឆត្តវគ្គោ

[៨២] កតមោ ច ភិក្ខវេ អរិយោ សម្មាសមាធិ សឧបនិសោ សបរិក្ខារោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។

[៨៣] យា ខោ ភិក្ខវេ ឥមេហិ សត្តហង្គេហិ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា សបរិក្ខតា អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អរិយោ សម្មាសមាធិ សឧបនិសោ ឥតិបិ សបរិក្ខារោ ឥតិបីតិ ។

[៨៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ វេទនា ។ កតមា តិស្សោ ។ សុខា វេទនា ទុក្ខា វេទនា អទុក្ខមសុខា វេទនា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ វេទនា ។

[៨៥] ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ វេទនានំ បរិញ្ញាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ វេទនានំ បរិញ្ញាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

មិច្ឆត្តវគ្គ

[៨២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអរិយសម្មាសមាធិប្រកបដោយបច្ច័យ ប្រកបដោយបរិក្ខារ តើដូចម្ដេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។

[៨៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភាវៈនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលប្រកបដោយបរិក្ខារ ដោយអង្គទាំង ៧ នេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អរិយសម្មាសមាធិប្រកបដោយបច្ច័យផង ប្រកបដោយបរិក្ខារផង ។

[៨៤] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេទនានេះមាន ៣ យ៉ាង ។ វេទនា ៣ តើដូចម្ដេច ។ គឺវេទនាជាសុខ ១ វេទនាជាទុក្ខ ១ វេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេទនាមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៨៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលគប្បីចម្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ដើម្បីកំណត់ដឹងនូវវេទនាទាំង ៣ នេះ ។ មគ្គដ៏ប្រ-សើរប្រកបដោយអង្គ ៨ តើដូចម្ដេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលគប្បីចម្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ដើម្បីកំណត់ដឹងនូវវេទនាទាំង ៣ នេះឯង ។

[៨៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ អថខោ អាយស្មា ឧត្តិយោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ។ បេ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧត្តិយោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥធ មយ្ហំ ភន្តេ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ បញ្ច កាមគុណា វុត្តា ភគវតា ។ កតមេ នុ ខោ បញ្ច កាមគុណា វុត្តា ភគវតាតិ ។

[៨៧] សាធុ សាធុ ឧត្តិយ បញ្ច ខោមេ ឧត្តិយ កាមគុណា វុត្តា មយា ។ កតមេ បញ្ច ។ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសញ្ហិតា រជនីយា ។ សោតវិញ្ញេយ្យា សទ្ទា ។ ឃានវិញ្ញេយ្យា គន្ធា ។ ជិវ្ហាវិញ្ញេយ្យា រសា ។ កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្វា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសញ្ហិតា រជនីយា ។ ឥមេ ខោ ឧត្តិយ បញ្ច កាមគុណា វុត្តា មយា ។

[៨៦] សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះ ព្រះឧត្តិយដ៏មានអាយុចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ លុះព្រះឧត្តិយដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំព្រះអង្គនៅក្នុងទីស្ងាត់ សម្ងំនៅតែម្នាក់ឯង កើតចិត្តត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កាមគុណ ៥ យ៉ាង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សម្ដែងហើយ ។ កាមគុណទាំង ៥ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សម្ដែងហើយ តើដូចម្ដេច ។

[៨៧] ម្នាលឧត្តិយ ប្រពៃណាស់ហើយ ប្រពៃណាស់ហើយ ម្នាលឧត្តិយ កាមគុណទាំង ៥ នេះឯង ដែលតថាគតបានសម្ដែងហើយ ។ កាមគុណទាំង ៥ តើដូចម្ដេច ។ គឺរូបដែលគប្បីដឹងដោយភ្នែក ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត ជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាម គួរជាទីតម្រេក ១ ។ សំឡេងដែលគប្បីដឹងដោយត្រចៀក ១ ។ ក្លិនដែលគប្បីដឹងដោយច្រមុះ ១ ។ រសដែលគប្បីដឹងដោយអណ្ដាត ១ ។ ផ្សព្វដែលគប្បីដឹងដោយកាយ ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត ជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាម គួរជាទីតម្រេក ១ ។ ម្នាលឧត្តិយ កាមគុណទាំង ៥ នេះឯង ដែលតថាគតសម្ដែងហើយ ។

មិច្ឆត្តវគ្គោ

[៨៨] ឥមេសំ ខោ ឧត្តិយ បញ្ចន្នំ កាមគុណា-
នំ បហានាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥមេសំ ខោ ឧត្តិយ បញ្ចន្នំ កាមគុណានំ បហានាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

មិច្ឆត្តវគ្គោ តតិយោ ។

តស្សុទ្ទានំ

មិច្ឆត្តំ អកុសលំ ធម្មំ
ទុវេ បដិបទាបិ ច
អសប្បុរិសេន ទ្វេ វុត្តា
កុម្ភោ[១] សមាធិ វេទនុត្តិយេនាតិ ។

---

១ ម. ទ្វេ សប្បុរិសេន កុម្ភា ។

[៨៨] ម្នាលឧត្តិយ បុគ្គលគប្បីចម្រើនមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ដើម្បីលះបង់នូវកាមគុណទាំង ៥ នេះ ។ មគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលឧត្តិយ បុគ្គលគប្បីចម្រើនមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ដើម្បីលះ-បង់នូវកាមគុណទាំង ៥ នេះឯង ។

ចប់ មិច្ឆត្តវគ្គ ទី ៣ ។

ឧទ្ទាននៃមិច្ឆត្តវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីមិច្ឆត្ត ១ អំពីអកុសលធម៌ ១ អំពីបដិបទាមាន ២ លើក អំពីអសប្បុរសមាន ២ លើក អំពីចិត្តប្រៀបដូចក្អម ១ អំពីអរិយសម្មាសមាធិ ១ អំពីវេទនា ១ អំពីព្រះឧត្តិយដ៏មានអាយុ ១ ។

បដិបត្តិវគ្គោ

[៨៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ មិច្ឆាបដិបត្តិញ្ច ភោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ សម្មាបដិបត្តិញ្ច តំ សុណាថ ។

[៩០] កតមា ច ភិក្ខវេ មិច្ឆាបដិបត្តិ ។ សេយ្យ-ថីទំ ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ មិច្ឆាបដិបត្តិ ។

[៩១] កតមា ច ភិក្ខវេ សម្មាបដិបត្តិ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាបដិបត្តីតិ ។

[៩២] សាវត្ថីនិទានំ ។ មិច្ឆាបដិបន្នញ្ច ភោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ សម្មាបដិបន្នញ្ច តំ សុណាថ ។

បដិបត្តិវគ្គ

[៨៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្ដែងសេចក្ដីប្រតិបត្តិខុសនិងសេចក្ដីប្រតិបត្តិត្រូវ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយនូវស្ដាប់សេចក្ដីនោះចុះ ។

[៩០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសេចក្ដីប្រតិបត្តិខុស តើដូចម្ដេច ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្ដីឃើញខុស ១ ។ បេ ។ សេចក្ដីតាំងចិត្តខុស ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសេចក្ដីប្រតិបត្តិខុស ។

[៩១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសេចក្ដីប្រតិបត្តិត្រូវ តើដូចម្ដេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្ដីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ សេចក្ដីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសេចក្ដីប្រតិបត្តិត្រូវ ។

[៩២] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្ដែងបុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិខុសនិងបុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិត្រូវ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្ដាប់នូវដំណើរបុគ្គលនោះចុះ ។

បដិបត្តិវគ្គោ

[៩៣] កតមោ ច ភិក្ខវេ មិច្ឆាបដិបន្នោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។ បេ ។ មិច្ឆា-សមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ មិច្ឆាបដិបន្នោ ។

[៩៤] កតមោ ច ភិក្ខវេ សម្មាបដិបន្នោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។ បេ ។ សម្មា-សមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាបដិបន្នោតិ ។

[៩៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ យេសំ កេសញ្ចិ ភិក្ខវេ អរិយោ[១] អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ វិរទ្ធោ វិរទ្ធោ តេសំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សម្មាទុក្ខក្ខយគាមី ។ យេសំ កេ-សញ្ចិ ភិក្ខវេ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ អារទ្ធោ អារទ្ធោ តេសំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សម្មា-ទុក្ខក្ខយគាមី ។

១ ឱ. ម. អយំ អរិយោ ។

បដិបត្តិវគ្គ

[៩៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិខុស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញខុស ១ ។ បេ ។ ជាអ្នកតាំងចិត្តខុស ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាបុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិខុស ។

[៩៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិត្រូវ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ ជាអ្នកតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាអ្នកប្រតិបត្តិត្រូវ ។

[៩៥] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលបុគ្គលទាំងឡាយឯណានីមួយលះបង់ហើយ អរិយ-មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ មានប្រក្រតីដល់នូវការអស់ទៅនៃកងទុក្ខដោយប្រពៃ បុគ្គលទាំងនោះក៏លះបង់ដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយ-មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលបុគ្គលទាំងឡាយឯណានីមួយប្រារព្ធហើយ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ មានប្រក្រតីដល់នូវការអស់ទៅនៃកងទុក្ខដោយប្រពៃ បុគ្គលទាំងនោះក៏ឈ្មោះថាប្រារព្ធហើយដែរ ។

[៩៦] កតមោ ច ភិក្ខវេ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ យេសំ កេសញ្ចិ ភិក្ខវេ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ វិរទ្ធោ វិរទ្ធោ តេសំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សម្មាទុក្ខក្ខយគាមី ។ យេសំ កេសញ្ចិ ភិក្ខវេ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ អារទ្ធោ អារទ្ធោ តេសំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សម្មាទុក្ខក្ខយគាមីតិ ។

[៩៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ អដ្ឋិមេ ភិក្ខវេ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អបារា បារំ គមនាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ អដ្ឋ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥមេ ខោ[១] អដ្ឋ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អបារា បារំ គមនាយ សំវត្តន្តីតិ ។

---

១ ឱ. ឯត្តន្តរេ ភិក្ខវេតិ បទំ ទិស្សតិ ។

[៩៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ សេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលបុគ្គលទាំងឡាយឯណានីមួយលះបង់ហើយ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ មានប្រក្រតីដល់នូវការអស់ទៅនៃកងទុក្ខដោយប្រពៃ បុគ្គលទាំងនោះក៏លះបង់ហើយដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលបុគ្គលទាំងឡាយឯណានីមួយប្រារព្ធហើយ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ មានប្រក្រតីដល់នូវការអស់ទៅនៃកងទុក្ខដោយប្រពៃ បុគ្គលទាំងនោះក៏ឈ្មោះថាប្រារព្ធហើយដែរ ។

[៩៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីចេញចាកវដ្ត ទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ។ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ សេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីចេញចាកវដ្ត ទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ។

បណ្ឌិតវគ្គោ

ឥទមវោច ភគវា ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទ-
វោច សត្ថា

[៩៨] អប្បកា តេ មនុស្សេសុ
យេ ជនា បារគាមិនោ
អថាយំ ឥតរា បជា
តីរមេវានុធាវតិ ។
យេ ច ខោ សម្មទក្ខាតេ
ធម្មេ ធម្មានុវត្តិនោ
តេ ជនា បារមេស្សន្តិ
មច្ចុធេយ្យំ សុទុត្តរំ ។
កណ្ហំ ធម្មំ វិប្បហាយ
សុក្កំ ភាវេថ បណ្ឌិតោ
ឱកា អនោកមាគម្ម
វិវេកេ យត្ថ ទូរមំ
តត្រាភិរតិមិច្ឆេយ្យ
ហិត្វា កាមេ អកិញ្ចនោ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានត្រាស់នូវព្រះពុទ្ធដីកានេះហើយ ព្រះសុគតលុះត្រាស់នូវព្រះពុទ្ធដីកានេះហើយ លំដាប់នោះ ព្រះសាស្តាទើបទ្រង់ត្រាស់នូវព្រះពុទ្ធដីកានេះតទៅទៀតថា ។

[៩៨] ក្នុងពួកមនុស្ស ជនទាំងឡាយឯណាដល់នូវត្រើយគឺព្រះនិព្វាន ជនទាំងឡាយនោះមានប្រមាណតិចទេ ចំណែកពួកសត្វដទៃក្រៅពីនេះ តែងសសៀរទៅតាមច្រាំង (វដ្ដ-សង្សារ) ។ មួយទៀត ពួកជនណាមានប្រក្រតីប្រព្រឹត្តតាមធម៌ក្នុងធម៌ដែលព្រះតថាគតត្រាស់ប្រពៃហើយ ពួកជននោះនឹង (ឆ្លង) នូវវដ្ដៈជាលំនៅនៃមច្ចុដែលឆ្លងបានដោយកម្រក្រៃពេក ហើយដល់នូវត្រើយគឺព្រះនិព្វាន ។ បណ្ឌិតគប្បីលះធម៌ខ្មៅ ញុំាងធម៌សឲ្យចម្រើន ហើយគប្បីចេញចាកអាល័យគឺវដ្ដៈ អាស្រ័យព្រះនិព្វានដែលមិនមានអាល័យ គួរលះកាមទាំងឡាយចេញ ហើយជាអ្នកមិនមានកង្វល់ ប្រាថ្នានូវសេចក្តីត្រេកអរក្នុងវិវេក ដែលសត្វត្រេកអរបានដោយកម្រ

បរិយោទបេយ្យ អត្តានំ
ចិត្តក្លេសេហិ បណ្ឌិតោ
យេសំ សម្ពោធិយង្គេសុ
សម្មា ចិត្តំ សុភាវិតំ
អាទានប្បដិនិស្សគ្គេ
អនុបាទាយ យេ រតា
ខីណាសវា ជុតិមន្តោ
តេ លោកេ បរិនិព្វុតាតិ ។

[៩៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ សាមញ្ញញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ សាមញ្ញផលានិ ច តំ សុណាថ ។

[១០០] កតមញ្ច ភិក្ខវេ សាមញ្ញំ ។ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សាមញ្ញំ ។

[១០១] កតមានិ ច ភិក្ខវេ សាមញ្ញផលានិ ។ សោតាបត្តិផលំ សកទាគាមិផលំ អនាគាមិផលំ អរហត្តផលំ ។ ឥមានិ វុច្ចន្តិ ភិក្ខវេ សាមញ្ញផលានីតិ ។

បណ្ឌិតគួរធ្វើខ្លួនឲ្យផូរផង់ចាកគ្រឿងសៅហ្មងចិត្ត ។ ចិត្ត ដែលបណ្ឌិតពួកណាអប់រំ ល្អប្រពៃហើយ ក្នុងអង្គនៃធម៌ជា គ្រឿងត្រាស់ដឹងទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយឯណា អ្នក ត្រេកអរក្នុងការលះបង់នូវសេចក្តីប្រកាន់ ដោយឥតមានសេច-ក្តីប្រកាន់ បណ្ឌិតនោះ ឈ្មោះថាអ្នកមានអាសវៈអស់ហើយ មានសេចក្តីរុងរឿង បរិនិព្វានក្នុងលោកហើយ ។

[៩៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំ-ដែងនូវសាមញ្ញគុណនិងផលរបស់សាមញ្ញគុណទាំងឡាយ ដល់អ្នក ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់សេចក្តីនោះចុះ ។

[១០០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសាមញ្ញគុណ តើដូចម្តេច ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ សេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សាមញ្ញគុណ ។

[១០១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះផលរបស់សាមញ្ញគុណទាំង-ឡាយ តើដូចម្តេច ។ គឺសោតាបត្តិផល ១ សកទាគាមិផល ១ អនា-គាមិផល ១ អរហត្តផល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ផល របស់សាមញ្ញគុណទាំងឡាយ ។

៨៣

បដិបត្តិវគ្គោ

[១០២] សាវត្ថីនិទានំ ។ សាមញ្ញញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសិស្សាមិ សាមញ្ញត្ថញ្ច តំ សុណាថ ។

[១០៣] កតមញ្ច ភិក្ខវេ សាមញ្ញំ ។ អយមេ-វ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មា-ទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សាមញ្ញំ ។

[១០៤] កតមោ ច ភិក្ខវេ សាមញ្ញត្ថោ ។ យោ ខោ ភិក្ខវេ រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សាមញ្ញត្ថោ ។

[១០៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ ព្រហ្មញ្ញញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសិស្សាមិ ព្រហ្មញ្ញផលានិ ច តំ សុណាថ ។

បដិបត្តិវគ្គ

[១០២] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្តែងនូវសាមញ្ញគុណនិងប្រយោជន៍នៃសាមញ្ញគុណ ដល់អ្នកទាំង-ឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវសេចក្តីនោះចុះ ។

[១០៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសាមញ្ញគុណ តើដូចម្តេច ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ សេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សាមញ្ញគុណ ។

[១០៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រយោជន៍នៃសាមញ្ញគុណ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សភាវៈឯណាជាទីអស់ទៅនៃរាគៈ ជាទីអស់ទៅនៃទោសៈ ជាទីអស់ទៅនៃមោហៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រយោជន៍នៃសាមញ្ញគុណ ។

[១០៥] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្តែងនូវព្រហ្មញ្ញគុណនិងផលរបស់ព្រហ្មញ្ញគុណទាំងឡាយ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវសេចក្តីនោះចុះ ។

[១០៦] កតមញ្ច ភិក្ខវេ ព្រហ្មញ្ញំ ។ អយមេវារិ-
យោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ
។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ព្រហ្មញ្ញំ ។

[១០៧] កតមានិ ច ភិក្ខវេ ព្រហ្មញ្ញផលានិ ។
សោតាបត្តិផលំ សកទាគាមិផលំ អនាគាមិផលំ អរ-
ហត្តផលំ ។ ឥមានិ វុច្ចន្តិ ភិក្ខវេ ព្រហ្មញ្ញផលានីតិ ។

[១០៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ ព្រហ្មញ្ញញ្ច វោ ភិក្ខវេ
ទេសិស្សាមិ ព្រហ្មញ្ញត្ថញ្ច តំ សុណាថ ។

[១០៩] កតមញ្ច ភិក្ខវេ ព្រហ្មញ្ញំ ។ អយ-
មេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។
សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ
ព្រហ្មញ្ញំ ។

[១០៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះព្រហ្មញ្ញគុណ តើដូចម្ដេច ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្ដីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ សេចក្ដីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ព្រហ្មញ្ញគុណ ។

[១០៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះផលរបស់ព្រហ្មញ្ញគុណទាំងឡាយ តើដូចម្ដេច ។ គឺសោតាបត្តិផល ១ សកទាគាមិផល ១ អនាគាមិផល ១ អរហត្តផល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ផលរបស់ព្រហ្មញ្ញគុណទាំងឡាយ ។

[១០៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្ដែងនូវព្រហ្មញ្ញគុណនិងប្រយោជន៍នៃព្រហ្មញ្ញគុណ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្ដាប់នូវសេចក្ដីនោះចុះ ។

[១០៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះព្រហ្មញ្ញគុណ តើដូចម្ដេច ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្ដីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ សេចក្ដីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ព្រហ្មញ្ញគុណ ។

បដិបត្តិវគ្គោ

[១១០] កតមោ ច ភិក្ខវេ ព្រហ្មញ្ញត្ថោ ។ យោ ច ភិក្ខវេ រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ព្រហ្មញ្ញត្ថោតិ ។

[១១១] សាវត្ថីនិទានំ ។ ព្រហ្មចរិយញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ ព្រហ្មចរិយផលានិ ច តំ សុណាថ ។

[១១២] កតមញ្ច ភិក្ខវេ ព្រហ្មចរិយំ ។ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ព្រហ្មចរិយំ ។

[១១៣] កតមានិ ច ភិក្ខវេ ព្រហ្មចរិយផលានិ ។ សោតាបត្តិផលំ សកទាគាមិផលំ អនាគាមិផលំ អរហត្តផលំ ។ ឥមានិ វុច្ចន្តិ ភិក្ខវេ ព្រហ្មចរិយផលានីតិ ។

បដិបត្តិវគ្គ

[១១០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រយោជន៍របស់ព្រហ្មញ្ញគុណ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សភាវៈឯណាជាទីអស់ទៅនៃរាគៈ ជាទីអស់ទៅនៃទោសៈ ជាទីអស់ទៅនៃមោហៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រយោជន៍នៃព្រហ្មញ្ញគុណ ។

[១១១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្តែងនូវព្រហ្មចរិយៈនិងផលរបស់ព្រហ្មចរិយៈទាំងឡាយ ដល់អ្នកទាំង-ឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវសេចក្តីនោះចុះ ។

[១១២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ សេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ព្រហ្មចរិយៈ ។

[១១៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះផលទាំងឡាយរបស់ព្រហ្ម-ចរិយៈ តើដូចម្តេច ។ គឺសោតាបត្តិផល ១ សកទាគាមិផល ១ អនា-គាមិផល ១ អរហត្តផល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ផលរបស់ព្រហ្មចរិយៈទាំងឡាយ ។

[១១៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ ព្រហ្មចរិយញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ ព្រហ្មចរិយត្ថញ្ច តំ សុណាថ ។

[១១៥] កតមញ្ច ភិក្ខវេ ព្រហ្មចរិយំ ។ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ព្រហ្មចរិយំ ។

[១១៦] កតមោ ច ភិក្ខវេ ព្រហ្មចរិយត្ថោ ។ យោ ច ភិក្ខវេ រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ព្រហ្មចរិយត្ថោតិ ។

បដិបត្តិវគ្គោ ចតុត្ថោ ។

[១១៤] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្តែងនូវព្រហ្មចរិយៈនិងប្រយោជន៍របស់ព្រហ្មចរិយៈ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវសេចក្តីនោះចុះ ។

[១១៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ សេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ព្រហ្មចរិយៈ ។

[១១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រយោជន៍នៃព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សភាវៈឯណាជាទីអស់នៃរាគៈ ជាទីអស់ទៅនៃទោសៈ ជាទីអស់ទៅនៃមោហៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រយោជន៍នៃព្រហ្មចរិយៈ ។

ចប់ បដិបត្តិវគ្គ ទី ៤ ។

៤៧

បដិបត្តិវគ្គោ

តស្សុទ្ទានំ

បដិបត្តិ   បដិបន្នោ   ច

វិរទ្ធញ្ច   ចារំ   កមា

សាមញ្ញេន   ទ្វេ   វុត្តា

ព្រហ្មញ្ញា   អបរេ   ទុវេ

ព្រហ្មចរិយេន   ទ្វេ   វុត្តា

វគ្គោ   តេន   បវុច្ចតីតិ   ។

បដិបត្តិវគ្គ

ឧទ្ទាននៃបដិបត្តិវគ្គនោះគឺ

ពោលអំពីសេចក្តីប្រតិបត្តិ ១ អំពីបុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ១ អំពីការលះបង់ ១ អំពីការដល់ត្រើយគឺព្រះនិព្វាន ១ អំពីសាមញ្ញគុណ មាន ២ លើក អំពីព្រហ្មញ្ញគុណដទៃទៀត មាន ២ លើក អំពីព្រហ្មចរិយៈ មាន ២ លើក ព្រោះហេតុនោះទើបហៅថាបដិបត្តិវគ្គ ។

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គោ

[១១៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ សចេ វោ ភិក្ខវេ អញ្ញ-
តិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ កិមត្ថិយំ អាវុសោ
សមណេ គោតមេ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា
តុម្ហេ ភិក្ខវេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ឯវំ
ព្យាករេយ្យាថ រាគវិរាគត្ថំ ខោ អាវុសោ ភគវតិ ព្រហ្ម-
ចរិយំ វុស្សតីតិ ។

[១១៨] សចេ បន វោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា
បរិព្វាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ អត្ថិ បនាវុសោ មគ្គោ អត្ថិ
បដិបទា រាគវិរាគាយាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខវេ
តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថ
អត្ថិ ខោ អាវុសោ មគ្គោ អត្ថិ បដិបទា រាគវិរាគាយាតិ ។

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គ

[១១៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយ គប្បីសួរពួកអ្នកយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះសមណគោតម មានប្រយោជន៍អ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកដែលគេសួរយ៉ាងនេះហើយ គប្បីដោះស្រាយដល់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីនឿយណាយចាករាគៈ ។

[១១៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយគប្បីសួរពួកអ្នកយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ ចុះមគ្គនិងបដិបទាប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនឿយណាយចាករាគៈ មានដែរឬ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកដែលគេសួរយ៉ាងនេះហើយ គប្បីដោះស្រាយដល់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ មគ្គនិងបដិបទាប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនឿយណាយចាករាគៈមានដែរ ។

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គោ

[១១៩] កតមោ ច ភិក្ខវេ មគ្គោ កតមា ច បដិបទា រាគវិរាគាយ ។ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ អយំ ភិក្ខវេ មគ្គោ អយំ បដិបទា រាគវិរាគាយាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខវេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វា-ជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថាតិ ។

[១២០] សាវត្ថីនិទានំ ។ សចេ វោ ភិក្ខវេ អញ្ញ-តិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ កិមត្ថិយំ អាវុសោ សមណេ គោតមេ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខវេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថ សញ្ញោជនប្បហានត្ថំ ខោ អាវុសោ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ បេ ។

[១២១] អនុសយសមុគ្ឃាតនត្ថំ ខោ អាវុសោ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ បេ ។

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គ

[១១៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមគ្គដូចម្ដេច បដិបទាដូចម្ដេច ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនឿយណាយចាករាគៈ ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្ដីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ សេចក្ដីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មគ្គនិងបដិបទានេះឯង ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនឿយណាយចាករាគៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកដែលគេសួរយ៉ាងនេះហើយ គប្បីដោះស្រាយដល់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះយ៉ាងនេះចុះ ។

[១២០] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយគប្បីសួរពួកអ្នកយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះសមណគោតម មានប្រយោជន៍អ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកដែលគេសួរយ៉ាងនេះហើយ គប្បីដោះស្រាយដល់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីលះសញ្ញោជនៈ ។ បេ ។

[១២១] ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីដកចេញនូវអនុស័យ ។ បេ ។

[១៦២] អទ្ធានបរិញ្ញត្ថំ ខោ អាវុសោ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ បេ ។

[១៦៣] អាសវានំ ខយត្ថំ ខោ អាវុសោ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ បេ ។

[១៦៤] វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយត្ថំ ខោ អាវុសោ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ បេ ។

[១៦៥] ញាណទស្សនត្ថំ ខោ អាវុសោ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ បេ ។

[១៦៦] សចេ វោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ កិមត្ថិយំ អាវុសោ សមណេ គោតមេ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខវេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថ អនុ-ចាទាបរិនិព្វានត្ថំ ខោ អាវុសោ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។

[១២២] ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីកំណត់ដឹងនូវកាលវែងឆ្ងាយ ។ បេ ។

[១២៣] ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ។ បេ ។

[១២៤] ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផលនៃវិជ្ជានិងវិមុត្តិ ។ បេ ។

[១២៥] ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីញាណទស្សនៈ ។ បេ ។

[១២៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយគប្បីសួរពួកអ្នកយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះសមណគោតមមានប្រយោជន៍អ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកដែលគេសួរយ៉ាងនេះហើយ គប្បីដោះស្រាយដល់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះយ៉ាងនេះហើយ ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីអនុបាទាបរិនិព្វាន ។

៦១

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គោ

[១២៧] សចេ បន វោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ អត្ថិ បនាវុសោ មគ្គោ អត្ថិ បដិបទា អនុបាទាបរិនិព្វានាយាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខវេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថ អត្ថិ ខោ អាវុសោ មគ្គោ អត្ថិ បដិបទា អនុបាទាបរិនិព្វានាយាតិ ។

[១២៨] កតមោ ច ភិក្ខវេ មគ្គោ កតមា ច បដិបទា អនុបាទាបរិនិព្វានាយ ។ អយមេវារិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ អយំ ភិក្ខវេ មគ្គោ អយំ បដិបទា អនុបាទាបរិនិព្វានាយាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខវេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថាតិ ។

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គោ[១] បញ្ចមោ ។

១ អញ្ញតិត្ថិយបេយ្យាលោតិបិ បាឋោ ។

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គ

[១២៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកបរិញ្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយគប្បីសួរពួកអ្នកយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ ចុះមគ្គនិងបដិបទាដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអនុបាទាបរិនិព្វានមានដែរឬ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកដែលគេសួរយ៉ាងនេះហើយ គប្បីដោះស្រាយដល់ពួកបរិញ្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ មគ្គនិងបដិបទាដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអនុបាទាបរិនិព្វានមានដែរ ។

[១២៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមគ្គដូចម្តេច បដិបទាដូចម្តេចដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអនុបាទាបរិនិព្វាន ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ សេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មគ្គនិងបដិបទានេះឯង ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអនុបាទាបរិនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកដែលគេសួរយ៉ាងនេះហើយ គប្បីដោះស្រាយដល់ពួកបរិញ្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះយ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អញ្ញតិត្ថិយវគ្គ ទី ៥ ។

៦២

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស មហាវារវគ្គោ

តស្សុទ្ទានំ

វិរាគសញ្ញោជនំ អនុសយំ
អទ្ធានអាសវា ខយា(១)
វិជ្ជាវិមុត្តិ ញាណញ្ច
អនុបាទាយ អដ្ឋមី ។

១ អទ្ធានអាសវក្ខយាតិបិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ មហាវារវគ្គ

ឧទ្ទាននៃអញ្ញតិត្ថិយវគ្គនោះគឺ

ពោលអំពីការប្រាសចាករាគៈ ១ អំពីការលះសញ្ញោជនៈ ១ អំពីការដកចេញនូវអនុស័យ ១ អំពីការកំណត់ដឹងកាលដ៏វែងឆ្ងាយ ១ អំពីការអស់ទៅនៃអាសវៈ ១ អំពីការធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិ ១ អំពីញាណទស្សនៈ ១ អំពីអនុបាទាបរិនិព្វាន ១ ទៀតជាគម្រប់ ៨ ។

សុរិយបេយ្យាលោ

[១២៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ សុរិយស្ស ភិក្ខវេ ឧទ-យតោ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ អរុណុគ្គំ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

[១៣០] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គប-រិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ

សុរិយបេយ្យាល

[១២៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរះឡើងនៃអរុណ នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត (គ្រឿងកំណត់មុន) នៃព្រះអាទិត្យដែលរះឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការមានមិត្តល្អ នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីញុំាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុ ដោយប្រការយ៉ាងនេះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលមានមិត្តល្អ ភិក្ខុនោះនឹងចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

[១៣០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលមានមិត្តល្អ រមែងចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្ដីឃើញត្រូវ ដែលអាស្រ័យសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្ដីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្ដីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្ដីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់

វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

[១៣១] សាវត្ថីនិទានំ ។ សុរិយស្ស ភិក្ខវេ ឧទយតោ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ អរុណុគ្គំ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ សីលសម្បទា ។ សីលសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ ។ បេ ។

[១៣២] យទិទំ ឆន្ទសម្បទា ។ បេ ។

[១៣៣] យទិទំ អត្តសម្បទា ។ បេ ។

[១៣៤] យទិទំ ទិដ្ឋិសម្បទា ។ បេ ។

[១៣៥] យទិទំ អប្បមាទសម្បទា ។ បេ ។

[១៣៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ សុរិយស្ស ភិក្ខវេ ឧទយ-តោ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ អរុណុគ្គំ ។

អាស្រ័យសេចក្ដីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្ដីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានមិត្តល្អ រមែងចម្រើនអរិយ-មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើងដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

[១៣១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរះឡើងនៃអរុណ នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត នៃព្រះអាទិត្យដែលរះឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបរិបូណ៌ដោយសីល នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីញុំាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុ ដោយប្រការយ៉ាងនេះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយសីល ។ បេ ។

[១៣២] គឺការបរិបូណ៌ដោយសេចក្ដីពេញចិត្ត ។ បេ ។

[១៣៣] គឺការបរិបូណ៌ដោយចិត្តជ្រះថ្លា ។ បេ ។

[១៣៤] គឺការបរិបូណ៌ដោយការឃើញ ។ បេ ។

[១៣៥] គឺការបរិបូណ៌ដោយសេចក្ដីមិនប្រមាទ ។ បេ ។

[១៣៦] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរះឡើងនៃអរុណ នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្តនៃព្រះអាទិត្យដែលរះឡើង ។

៦៨

សុរិយបេយ្យាលោ

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ យោនិសោមនសិការសម្បទា ។ យោនិសោ-មនសិការសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ ចាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

[១៣៧] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិ-ការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិ-កំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេក-និស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុ-លីករោតីតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីញ៉ាំងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុ ដោយប្រការយ៉ាងនេះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិ-សោមនសិការៈ ភិក្ខុនោះនឹងចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

[១៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលដល់ព្រមដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចម្រើនអរិយមគ្គប្រ-កបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើងដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

[១៣៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ សុរិយស្ស ភិក្ខវេ ឧទយតោ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ អរុណុគ្គំ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

[១៣៩] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយ-

[១៣៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរះឡើងនៃអរុណ នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត នៃព្រះអាទិត្យដែលរះឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការមានមិត្តល្អ នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីញុំាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុ ដោយប្រការយ៉ាងនេះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលមានមិត្តល្អ ភិក្ខុនោះនឹងចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

[១៣៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលមានមិត្តល្អ រមែងចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈ

បរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

[១៤០] សាវត្ថីនិទានំ ។ សុរិយស្ស ភិក្ខវេ ឧទ-យតោ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ អរុណុគ្គំ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ សីលសម្បទា ។ បេ ។

[១៤១] យទិទំ ឆន្ទសម្បទា ។ បេ ។

[១៤២] យទិទំ អត្តសម្បទា ។ បេ ។

[១៤៣] យទិទំ ទិដ្ឋិសម្បទា ។ បេ ។

[១៤៤] យទិទំ អប្បមាទសម្បទា ។ បេ ។

[១៤៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ យទិទំ យោនិសោមន-

ជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានមិត្តល្អ រមែងចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើងដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

[១៨០] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរះឡើងនៃអរុណ នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត នៃព្រះអាទិត្យដែលរះឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបរិបូណ៌ដោយសីល នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីញុំាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុ ដោយប្រការយ៉ាងនេះដែរ ។ បេ ។

[១៨១] គឺការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ។ បេ ។

[១៨២] គឺការបរិបូណ៌ដោយចិត្តជ្រះថ្លា ។ បេ ។

[១៨៣] គឺការបរិបូណ៌ដោយការឃើញ ។ បេ ។

[១៨៤] គឺការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ ។ បេ ។

[១៨៥] សាវត្ថីនិទាន ។ គឺការបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមន-

សិការសម្បទា ។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ ចាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភា-វេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

[១៤៦] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិ-ការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយ-បរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ បេ ។ សម្មា-សមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិ-យោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

សុរិយបេយ្យាលោ ឆដ្ឋោ ។

សិការៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ភិក្ខុនោះនឹងចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

[១៤៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើងដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ សុរិយបេយ្យាល ទី ៦ ។

៦៩

សុរិយបេយ្យាលោ

តស្សុទ្ធានំ

កល្យាណមិត្តំ សីលញ្ច
ឆន្ទោ ច អត្តសម្បទា
ទិដ្ឋិ ច អប្បមាទោ ច
យោនិសោ ភវតិ សត្តមំ ។

សុរិយបេយ្យាល

ឧទ្ទាននៃសុរិយបេយ្យាលនោះគឺ

ពោលអំពីការបរិបូណ៌ដោយមិត្តល្អ ១ អំពីសីល ១ អំពីសេចក្តីពេញចិត្ត ១ អំពីការបរិបូណ៌ដោយចិត្តជ្រះថ្លា ១ អំពីការឃើញត្រូវ ១ អំពីសេចក្តីមិនប្រមាទ ១ អំពីយោនិសោមនសិការៈ ១ ទៀតជាគម្រប់ ៧ ។

ឯកធម្មបេយ្យាលោ

[១៤៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ ឯកធម្មោ ភិក្ខវេ ពហុបការោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ ។ កតមោ ឯកធម្មោ ។ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

[១៤៨] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គ-

ឯកធម្មបេយ្យាល

[១៤៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ១ មានឧបការៈច្រើន ដើម្បីញុំាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យកើតឡើង ។ ធម៌ ១ តើដូចម្ដេច ។ គឺការមានមិត្តល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ ភិក្ខុនោះនឹងចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

[១៤៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលមានមិត្តល្អ រមែងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើននូវសេចក្ដីឃើញត្រូវ ដែលអាស្រ័យសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្ដីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្ដីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្ដីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្ដីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្ដីរលត់ បង្អោនទៅក្នុង

បរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

[១៤៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ ឯកធម្មោ ភិក្ខវេ ពហុបការោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ ។ កតមោ ឯកធម្មោ ។ យទិទំ សីលសម្បទា ។ បេ ។

[១៥០] យទិទំ ឆន្ទសម្បទា ។ បេ ។

[១៥១] យទិទំ អត្តសម្បទា ។ បេ ។

[១៥២] យទិទំ ទិដ្ឋិសម្បទា ។ បេ ។

[១៥៣] យទិទំ អប្បមាទសម្បទា ។ បេ ។

[១៥៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ យទិទំ យោនិសោមនសិការសម្បទា ។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

ការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ រមែងចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

[១៨៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ១ មានឧបការៈច្រើន ដើម្បីញ៉ាំងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យកើតឡើង ។ ធម៌ ១ តើដូចម្ដេច ។ គឺការបរិបូណ៌ដោយសីល ។ បេ ។

[១៩០] គឺការបរិបូណ៌ដោយសេចក្ដីពេញចិត្ត ។ បេ ។

[១៩១] គឺការបរិបូណ៌ដោយចិត្តជ្រះថ្លា ។ បេ ។

[១៩២] គឺការបរិបូណ៌ដោយការឃើញ ។ បេ ។

[១៩៣] គឺការបរិបូណ៌ដោយសេចក្ដីមិនប្រមាទ ។ បេ ។

[១៩៤] សាវត្ថីនិទាន ។ គឺការបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ភិក្ខុនោះនឹងចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

[១៨៥] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

[១៨៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ ឯកធម្មោ ភិក្ខវេ ពហុបការោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ ។ កតមោ ឯកធម្មោ ។ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

[១៥៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

[១៥៦] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ១ មានឧបការៈច្រើន ដើម្បីញុំាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យកើតឡើង ។ ធម៌ ១ តើដូចម្តេច ។ គឺការមានមិត្តល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ ភិក្ខុនោះនឹងចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

ឯកធម្មបេយ្យាលោ

[១៥៧] កាថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

[១៥៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ ឯកធម្មោ ភិក្ខវេ ពហុបការោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ ។ កតមោ ឯកធម្មោ ។ យទិទំ សីលសម្បទា ។ បេ ។

[១៥៩] យទិទំ ឆន្ទសម្បទា ។ បេ ។

[១៦០] យទិទំ អត្តសម្បទា ។ បេ ។

ឯកធម្មបេយ្យាល

[១៥៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ រមែងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានមិត្តល្អ រមែងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

[១៥៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ១ មានឧបការៈច្រើន ដើម្បីញុំាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យកើតឡើង ។ ធម៌ ១ តើដូចម្តេច ។ គឺការបរិបូណ៌ដោយសីល ។ បេ ។

[១៥៩] គឺការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ។ បេ ។

[១៦០] គឺការបរិបូណ៌ដោយចិត្តជ្រះថ្លា ។ បេ ។

[១៦១] យទិទំ ធិជ្ជិសម្បទា ។ បេ ។

[១៦២] យទិទំ អប្បមាទសម្បទា ។ បេ ។

[១៦៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ យទិទំ យោនិសោមនសិការសម្បទា ។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

[១៦៤] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

ឯកធម្មបេយ្យាលោ សត្តមោ ។

[១៦១] គឺការបរិបូណ៌ដោយការឃើញ ។ បេ ។

[១៦២] គឺការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ ។ បេ ។

[១៦៣] សាវត្ថីនិទាន ។ គឺការបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ភិក្ខុនោះនឹងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

[១៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ ឯកធម្មបេយ្យាល ទី ៧ ។

៧៤

ឯកធម្មបេយ្យាលោ

តស្សុទ្ទានំ

កល្យាណមិត្តំ សីលំ ច

ឆន្ទោ ច អត្តសម្បទា

ទិដ្ឋិ ច អប្បមាទោ ច

យោនិសោ ភវតិ សត្តមំ ។

ឯកធម្មបេយ្យាល

ឧទ្ទាននៃឯកធម្មបេយ្យាលនោះគឺ

ពោលអំពីកល្យាណមិត្ត ១ អំពីសីល ១ អំពីសេចក្តីពេញចិត្ត ១ អំពីការបរិបូណ៌ដោយចិត្តជ្រះថ្លា ១ អំពីការឃើញ ១ អំពីសេចក្តីមិនប្រមាទ ១ អំពីយោនិសោមនសិការៈ ១ ទៀត ជាគម្រប់ ៧ ។

នាហាន្តឯកធម្មបេយ្យាលោ

[១៦៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ នាហំ ភិក្ខវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។ យទិទំ ភិក្ខវេ កល្យាណមិត្តតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

[១៦៦] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ

នាហន្តឯកធម្មបេយ្យាល

[១៦៥] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពិចារណាមិនឃើញនូវធម៌ដទៃសូម្បីមួយ ដែលជាហេតុឲ្យអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើងបានក្តី ឲ្យអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលកើតឡើងហើយ ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនាក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (តថាគតពិចារណាមិនឃើញធម៌ដទៃ) ដូចជាការមានមិត្តល្អនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ ភិក្ខុនោះនឹងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

[១៦៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អរមែងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។បេ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់

នាហន្តឯកធម្មបេយ្យាលោ

វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

[១៦៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ នាហំ ភិក្ខវេ អញ្ញំ ឯ-កធម្មំបិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋង្គិ-កោ មគ្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។ យថយិទំ ភិក្ខវេ សីលសម្បទា ។ បេ ។

[១៦៨] យថយិទំ ភិក្ខវេ ឆន្ទសម្បទា ។ បេ ។

[១៦៩] យថយិទំ ភិក្ខវេ អត្តសម្បទា ។ បេ ។

[១៧០] យថយិទំ ភិក្ខវេ ទិដ្ឋិសម្បទា ។ បេ ។

អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ រមែងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

[១៦៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពិចារណាមិនឃើញនូវធម៌ដទៃសូម្បីមួយ ដែលជាហេតុឲ្យអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើងបានក្តី ឲ្យអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលកើតឡើងហើយ ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនាបានក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (តថាគតពិចារណាមិនឃើញធម៌ដទៃ) ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយសីលនេះឡើយ ។ បេ ។

[១៦៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីពេញចិត្តនេះឡើយ ។ បេ ។

[១៦៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយចិត្តជ្រះថ្លានេះឡើយ ។ បេ ។

[១៧០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយការឃើញនេះឡើយ ។ បេ ។

[១៧១] យថយិទំ ភិក្ខវេ អប្បមាទសម្បទា ។ បេ ។

[១៧២] សាវត្ថីនិទានំ ។ យថយិទំ ភិក្ខវេ យោ-និសោមនសិការសម្បទា ។ យោនិសោមនសិការ-សម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ ចាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុ-លីករិស្សតីតិ ។

[១៧៣] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិ-ការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិ-កំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គប-រិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិកា-រសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

[១៧១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទនេះឡើយ ។ បេ ។

[១៧២] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ភិក្ខុនោះនឹងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

[១៧៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

៧៩

នាហន្តឯកធម្មបេយ្យាលោ

[១៧៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ នាហំ ភិក្ខវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។ យថយិទំ ភិក្ខវេ កល្យាណមិត្តតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

[១៧៤] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ

នាហន្ទុឯកធម្មបេយ្យាល

[១៧៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពិចារណា មិនឃើញនូវធម៌ដទៃសូម្បីមួយ ដែលជាហេតុឲ្យអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើងបានក្តី ឲ្យអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលកើតឡើងហើយ ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនាបានក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (តថាគតពិចារណាមិនឃើញធម៌ដទៃ) ដូចជាការមានមិត្តល្អនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ ភិក្ខុនោះនឹងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

[១៧៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ រមែងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត

មោហាវិនយបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

[១៧៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ នាហំ ភិក្ខវេ អញ្ញំ ឯ-កធម្មំបិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋ-ង្គិកោ មគ្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។ យថយិទំ ភិក្ខវេ សីលសម្បទា ។ បេ ។

[១៧៧] យថយិទំ ភិក្ខវេ ឆន្ទសម្បទា ។ បេ ។

[១៧៨] យថយិទំ ភិក្ខវេ អត្តសម្បទា ។ បេ ។

[១៧៩] យថយិទំ ភិក្ខវេ ទិដ្ឋិសម្បទា ។ បេ ។

មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ រមែងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

[១៧៦] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពិចារណាមិនឃើញនូវធម៌ដទៃសូម្បីមួយ ដែលជាហេតុឲ្យអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើងបានក្តី ឲ្យអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កើតឡើងហើយ ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនាក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (តថាគតពិចារណាមិនឃើញធម៌ដទៃ) ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយសីលនេះឡើយ ។ បេ ។

[១៧៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីពេញចិត្តនេះឡើយ ។ បេ ។

[១៧៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយចិត្តជ្រះថ្លានេះឡើយ ។ បេ ។

[១៧៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយការឃើញនេះឡើយ ។ បេ ។

នាហន្តឯកធម្មបេយ្យាលោ

[១៨០] យថយិទំ ភិក្ខវេ អប្បមាទសម្បទា ។ បេ ។

[១៨១] យថយិទំ ភិក្ខវេ យោនិសោមនសិការសម្បទា ។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

[១៨២] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយ-

នាហានុឯកធម្មបេយ្យាល

[១៨០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទនេះឡើយ ។ បេ ។

[១៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ភិក្ខុនោះនឹងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

[១៨២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈ

បរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

នាហន្តឯកធម្មបេយ្យាលោ អដ្ឋមោ ។

តស្សុទ្ទានំ

កល្យាណមិត្តំ សីលញ្ច
ឆន្ទោ ច អត្តសម្បទា
ទិដ្ឋិ ច អប្បមាទោ ច
យោនិសោ ភវតិ សត្តមំ ។

ជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ នាហន្តឯកធម្មបេយ្យាល ទី ៨ ។

ឧទ្ទាននៃនាហន្តឯកធម្មបេយ្យាលនោះគឺ

ពោលអំពីការបរិបូណ៌ដោយកល្យាណមិត្ត ១ អំពីសីល ១ អំពីសេចក្តីពេញចិត្ត ១ អំពីការបរិបូណ៌ដោយចិត្តជ្រះថ្លា ១ អំពីការឃើញត្រូវ ១ អំពីសេចក្តីមិនប្រមាទ ១ អំពីយោនិសោមនសិការៈ ១ ទៀតជាគម្រប់ ៧ ។

គង្គាបេយ្យាលោ

[១៨៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

[១៨៤] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ

គង្គាបេយ្យាល

[១៨៣] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេគង្គា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[១៨៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់

វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និ-រោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិ-កំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វាន-ពោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

[១៨៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យ-មុនា នទី បាចីននិន្នា បាចីនពោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[១៨៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អ-ចិរវតី នទី បាចីននិន្នា បាចីនពោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[១៨៥] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេយមុនាជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[១៨៦] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេអចិរវតីជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

គង្គាបេយ្យាលោ

[១៨៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សរភូ នទី ចាចីននិន្នា ចាចីនបោណា ចាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[១៨៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហី នទី ចាចីននិន្នា ចាចីនបោណា ចាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[១៨៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិមា មហានទិយោ ។ សេយ្យថីទំ ។ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី សព្វា តា ចាចីននិន្នា ចាចីនបោណា ចាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

គង្គាបេយ្យាល

[១៨៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេសរភូ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[១៨៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេមហី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីឧបមេយ្យក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បេ ។

[១៨៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេធំ ៗ ណាមួយ ។ គឺណាខ្លះ ។ គឺទន្លេគង្គា ១ យមុនា ១ អចិរវតី ១ សរភូ ១ មហី ១ ទន្លេទាំងអស់នោះ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[១៩០] កាថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានចោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានចោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

[១៩១] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទចោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានចោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

[១៩០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[១៩១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេគង្គា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅរកសមុទ្រ ជ្រាលទៅរកសមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ក៏រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

គង្គាបេយ្យាលោ

[១៩២] កាថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិ-តំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វាន-បោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

[១៩៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យមុនា នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទ-បព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

គង្គាបេយ្យាល

[១៩២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ក៏រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ក៏រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[១៩៣] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេយមុនាជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[១៩៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អចិរវតី នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទពោណា សមុទ្ទ-បព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

[១៩៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ ស-រភូ នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទពោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

[១៩៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហី នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទពោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវ-មេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

[១៩៤] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេអចិរវតី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យ ក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[១៩៥] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេសរភូ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យ ក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[១៩៦] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេមហី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យ ក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

៨៩

គង្គាបេយ្យាលោ

[១៩៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិមា មហានទិយោ ។ សេយ្យថីទំ ។ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី សព្វា តា សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទ-ចោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានចោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

[១៩៨] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានចោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ

គង្គាបេយ្យាល

[១៩៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេធំ ៗ ណាមួយ ។ គឺណាខ្លះ ។ គឺទន្លេគង្គា ១ យមុនា ១ អចិរវតី ១ សរភូ ១ មហី ១ ទន្លេទាំងអស់នោះ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ក៏រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[១៩៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រ-កបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ក៏រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្ម-វិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់

វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោ-ធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

គង្គាបេយ្យាលវារំ សង្ខេបេន លិខិតំ បេយ្យាលេ វិត្ថារេតព្វំ ។

តស្សុទ្ទានំ

ឆ បាចីនតោ និន្នា
ឆ និន្នា ច សមុទ្ទតោ
ទ្វេ[១] ធម្មា ទសា ហោន្តិ
វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ ។
គង្គាបេយ្យាលី បាចីននិន្នវាចនមគ្គី[២]
វិវេកនិស្សិតទ្វាទសកី បឋមកី ។

១ ឱ. ម. ឯតេ ទ្វេ ឆ ទ្វាទស ហោន្តិ បេយ្យាលី តេន វុច្ចតីតិ ។ ២ បាចីននិន្នា បាចីនមគ្គី បាចីននិន្នា វាចនមគ្គី ។

អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សង្សៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

គង្គាបេយ្យាលវារៈ សរសេរដោយសង្ខេបទេ អ្នកប្រាជ្ញគួរឲ្យពិស្តារក្នុងបេយ្យាលៈផងចុះ ។

ឧទ្ទាននៃគង្គាបេយ្យាលនោះគឺ

ពោលអំពីទន្លេហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត មាន ៦ លើក អំពីទន្លេហូរទៅកាន់សមុទ្រមាន ៦ លើក រួមជាធម៌មាន ១២ លើក ព្រោះហេតុនោះ ទើបហៅថាមួយវគ្គ ។ និយាយអំពីមគ្គដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ដូចទន្លេដែលហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត មានក្នុងគង្គាបេយ្យាល រួមជា ១២ លើក ចាត់ជាចប់ឧបមាទី ១ ។

គង្គាបេយ្យាលី

[១៩៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

[២០០] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិ-

គង្គាបេយ្យាលី

[១៩៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេគង្គា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[២០០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រ-កបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្ម-វិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ មានការកម្ចាត់បង់

យោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិ-
យោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ
មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ
និព្វានន្និន្នោ ហោតិ និព្វានប្បោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

[២០១] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យ-
មុនា នទី បាចីនន្និន្នា បាចីនប្បោណា បាចីនបព្ភារា ។
ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

[២០២] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អចិ-
រវតី នទី បាចីនន្និន្នា បាចីនប្បោណា បាចីនបព្ភារា ។
ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

[២០៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ
សរភូ នទី បាចីនន្និន្នា បាចីនប្បោណា បាចីនបព្ភារា ។
ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយ-មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[២០១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេយមុនាជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[២០២] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេអចិរវតីជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[២០៣] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេសរភូជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

គង្គាបេយ្យាលី

[២០៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហី នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

[២០៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិមា មហានទិយោ ។ សេយ្យថីទំ ។ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី សព្វា តា បាចីននិន្នា បាចីន-បោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

[២០៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

គង្គាបេយ្យាលី

[២០៤] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេមហី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។*

[២០៥] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេធំ ៗ ណាមួយ ។ គឺណាខ្លះ ។ គឺទន្លេគង្គា ១ យមុនា ១ អចិរវតី ១ សរភូ ១ មហី ១ ទន្លេទាំងអស់នោះ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។*

[២០៦] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេគង្គា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ក៏រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។*

[២០៧] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាន-និន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោស-វិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

[២០៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យមុនា នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

[២០៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិញ្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិញ្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិញ្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិញ្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិញ្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិញ្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[២០៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេយមុនាជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

៩៨

គង្គាបេយ្យាលី

[២០៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អចិរវតី នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទពោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

[២១០] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សរភូ នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទពោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

[២១១] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហី នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទពោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

គង្គាបេយ្យាលី

[២០៩] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេអចិរវតី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។*

[២១០] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេសរភូ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។*

[២១១] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេមហី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។*

[២១២] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិមា មហានទិយោ ។ សេយ្យថីទំ ។ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី សព្វា តា សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទពោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានពោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

[២១៣] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានពោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយ-

[២១២] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេធំ ៗ ណាមួយ ។ គឺណាខ្លះ ។ គឺទន្លេគង្គា ១ យមុនា ១ អចិរវតី ១ សរភូ ១ មហី ១ ទន្លេទាំងអស់នោះ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។*

[២១៣] *ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈ*

បរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។ រាគវិនយទ្វានសតី ទុតិយតី សមុទ្ទនិន្នន្តិ ។

[២១៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

[២១៥] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ

ជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកប ដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរក ព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។ និយាយអំពីការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈ មាន ១២ លើក ចាត់ជាចប់ឧបមាទីពីរ ដែលប្រៀបដូចទន្លេហូរទៅកាន់សមុទ្រ ។

[២១៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេ គង្គា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ កាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកប ដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរ ទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[២១៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រ-កបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង

និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

[២១៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យមុនា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

[២១៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អចិរវតី នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ ចុះស៊ប់ទៅក្នុងអមតៈ មានអមតៈជាទីប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ចុះស៊ប់ទៅក្នុងអមតៈ មានអមតៈជាទីប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[២១៦] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេយមុនា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[២១៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេអចិរវតី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

៩៩

គង្គាបេយ្យាលី

[២១៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សរភូ នទី ចាចីននិន្នា ចាចីនពោណា ចាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

[២១៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហី នទី ចាចីននិន្នា ចាចីនពោណា ចាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

[២២០] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិមា មហានទិយោ ។ សេយ្យថីទំ ។ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី សព្វា តា ចាចីននិន្នា ចាចីនពោណា ចាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

គង្គាបេយ្យាលី

[២១៨] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេសរភូ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។*

[២១៩] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេមហី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។*

[២២០] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេធំ ៗ ណាមួយ ។ គឺណាខ្លះ ។ គឺទន្លេគង្គា ១ យមុនា ១ អចិរវតី ១ សរភូ ១ មហី ១ ទន្លេទាំងអស់នោះ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។*

[២២១] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

[២២២] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

[២២១] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេគង្គា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។*

[២២២] *ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ ចុះស៊ប់ទៅក្នុងអមតៈ មានអមតៈប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ចុះស៊ប់ទៅក្នុងអមតៈ មានអមតៈប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។*

១០១

គង្គាបេយ្យាលី

[២២៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យមុនា នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទ-បព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[២២៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អចិរវតី នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទ-បព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[២២៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សរភូ នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[២២៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហី នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

គង្គាបេយ្យាលី

[២២៣] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេយមុនា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[២២៤] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេអចិរវតី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[២២៥] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេសរភូ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[២២៦] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេមហីជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[២២៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិមា មហានទិយោ ។ សេយ្យថីទំ ។ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី សព្វា តា សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វាន-បោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

[២២៨] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ

[២២៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេធំ ៗ ណាមួយ ។ គឺណាខ្លះ ។ គឺទន្លេគង្គា ១ យមុនា ១ អចិរវតី ១ សរភូ ១ មហី ១ ទន្លេទាំងអស់នោះ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[២២៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង

និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានចោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានចោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។ អមតោគធំ ទ្វាទសកំ តតិយកំ ។

[២២៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានចោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ ចុះស៊ប់ទៅក្នុងអមតៈ មានអមតៈជាទីប្រ-ព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ចុះស៊ប់ទៅក្នុងអមតៈ មានអមតៈជាទីប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។ ពោលអំពីមគ្គដ៏រាប់បញ្ចូលក្នុងអមតៈមាន ១២ លើក ចាត់ជាចប់ឧបមាទី ៣ ។

[២២៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេគង្គាជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[២៣០] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

[២៣១] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យមុនា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[២៣០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ ដែលបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ដែលបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[២៣១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេយមុនា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

គង្គាបេយ្យាលី

[២៣២] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អ-
ចិរវតី នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។
ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[២៣៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ
សរភូ នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។
ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[២៣៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ
មហី នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។
ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[២៣៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ
យា កាចិមា មហានទិយោ ។ សេយ្យថីទំ ។ គង្គា
យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី សព្វា តា បាចីននិន្នា

គង្គាបេយ្យាលី

[២៣២] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេអចិរវតី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[២៣៣] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេសរភូ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[២៣៤] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេមហី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[២៣៥] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេធំ ៗ ណាមួយ ។ គឺណាខ្លះ ។ គឺទន្លេគង្គា ១ យមុនា ១ អចិរវតី ១ សរភូ ១ មហី ១ ទន្លេទាំងអស់នោះ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត

ចាចីនចោណា ចាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វាន-ចោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

[២៣៦] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វា-ននិន្នោ ហោតិ និព្វានចោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ និព្វាននិន្នំ និព្វានចោ-ណំ និព្វានបព្ភារំ ។ បេ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានចោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[២៣៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ ដែលបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

១០៧

គង្គាបេយ្យាលី

[២៣៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទពោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានពោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

[២៣៨] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វា-ននិន្នោ ហោតិ និព្វានពោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ និព្វាននិន្នំ និព្វានពោ-ណំ និព្វានបព្ភារំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ និព្វាននិន្នំ និព្វានពោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានពោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

គង្គាបេយ្យាលី

[២៣៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេគង្គា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[២៣៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្ដីឃើញត្រូវ ជាធម្មជាតិបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ។ បេ ។ រមែងចម្រើនសេចក្ដីតាំងចិត្តត្រូវ ជាធម្មជាតិបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[២៣៩] សារត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យមុ-ណា នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

[២៤០] សារត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អចិ-រវតី នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

[២៤១] សារត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សរភូ នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

[២៤២] សារត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហី នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវ-មេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[២៣៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេយមុនា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[២៤០] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេអចិរវតី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[២៤១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេសរភូ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[២៤២] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេមហីជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

១០៩

គង្គាបេយ្យាលី

[២៤៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិមា មហានទិយោ ។ សេយ្យថីទំ ។ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី សព្វា តា សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទ-ពោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានពោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

[២៤៤] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានពោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ និព្វាននិន្នំ

គង្គាបេយ្យាលី

[២៤៣] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេធំ ៗ ណាមួយ ។ គឺណាខ្លះ ។ គឺទន្លេគង្គា ១ យមុនា ១ អចិរវតី ១ សរភូ ១ មហី ១ ទន្លេទាំងអស់នោះ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។*

[២៤៤] *ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចម្រើនសេចក្តីឃើញត្រូវ ដែលបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន*

និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

គង្គាបេយ្យាលី នវមោ ។

តស្សុទ្ទានំ

ឆ បាចីនតោ និន្នា
ឆ និន្នា ច សមុទ្ទតោ
ឯតេ ទ្វេ ឆ ទ្វាទស ហោន្តិ
វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ ។
និព្វាននិន្នំ ទ្វាទសកំ
ចតុត្ថកំ ឆទ្វានវកំ[១] ។

១ ឱ. ម. ឆដ្ឋានវកំ ។

សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ។ បេ ។ រមែង ចម្រើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ដែលបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

ចប់ គង្គាបេយ្យាលី ទី ៩ ។

ឧទ្ទាននៃគង្គាបេយ្យាលីនោះគឺ

ពោលអំពីទឹកទន្លេហូរទៅកាន់ទិសខាងកើតមាន ៦ លើកហូរ
ទៅកាន់សមុទ្រ ៦ លើក ៦ ពីរដងនេះត្រូវជា ១២ លើក
ព្រោះហេតុនោះ ទើបហៅថាមួយវគ្គ ។ ពោលអំពីមគ្គ
ដែលបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វានមាន ១២ លើក មាន ៦ លើក
ពីរដង រួមជា ១២ លើក ចាត់ថាចប់ឧបមាទី ៤ ។

អប្បមាទវគ្គោ

[២៤៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ យាវតា ភិក្ខវេ សត្តា អប្បទា វា ទ្វិប្បទា វា ចតុប្បទា វា ពហុប្បទា វា រូបិនោ វា អរូបិនោ វា សញ្ញិនោ វា អសញ្ញិនោ វា នេវសញ្ញីនាសញ្ញិនោ វា តថាគតោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យេ កេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ អប្បមាទមូលកា អប្បមាទសមោសរណា អប្បមាទោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ អប្បមត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

អប្បមាទវគ្គ

[២៤៥] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វទាំងប៉ុន្មាន ជាសត្វឥតជើងក្តី មានជើងពីរក្តី មានជើងបួនក្តី មានជើងច្រើនក្តី មានរូបក្តី ឥតរូបក្តី មានសញ្ញាក្តី ឥតសញ្ញាក្តី មានសញ្ញាក៏មិនមែនមិនមានសញ្ញាក៏មិនមែនក្តី ព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ប្រាកដជាប្រសើរជាងពួកសត្វទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុសលធម៌ទាំង-ឡាយឯណានីមួយ កុសលធម៌ទាំងអស់នោះ មានអប្បមាទជាមូល មានអប្បមាទជាទីប្រជុំចុះ អប្បមាទធម៌ប្រាកដជាប្រសើរជាងធម៌ទាំងនោះ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថាប្រសើរនុ៎ះ ជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលមិនប្រមាទ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ នឹងចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ នឹងធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ។

[២៤៦] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។ (ឧបរិតិណ្ណំ សុត្តានំ វិត្ថារេតព្វំ) ។

[២៤៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ យាវតា ភិក្ខវេ សត្តា អបទា វា ទ្វិបទា វា ចតុប្បទា វា ពហុប្បទា វា រូបិនោ វា អរូបិនោ វា សញ្ញិនោ វា អសញ្ញិនោ វា នេវសញ្ញីនាសញ្ញិនោ វា តថាគតោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ

[២៤៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន យ៉ាងនេះឯង ។ (បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកសេចក្តីនៃសូត្រទាំង ៣ ខាងលើឲ្យពិស្តារផងចុះ) ។

[២៤៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វទាំងប៉ុន្មាន ជាសត្វឥតជើងក្តី មានជើងពីរក្តី មានជើងបួនក្តី មានជើងច្រើនក្តី មានរូបក្តី ឥតរូបក្តី មានសញ្ញាក្តី ឥតសញ្ញាក្តី មានសញ្ញាក៏មិនមែន មិនមានសញ្ញាក៏មិនមែនក្តី ព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ប្រាកដជាប្រសើរជាងពួកសត្វទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

១១៣

យេ កេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ អប្បមាទមូលកា អប្បមាទសមោសរណា អប្បមាទោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ អប្បមត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

[២៤៨] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីក-រោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយ-បរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិ-យោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិ-យោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោ-សានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលី-ករោតិ ។

កុសលធម៌ទាំងឡាយឯណានីមួយ កុសលធម៌ទាំងអស់នោះ មានអប្ប-មាទជាមូល មានអប្បមាទជាទីប្រជុំចុះ អប្បមាទធម៌ប្រាកដជាប្រសើរជាងធម៌ទាំងនោះ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថាប្រសើរនុ៎ះ ជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលមិនប្រមាទ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទនឹងចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ នឹងធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ។

[២៤៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ មានការកម្ចាត់បង់រាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់ទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់មោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ មានការកម្ចាត់បង់រាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់ទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់មោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៤៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ យាវតា ភិក្ខវេ សត្តា អបទា វា ទ្វិបទា វា ចតុប្បទា វា ពហុប្បទា វា រូបិ-នោ វា អរូបិនោ វា សញ្ញិនោ វា អសញ្ញិនោ វា នេវ-សញ្ញីនាសញ្ញិនោ វា តថាគតោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យេ កេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ អប្បមាទមូលកា អប្បមាទ-សមោសរណា អប្បមាទោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខា-យតិ ។ អប្បមត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

[២៥០] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុ-លីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។ បេ ។

[២៤៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វទាំងប៉ុន្មាន ជាសត្វឥតជើងក្តី មានជើងពីរក្តី មានជើងបួនក្តី មានជើងច្រើនក្តី មានរូបក្តី ឥតរូបក្តី មានសញ្ញាក្តី ឥតសញ្ញាក្តី មានសញ្ញាក៏មិនមែន មិនមានសញ្ញាក៏មិនមែនក្តី ព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធប្រាកដជាប្រសើរជាងពួកសត្វទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុសលធម៌ទាំងឡាយឯណានីមួយ កុសលធម៌ទាំងអស់នោះ មានអប្បមាទជាមូល មានអប្បមាទជាទីប្រជុំចុះ អប្បមាទធម៌ប្រាកដជាប្រសើរជាងធម៌ទាំងនោះ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថាប្រសើរនុ៎ះ ជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលមិនប្រមាទ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ នឹងចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ។

[២៥០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលចុះស៊ប់ទៅក្នុងអមតៈ មានអមតៈប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ បេ ។

សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អម-តបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

[២៤១] សាវត្ថីនិទានំ ។ យាវតា ភិក្ខវេ សត្តា អបទា វា ទ្វិបទា វា ចតុប្បទា វា ពហុប្បទា វា រូបិនោ វា អរូបិនោ វា សញ្ញិនោ វា អសញ្ញិនោ វា នេវសញ្ញីនា-សញ្ញិនោ វា តថាគតោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យេ កេចិ កុ-សលា ធម្មា សព្វេ តេ អប្បមាទមូលកា អប្បមាទ-សមោសរណា អប្បមាទោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខា-យតិ ។ អប្បមត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលចុះស៊ប់ទៅក្នុងអមតៈ មានអមតៈប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រ-មាទ រមែងចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន យ៉ាងនេះឯង ។

[២៥១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វទាំងប៉ុន្មាន ជាសត្វឥតជើងក្តី មានជើងពីរក្តី មានជើងបួនក្តី មានជើងច្រើនក្តី មានរូបក្តី ឥតរូបក្តី មានសញ្ញាក្តី ឥតសញ្ញាក្តី មានសញ្ញាក៏មិនមែនមិនមានសញ្ញាក៏មិនមែនក្តី ព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ប្រាកដជាប្រសើរជាងពួកសត្វទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុសលធម៌ទាំង-ឡាយឯណានីមួយ កុសលធម៌ទាំងអស់នោះ មានអប្បមាទជាមូល មានអប្បមាទជាទីប្រជុំចុះ អប្បមាទធម៌ប្រាកដជាប្រសើរជាងធម៌ទាំងនោះ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថាប្រសើរនុ៎ះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលមិនប្រមាទ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ នឹងចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ។

[២៨២] កាថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីក-រោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ និព្វានតិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ និព្វានតិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភា-វេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

[២៨៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យានិ កានិចិ ជង្គលានំ បាណានំ បទជាតានិ សព្វានិ តានិ

[២៥២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលបង្អោនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទេរទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ឈមទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលបង្អោនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទេរទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ឈមទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ ចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន យ៉ាងនេះឯង ។

[២៥៣] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្នាមជើងឯណានីមួយនៃសត្វដែលត្រាច់លើផែនដី ស្នាមជើងទាំងអស់នោះ

ហត្ថិបទេ សមោធានំ គច្ឆន្តិ ហត្ថិបទំ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ យទិទំ មហន្តត្តេន ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យេ កេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ អប្បមាទមូលកា អប្បមាទសមោសរណា អប្បមាទោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ អប្បមត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

[២៨៤] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ

តែងដល់នូវការប្រេកចុះក្នុងស្នាមជើងនៃដំរី ស្នាមជើងនៃដំរីប្រាកដជាប្រ-សើរជាងស្នាមជើងនៃពួកសត្វទាំងនោះ ព្រោះហេតុថាស្នាមជើងនោះជាស្នាមជើងធំ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុសលធម៌ទាំងឡាយឯណានីមួយ កុសលធម៌ទាំងអស់នោះ មានអប្បមាទជាមូល មានអប្បមាទជាទីប្រជុំចុះ អប្បមាទធម៌ប្រាកដជាប្រសើរជាងធម៌ទាំងនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថាប្រសើរនុ៎ះ ជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលមិនប្រមាទ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ នឹងចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ។

[២៥៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ

អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

[២៨៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ កូដាគារស្ស យា កាចិ គោបានសិយោ សព្វា តា កូដង្គមា កូដនិន្នា កូដសមោសរណា កូដំ តាសំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ (យថា ហេដ្ឋិមសុត្តន្តំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ) ។

[២៨៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិ មូលគន្ធា កាឡានុសារិយំ[១] តេសំ អគ្គមក្ខា-យតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[២៨៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិ សារគន្ធា លោហិតចន្ទនំ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

១ ឱ. ម. កាឡានុសារិយំ ។

អ្នកមិនប្រមាទ រមែងចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន យ៉ាងនេះឯង ។

[២៥៥] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បង្កង់ឯណានីមួយ នៃផ្ទះមានកំពូល បង្កង់ទាំងអស់នោះ ស្របទៅរកកំពូល ឈមទៅរកកំពូល មានកំពូលជាទីប្រជុំចុះ កំពូលរមែងប្រាកដជាប្រសើរជាងបង្កង់ទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អប្បមាទធម៌) ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បេ ។ (បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកសេចក្តីឲ្យពិស្តារដូចសូត្រខាងក្រោយផងចុះ) ។

[២៥៦] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្លិននៃឫសឯណានីមួយ ឫសស្គា រមែងប្រាកដជាប្រសើរជាងឫសទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អប្បមាទធម៌) ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បេ ។

[២៥៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្លិននៃខ្លឹមឯណានីមួយ ចន្ទន៍ក្រហម រមែងប្រាកដជាប្រសើរជាងខ្លឹមទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អប្បមាទធម៌) ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បេ ។

១១៩

អប្បមាទវគ្គោ

[២៥៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិ បុប្ផគន្ធា វស្សិកំ(១) តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[២៥៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិ កុឌ្ឌរាជានោ(២) សព្វេ តេ រញ្ញោ ចក្កវត្តិនោ អនុយន្តា ភវន្តិ រាជា តេសំ ចក្កវត្តិ អគ្គមក្ខាយតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[២៦០] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិ តារករូបានំ បភា សព្វា តា ចន្ទិមាបភាយ កលំ នាគ្ឃន្តិ សោឡសឹ ចន្ទប្បភា តាសំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[២៦១] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សរទសមយេ វិទ្ធេ វិគតវលាហកេ ទេវេ អាទិច្ចោ នភំ អព្ភុស្សក្កមានោ(៣) សព្វំ អាកាសគតំ តមគតំ អភិវិហច្ច ភាសតេ ច តបតេ ច វិរោចតិ ច ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

---

១ វស្សិកិ ឥតិបិ បាឋោ ។ ២ កុដ្ដរាជានោតិបិ ។ អព្ភុស្សុក្កមានោ ។

អប្បមាទវគ្គ

[២៥៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្លិននៃផ្កាឯណា-នីមួយ ម្លិះលា រមែងប្រាកដជាប្រសើរជាងផ្កាទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អប្បមាទធម៌) ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បេ ។

[២៥៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកស្ដេចសាមញ្ញឯណានីមួយ ស្ដេចទាំងអស់នោះសឹងចុះចូលនឹងស្ដេចចក្រពត្តិ ឯស្ដេចចក្រពត្តិ រមែងប្រាកដជាប្រសើរជាងស្ដេចទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អប្បមាទធម៌) ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បេ ។

[២៦០] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពន្លឺឯណានីមួយនៃរូបផ្កាយទាំងឡាយ ពន្លឺទាំងអស់នោះមិនដល់នូវចំណិតទីដប់ប្រាំមួយ ៗ ដងនៃពន្លឺព្រះចន្ទឡើយ ពន្លឺនៃព្រះចន្ទរមែងប្រាកដជាប្រសើរជាងពន្លឺនៃផ្កាយទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អប្បមាទធម៌) ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បេ ។

[២៦១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសរទសម័យដែលស្រឡះប្រាសចាកពពកភ្លៀង ព្រះអាទិត្យរះត្រដែតឡើងកាន់អា-កាស កម្ចាត់បង់នូវអាកាសដែលងងឹតទាំងអស់ រមែងភ្លឺផង ក្ដៅផង រុងរឿងផង យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អប្បមាទធម៌) ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បេ ។

[២៦២] សារត្ថីនិបាតំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យានិ កានិចិ តត្ថវុតានំ វត្ថានំ កាសិកវត្ថំ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យេ កេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ អប្បមាទមូលកា អប្បមាទសមោសរណា អប្បមាទោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ អប្បមត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

[២៦៣] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គ-

[២៦២] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ដាសំពត់ដែលគេត្បាញ សំពត់ឯណានីមួយ សំពត់ក្នុងដែនកាសី រមែងប្រាកដជាប្រសើរជាងសំពត់ទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុសលធម៌ទាំងឡាយឯណានីមួយ កុសលធម៌ទាំងអស់នោះ មានអប្បមាទជាមូល មានអប្បមាទជាទីប្រជុំចុះ អប្បមាទធម៌រមែងប្រាកដជាប្រសើរជាងធម៌ទាំងនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថាប្រសើរនុ៎ះ ជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលមិនប្រមាទ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ នឹងចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ។

[២៦៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដោយប្រការដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោន

១២១

បរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

អប្បមាទវគ្គោ ទសមោ ។

តស្សុទ្ទានំ

តថាគតំ បទំ កូដំ
មូលំ សារេន[១] វស្សិកំ
រាជា ចន្ទិមសុរិយា ច
វត្ថេន ទសមំ បទំ ។
(យថាបិ តថាគតំ តថាបិ វិត្ថារេតព្វំ) ។

---

១ ឱ. ម. សារោ ច ។

ទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដូចពោលមកយ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ អប្បមាទវគ្គទី ១០ ។

ឧទ្ទាននៃអប្បមាទវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីព្រះតថាគតប្រសើរជាពួកសត្វ ១ អំពីស្នាមជើង (សត្វ) ១ អពីបង្កង់ផ្ទះមានកំពូល ១ អំពីក្លិននៃឫស ១ អំពីក្លិននៃខ្លឹម ១ អំពីផ្កាម្លិះលា ១ អំពីស្តេច ១ អំពីព្រះចន្ទ ១ ព្រះអាទិត្យ ១ អំពីសំពត់ ១ ត្រូវជាបទគម្រប់ ១០ ។

(បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកសេចក្តីឲ្យពិស្តារត្រង់សេចក្តីដែលនិយាយអំពីព្រះត-ថាគតផងចុះ) ។

ពលករណីយវគ្គោ

[២៦៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិ ពលករណីយា កម្មន្តា កយិរន្តិ សព្វេ តំ ប-ឋវឹ និស្សាយ បឋវិយំ បតិដ្ឋាយ ឯវមេតេ ពលករណី-យា កម្មន្តា កយិរន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។

[២៦៥] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ

ពលករណីយវគ្គ

[២៦៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការងារទាំង-ឡាយឯណានីមួយ ដែលបុគ្គលត្រូវធ្វើដោយកម្លាំង ការងារទាំងអស់នោះ បុគ្គលត្រូវអាស្រ័យនូវផែនដី ឋិតនៅលើផែនដី ទើបធ្វើបាន ការ-ងារទាំងនោះ ដែលបុគ្គលត្រូវធ្វើដោយកម្លាំង ក៏រមែងធ្វើបានប្រាកដយ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[២៦៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក

និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

(បរតង្គាបេយ្យាលី វណ្ណិយតោ បរិបុណ្ណាសុត្តន្តិ វិត្ថារមគ្គី) ។

[២៦៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិ ពលករណីយា កម្មន្តា កយិរន្តិ សព្វេ តេ បឋវឹ និស្សាយ បឋវិយំ បតិដ្ឋាយ ឯវមេតេ ពលករ-ណីយា កម្មន្តា កយិរន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលី-ករោតិ ។

អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន យ៉ាងនេះឯង ។ (បរគង្គាបេយ្យាលមានដំណើរពិស្តារថាព្រះសូត្រដ៏បរិបូណ៌ របស់បណ្ឌិតកាលពណ៌នា) ។

[២៦៦] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការងារទាំងឡាយឯណានីមួយ ដែលបុគ្គលត្រូវធ្វើដោយកម្លាំង ការងារទាំងអស់នោះ បុគ្គលត្រូវអាស្រ័យនូវផែនដី ឋិតនៅលើផែនដី ទើបធ្វើបាន ការងារទាំងនោះ ដែលបុគ្គលត្រូវធ្វើដោយកម្លាំង រមែងធ្វើបានប្រាកដ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[២៦៧] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

[២៦៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិ ពលករណីយា កម្មន្តា ករិយន្តិ សព្វេ តេ បឋវឹ និស្សាយ បឋវិយំ បតិដ្ឋាយ ឯវមេតេ ពលករណីយា កម្មន្តា ករិយន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។

[២៦៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត កម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត កម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត កម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត កម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន យ៉ាងនេះឯង ។

[២៦៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការងារទាំងឡាយឯណានីមួយដែលបុគ្គលត្រូវធ្វើដោយកម្លាំង ការងារទាំងអស់នោះ បុគ្គលត្រូវអាស្រ័យនូវផែនដី ឋិតនៅលើផែនដី ទើបធ្វើបាន ការងារទាំងនោះ ដែលបុគ្គលត្រូវធ្វើដោយកម្លាំង ក៏រមែងធ្វើបានប្រាកដ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

ពលករណីយវគ្គោ

[២៦៩] កាថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិ-យោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិ-កំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោ-តីតិ ។

[២៧០] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិ ពលករណីយា កម្មន្តា ករិយន្តិ សព្វេ តេ បឋវឹ និស្សាយ បឋវិយំ បតិដ្ឋាយ ឯវមេតេ ពលក-រណីយា កម្មន្តា ករិយន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។

ពលករណីយវគ្គ

[២៦៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលចុះស៊ប់កាន់អមតៈ មានអមតៈប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលចុះស៊ប់កាន់អមតៈ មានអមតៈប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន យ៉ាងនេះឯង ។

[២៧០] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការងារទាំងឡាយឯណានីមួយ ដែលបុគ្គលធ្វើដោយកម្លាំង ការងារទាំងអស់នោះ បុគ្គលត្រូវអាស្រ័យនូវផែនដី ឋិតនៅលើផែនដី ទើបធ្វើបាន ការងារទាំងនោះ ដែលបុគ្គលត្រូវធ្វើដោយកម្លាំង រមែងធ្វើបានប្រាកដ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[២៧១] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

[២៧២] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិមេ ពីជគាមភូតគាមា វុឌ្ឍឹ វិរុឡ្ហឹ វេបុល្លំ អាបជ្ជន្តិ សព្វេ តេ បឋវឹ និស្សាយ បឋវិយំ បតិដ្ឋាយ ឯវមេតេ ពីជគាមភូតគាមា វុឌ្ឍឹ វិរុឡ្ហឹ វេបុល្លំ អាបជ្ជន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ

[២៧១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលឱនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទេរទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ឈមទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ទេរទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន យ៉ាងនេះឯង ។

[២៧២] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកពីជគាមនិងភូតគាមឯណានីមួយ ដល់នូវការចម្រើនដុះដាលលូតលាស់ឡើងបាន ពួកពីជគាមនិងភូតគាមទាំងអស់នោះ អាស្រ័យនូវផែនដី តាំងនៅលើផែនដី ទើបពួកពីជគាមនិងភូតគាមទាំងនុ៎ះ ដល់នូវការចម្រើនដុះដាលលូតលាស់ឡើងបានប្រាកដ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ

អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ វុឌ្ឍឹ វិរុឡ្ហឹ វេបុល្លំ ចាបុណាតិ ធម្មេសុ ។

[២៧៣] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ វុឌ្ឍឹ វិរុឡ្ហឹ វេបុល្លំ ចាបុ-ណាតិ ធម្មេសុ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេ-តិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្ស-គ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុ-លីករោន្តោ វុឌ្ឍឹ វិរុឡ្ហឹ វេបុល្លំ ចាបុណាតិ ធម្មេសូតិ ។

ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ទើបដល់នូវការចម្រើនដុះដាលលូតលាស់ឡើងក្នុងធម៌ទាំងឡាយបាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[២៧៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល កាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ទើបដល់នូវការចម្រើនដុះដាលលូតលាស់ឡើងក្នុងធម៌ទាំងឡាយបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល កាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ទើបដល់នូវការចម្រើនដុះដាលលូតលាស់ឡើង ក្នុងធម៌ទាំងឡាយបាន យ៉ាងនេះឯង ។

[២៧៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ហិមវន្តំ ភិក្ខវេ បព្វតរាជំ និស្សាយ នាគា កាយំ វឌ្ឍេន្តិ ពលំ គាហេន្តិ តេ តត្ថ កាយំ វឌ្ឍេត្វា ពលំ គាហេត្វា កុ-សុព្ភេ ឱតរន្តិ កុសុព្ភេ ឱតរិត្វា មហាសោព្ភេ ឱតរន្តិ មហាសោព្ភេ ឱតរិត្វា កុន្នទិយោ ឱតរន្តិ កុន្នទិយោ ឱតរិត្វា មហានទិយោ ឱតរន្តិ មហានទិយោ ឱតរិត្វា មហាសមុទ្ទសាគរំ ឱតរន្តិ តេ តត្ថ មហន្តត្តំ វេបុល្លត្តំ អាបជ្ជន្តិ កាយេន ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ មហន្តត្តំ វេបុល្លត្តំ បាបុណាតិ ធម្មេសុ ។

[២៧៥] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ មហន្តត្តំ វេបុល្លត្តំ បាបុណាតិ ធម្មេសុ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ

[២៧៨] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកនាគអាស្រ័យនូវស្តេចភ្នំឈ្មោះហិមពាន្ត ចម្រើនកាយ បំប៉នកម្លាំង លុះពួកនាគនោះ ចម្រើនកាយ បំប៉នកម្លាំង ក្នុងទីនោះហើយ ក៏ចុះទៅកាន់បឹងតូច លុះចុះទៅកាន់បឹងតូចហើយ ក៏ចុះទៅកាន់បឹងធំ លុះចុះទៅកាន់បឹងធំហើយ ក៏ចុះទៅកាន់ស្ទឹងតូច លុះចុះទៅកាន់ស្ទឹងតូចហើយ ក៏ចុះទៅកាន់ស្ទឹងធំ លុះចុះទៅកាន់ស្ទឹងធំហើយ ក៏ចុះទៅកាន់មហាសមុទ្ទសាគរ ពួកនាគនោះក៏ដល់នូវការធំធាត់ឡើងដោយកាយក្នុងទីនោះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល កាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ទើបដល់នូវការធំទូលាយឡើងក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយបាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។*

[២៧៩] *ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល កាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ទើបដល់នូវការធំទូលាយឡើងក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់*

វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេក-និស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ ប-តិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ មហន្តត្តំ វេបុល្លត្តំ បាបុណាតិ ធម្មេសូតិ ។

[២៧៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ រុក្ខោ បាចីននិន្នោ បាចីនបោណោ បាចីនបព្ភារោ សោ មូលច្ឆិន្នោ កាតេ បបតេស្សតិ[១] យេន និន្នោ យេន បោណោ យេន បព្ភារោតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

១ ឱ. ម. សោ មូលេ. ឆិន្នោ កតមេន បបាតេន បបតេយ្យាតិ ។ ម. សោ មូលច្ឆិន្នោ កតមេន បបតេយ្យាតិ ។

បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល កាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ទើបដល់នូវការធំទូលាយឡើងក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយបាន យ៉ាងនេះឯង ។

[២៧៦] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមឈើដែលទ្រេតទៅទិសខាងកើត ទេរទៅទិសខាងកើត ឈមទៅទិសខាងកើត ឈើនោះកាលបើគេផ្តាច់ឫសហើយ ក៏រលំទៅត្រង់ទីដែលទ្រេត ដែលទេរ ដែលឈម យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ក៏ឈ្មោះថាជាអ្នកឱនទៅរកព្រះនិញ្វាន ទេរទៅរកព្រះនិញ្វាន ឈមទៅរកព្រះនិញ្វាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[២៧៧] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានចោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានចោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

[២៧៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ឈ្មោះថាជាអ្នកឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ទេរទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ឈ្មោះថាជាអ្នកឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ទេរទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន យ៉ាងនេះឯង ។

១៣១

ពលករណីយវគ្គោ

[២៧៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ កុម្ភោ និក្កុជ្ជោ វមតេវ ឧទកំ នោ បច្ចាវមតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ វមតេវ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ នោ បច្ចាវមតិ ។

[២៧៩] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ វមតេវ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ នោ បច្ចាវមតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ

ពលករណីយវគ្គ

[២៧៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្អមដែលគេផ្កាប់ចុះ រមែងខ្ជាក់ចោលនូវទឹក មិនស្រូបចូលមកវិញឡើយ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ រមែងខ្ជាក់ចោលនូវអកុសលធម៌ដ៏លាមកចេញ មិនស្រូបចូលទៅវិញឡើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[២៧៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ រមែងខ្ជាក់ចោលនូវអកុសលធម៌ដ៏លាមកចេញ មិនស្រូបចូលទៅវិញឡើយ តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់

វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោ-ធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ វមេតេ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ ភេទោ បច្ចាវមតីតិ ។

[២៨០] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សាលិសុកំ វា យវសុកំ វា សម្មាបណិហិតំ ហត្ថេន វា បាទេន វា អក្កន្តំ ហត្ថំ វា បាទំ វា ភិន្ទិស្សតិ[១] លោហិតំ វា ឧប្បាទេស្សតីតិ ឋានមេតំ វិជ្ជតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ សម្មាបណិហិតត្តា ភិក្ខវេ សុកស្ស ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាបណិហិតាយ ទិដ្ឋិយា សម្មាបណិហិតាយ មគ្គភាវនាយ អវិជ្ជំ ភិន្ទិស្សតិ វិជ្ជំ ឧប្បាទេស្សតិ និព្វានំ សច្ឆិករិស្សតីតិ ឋានមេតំ វិជ្ជតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ សម្មាបណិហិតត្តា ភិក្ខវេ ទិដ្ឋិយា ។

១ ឱ. ឆិជ្ជតិ ។

អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ រមែងខ្ចាក់ចោលនូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមកចេញ មិនស្រូបចូលទៅវិញឡើយ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៨០] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចចុងស្រួចនៃស្រូវខ្សាយ ឬចុងស្រួចនៃស្រូវដំណើប ដែលគេដាក់ទុកដោយល្អ ដែលគេសង្កត់ដោយដៃ ឬជាន់ដោយជើង នឹងមុតដៃឬជើងពុំខាន នឹងញុំាងឈាមឲ្យកើតឡើងបាន ហេតុនេះរមែងមាន ។ ដំណើរនោះ តើព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុចុងស្រួចនៃស្រូវគេបានដាក់ទុកដោយល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះក៏យ៉ាងនេះឯង កាលបើទិដ្ឋិដែលភិក្ខុតម្កល់ទុកដោយល្អ មគ្គភាវនាដែលភិក្ខុតម្កល់ទុកដោយល្អហើយ ភិក្ខុនឹងទម្លាយនូវអវិជ្ជា នឹងញុំាងវិជ្ជាឲ្យកើតឡើង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ហេតុនេះរមែងមាន ។ ដំណើរនោះ តើព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនៃទិដ្ឋិ ភិក្ខុបានតម្កល់ទុកដោយល្អ ។

១៣៣

ពលករណីយវគ្គោ

[២៨១] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាបណិហិតាយ ទិដ្ឋិយា សម្មាបណិហិតាយ មគ្គភាវនាយ អវិជ្ជំ ភិន្ទតិ វិជ្ជំ ឧប្បាទេតិ និព្វានំ សច្ឆិករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាស-មាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាប-ណិហិតាយ ទិដ្ឋិយា សម្មាបណិហិតាយ មគ្គភាវនាយ អវិជ្ជំ ភិន្ទតិ វិជ្ជំ ឧប្បាទេតិ និព្វានំ សច្ឆិករោតីតិ ។

ពលករណីយវគ្គ

[២៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកាលទិដ្ឋិដែលភិក្ខុបានតម្កល់ទុកដោយល្អ មគ្គភាវនាដែលភិក្ខុតម្កល់ទុកដោយល្អហើយ ភិក្ខុរមែងទម្លាយនូវអវិជ្ជា រមែងញុំាងវិជ្ជាឲ្យកើតឡើង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលទិដ្ឋិដែលភិក្ខុបានតម្កល់ទុកដោយល្អ មគ្គភាវនាដែលភិក្ខុបានតម្កល់ទុកដោយល្អហើយ ភិក្ខុរមែងទម្លាយនូវអវិជ្ជា រមែងញុំាងវិជ្ជាឲ្យកើតឡើង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន យ៉ាងនេះឯង ។

[២៨២] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អា-
កាសេ វិវិធា វាតា វាយន្តិ បុរត្ថិមាបិ វាតា វាយន្តិ
បច្ឆិមាបិ វាតា វាយន្តិ ឧត្តរាបិ វាតា វាយន្តិ ទក្ខិ-
ណាបិ វាតា វាយន្តិ សរជាបិ វាតា វាយន្តិ អរជាបិ
វាតា វាយន្តិ សីតាបិ វាតា វាយន្តិ ឧណ្ហាបិ វាតា
វាយន្តិ បរិត្តាបិ វាតា វាយន្តិ អធិមត្តាបិ វាតា
វាយន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយំ
អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវយតោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ
ពហុលីករោតោ ចត្តារោបិ សតិប្បដ្ឋានា ភាវនាបារិបូរឹ
គច្ឆន្តិ ចត្តារោបិ សម្មប្បធានា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ
ចត្តារោបិ ឥទ្ធិបាទា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ បញ្ចបិ
ឥន្ទ្រិយានិ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ បញ្ចបិ ពលានិ ភា-
វនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ សត្តបិ ពោជ្ឈង្គា ភាវនាបារិបូរឹ
គច្ឆន្តិ ។

[២៨២] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្យល់ផ្សេង ៗ តែងបក់ក្នុងអាកាស គឺខ្យល់ក្នុងទិសខាងកើតបក់ទៅខ្លះ ខ្យល់ទិសខាងលិចបក់ទៅខ្លះ ខ្យល់ទិសខាងជើងបក់ទៅខ្លះ ខ្យល់ទិសខាងត្បូងបក់ទៅខ្លះ ខ្យល់ប្រកបដោយធូលីបក់ទៅខ្លះ ខ្យល់មិនមានធូលីបក់ទៅខ្លះ ខ្យល់ត្រជាក់បក់ទៅខ្លះ ខ្យល់ក្តៅបក់ទៅខ្លះ ខ្យល់តិចបក់ទៅខ្លះ ខ្យល់ខ្លាំងបក់ទៅខ្លះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ សតិប្បដ្ឋាន ៤ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា សម្មប្បធាន ៤ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ឥទ្ធិ-បាទ ៤ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ឥន្ទ្រិយ ៥ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ពល ៥ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ពោជ្ឈង្គ ៧ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

១៣៨

ពលករណីយវគ្គោ

[២៨៣] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវយតោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតោ ចត្តារោបិ សតិបដ្ឋានា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ចត្តារោបិ សម្មប្បធានា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ចត្តារោបិ ឥទ្ធិបាទា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ បញ្ចបិ ឥន្ទ្រិយានិ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ បញ្ចបិ ពលានិ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ សត្តបិ ពោជ្ឈង្គា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវយតោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតោ ចត្តារោបិ សតិបដ្ឋានា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ចត្តារោបិ សម្មប្បធានា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ចត្តារោបិ ឥទ្ធិបាទា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ បញ្ចបិ ឥន្ទ្រិយានិ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ បញ្ចបិ ពលានិ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ សត្តបិ ពោជ្ឈង្គា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តីតិ ។

ពលករណីយវគ្គ

[២៨៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ សតិប្បដ្ឋាន ៤ ក្តី ក៏រមែងដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា សម្មប្បធាន ៤ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ឥទ្ធិបាទ ៤ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ឥន្ទ្រិយ ៥ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ពល ៥ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ពោជ្ឈង្គ ៧ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលបើចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ សតិ-ប្បដ្ឋាន ៤ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា សម្មប្បធាន ៤ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ឥទ្ធិបាទ ៤ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ឥន្ទ្រិយ ៥ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ពោជ្ឈង្គ ៧ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា យ៉ាងនេះឯង ។

[២៨៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គិម្ហានំ បច្ឆិមេ មាសេ ឩហតំ[១] រជោជល្លំ តមេនំ មហា អកាលមេឃោ ឋានសោ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ ឧប្បន្នុប្បន្នេ ចាបកេ អកុសលេ ធម្មេ ឋានសោ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតិ ។

[២៨៥] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ ឧប្បន្នុប្បន្នេ ចាបកេ អកុសលេ ធម្មេ ឋានសោ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ

---

១ ឱ. ឧគ្គតំ ។

[២៨៤] សារត្ថិនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផង់ធូលីដែលហុយឡើង ក្នុងខែជាខាងចុងនៃគិម្ហរដូវ (ខែអាសាឍ) ភ្លៀងពុំដូកាលដ៏ធំរមែងញ៉ាំងផង់ធូលីនោះឲ្យវិនាស ឲ្យស្ងប់ស្ងាត់ទៅដោយឆាប់ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ រមែងញ៉ាំងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមក ដែលកើតឡើងហើយ ៗ ឲ្យវិនាស ឲ្យស្ងប់ស្ងាត់ទៅដោយស្រួល ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[២៨៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ រមែងញ៉ាំងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមក ដែលកើតឡើងហើយ ៗ ឲ្យវិនាស ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ទៅដោយស្រួល តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ

១៣៧

ពលករណីយវគ្គោ

ឧប្បន្នុប្បន្នេ ចាបកេ អកុសលេ ធម្មេ ឋានសោ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតីតិ ។

[២៨៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ ឧប្បន្នំ មហាមេឃំ តមេនំ មហាវាតោ អន្តរាយេវ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ ឧប្បន្នុប្បន្នេ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ អន្តរាយេវ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតិ ។

[២៨៧] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ ឧប្បន្នុប្បន្នេ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ អន្តរាយេវ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ

រមែងញ៉ាំងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមកដែលកើតឡើងហើយ ៗ ឲ្យវិនាស ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ទៅដោយស្រួល យ៉ាងនេះឯង ។

[២៨៦] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្យល់ខ្លាំងរមែងញ៉ាំងភ្លៀងធំដែលកើតឡើងនោះ ឲ្យវិនាស ឲ្យស្ងប់ ក្នុងចន្លោះទៅបាន យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ រមែងញ៉ាំងអកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងហើយ ៗ ឲ្យវិនាស ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ ក្នុងចន្លោះទៅបាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[២៨៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ រមែងញ៉ាំងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមកដែលកើតឡើងហើយ ៗ ឲ្យវិនាស ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ ក្នុងចន្លោះទៅបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់

វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ ឧប្បន្នុប្បន្នេ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ ឋានសោ អន្តរាយេវ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតីតិ ។

[២៨៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សាមុទ្ទិកាយ នាវាយ វេត្តពន្ធនពន្ធាយ ឆ មាសានិ ឧទកេ បរិយាទាយ ហេមន្តិកេន ថលំ ឧក្ខិត្តាយ វាតាតបបរេតានិ ពន្ធនានិ តានិ បាវុស្សកេន មេឃេន អភិប្បវុដ្ឋានិ អប្បកសិរេនេវ បដិប្បស្សម្ភន្តិ បូតិកានិ ភវន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវយតោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតោ អប្បកសិរេនេវ សញ្ញោជនានិ បដិប្បស្សម្ភន្តិ បូតិ-កានិ ភវន្តិ ។

អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ រមែងញុំាងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមកដែលកើតឡើងហើយ ៗ ឲ្យវិនាស ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ ក្នុងចន្លោះទៅបាន ដោយស្រួលយ៉ាងនេះឯង ។

[២៨៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នាវាដែលប្រើប្រាស់ក្នុងសមុទ្រ គេចងដោយពួរផ្តៅ ទម្លាក់ចុះទៅក្នុងទឹកអស់ ៦ ខែ លុះដល់ហេមន្តរដូវ ទើបគេលើកឡើងមកកាន់ទីគោក ពួរទាំងនោះដែលនៅហាលខ្យល់ ហាលកម្តៅថ្ងៃ លុះភ្លៀងដោកជាំធ្លាក់បង្អុរមក ក៏រមាសពុកផុយដោយងាយ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ សញ្ញោជនធម៌ក៏ស្ងប់រម្ងាប់ ស្អុយរលួយទៅដោយមិនយឺតយូរឡើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

១៣៩

ពលករណីយវគ្គោ

[២៨៩] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវយតោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីក-រោតោ អប្បកសិរេនេវ សញ្ញោជនានិ បដិប្បស្សម្ភន្តិ បូតិកានិ ភវន្តិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវយតោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតោ អប្បកសិរេនេវ សញ្ញោជនានិ បដិប្បស្សម្ភន្តិ បូតិកានិ ភវន្តីតិ ។

[២៩០] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អាគន្តុកាគារំ តត្ថ បុរត្ថិមាយបិ ទិសាយ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ បច្ឆិមាយបិ ទិសាយ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ ឧត្តរាយបិ ទិសាយ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ ទក្ខិណាយបិ ទិសាយ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ

ពលករណីយវគ្គ

[២៨៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ សញ្ញោជនធម៌រមែងស្ងប់រម្ងាប់ ស្អុយរលួយទៅ ដោយមិនយឺតយូរ តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ សញ្ញោជនធម៌ក៏រមែងស្ងប់រម្ងាប់ ស្អុយរលួយទៅ ដោយមិនយឺតយូរឡើយ យ៉ាងនោះឯង ។

[២៩០] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្សមកកាន់ផ្ទះសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវអំពីទិសខាងកើត សម្រេចការនៅក្នុងផ្ទះនោះក្តី មកអំពីទិសខាងលិច សម្រេចការស្នាក់នៅក្តី មកអំពីទិសខាងជើង សម្រេចការស្នាក់នៅក្តី មកអំពីទិសខាងត្បូង សម្រេចការស្នាក់នៅក្តី

ខត្តិយាបិ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ ព្រាហ្មណាបិ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ វេស្សាបិ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ សុទ្ទាបិ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ យេ ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា បរិជានាតិ យេ ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្វា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា បជហាតិ យេ ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្វា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា សច្ឆិករោតិ យេ ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្វា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា ភាវេតិ ។

[២៩១] កតមេ ច ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា ។ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធាតិស្ស វចនីយំ ។ កតមេ បញ្ច ។ សេយ្យថីទំ ។ រូបូបាទានក្ខន្ធោ ។ បេ ។ វិញ្ញាណូបាទានក្ខន្ធោ ។ ឥមេ ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា ។

ពួកក្សត្រិយ៍មកសម្រេចការស្នាក់នៅក្តី ពួកព្រាហ្មណ៍មកសម្រេចការស្នាក់នៅក្តី ពួកវេស្សៈមកសម្រេចការស្នាក់នៅក្តី ពួកសុទ្ទៈមកសម្រេចការស្នាក់នៅក្តី យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ពួកធម៌ណាដែលគួរកំណត់ដឹងដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងកំណត់ដឹងនូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ពួកធម៌ណាដែលគួរលះបង់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងលះបង់នូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ពួកធម៌ណាដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ពួកធម៌ណាដែលគួរចម្រើនដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងចម្រើននូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[២៩១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌ដែលគួរកំណត់ដឹងដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម តើដូចម្តេច ។ គប្បីឆ្លើយថា បានដល់ឧបាទានក្ខន្ធទាំង ៥ ។ ឧបាទានក្ខន្ធទាំង ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ ឧបាទានក្ខន្ធទាំង ៥ គឺ រូបូបាទានក្ខន្ធ ១ ។ បេ ។ វិញ្ញាណូបាទានក្ខន្ធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ដែលគួរកំណត់ដឹងដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ។

១៤១

ពលករណីយវគ្គោ

[២៩២] កតមេ ច ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា បហា-តព្វា ។ អវិជ្ជា ច ភវតណ្ហា ច ។ ឥមេ ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្វា ។

[២៩៣] កតមេ ច ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិ-កាតព្វា ។ វិជ្ជា ច វិមុត្តិ ច ។ ឥមេ ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្វា ។

[២៩៤] កតមេ ច ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេ-តព្វា ។ សមថោ ច វិបស្សនា ច ។ ឥមេ ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្វា ។

[២៩៥] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ យេ ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា បរិជានាតិ ។ បេ ។ យេ ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្វា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា ភាវេតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ

ពលករណីយវគ្គ

[២៩២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌ដែលគួរលះបង់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម តើដូចម្ដេច ។ គឺអវិជ្ជា ១ ភវតណ្ហា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ដែលគួរលះបង់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ។

[២៩៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម តើដូចម្ដេច ។ គឺវិជ្ជា ១ វិមុត្តិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ នេះជាធម៌ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ។

[២៩៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌ដែលគួរចម្រើនដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម តើដូចម្ដេច ។ គឺសមថៈ ១ វិបស្សនា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ដែលគួរចម្រើនដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ។

[២៩៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យច្រាស់ក្រៃលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ពួកធម៌ណាដែលគួរកំណត់ដឹងដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងកំណត់ដឹងនូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ។ បេ ។ ពួកធម៌ណាដែលគួរចម្រើនដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តមរមែងចម្រើននូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម តើដោយប្រការដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ

សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេ-
កនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិ-
ណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ
ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ យេ
ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា បរិជានាតិ
យេ ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្វា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា
បជហាតិ យេ ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្វា តេ ធម្មេ
អភិញ្ញា សច្ឆិករោតិ យេ ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្វា តេ
ធម្មេ អភិញ្ញា ភាវេតីតិ ។

[២៩៦] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី ចាចី-
ននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា អថ មហាជ-
នកាយោ អាគច្ឆេយ្យ កុទ្ទាលបិដកំ អាទាយ
មយំ ឥមំ គង្គំ នទឹ បច្ឆានិន្នំ ករិស្សាម បច្ឆាបោណំ

ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ពួកធម៌ណាដែលគួរកំណត់ដឹងដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងកំណត់ដឹងនូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ពួកធម៌ណាដែលគួរលះបង់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងលះបង់នូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ពួកធម៌ណាដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ពួកធម៌ណាដែលគួរចម្រើនដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងចម្រើននូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម យ៉ាងនេះឯង ។

[២៩៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេគង្គាដែលជ្រាលទៅទិសខាងកើត ទេរទៅទិសខាងកើត ឈមទៅទិសខាងកើត កាលនោះ ពួកមហាជនកាន់យកចបនិងកញ្ជើដើរមក គិតថា ពួកយើងនឹងបង្វែរទន្លេគង្គានេះឲ្យជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងលិច ឲ្យទេរទៅទិសខាងលិច

បច្ឆាបព្ភារន្តិ ។ តំ កិម្មញ្ញថ ភិក្ខវេ អបិ នុ សោ មហាជនកាយោ គង្គំ នទឹ បច្ឆានិន្នំ ករេយ្យ បច្ឆាបោណំ បច្ឆាបព្ភារន្តិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ គង្គា ភន្តេ នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា សា ន សុករា បច្ឆានិន្នំ កាតុំ បច្ឆាបោណំ បច្ឆាបព្ភារំ យាវ ទេវ បន សោ មហាជនកាយោ កិលមថស្ស វិឃាតស្ស ភាគី អស្សាតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តំ រាជានោ វា រាជមហាមត្តា វា មិត្តា វា អមច្ចា វា ញាតិសាលោហិតា វា ភោគេហិ អភិហដ្ឋុំ[1] បវារេយ្យុំ ឯហម្ភោ បុរិស កិន្តេ ឥមេ កាសាវា អនុទហន្តិ កឹ មុណ្ឌោ កបាលមនុស្សិយំ[2] ចរសិ ឯហិ ហីនាយាវត្តិត្វា

១ ឱ. ម. អភិហដ្ឋុម្បវារេយ្យុ ។ ២ កបាលមនុស្សំ ។

ឲ្យឈមទៅទិសខាងលិចវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសម្គាល់សេចក្ដីនោះថាដូចម្ដេច ពួកមហាជននោះគួរបង្វែរទន្លេគង្គាឲ្យជ្រាលទៅទិសខាងលិច ឲ្យទេរទៅទិសខាងលិច ឲ្យឈមទៅទិសខាងលិចវិញ បានដែរឬ ។ បង្វែរមិនបានទេ ព្រះអង្គ ។ ដំណើរនោះតើព្រោះហេតុអ្វី ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (ព្រោះ) ទន្លេគង្គាជ្រាលទៅទិសខាងកើត ទេរទៅទិសខាងកើត ឈមទៅទិសខាងកើត ទន្លេគង្គានោះគេមិនងាយនឹងបង្វែរឲ្យជ្រាលទៅទិសខាងលិច ឲ្យទេរទៅទិសខាងលិច ឲ្យឈមទៅទិសខាងលិចវិញបានទេ នាំឲ្យតែពួកមហាជននោះបានចំណែកនៃសេចក្ដីលំបាក សេចក្ដីហត់នឿយប៉ុណ្ណោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះក៏ដូច្នោះដែរ ពួកស្ដេចក្ដី ពួកមហាមាត្យនៃស្ដេចក្ដី ពួកមិត្តក្ដី ពួកអមាត្យក្ដី ពួកញាតិសាលោហិតក្ដី មកលួងលោមនូវភិក្ខុដែលកំពុងចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ កំពុងធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ឲ្យបែរមកត្រេកអរដោយភោគសម្បត្តិវិញថា ម្នាលបុរសអើយ អ្នកចូរមក សំពត់កាសាវៈរបស់អ្នកនេះ រមែងដុតកម្ដៅទេដឹង អ្នកម្ដេចក៏ធ្វើជាមនុស្សកំណោរប្រព្រឹត្តកាន់អំបែងវិញ អ្នកចូរត្រឡប់មកកាន់ហីនភេទវិញទៅ

ភោគេ ច កុញ្ចស្ស បុញ្ញានិ ច ករោហីតិ ។ សោ វត ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តិស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ យញ្ហិ តំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ ទីឃរត្តំ វិវេកនិន្នំ វិវេកបោណំ វិវេកបព្ភារំ តំ វត ហីនាយាវត្តិស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ ។

[២៩៧] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។

ហើយប្រើប្រាស់នូវភោគសម្បទផង ធ្វើនូវបុណ្យផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ភិក្ខុនោះឯង កាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ក៏លះបង់នូវសិក្ខា ហើយត្រឡប់មកកាន់ហីនភេទវិញ ពាក្យដូច្នេះនេះមិនជាឋានៈឡើយ ។ ដំណើរនោះតើព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចិត្តឯណា ដែលឱនទៅកាន់សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ទេរទៅកាន់សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ឈមទៅកាន់សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អស់កាលយូរ ចិត្តនោះឯង នឹងត្រឡប់មកកាន់ហីនភេទវិញ ពាក្យដូច្នេះនេះមិនមែនជាឋានៈឡើយ ។

[២៩៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។បេ។

១៤៨

សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។ (យថបិ ពលករណីយំ តថបិ វិត្ថារេតព្វំ) ។

ពលករណីយវគ្គោ ឯកាទសមោ ។

តស្សុទ្ទានំ

ពលំ ពីជញ្ច នាគោ ច
រុក្ខោ កុម្ភេន សូកិយា
អាកាសេន ច ទ្វេ មេឃា
នាវា អាគន្តុកា នទីតិ ។

ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ក៏យ៉ាងនេះឯង ។ (បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកសេចក្ដីត្រង់ពលករណីយវគ្គឲ្យពិស្ដារផងចុះ) ។

ចប់ ពលករណីយវគ្គ ទី ១១ ។

ឧទ្ទាននៃពលករណីយវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីការងារដែលត្រូវធ្វើដោយកម្លាំង ១ អំពីពីជគាម និងភូតគាមដែលលូតលាស់ ១ អំពីនាគអាស្រ័យនៅក្នុងភ្នំ ១ អំពីដើមឈើ ១ អំពីក្អមផ្កាប់ ១ អំពីចុងស្រួចនៃស្រូវ ១ អំពីខ្យល់ឯអាកាស ១ អំពីភ្លៀងពីរលើក អំពីនាវា ១ អំពីពួកមនុស្សមកកាន់ផ្ទះសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ១ អំពីទន្លេគង្គា ១ ។

ឯសនាវគ្គោ

[២៩៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ឯសនា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមេសនា ភវេស-
នា ព្រហ្មចរិយេសនា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ ឯសនា ។

[២៩៩] ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ។ បេ ។ សម្មា-
សមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធ-
និស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

ឯសនាវគ្គ

[២៩៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺការស្វែងរកកាម ១ ស្វែងរកភព ១ ស្វែងរកព្រហ្មចរិយធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ការស្វែងរកមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៩៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរំលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

១៤៧

ឯសនាវគ្គោ

[៣០០] សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ឯសនា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមេសនា ភវេសនា ព្រហ្មចរិយេសនា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ ឯសនា ។

[៣០១] ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។

[៣០២] សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ឯសនា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមេសនា ភវេសនា ព្រហ្មចរិយេសនា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ ឯសនា ។

ឯសនាវគ្គ

[៣០០] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺការស្វែងរកកាម ១ ស្វែងរកភព ១ ស្វែងរកព្រហ្មចរិយធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣០១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលមានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣០២] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺការស្វែងរកកាម ១ ស្វែងរកភព ១ ស្វែងរកព្រហ្មចរិយធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣០៣] ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។ ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣០៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ឯសនា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមេសនា ភវេសនា ព្រហ្មចរិយេសនា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ ឯសនា ។

[៣០៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលចុះស៊ប់កាន់អមតៈ មានអមតៈប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣០៤] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺការស្វែងរកកាម ១ ស្វែងរកភព ១ ស្វែងរកព្រហ្មចរិយធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

១៤៩

ឯសនាវគ្គោ

[៣០៥] ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ និព្វានិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣០៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ឯសនា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមេសនា ភវេសនា ព្រហ្មចរិយេសនា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ ឯសនា ។

[៣០៧] ឥមាសំ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ បរិញ្ញាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

ឯសនាវគ្គ

[៣០៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលឱនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទេរទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ឈមទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣០៦] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺការស្វែងរកកាម ១ ស្វែងរកភព ១ ស្វែងរកព្រហ្មចរិយធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣០៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដើម្បីកំណត់ដឹងនូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣០៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ឯសនា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមេសនា ភវេស-នា ព្រហ្មចរិយេសនា ។ បេ ។ (យថបិ អភិញ្ញាយ តថបិ បរិញ្ញាយ វិត្ថារេតព្វំ) ។ បេ ។

[៣០៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ឯសនា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមេសនា ភវេសនា ព្រហ្មចរិយេសនា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ ឯសនា ។

[៣១០] ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ បរិក្ខយាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។ (យថបិ អភិញ្ញាយ តថបិ បរិញ្ញាយ វិត្ថារេតព្វំ បរិក្ខយាយ វិត្ថារេតព្វំ) ។ បេ ។

[៣០៨] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺការស្វែងរកកាម ១ ស្វែងរកភព ១ ស្វែងរកព្រហ្មចរិយធម៌ ១ ។ បេ ។ (បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកសេចក្តីត្រង់បទដែលថា ដើម្បីកំណត់ដឹង ឲ្យពិស្តារដូចបទដែលថា ដើម្បីដឹងច្បាស់ផងចុះ) ។ បេ ។*

[៣០៩] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺការស្វែងរកកាម ១ ស្វែងរកភព ១ ស្វែងរកព្រហ្មចរិយធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។*

[៣១០] *ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដើម្បីអស់ទៅនូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។ (បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកសេចក្តីត្រង់បទដែលថា ដើម្បីកំណត់ដឹង ឲ្យពិស្តារ ដើម្បីអស់ទៅ ឲ្យពិស្តារ ឲ្យដូចបទដែលថា ដើម្បីដឹងច្បាស់ផងចុះ) ។ បេ ។*

ឯសនាវគ្គោ

[៣១១] សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ឯសនា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមេសនា ភវេសនា ព្រហ្មចរិយេសនា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ ឯសនា ។

[៣១២] ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ បហានាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ បហានាយ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។ (យថាបិ អភិញ្ញាយ តថាបិ បហានាយ វិត្ថារេតព្វំ) ។ បេ ។

ឯសនាវគ្គ

[៣១១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺការស្វែងរកកាម ១ ស្វែងរកភព ១ ស្វែងរកព្រហ្មចរិយធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣១២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដើម្បីលះបង់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ដើម្បីលះបង់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ (បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកសេចក្តីត្រង់បទដែលថា ដើម្បីលះបង់ ឲ្យពិស្តារ ឲ្យដូចបទដែលថា ដើម្បីដឹងច្បាស់ផងចុះ) ។ បេ ។

[៣១៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ វិធា ។ កតមា តិស្សោ ។ សេយ្យោហមស្មីតិ វិធា សទិសោហមស្មីតិ វិធា ហីនោហមស្មីតិ វិធា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ វិធា ។

[៣១៤] ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ វិធានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឥមា-សំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ វិធានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិ-កោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។ (យថា ឯសនា ឯវំ វិត្ថារេតព្វា) ។ បេ ។

[៣១៣] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីប្រកាន់នេះមាន ៣ យ៉ាង ។ សេចក្ដីប្រកាន់ ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺប្រកាន់ថាអញជាបុគ្គលប្រសើរ (ជាងគេ) ១ ប្រកាន់ថាអញជាបុគ្គលស្មើ (នឹងគេ) ១ ប្រកាន់ថាអញជាបុគ្គលថោកទាប (ជាងគេ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រកាន់មាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣១៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវការប្រកាន់ ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវការប្រកាន់ ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។ (បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកសេចក្ដីឲ្យពិស្ដារ ដូចការស្វែងរកផងចុះ) ។ បេ ។

១៨៣

ឯសនាវគ្គោ

[៣១៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ តយោមេ ភិក្ខវេ អា-សវា ។ កតមេ តយោ ។ កាមាសវោ ភវាសវោ អវិជ្ជាសវោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ តយោ អាសវា ។

[៣១៦] ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ តិណ្ណំ អាសវានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣១៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ តយោមេ ភិក្ខវេ ភវា ។ កតមេ តយោ ។ កាមភវោ រូបភវោ អរូបភវោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ តយោ ភវា ។

[៣១៨] ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ តិណ្ណំ ភវានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

ឯសនាវគ្គ

[៣១៥] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈនេះ មាន ៣ យ៉ាង ។ អាសវៈមាន ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមាសវៈ ១ ភវាសវៈ ១ អវិជ្ជាសវៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវអាសវៈ ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣១៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភពនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ភពមាន ៣ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមភព ១ រូបភព ១ អរូបភព ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភពមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣១៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវភព ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣១៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ទុក្ខតា ។ កតមា តិស្សោ ។ ទុក្ខទុក្ខតា សង្ខារ-ទុក្ខតា វិបរិណាមទុក្ខតា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ ទុក្ខតា ។

[៣២០] ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ទុក្ខតានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣២១] សាវត្ថីនិទានំ ។ តយោមេ ភិក្ខវេ ខីលា ។ កតមេ តយោ ។ រាគោ ខីលោ ទោសោ ខីលោ មោ-ហោ ខីលោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ តយោ ខីលា ។

[៣២២] ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ តិណ្ណន្នំ ខីលានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣១៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីទុក្ខនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ សេចក្ដីទុក្ខមាន ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្ដីទុក្ខព្រោះអត់ធន់បានដោយក្រ ១ សេចក្ដីទុក្ខព្រោះសង្ខារ ១ សេចក្ដីទុក្ខព្រោះការប្រែប្រួល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីទុក្ខមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣២០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវសេចក្ដីទុក្ខ ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣២១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សសរគោលនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ សសរគោលមាន ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺរាគៈជាសសរគោល ១ ទោសៈជាសសរគោល ១ មោហៈជាសសរគោល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សសរគោលមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣២២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវសសរគោល ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

ឯសនាវគ្គោ

[៣២៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ តីណិមានិ ភិក្ខវេ មលា-និ ។ កតមានិ តីណិ ។ រាគោ មលំ ទោសោ មលំ មោហោ មលំ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ តីណិ មលានិ ។

[៣២៤] ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ តិណ្ណន្នំ មលានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣២៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ តយោមេ ភិក្ខវេ និ-ឃា ។ កតមេ តយោ ។ រាគោ និឃោ ទោសោ និឃោ មោហោ និឃោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ តយោ និឃា ។

[៣២៦] ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ តិណ្ណន្នំ និឃានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

ឯសនាវគ្គ

[៣២៣] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មន្ទិលនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ មន្ទិលមាន ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺរាគៈជាមន្ទិល ១ ទោសៈជាមន្ទិល ១ មោហៈជាមន្ទិល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មន្ទិលមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣២៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវមន្ទិល ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣២៥] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីលំបាកនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ សេចក្ដីលំបាកមាន ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺរាគៈជាសេចក្ដីលំបាក ១ ទោសៈជាសេចក្ដីលំបាក ១ មោហៈជាសេចក្ដីលំបាក ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីលំបាកមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣២៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីលះបង់ នូវសេចក្ដីលំបាក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣២៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ វេទនា ។ កាតមា តិស្សោ ។ សុខា វេទនា ទុក្ខា វេទនា អទុក្ខមសុខា វេទនា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ វេទនា ។

[៣២៨] ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ វេទនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣២៩] តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ តណ្ហា ។ កាតមា តិស្សោ ។ កាមតណ្ហា ភវតណ្ហា វិភវតណ្ហា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ តណ្ហា ។

[៣២៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេទនានេះ មាន ៣ យ៉ាង ។ វេទនាមាន ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺសុខវេទនា ១ ទុក្ខវេទនា ១ អទុក្ខមសុខវេទនា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេទនាមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣២៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវវេទនា ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣២៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តណ្ហានេះមាន ៣ យ៉ាង ។ តណ្ហាមាន ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមតណ្ហា ១ ភវតណ្ហា ១ វិភវតណ្ហា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តណ្ហាមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

ឯសនាវគ្គោ

[៣៣០] ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ តណ្ហានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មា-ទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេ-កនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណា-មឹ ។ ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ តណ្ហានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣៣១] តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ តណ្ហា ។ បេ ។

ឯសនាវគ្គ

[៣៣០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវតណ្ហា ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវតណ្ហា ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣៣១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តណ្ហានេះមាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

[៣៣៦] ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ តណ្ហានំ[១] អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ បេ ។ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។ បេ ។ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ តណ្ហានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

ឯសនាវគ្គោ ទ្វាទសមោ ។

តស្សុទ្ទានំ

ឯសនា វិធា អាសវោ
ទុក្ខតា ច តិស្សោ ខិលា[២]
មលំ និឃោ ច វេទនា
ទុវេ តណ្ហាយេន [៣]ចាតិ ។

១ ឱ. ម. តសិនានំ ។ ២ ភវោ ទុក្ខតា ច ខិលា ។ ៣ និឃោ ច វេទនា ទ្វេ តណ្ហា តសិនាយ ចាតិ ។

[៣៣២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវតណ្ហា ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ (ភិក្ខុចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ) មានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត កម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត កម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ ចុះស៊ប់កាន់អមតៈ មានអមតៈប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ ឱនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទេរទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ឈមទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវតណ្ហា ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

ចប់ ឯសនាវគ្គទី ១២ ។

ឧទ្ទាននៃឯសនាវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីការស្វែងរក ១ អំពីការប្រកាន់ ១ អំពីអាសវៈ ១ អំពីទុក្ខតាធម៌ ១ អំពីសសរគោល ៣ យ៉ាង ១ អំពីមន្ទិល ១ អំពីសេចក្តីលំបាក ១ អំពីវេទនា ១ អំពីការអស់ទៅនៃតណ្ហា ២ លើក ។

ឱឃវគ្គោ

[៣៣៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ ឱឃា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ កាមោឃោ ភវោឃោ ទិដ្ឋោឃោ អវិជ្ជោឃោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ ឱឃា ។

[៣៣៤] ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ ចតុន្នំ ឱឃានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។ (យថា ឯសនា ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ) ។

[៣៣៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ យោគា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ កាមយោគោ ភវយោគោ ទិដ្ឋិយោគោ អវិជ្ជាយោគោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ យោគា ។

ឱឃវគ្គ

[៣៣៣] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឱឃៈ* (*អន្លង់*) *នេះមាន ៤ យ៉ាង ។ ឱឃៈមាន ៤ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមោឃៈ ១ ភវោឃៈ ១ ទិដ្ឋោឃៈ ១ អវិជ្ជោឃៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឱឃៈមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។*

[៣៣៤] *ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ* (*ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ*) *ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវឱឃៈ ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។* (*បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកសេចក្ដីឲ្យពិស្ដារ ដូចសេចក្ដីស្វែងរកផងចុះ*) ។

[៣៣៥] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោគៈ* (*កិលេសជាគ្រឿងប្រកប*) *នេះមាន ៤ យ៉ាង ។ យោគៈមាន ៤ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមយោគៈ ១ ភវយោគៈ ១ ទិដ្ឋិយោគៈ ១ អវិជ្ជាយោគៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោគៈមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។*

[៣៣៦] ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ ចតុន្នំ យោគានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣៣៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ ឧបាទានានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ កាមុបាទានំ ទិដ្ឋុ-បាទានំ សីលព្វតុបាទានំ អត្តវាទុបាទានំ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ ឧបាទានានិ ។

[៣៣៨] ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ ចតុន្នំ ឧបាទានានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣៣៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវយោគៈ ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣៣៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាទាន (សេចក្តីប្រកាន់មាំ) នេះមាន ៤ យ៉ាង ។ ឧបាទានមាន ៤ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមុបាទាន ១ ទិដ្ឋុបាទាន ១ សីលព្វតុបាទាន ១ អត្តវាទុបាទាន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាទានមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣៣៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវឧបាទាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

១៦១

ឱឃវគ្គោ

[៣៣៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ គន្ថា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ អភិជ្ឈា កាយគន្ថោ ព្យាបាទោ កាយគន្ថោ សីលព្វតបរាមាសោ កាយគន្ថោ ឥទំសច្ចាភិនិវេសោ កាយគន្ថោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ គន្ថា ។

[៣៤០] ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ ចតុន្នំ គន្ថានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣៤១] សាវត្ថីនិទានំ ។ សត្តិមេ ភិក្ខវេ អនុសយា ។ កតមេ សត្ត ។ កាមរាគានុសយោ បដិឃានុសយោ ទិដ្ឋានុសយោ វិចិកិច្ឆានុសយោ មានានុសយោ ភវរាគានុសយោ អវិជ្ជានុសយោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត អនុសយា ។

ឱឃវគ្គ

[៣៣៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គន្ថៈ(កិលេសជាគ្រឿងដោតក្រង) នេះមាន ៤ យ៉ាង ។ គន្ថៈ ៤ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ ១ ព្យាបាទកាយគន្ថៈ ១ សីលព្វតបរាមាសកាយគន្ថៈ ១ ឥទំសច្ចាភិនិវេសកាយគន្ថៈ[១] ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គន្ថៈមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣៤០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវគន្ថៈ ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣៤១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនុស័យកិលេសជាគ្រឿងដេកត្រាំ) នេះមាន ៧ យ៉ាង ។ អនុស័យ ៧ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមរាគានុស័យ ១ បដិឃានុស័យ ១ ទិដ្ឋានុស័យ ១ វិចិកិច្ឆានុស័យ ១ មានានុស័យ ១ ភវរាគានុស័យ ១ អវិជ្ជានុស័យ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនុស័យមាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

---

១ កិលេសជាគ្រឿងដោតក្រងនូវនាមកាយ គឺសេចក្តីប្រកាន់ថានេះជារបស់ទៀង ដោយអំណាចនៃអន្តគាហិកទិដ្ឋិ (អដ្ឋកថា) ។

[៣៨២] ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ សត្តន្នំ អនុសយានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣៨៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ កាម-គុណា ។ កតមេ បញ្ច ។ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសញ្ហិតា រជនីយា សោតវិញ្ញេយ្យា សទ្ទា ។ បេ ។ ឃានវិញ្ញេយ្យា គន្ធា ។ ជិវ្ហាវិញ្ញេយ្យា រសា ។ កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្វា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសញ្ហិតា រជនីយា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច កាមគុណា ។

[៣៨៤] ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ កាមគុណានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣៤២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវអនុស័យ ៧ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣៤៣] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមគុណនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ កាមគុណ ៥ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺរូបដែលគប្បីដឹងដោយភ្នែក ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្ត ជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាម គួរត្រេកអរ ១ សំឡេងដែលគប្បីដឹងដោយត្រចៀក ។ បេ ។ ក្លិនដែលគប្បីដឹងដោយច្រមុះ ។ រសដែលគប្បីដឹងដោយអណ្តាត ។ ផ្សព្វដែលគប្បីដឹងដោយកាយ ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្ត ជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាម គួរត្រេកអរ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមគុណមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣៤៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវកាមគុណ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

ឱឃវគ្គោ

[៣៤៥] សាវត្ថីនិទានំ ។ បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ នីវរណានិ ។ កតមានិ បញ្ច ។ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ ព្យាបាទនីវរណំ ថីនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណំ វិចិកិច្ឆានីវរណំ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច នីវរណានិ ។

[៣៤៦] ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ នីវរណានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣៤៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ ឧបាទានក្ខន្ធា ។ កតមេ បញ្ច ។ សេយ្យថីទំ ។ រូបូបាទានក្ខន្ធោ វេទនូបាទានក្ខន្ធោ សញ្ញូបាទានក្ខន្ធោ សង្ខារូបាទានក្ខន្ធោ វិញ្ញាណូបាទានក្ខន្ធោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា ។

ឱឃវគ្គ

[៣៤៥] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នីវរណៈ (កិលេសជាគ្រឿងរាំងរាំង) នេះមាន ៥ យ៉ាង ។ នីវរណៈ ៥ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមច្ឆន្ទនីវរណៈ ១ ព្យាបាទនីវរណៈ ១ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ ១ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណៈ ១ វិចិកិច្ឆានីវរណៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នីវរណៈមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣៤៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវនីវរណៈ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣៤៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាទានក្ខន្ធនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ឧបាទានក្ខន្ធ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេច ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺរូបូបាទានក្ខន្ធ ១ វេទនូបាទានក្ខន្ធ ១ សញ្ញូបាទានក្ខន្ធ ១ សង្ខារូបាទានក្ខន្ធ ១ វិញ្ញាណូបាទានក្ខន្ធ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាទានក្ខន្ធមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣៤៨] ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទាធា-ធក្ខន្ធានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហា-ណាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេ-តព្វោតិ ។

[៣៤៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ ឱរម្ភា-គិយានិ សញ្ញោជនានិ ។ កាតមានិ បញ្ច ។ សក្កា-យទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា សីលព្វតបរាមាសោ កាមច្ឆន្ទោ ព្យាបាទោ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចោរម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។

[៣៥០] ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភា-គិយានំ សញ្ញោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខ-យាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣៥១] សាវត្ថីនិទានំ ។ បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ ឧទ្ធម្ភា-គិយានិ សញ្ញោជនានិ ។ កាតមានិ បញ្ច ។ រូបរាគោ អរូបរាគោ មានោ ឧទ្ធច្ចំ អវិជ្ជា ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចុទ្ធម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។

[៣៤៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវឧបាទានក្ខន្ធ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣៤៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងក្រោមនេះ មាន ៥ យ៉ាង ។ សញ្ញោជនៈ ៥ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺសក្កាយទិដ្ឋិ ១ វិចិកិច្ឆា ១ សីលព្វតបរាមាសៈ ១ កាមច្ឆន្ទៈ ១ ព្យាបាទៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣៥០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវសញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣៥១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងលើនេះ មាន ៥ យ៉ាង ។ សញ្ញោជនៈ ៥ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺរូបរាគ ១ អរូបរាគ ១ មានះ ១ ឧទ្ធច្ច ១ អវិជ្ជា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងលើមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

ឱឃវគ្គោ

[៣៥២] ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភា-
គិយានំ សញ្ញោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខ-
យាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ
មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។
ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ
។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរា-
គនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឥមេសំ
ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ
អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។
អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។
សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី ។ បេ ។

[៣៥៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ
ឧទ្ធម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។ កតមានិ បញ្ច ។
រូបរាគោ អរូបរាគោ មានោ ឧទ្ធច្ចំ អវិជ្ជា ។ ឥមានិ
ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចុទ្ធម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។

[៣៩២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវសញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងលើ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវសញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងលើ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេគង្គា ។ បេ ។

[៣៩៣] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងលើនេះ មាន ៥ យ៉ាង ។ សញ្ញោជនៈ ៥ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺរូបរាគ ១ អរូបរាគ ១ មានៈ ១ ឧទ្ធច្ច ១ អវិជ្ជា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងលើមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣៩៤] ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហា-នាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេ-តព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វាន-បព្ភារំ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

ឱឃវគ្គោ តេរសមោ ។

[៣៥៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវសញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងលើ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចម្រើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ចម្រើននូវសម្មាសមាធិ ដែលមានការកម្ចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកម្ចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ដែលចុះស៊ប់ទៅកាន់អមតៈ មានអមតៈប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ដែលឱនទៅកាន់ព្រះនិញ្វាន ទេរទៅកាន់ព្រះនិញ្វាន ឈមទៅកាន់ព្រះនិញ្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវសញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងលើ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចម្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

ចប់ ឱឃវគ្គទី ១៣ ។

១៦៧

ឱឃវគ្គោ

តស្សុទ្ទានំ

ឱឃោ យោគោ ឧបាទានំ
គន្ថំ អនុសយេន ច
កាមគុណា នីវរណា
ខន្ធា ឱរុទ្ធម្ភាគិយាតិ ។

មគ្គសំយុត្តំ សមត្តំ ។

១៦៧

ឱឃវគ្គ

ឧទ្ទាននៃឱឃវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីឱឃៈ ១ អំពីយោគៈ ១ អំពីឧបាទាន ១ អំពីគន្ថៈ ១ អំពីអនុសយៈ ១ អំពីកាមគុណ ១ អំពីនីវរណៈ ១ អំពីខន្ធ ១ អំពីសញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ១ ខាងលើ ១ ។

ចប់ មគ្គសំយុត្ត ។

ពោជ្ឈង្គសំយុត្តំ

បព្វតវគ្គោ

[៣៨៨] ហិមវន្តំ[១] ភិក្ខវេ បព្វតរាជំ និស្សាយ នាគា កាយំ វឌ្ឍេន្តិ ពលំ គាហេន្តិ តេ តត្ថ កាយំ វឌ្ឍេត្វា ពលំ គាហេត្វា កុសុព្ភេ ឱតរន្តិ កុសុព្ភេ ឱតរិត្វា មហាសោព្ភេ ឱតរន្តិ មហាសោព្ភេ ឱតរិត្វា កុន្នទិយោ ឱតរន្តិ កុន្នទិយោ ឱតរិត្វា មហានទិយោ ឱតរន្តិ មហានទិយោ ឱតរិត្វា មហាសមុទ្ទសាគរំ ឱតរន្តិ តេ តត្ថ មហន្តត្តំ វេបុល្លត្តំ អាបជ្ជន្តិ កាយេន ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីក-រោន្តោ មហន្តត្តំ វេបុល្លត្តំ ចាបុណាតិ ធម្មេសុ ។

១ ឱ. សាវត្ថី ។ តត្រ វោច ។ ម. សាវត្ថីនិទានំ ។

ពោជ្ឈង្គសំយុត្ត

បព្វតវគ្គ

[៣៥៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នាគទាំងឡាយតែងធ្វើរាងកាយឲ្យចម្រើន ឲ្យមានកម្លាំង ព្រោះអាស្រ័យស្តេចភ្នំឈ្មោះហិមវន្ត នាគទាំងនោះលុះធ្វើរាងកាយឲ្យចម្រើន ឲ្យមានកម្លាំង ក្នុងស្តេចភ្នំឈ្មោះហិមវន្តនោះហើយ ទើបចុះក្នុងបឹងតូច លុះចុះក្នុងបឹងតូចហើយ ទើបចុះក្នុងបឹងធំ លុះចុះក្នុងបឹងធំហើយ ទើបចុះក្នុងស្ទឹងតូច លុះចុះក្នុងស្ទឹងតូចហើយ ទើបចុះក្នុងស្ទឹងធំ លុះចុះក្នុងស្ទឹងធំហើយ ទើបចុះកាន់មហាសមុទ្ទសាគរ នាគទាំងនោះ រមែងមានកាយដល់នូវការចម្រើនធំទូលាយក្នុងមហាសមុទ្ទសាគរនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យសីល តាំងស៊ប់នៅក្នុងសីល កាលចម្រើននូវពោជ្ឈង្គ (អង្គនៃធម៌ជាគ្រឿងត្រាស់ដឹង) ទាំង ៧ កាលធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលនូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ រមែងដល់នូវការចម្រើន ធំទូលាយក្នុងធម៌ទាំងឡាយ យ៉ាងនោះឯង ។

១៦៩

បព្វតវគ្គោ

[៣៨៦] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ មហន្តត្តំ វេបុល្លតំ ធម្មេសុ បាបុណាតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ មហន្តត្តំ វេបុល្លតំ បាបុណាតិ ធម្មេសុ ។

បព្វតវគ្គ

[៣៩៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យសីល តាំងស៊ប់នៅក្នុងសីល កាលចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ កាលធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តែងដល់នូវការចម្រើនធំទូលាយក្នុងធម៌ទាំងឡាយតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ចម្រើនធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គ ។ បេ ។ ចម្រើនវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គ ។ ចម្រើនបីតិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ ចម្រើនបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ ចម្រើនសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យសីល តាំងនៅស៊ប់ក្នុងសីល កាលចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ កាលធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ រមែងដល់នូវការចម្រើនធំទូលាយក្នុងធម៌ទាំងឡាយ យ៉ាងនោះឯង ។

[៣៨៧] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អយំ កាយោ អាហារដ្ឋិតិកោ អាហារំ បដិច្ច តិដ្ឋតិ អនាហារោ នោ តិដ្ឋតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច នីវរណា អាហារដ្ឋិតិកា អាហារំ បដិច្ច តិដ្ឋន្តិ អនាហារា នោ តិដ្ឋន្តិ ។

[៣៨៨] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ សុភនិមិត្តំ តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

[៣៥៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយនេះតាំងនៅដោយសារអាហារ អាស្រ័យអាហារទើបតាំងនៅបាន មិនមានអាហារតាំងនៅមិនបានទេ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នីវរណៈទាំង ៥ តាំងនៅដោយសារអាហារ អាស្រ័យអាហារទើបតាំងនៅបាន មិនមានអាហារតាំងនៅមិនបានទេ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[៣៥៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារដែលញុំាងកាមច្ឆន្ទៈមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញុំាងកាមច្ឆន្ទៈដែលកើតឡើងហើយឲ្យរឹតតែកើតជំទូលាយឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សុភនិមិត្តរមែងមានការធ្វើទុកក្នុងចិត្តខុសទំនង និងការធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងសុភនិមិត្តនោះ នេះជាអាហារដែលញុំាងកាមច្ឆន្ទៈមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញុំាងកាមច្ឆន្ទៈដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹតតែកើតជំទូលាយទៅ ។

១៧១

បព្វតវគ្គោ

[៣៥៩] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ បដិឃនិមិត្តំ តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហា-រោ អនុប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

[៣៦០] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ អរតិ តន្ទិ វិជម្ភិតា ភត្តសម្មទោ ចេតសោ ច លីនត្តំ តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

បព្វតវគ្គ

[២៥៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារដែលញ៉ាំងព្យាបាទមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញ៉ាំងព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយឲ្យរឹតតែកើតជំទូលាយទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិឃនិមិត្ត (និមិត្តនាំឲ្យបង្អៀតចង្អល់ចិត្ត) រមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តខុសទំនងនិងធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងបដិឃនិមិត្តនោះ នេះជាអាហារដែលញ៉ាំងព្យាបាទមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញ៉ាំងព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹតតែកើតជំទូលាយទៅ ។

[៣៦០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារដែលញ៉ាំងថីនមិទ្ធមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញ៉ាំងថីនមិទ្ធដែលកើតឡើងហើយឲ្យរឹតតែកើតជំទូលាយទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីធុញទ្រាន់ សេចក្តីខ្ជិល មិតពត់កាយ ពុលបាយ រួញរាចិត្តរមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តខុសទំនងនិងការធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងការទាំងនោះ នេះជាអាហារដែលញ៉ាំងថីនមិទ្ធមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញ៉ាំងថីនមិទ្ធដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹតតែកើតជំទូលាយទៅ ។

[៣៦១] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ ចេតសោ អវូបសមោ តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

[២៦២] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ វិចិកិច្ឆាឋានីយា ធម្មា តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

[៣៦៣] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អយំ កាយោ អាហារដ្ឋិតិកោ អាហារំ បដិច្ច តិដ្ឋតិ អនាហារោ នោ តិដ្ឋតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ឥមេ បញ្ច នីវរណា

[៣៦១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារដែលញ៉ាំងឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញ៉ាំងឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹតតែកើតធំទូលាយទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីមិនស្ងប់ចិត្តរមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តមិនត្រូវទំនងនិងការធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងរឿងនោះ នេះជាអាហារដែលញ៉ាំងឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញ៉ាំងឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹតតែកើតធំទូលាយទៅ ។

[៣៦២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារដែលញ៉ាំងវិចិកិច្ឆាមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញ៉ាំងវិចិកិច្ឆាដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹតតែកើតធំទូលាយទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ដែលជាទីតាំងនៃវិចិកិច្ឆារមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តមិនត្រូវទំនងនិងការធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះជាអាហារដែលញ៉ាំងវិចិកិច្ឆាមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញ៉ាំងវិចិកិច្ឆាដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹតតែកើតធំទូលាយទៅ ។

[៣៦៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយនេះតែងតាំងនៅព្រោះអាហារ អាស្រ័យអាហារទើបតាំងនៅបាន មិនមានអាហារតាំងនៅមិនបានទេ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នីវរណៈទាំង ៥ នេះ

អាហារដ្ឋិតិកា អាហារំ បដិច្ច តិដ្ឋន្តិ អនាហារា នោ តិដ្ឋន្តិ ។

[៣៦៤] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អយំ កាយោ អាហារដ្ឋិតិកោ អាហារំ បដិច្ច តិដ្ឋតិ អនាហារោ នោ តិដ្ឋតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អាហារដ្ឋិតិកា អាហារំ បដិច្ច តិដ្ឋន្តិ អនាហារា នោ តិដ្ឋន្តិ ។

[៣៦៥] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ សតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយា ធម្មា តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

តែងតាំងនៅព្រោះអាហារ អាស្រ័យអាហារទើបតាំងនៅបាន មិនមានអាហារក៏តាំងនៅមិនបានទេ យ៉ាងនោះដែរ ។

[៣៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយនេះតែងតាំងនៅព្រោះអាហារ អាស្រ័យអាហារទើបតាំងនៅបាន មិនមានអាហារតាំងនៅមិនបានទេ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តែងតាំងនៅព្រោះអាហារ អាស្រ័យអាហារទើបតាំងនៅបាន មិនមានអាហារតាំងនៅមិនបានទេ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[៣៦៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារនាំសតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំសតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចម្រើនពេញលេញឡើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ជាទីតាំងនៃសតិសម្ពោជ្ឈង្គរមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តត្រូវទំនងនិងធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះជាអាហារនាំសតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំសតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចម្រើនពេញលេញឡើងបាន ។

[៣៦៦] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិប្ូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កុសលាកុសលា ធម្មា សាវជ្ជានវជ្ជា ធម្មា ហីនប្បណីតា ធម្មា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិ-ប្ូរិយា ។

[៣៦៧] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិប្ូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ អារព្ភធាតុ និក្កមធាតុ បរក្កមធាតុ តត្ថ យោ-និសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្ប-ន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិប្ូរិយា ។

[៣៦៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារនាំធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរីងរឹតតែចម្រើនពេញលេញឡើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ជាកុសលនិងអកុសល ធម៌ដែលប្រកបដោយទោសនិងមិនមានទោស ធម៌ថោកទាបនិងឧត្តម ធម៌ជាចំណែកខុសគ្នា គឺធម៌ខ្មៅនិងធម៌ស រមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តត្រូវទំនងនិងធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះជាអាហារនាំធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរីងរឹតតែចម្រើនពេញលេញឡើងបាន ។

[៣៦៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារនាំវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរីងរឹតតែចម្រើនពេញលេញឡើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធាតុគឺសេចក្តីផ្តួចផ្តើម ធាតុគឺសេចក្តីព្យាយាម ធាតុគឺសេចក្តីខ្នះខ្នែងប្រឹងប្រែង រមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តត្រូវទំនងនិងធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងធាតុទាំងនោះ នេះជាអាហារនាំវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរីងរឹតតែចម្រើនពេញលេញឡើងបាន ។

បញ្ចតវគ្គោ

[៣៦៨] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិប្ូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយា ធម្មា តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិប្ូរិយា ។

[៣៦៩] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិប្ូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កាយបស្សទ្ធិ ចិត្តបស្សទ្ធិ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិប្ូរិយា ។

បព្វតវគ្គ

[៣៦៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារនាំបីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំបីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចម្រើនពេញលេញឡើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ជាទីតាំងនៃបីតិសម្ពោជ្ឈង្គរមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តត្រូវទំនងនិងធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះជាអាហារនាំបីតិ-សម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំបីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចម្រើនពេញលេញឡើងបាន ។

[៣៦៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារនាំបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចម្រើនពេញលេញឡើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីស្ងប់កាយ សេចក្ដីស្ងប់ចិត្ត រមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តត្រូវទំនងនិងធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងសេចក្ដីស្ងប់ទាំងនោះ នេះជាអាហារនាំបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចម្រើនពេញលេញឡើងបាន ។

[៣៧០] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិប្ូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ សមាធិនិមិត្តំ អព្យគ្គនិមិត្តំ តត្ថ យោនិសោ- មនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិប្ូរិយា ។

[៣៧១] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិប្ូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយា ធម្មា តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អ- នុប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិ- ប្ូរិយា ។

[៣៧០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារនាំសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចម្រើនពេញលេញឡើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ហេតុនៃការតាំងចិត្តមាំ ហេតុមិនរាយមាយ រមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តត្រូវទំនងនិងការធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងហេតុទាំងនោះ នេះជាអាហារនាំសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចម្រើនពេញលេញឡើងបាន ។

[៣៧១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារនាំឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចម្រើនពេញលេញឡើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ជាទីតាំងនៃឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គរមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តត្រូវទំនងនិងការធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះជាអាហារនាំឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចម្រើនពេញលេញឡើងបាន ។

បព្វតវគ្គោ

[៣៧២] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អយំ កាយោ អាហារដ្ឋិតិកោ អាហារំ បដិច្ច តិដ្ឋតិ អនាហារោ នោ តិដ្ឋតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អាហារដ្ឋិតិកា អាហារំ បដិច្ច តិដ្ឋន្តិ អនាហារា នោ តិដ្ឋន្តីតិ ។

[៣៧៣] យេ តេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ សីលសម្បន្នា សមាធិសម្បន្នា បញ្ញាសម្បន្នា[១] វិមុត្តិសម្បន្នា វិ-មុត្តិញ្ញាណទស្សនសម្បន្នា ទស្សនម្បហំ ភិក្ខវេ តេសំ ភិក្ខូនំ ពហូបការំ វទាមិ សវនម្បហំ ភិក្ខវេ

១ ម. ញាណសម្បន្នា ។

បព្វតវគ្គ

[៣៧២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយនេះតែងតាំងនៅព្រោះអាហារ អាស្រ័យអាហារទើបតាំងនៅបាន មិនមានអាហារតាំងនៅមិនបាន យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះសោត តែងតាំងនៅព្រោះអាហារ អាស្រ័យអាហារទើបតាំងនៅបាន មិនមានអាហារតាំងនៅមិនបានទេ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[៣៧៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណាបរិបូណ៌ដោយសីល បរិបូណ៌ដោយសមាធិ បរិបូណ៌ដោយបញ្ញា បរិបូណ៌ដោយផលវិមុត្តិ បរិបូណ៌ដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ (បច្ចវេក្ខណញ្ញាណ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតសរសើរនូវការឃើញនូវភិក្ខុទាំងនោះថាជាការមានឧបការៈច្រើន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតសរសើរនូវការស្តាប់

តេសំ ភិក្ខូនំ ពហុបការំ វទាមិ ឧបសង្កមនម្បហំ ភិក្ខវេ តេសំ ភិក្ខូនំ ពហុបការំ វទាមិ បយិរុបាសនម្បហំ ភិក្ខវេ តេសំ ភិក្ខូនំ ពហុបការំ វទាមិ អនុស្សតិម្បហំ ភិក្ខវេ តេសំ ភិក្ខូនំ ពហុបការំ វទាមិ អនុប្បព្វជ្ជម្បហំ ភិក្ខវេ តេសំ ភិក្ខូនំ ពហុបការំ វទាមិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ តថារូបានំ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ ធម្មំ សុត្វា ទ្វយេន[១] វូបកដ្ឋោ វិហរតិ កាយវូបកាសេន ច ចិត្តវូបកាសេន ច សោ តថា វូបកដ្ឋោ វិហរន្តោ តំ ធម្មំ អនុស្សរតិ អនុវិតក្កេតិ ។

[៣៧៤] យស្មឹ សមយេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តថា វូបកដ្ឋោ វិហរន្តោ តំ ធម្មំ អនុស្សរតិ អនុវិតក្កេតិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ សោ តថាសតោ វិហរន្តោ តំ ធម្មំ បញ្ញាយ បវិចិនតិ បវិចរតិ បរិវីមំសមាបជ្ជតិ ។

---

១ ឱ. ម. វូបកាសេន ។

នូវភិក្ខុទាំងនោះថាជាការមានឧបការៈច្រើន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត សរសើរនូវការចូលទៅរកភិក្ខុទាំងនោះថា ជាការមានឧបការៈច្រើន ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតសរសើរនូវការចូលទៅអង្គុយជិតភិក្ខុទាំងនោះថា ជាការមានឧបការៈច្រើន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតសរសើរនូវការ រឭករឿយ ៗ នូវភិក្ខុទាំងនោះថា ជាការមានឧបការៈច្រើន ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតសរសើរនូវការបួសតាមភិក្ខុទាំងនោះថាជាការមានឧបការៈ ច្រើន ។ ដំណើរនោះ តើព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះបុគ្គលបានស្តាប់ធម៌របស់ពួកភិក្ខុបែបនោះហើយ រមែងឃ្លាតចេញ ដោយការឃ្លាតកាយនិងការឃ្លាតចិត្តទាំងពីរ កាលបើភិក្ខុនោះឃ្លាត ចេញដូច្នោះហើយ រមែងរឭករឿយ ៗ ត្រិះរិះរឿយ ៗ នូវធម៌នោះ ។

[៣៧៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណាភិក្ខុបានឃ្លាតចេញ យ៉ាងនោះ ហើយរឭករឿយ ៗ ពិចារណារឿយ ៗ នូវធម៌នោះ សតិ-សម្ពោជ្ឈង្គឈ្មោះថា ភិក្ខុបានប្រារព្ធហើយក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុឈ្មោះ ថាបានចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គក្នុងសម័យនោះ សតិសម្ពោជ្ឈង្គក៏បានពេញ លេញព្រោះការចម្រើនរបស់ភិក្ខុក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុនោះដែលបាននឹក រឭកដូច្នោះ ឈ្មោះថាពិចារណាត្រិះរិះគន់រកនូវធម៌នោះដោយបញ្ញា ។

១៧៩

បព្វតវគ្គោ

[៣៧៥] យស្មឹ សមយេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តថាសតោ វិហរន្តោ តំ ធម្មំ បញ្ញាយ បវិចិនតិ បវិចរតិ បរិវីមំសមាបជ្ជតិ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ តស្ស តំ ធម្មំ បញ្ញាយ បវិចិនតោ បវិចរតោ បរិវីមំសមាបជ្ជតោ អារទ្ធំ ហោតិ វិរិយំ អសល្លីនំ ។

[៣៧៦] យស្មឹ សមយេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ តំ ធម្មំ បញ្ញាយ បវិចិនតោ បវិចរតោ បរិវីមំសមាបជ្ជតោ អារទ្ធំ ហោតិ វិរិយំ អសល្លីនំ វិរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ វិរិយសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ វិរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ អារទ្ធវិរិយស្ស ឧប្បជ្ជតិ បីតិ និរាមិសា ។

បព្វតវគ្គ

[៣៧៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណាភិក្ខុបាននឹករឭក ដូច្នោះ ពិចារណាត្រិះរិះគន់រកនូវធម៌នោះដោយបញ្ញាហើយ ធម្មវិចយ-សម្ពោជ្ឈង្គឈ្មោះថា ភិក្ខុបានប្រារព្ធហើយក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុឈ្មោះថា បានចម្រើនធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គក្នុងសម័យនោះ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គក៏បាន ពេញលេញព្រោះការចម្រើនរបស់ភិក្ខុក្នុងសម័យនោះ កាលភិក្ខុនោះពិ-ចារណាត្រិះរិះគន់រកនូវធម៌នោះដោយបញ្ញា សេចក្ដីព្យាយាមមិនធូរថយ ឈ្មោះថាបានប្រារព្ធហើយ ។

[៣៧៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណាភិក្ខុពិចារណាត្រិះរិះ គន់រកនូវធម៌នោះដោយបញ្ញា សេចក្ដីព្យាយាមមិនធូរថយឈ្មោះថាបាន ប្រារព្ធហើយ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គឈ្មោះថាភិក្ខុបានប្រារព្ធហើយក្នុងសម័យ នោះ ភិក្ខុឈ្មោះថាបានចម្រើននូវវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គក្នុងសម័យនោះ វីរិយ-សម្ពោជ្ឈង្គក៏បានពេញលេញព្រោះការចម្រើនរបស់ភិក្ខុក្នុងសម័យនោះ បីតិដែលប្រាសចាកអាមិស រមែងកើតឡើងដល់ភិក្ខុដែលមានព្យាយាម បរិបូណ៌ហើយ ។

[៣៧៧] យស្មឹ សមយេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធវីរិយស្ស ឧប្បជ្ជតិ បីតិ និរាមិសា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ បីតិមនស្ស កាយោបិ បស្សម្ភតិ ចិត្តម្បិ បស្សម្ភតិ ។

[៣៧៨] យស្មឹ សមយេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បីតិមនស្ស កាយោបិ បស្សម្ភតិ ចិត្តម្បិ បស្សម្ភតិ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ បស្សទ្ធកាយស្ស សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ ។

[៣៧៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បីតិដែលប្រាសចាកអាមិស កើតឡើងដល់ភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយព្យាយាមហើយ ក្នុងសម័យណា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គឈ្មោះថាភិក្ខុបានប្រារព្ធហើយក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុឈ្មោះថាបានចម្រើននូវបីតិសម្ពោជ្ឈង្គក្នុងសម័យនោះ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គក៏បានពេញលេញព្រោះការចម្រើនរបស់ភិក្ខុក្នុងសម័យនោះ កាលបើភិក្ខុមានចិត្តប្រ-កបដោយបីតិហើយ កាយក៏ស្ងប់រម្ងាប់ ចិត្តក៏ស្ងប់រម្ងាប់បាន ។

[៣៧៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុមានចិត្តប្រកបដោយបីតិ កាយក៏ស្ងប់រម្ងាប់ ចិត្តក៏ស្ងប់រម្ងាប់ ក្នុងសម័យណា បស្សទ្ធិសម្ពោ-ជ្ឈង្គឈ្មោះថាភិក្ខុបានប្រារព្ធហើយក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុឈ្មោះថាបានចម្រើននូវបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គក្នុងសម័យនោះ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គក៏បានពេញលេញព្រោះការចម្រើនរបស់ភិក្ខុក្នុងសម័យនោះ កាលបើភិក្ខុមានកាយស្ងប់រម្ងាប់ប្រកបដោយសេចក្តីសុខ ចិត្តក៏តាំងនៅមាំ ។

បព្វតវគ្គោ

[៣៧៩] យស្មឹ សមយេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បស្សទ្ធកាយស្ស សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ សោ តថា សមាហិតំ ចិត្តំ សាធុកំ អជ្ឈុបេក្ខិតា ហោតិ ។

[៣៨០] យស្មឹ សមយេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តថា សមាហិតំ ចិត្តំ សាធុកំ អជ្ឈុបេក្ខិតា ហោតិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។

[៣៨១] ឯវំ ភាវិតេសុ ខោ ភិក្ខវេ សត្តសុ ពោជ្ឈង្គេសុ ឯវំ ពហុលីកតេសុ សត្ត ផលា សត្តានិសំសា បាដិកង្ខា ។ កតមេ សត្ត ផលា សត្តានិសំសា ។

[៣៧៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តរបស់ភិក្ខុអ្នកមានកាយស្ងប់រម្ងាប់ មានសេចក្តីសុខ បានតាំងមាំក្នុងសម័យណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គឈ្មោះថាភិក្ខុបានប្រារព្ធហើយក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុឈ្មោះថាបានចម្រើននូវសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គក្នុងសម័យនោះ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គក៏បានពេញលេញ ព្រោះការចម្រើនរបស់ភិក្ខុក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាធ្វើចិត្តដែលតាំងមាំយ៉ាងនោះឲ្យជាឧបេក្ខាបានល្អ ។

[៣៨០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុធ្វើចិត្តដែលតាំងមាំយ៉ាងនោះឲ្យជាឧបេក្ខាបានល្អក្នុងសម័យណា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គឈ្មោះថាភិក្ខុបានប្រារព្ធហើយក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុឈ្មោះថាបានចម្រើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គក្នុងសម័យនោះ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គក៏បានពេញលេញ ព្រោះការចម្រើនរបស់ភិក្ខុក្នុងសម័យនោះ ។

[៣៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែលភិក្ខុបានចម្រើនយ៉ាងនេះ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលយ៉ាងនេះហើយ រមែងបានផល ៧ អានិសង្ស ៧ ។ ផលទាំង ៧ អានិសង្សទាំង ៧ តើអ្វីខ្លះ ។

[៣៨២] ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញំ អារាធេតិ នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញំ អារាធេតិ អថ មរណកាលេ អញ្ញំ អារាធេតិ ។ នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញំ អារាធេតិ នោ ចេ មរណកាលេ អញ្ញំ អារាធេតិ អថ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភា-តិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញំ អារាធេតិ នោ ចេ មរណកាលេ អញ្ញំ អារាធេតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាតិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្វាយី ហោតិ អថ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាតិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញំ អារាធេតិ

[៣៨២] ភិក្ខុរមែងសម្រេចនូវព្រះអរហត្ត ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះឯងមុន (ស្លាប់) បើមិនសម្រេចអរហត្តក្នុងបច្ចុប្បន្នមុនស្លាប់ទេ រមែងសម្រេចអរហត្តក្នុងកាលជិតស្លាប់ ។ បើមិនសម្រេចអរហត្តក្នុងបច្ចុប្បន្នមុនស្លាប់ទេ បើមិនសម្រេចអរហត្តក្នុងកាលជិតស្លាប់ទេ គង់បានជាអន្តរាបរិនិព្វាយី[១] ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ បើមិនសម្រេចអរហត្តក្នុងបច្ចុប្បន្នមុនស្លាប់ទេ បើមិនសម្រេចអរហត្តក្នុងកាលជិតស្លាប់ទេ បើមិនបានជាអន្តរាបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ទេ គង់បានជាឧបហច្ចបរិនិព្វាយី[២] ព្រោះអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ បើមិនសម្រេចអរហត្តក្នុងបច្ចុប្បន្នមុនស្លាប់ទេ

---

១ ព្រះអនាគាមីអស់សំយោជនៈខាងក្រោម ៥ ហើយ សម្រេចអរហត្តបានបរិនិព្វានក្នុងកាលអាយុមិនទាន់ដល់ពាក់កណ្តាល ហៅថា អន្តរាបរិនិព្វាយី ដូចជាលោកដែលកើតក្នុងព្រហ្មជាន់អវិហាមានកំណត់អាយុ ១ ពាន់កប្ប បើបានបរិនិព្វានក្នុងវេលាអាយុបាន ១ រយកប្បក្តី ២ រយកប្បក្តី ៤ រយកប្បក្តី ក៏ហៅថា អន្តរាបរិនិព្វាយី ដូចគ្នាទាំង ៣ ពួកនោះ ។ តាមន័យសារត្ថប្បកាសិនី ។ ២ ព្រះអនាគាមីដែលទៅកើតក្នុងព្រហ្មជាន់សុទ្ធាវាស សម្រេចអរហត្តបរិនិព្វានក្នុងវេលាអាយុហួសពាក់កណ្តាលហើយ ហៅថា ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ។

១៨៣

បព្វតវគ្គោ

នោ ចេ មរណកាលេ អញ្ញំ អារាធេតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្វាយី ហោតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ហោតិ អថ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា អសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញំ អារាធេតិ នោ ចេ មរណកាលេ អញ្ញំ អារាធេតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្វាយី ហោតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ហោតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា អសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ អថ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា សសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញំ អារាធេតិ

បើមិនសម្រេចអរហត្តក្នុងកាលជិតស្លាប់ទេ បើមិនបានជាអន្តរាបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈខាងក្រោម ៥ ទេ បើមិនបានជាឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ទេ គង់បានជាអសង្ខារបរិនិព្វាយី[១] ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ បើមិនបានសម្រេចអរហត្តក្នុងបច្ចុប្បន្នមុនស្លាប់ទេ បើមិនបានសម្រេចអរហត្តក្នុងកាលជិតស្លាប់ទេ បើមិនបានជាអន្តរាបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ទេ បើមិនបានជាឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈខាងក្រោម ៥ ទេ បើមិនបានជាអសង្ខារបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ទេ គង់បានជាសសង្ខារបរិនិព្វាយី[២] ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ បើមិនសម្រេចអរហត្តក្នុងបច្ចុប្បន្នមុនស្លាប់ទេ

១ ព្រះអនាគាមីដែលបានសម្រេចអរហត្តដោយមិនបានប្រឹងប្រកបព្យាយាម ហៅថា អសង្ខារបរិនិព្វាយី ។ ២ ព្រះអនាគាមីក្នុងជាន់សុទ្ធាវាស បានសម្រេចអរហត្តបរិនិព្វានដោយការប្រកបព្យាយាម ហៅថា សសង្ខារបរិនិព្វាយី ។

នោ ចេ មរណកាលេ អញ្ញំ អារាធេតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្វាយី ហោតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ហោតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា អសង្ខារបរិនិព្វា-យី ហោតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា សសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ អថ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា ឧទ្ធំសោតោ ហោតិ អកនិដ្ឋគាមី ។ ឯវំ ភាវិតេសុ ខោ ភិក្ខវេ សត្តសុ ពោជ្ឈង្គេសុ ឯវំ ពហុលីកតេសុ ឥមេ សត្ត ផលា សត្តានិសំសា បាដិកង្ខាតិ ។

[៣៨៣] ឯកំ សមយំ អាយស្មា សារីបុត្តោ សា-វត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តត្រ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អាវុសោ ភិក្ខវេតិ ។ អាវុសោតិ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស បច្ចស្សោសុំ ។ អាយស្មា សារីបុត្តោ ឯត-ទវោច សត្តិមេ អាវុសោ ពោជ្ឈង្គា ។ កតមេ សត្ត ។

បើមិនសម្រេចអរហត្តក្នុងកាលជិតស្លាប់ទេ បើមិនបានជាអន្តរាបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ទេ បើមិនបានជាឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ទេ បើមិនបានជាអសង្ខារបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ទេ បើមិនបានជាសសង្ខារបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ទេ គង់នឹងបានជាឧទ្ធំសោតអកនិដ្ឋគាមី(១) ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែលភិក្ខុបានចម្រើនយ៉ាងនេះ ធ្វើឲ្យរឿយៗ យ៉ាងនេះហើយ ផល ៧ អានិសង្ស ៧ នេះ ក៏កើតប្រាកដ ។

[៣៨៣] សម័យមួយ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុគង់នៅក្នុងវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុបានហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលអាវុសោភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលស្តាប់ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុថា ម្នាលអាវុសោ ដូច្នេះ ។ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុបានពោលដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គនេះមាន ៧ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើអ្វីខ្លះ ។

១ ព្រះអនាគាមីដែលមិនបានសម្រេចអរហត្តក្នុងភពដែលកើតទេ ក៏ត្រូវទៅកើតក្នុងភពអកនិដ្ឋ បរិនិព្វានក្នុងភពនោះ ហៅថា ឧទ្ធំសោតអកនិដ្ឋគាមី ។

សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ ឥមេ ខោ អាវុសោ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ។

[៣៨៤] ឥមេសំ ខ្វាហំ អាវុសោ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ បុព្វណ្ហសមយំ វិហរិតុំ តេន តេន ពោជ្ឈង្គេន បុព្វណ្ហសមយំ វិហរាមិ យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ មជ្ឈន្តិកសមយំ វិហរិតុំ តេន តេន ពោជ្ឈង្គេន មជ្ឈន្តិកសមយំ វិហរាមិ យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ សាយណ្ហសមយំ វិហរិតុំ តេន តេន ពោជ្ឈង្គេន សាយណ្ហសមយំ វិហរាមិ ។

[៣៨៥] សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឥតិ ចេ មេ អាវុសោ ហោតិ អប្បមាណោតិ មេ ហោតិ សុសមារទ្ធោតិ មេ ហោតិ តិដ្ឋន្តំ(១) តិដ្ឋតីតិ បជានាមិ សចេបិ មេ ចវតិ ឥទប្បច្ចយា មេ ចវតីតិ បជានាមិ ។ បេ ។

---

១ ឱ. ម. តិដ្ឋន្តំ ច នំ ។

គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គ ១ វិរិយសម្ពោជ្ឈង្គ ១ បីតិ-សម្ពោជ្ឈង្គ ១ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។

[៣៨៤] ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បណ្តាពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការនេះឯង បើខ្ញុំប្រាថ្នានឹងនៅដោយពោជ្ឈង្គណា ៗ ក្នុងបុព្វណ្ហ-សម័យ ខ្ញុំក៏សម្រេចឥរិយាបថដោយពោជ្ឈង្គនោះ ៗ ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យបាន ប្រាថ្នានឹងនៅដោយពោជ្ឈង្គណា ៗ ក្នុងមជ្ឈន្តិកសម័យ ខ្ញុំក៏សម្រេចឥរិយាបថដោយពោជ្ឈង្គនោះ ៗ ក្នុងមជ្ឈន្តិកសម័យបាន ប្រាថ្នានឹងនៅដោយពោជ្ឈង្គណា ៗ ក្នុងសាយណ្ហសម័យ ខ្ញុំក៏សម្រេចឥរិ-យាបថដោយពោជ្ឈង្គនោះ ៗ ក្នុងសាយណ្ហសម័យបាន ។

[៣៨៥] ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បើសតិសម្ពោជ្ឈង្គកើតមានដល់ខ្ញុំដូច្នេះ សេចក្តីត្រិះរិះតែងកើតមានដល់ខ្ញុំថា សតិសម្ពោជ្ឈង្គមានប្រមាណមិនបាន សេចក្តីត្រិះរិះតែងកើតមានដល់ខ្ញុំថា សតិ-សម្ពោជ្ឈង្គបរិបូណ៌ល្អហើយ កាលបើសតិសម្ពោជ្ឈង្គតាំងនៅ ខ្ញុំក៏ដឹងច្បាស់ថា សតិសម្ពោជ្ឈង្គតាំងនៅ បើសតិសម្ពោជ្ឈង្គរបស់ខ្ញុំឃ្លាតទៅ ខ្ញុំក៏ដឹងច្បាស់ថា សតិសម្ពោជ្ឈង្គរបស់ខ្ញុំឃ្លាតទៅ ព្រោះហេតុនេះជាបច្ច័យ ។ បេ ។

[៣៨៦] ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឥតិ ចេ មេ អាវុសោ ហោតិ អប្បមាណោតិ មេ ហោតិ សុសមារទ្ធោតិ មេ ហោតិ តិដ្ឋន្តំ តិដ្ឋតីតិ បជានាមិ សចេបិ មេ ចវតិ ឥទប្បច្ចយា មេ ចវតីតិ បជានាមិ ។

[៣៨៧] សេយ្យថាបិ អាវុសោ រញ្ញោ វា រាជមហាមត្តស្ស វា នានារត្តានំ ទុស្សានំ ទុស្សករណ្ឌកោ បូរោ អស្ស សោ យំ យទេវ ទុស្សយុគំ អាកង្ខេយ្យ បុព្វណ្ហសមយំ ចារុបិតុំ តន្តទេវ ទុស្សយុគំ បុព្វណ្ហសមយំ ចារុបេយ្យ យំ យទេវ ទុស្សយុគំ អាកង្ខេយ្យ មជ្ឈន្តិកសមយំ ចារុបិតុំ តន្តទេវ ទុស្សយុគំ មជ្ឈន្តិកសមយំ ចារុបេយ្យ យំ យទេវ ទុស្សយុគំ អាកង្ខេយ្យ សាយណ្ហសមយំ ចារុបិតុំ តន្តទេវ ទុស្សយុគំ សាយណ្ហសមយំ ចារុបេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ អហំ អាវុសោ ឥមេសំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ

[៣៨៦] ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បើឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គកើត ដល់ខ្ញុំដូច្នេះ សេចក្តីត្រិះរិះតែងកើតមានដល់ខ្ញុំថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ មានប្រមាណមិនបាន សេចក្តីត្រិះរិះតែងកើតមានដល់ខ្ញុំថា ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គបរិបូណ៌ល្អហើយ កាលបើឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គតាំងនៅ ខ្ញុំក៏ដឹងច្បាស់ថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គតាំងនៅ បើឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គរបស់ខ្ញុំឃ្លាតទៅ ខ្ញុំក៏ដឹងច្បាស់ថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គរបស់ខ្ញុំឃ្លាតទៅ ព្រោះហេតុនេះជាបច្ច័យ ។

[៣៨៧] ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ដូចទូដាក់សំពត់ ពេញដោយសំពត់ដែលជ្រលក់ដោយព័ណ៌ផ្សេងៗ របស់ព្រះរាជាក្តី របស់រាជ-មហាមាត្យក្តី ព្រះរាជាឬមហាមាត្យនោះប្រាថ្នានឹងស្លៀកដណ្តប់គូសំពត់ណា ៗ ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ក៏យកគូសំពត់នោះ ៗ ឯង ស្លៀកក្នុងបុព្វណ្ហ-សម័យបាន បើប្រាថ្នានឹងស្លៀកដណ្តប់គូសំពត់ណា ៗ ក្នុងមជ្ឈន្តិក-សម័យ ក៏យកគូសំពត់នោះ ៗ ឯង ស្លៀកដណ្តប់ក្នុងមជ្ឈន្តិកសម័យបាន បើប្រាថ្នានឹងស្លៀកដណ្តប់គូសំពត់ណា ៗ ក្នុងសាយណ្ហសម័យ ក៏យកគូសំពត់នោះ ៗ ឯង ស្លៀកដណ្តប់ក្នុងសាយណ្ហសម័យបាន យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បណ្តាពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ខ្ញុំ

យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ បុព្វណ្ហសមយំ វិហរិតុំ តេន តេន ពោជ្ឈង្គេន បុព្វណ្ហសមយំ វិហរាមិ យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ មជ្ឈន្តិកសមយំ វិហរិតុំ តេន តេន ពោជ្ឈង្គេន មជ្ឈន្តិកសមយំ វិហរាមិ យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ សា-យណ្ហសមយំ វិហរិតុំ តេន តេន ពោជ្ឈង្គេន សា-យណ្ហសមយំ វិហរាមិ ។

[៣៨៨] សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឥតិ ចេ មេ អាវុសោ ហោតិ អប្បមាណោតិ មេ ហោតិ សុសមារទ្ធោតិ មេ ហោតិ តិដ្ឋន្តំ តិដ្ឋតីតិ បជានាមិ សចេបិ មេ ចវតិ ឥទប្បច្ចយា មេ ចវតីតិ បជានាមិ ។ បេ ។

ប្រាថ្នានឹងនៅដោយពោជ្ឈង្គណា ៗ ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ខ្ញុំក៏សម្រេចឥរិយាបថដោយពោជ្ឈង្គនោះ ៗ ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យបាន ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងនៅដោយពោជ្ឈង្គណា ៗ ក្នុងមជ្ឈន្តិកសម័យ ខ្ញុំក៏សម្រេចឥរិយាបថដោយពោជ្ឈង្គនោះ ៗ ក្នុងមជ្ឈន្តិកសម័យបាន ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងនៅដោយពោជ្ឈង្គណា ៗ ក្នុងសាយណ្ហសម័យ ខ្ញុំក៏សម្រេចឥរិយាបថដោយពោជ្ឈង្គនោះ ៗ ក្នុងសាយណ្ហសម័យបាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[៣៨៨] ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បើសតិសម្ពោជ្ឈង្គកើតមានដល់ខ្ញុំដូច្នេះ សេចក្តីត្រិះរិះតែងកើតមានដល់ខ្ញុំថា សតិសម្ពោជ្ឈង្គមានប្រមាណមិនបាន សេចក្តីត្រិះរិះតែងកើតមានដល់ខ្ញុំថា សតិសម្ពោជ្ឈង្គបរិបូណ៌ល្អ កាលបើសតិសម្ពោជ្ឈង្គតាំងនៅ ខ្ញុំក៏ដឹងច្បាស់ថា សតិសម្ពោជ្ឈង្គតាំងនៅ បើសតិសម្ពោជ្ឈង្គរបស់ខ្ញុំឃ្លាតទៅ ខ្ញុំក៏ដឹងច្បាស់ថា សតិសម្ពោជ្ឈង្គរបស់ខ្ញុំឃ្លាតទៅ ព្រោះហេតុនេះជាបច្ច័យ ។ បេ ។

[៣៨៩] ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឥតិ មេ អាវុសោ ហោតិ អប្បមាណោតិ មេ ហោតិ សុសមារទ្ធោតិ មេ ហោតិ តិដ្ឋន្តំ តិដ្ឋតីតិ បជានាមិ សចេបិ មេ ចវតិ ឥទប្បច្ចយា មេ ចវតីតិ បជានាមីតិ ។

[៣៩០] [១]អថខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ។ បេ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច ពោជ្ឈង្គា ពោជ្ឈង្គាតិ ភន្តេ វុច្ចន្តិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ ពោជ្ឈង្គាតិ វុច្ចន្តីតិ ។ ពោធាយ សំវត្តន្តីតិ ខោ ភិក្ខុ តស្មា ពោជ្ឈង្គាតិ វុច្ចន្តីតិ ។

[៣៩១] ឥធ ភិក្ខុ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។

---

១ ម. សាវត្ថី ។

[៣៨៩] ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បើឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គកើតមានដល់ខ្ញុំដូច្នេះ សេចក្តីត្រិះរិះតែងកើតមានដល់ខ្ញុំថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គមានប្រមាណមិនបាន សេចក្តីត្រិះរិះតែងកើតមានដល់ខ្ញុំថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គបរិបូណ៌ល្អ កាលបើឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គតាំងនៅ ខ្ញុំក៏ដឹងច្បាស់ថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គតាំងនៅ បើឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គរបស់ខ្ញុំឃ្លាតទៅ ខ្ញុំក៏ដឹងច្បាស់ថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គរបស់ខ្ញុំឃ្លាតទៅ ព្រោះហេតុនេះជាបច្ច័យ ។

[៣៩០] គ្រានោះ ភិក្ខុមួយរូបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ លុះភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យគេតែងនិយាយថា ពោជ្ឈង្គ ពោជ្ឈង្គ ដូច្នេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គេតែងនិយាយថា ពោជ្ឈង្គដូច្នេះ តើដោយហេតុប៉ុន្មាន ។ ម្នាលភិក្ខុ ពួកធម៌ណាប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យត្រាស់ដឹង ហេតុនោះបានជាហៅថា ពោជ្ឈង្គដូច្នេះ ។

[៣៩១] ម្នាលភិក្ខុ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ ទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។ បេ ។

១៨៩

បព្វតវគ្គោ

[៣៩២] ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។

[៣៩៣] តស្សិមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវយតោ កាមាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ភវាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ អវិជ្ជាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ។ វិមុត្តស្មឹ វិមុត្តមិតិ ញាណំ ហោតិ ។ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករ-ណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតិ ។ ពោធាយ សំវត្តន្តីតិ ភិក្ខុ តស្មា ពោជ្ឈង្គាតិ វុច្ចន្តីតិ ។

[៣៩៤] ឯកំ សមយំ ភគវា សាកេតេ វិ-ហរតិ អញ្ជនវនេ មិគទាយេ ។ អថខោ កុណ្ឌ-លិយោ បរិព្វាជកោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។

បព្វតវគ្គ

[៣៩២] ភិក្ខុចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ ដែលទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។

[៣៩៣] កាលបើភិក្ខុនោះចម្រើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ចិត្តក៏ផុតស្រឡះចាកកាមាសវៈផង ចិត្តក៏ផុតស្រឡះចាកភវាសវៈផង ចិត្តក៏ផុតស្រឡះចាកអវិជ្ជាសវៈផង ។ កាលបើចិត្តផុតស្រឡះហើយ ញាណក៏កើតឡើងថា ចិត្តរួចស្រឡះហើយ ។ ភិក្ខុនោះក៏ដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចារ្យបានប្រព្រឹត្តស្រេចហើយ សោឡសកិច្ចបានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គភាវនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀតមិនមានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ ពួកធម៌ណាប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីត្រាស់ដឹង ហេតុនោះបានជាហៅថា ពោជ្ឈង្គ ។

[៣៩៤] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងព្រៃអញ្ជនជាទីឲ្យអភ័យដល់ម្រឹគ ជិតក្រុងសាកេត ។ គ្រានោះឯង បរិព្វាជកឈ្មោះកុណ្ឌលិយ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រីករាយជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនិងពាក្យដែលគួររឭកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ កុណ្ឌលិយោ បរិព្វាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អហមស្មិ ភោ គោតម អារាម-និយាធិ បរិសាវចរោ[១] តស្ស មយ្ហំ ភោ គោតម បច្ឆាភត្តំ កុត្តចាតរាសស្ស អយមាហារោ[២] ហោតិ អារាមេន អារាមំ ឧយ្យានេន ឧយ្យានំ អនុចង្កមាមិ អនុវិចរាមិ សោ តត្ថ បស្សាមិ ឯកេ សមណព្រាហ្ម-ណេ ឥតិ វាទប្បមោក្ខានិសំសំ ចេវ កថំ កថេន្តេ ឧបារម្ភានិសំសំ ច ភវម្បន គោតមោ កិមានិសំសោ វិហរតីតិ ។ វិជ្ជាវិមុត្តិផលានិសំសោ ខោ កុណ្ឌលិយ តថាគតោ វិហរតីតិ ។

---

១ ឱ. អារាមនិស្សាទិបរិសាវចរោ ។ ម. អារាមនិស្សយីបរិសវចរោ ។ ២ ឱ. អយមា-ចារោ ។

លុះកុណ្ឌលិយបរិព្វាជកអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះ-ដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គជាអ្នកចេញចូលក្នុងសួនច្បារ ជាអ្នកអង់អាចក្នុងបរិសទ្យ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ការទៅសួនច្បារនេះជាអាហាររបស់ខ្ញុំដែលបរិភោគបាយព្រឹកក្នុងកាលជាខាងក្រោយកត្តរួចហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គតែងចង្រ្កមនិងត្រាច់រង្គាត់អំពីសួនច្បារមួយ ទៅកាន់សួនច្បារមួយ អំពីឱទ្យានមួយ ទៅកាន់ឱទ្យានមួយ ខ្ញុំព្រះអង្គតែងឃើញសមណព្រាហ្មណ៍មួយពួកក្នុងអារាមនិងឱទ្យាននោះ ថ្លែងនូវអានិសង្សនៃការដោះវាទៈរួចផង នូវអានិសង្សនៃការប្រណាំងប្រដែងផង ដូច្នេះ ចំណែកខាងព្រះគោតមដ៏ចម្រើន តើមានអ្វីជាអានិសង្សដែរឬ ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ ព្រះតថាគតមានវិជ្ជានិងវិមុត្តិជាផលានិសង្ស ។

១៩១

បព្វតវគ្គោ

[៣៩៤] កតមេ បន ភោ គោតម ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តឹ បរិបូរេន្តីតិ ។ សត្ត ខោ កុណ្ឌលិយ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តឹ បរិបូរេន្តីតិ ។ កតមេ បន ភោ គោតម ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តីតិ ។ ចត្តារោ ខោ កុណ្ឌលិយ សតិបដ្ឋានា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តីតិ ។ កតមេ បន ភោ គោតម ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ បរិបូរេន្តីតិ ។ តីណិ ខោ កុណ្ឌលិយ សុចរិតានិ ភាវិតានិ ពហុលីកតានិ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ បរិបូរេន្តីតិ ។ កតមេ បន ភោ គោតម ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា តីណិ សុចរិតានិ បរិបូរេន្តីតិ ។

បព្វតវគ្គ

[៣៩៥] បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ធម៌ទាំងឡាយដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ ញុំាងវិជ្ជានិងវិមុត្តិឲ្យពេញលេញបាន តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ រមែងញុំាងវិជ្ជានិងវិមុត្តិឲ្យពេញលេញបាន ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ធម៌ទាំងឡាយដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ ញុំាងពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យពេញលេញបាន តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ សតិប្បដ្ឋានទាំង ៤ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ រមែងញុំាងពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យពេញលេញបាន ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ធម៌ទាំងឡាយដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ រមែងញុំាងពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យពេញលេញបាន តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ សុចរិតទាំង ៣ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ រមែងញុំាងសតិប្បដ្ឋានទាំង ៤ ឲ្យពេញលេញបាន ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ធម៌ទាំងឡាយដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ ញុំាងសុចរិតទាំង ៣ ឲ្យពេញលេញបាន តើដូចម្ដេចខ្លះ ។

[៣៩៦] ឥន្ទ្រិយសំវរោ ខោ កុណ្ឌលិយ ភាវិតោ ពហុលីកតោ តីណិ សុចរិតានិ បរិបូរេតិ ។ កថំ ភាវិតោ កុណ្ឌលិយ ឥន្ទ្រិយសំវរោ កថំ ពហុលីកតោ តីណិ សុចរិតានិ បរិបូរេតិ ។ ឥធ កុណ្ឌលិយ ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា មនាបំ នាភិជ្ឈាយតិ[១] នាភិហឹសតិ[២] ន រាគំ ជនេតិ តស្ស ឋិតោ ច កាយោ ហោតិ ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ ។ ចក្ខុនា ខោ បនេវ រូបំ ទិស្វា អមនាបំ ន មង្កុ ហោតិ អប្បតិដ្ឋិតចិត្តោ អាទិន្នមានសោ អព្យាបន្នចេតសោ តស្ស ឋិតោ ច កាយោ ហោតិ ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ ។ បុន ចបរំ កុណ្ឌលិយ ភិក្ខុ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា ។ បេ ។ ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា ។ ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា ។ កាយេន ផោដ្ឋព្វំ ផុសិត្វា ។ មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ មនាបំ នាភិជ្ឈាយតិ នាភិហឹសតិ ន រាគំ ជនេតិ តស្ស ឋិតោ ច កាយោ ហោតិ ឋិតំ ចិត្តំ

---

១ ឱ. ម. នាភិជ្ឈតិ ។ ២ នាភឹសតិ ។

[៣៩៦] ម្នាលកុណ្ឌលិយ ឥន្ទ្រិយសំវរដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ រមែងញុំាងសុចរិតទាំង ៣ ឲ្យពេញលេញបាន ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ ឥន្ទ្រិយសំវរដែលបុគ្គលចម្រើនហើយដូចម្តេច ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយដូចម្តេច ទើបញុំាងសុចរិតទាំង ៣ ឲ្យពេញលេញបាន ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ឃើញរូបជាទីគាប់ចិត្តដោយចក្ខុ ហើយ មិនសំឡឹងរំពៃ មិនបៀតបៀន មិនញុំាងតម្រេកឲ្យកើត នាមកាយរបស់ភិក្ខុនោះតម្កល់នៅបាន ចិត្តក៏តាំងនៅខាងក្នុង តាំងនៅដោយល្អ ផុតស្រឡះដោយល្អ ។ ភិក្ខុឃើញរូបដែលមិនគាប់ចិត្តដោយភ្នែក ហើយ ជាអ្នកមិនមានមុខជ្រប់ មានចិត្តមិនតាំងខ្ជាប់ (ដោយអំណាចនៃកិលេស) មានចិត្តនឹងនួន មានចិត្តមិនព្យាបាទ នាមកាយរបស់ភិក្ខុនោះតម្កល់នៅហើយ ចិត្តក៏តាំងនៅខាងក្នុង តាំងនៅដោយល្អ ផុតស្រឡះដោយល្អ ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ មួយទៀត ភិក្ខុឮសំឡេងដោយត្រចៀក ។ បេ ។ ធុំក្លិនដោយច្រមុះ ។ ជញ្ជាប់រសដោយអណ្តាត ។ ពាល់ត្រូវផោដ្ឋព្វៈដោយកាយ ។ ដឹងច្បាស់នូវធម្មារម្មណ៍ជាទីគាប់ចិត្តដោយមនោហើយ មិនសំឡឹងរំពៃ មិនបៀតបៀន មិនញុំាងសេចក្តីត្រេកត្រអាលឲ្យកើត នាមកាយរបស់ភិក្ខុនោះតាំងនៅបាន ចិត្តក៏តាំងនៅ

១៩៣

អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ ។ មនសា ខោ បនេវ ធម្មំ វិញ្ញាយ អមនាបំ ន មង្កុ ហោតិ អប្បតិដ្ឋិត-ចិត្តោ អាទិន្នមានសោ អព្យាបន្នចេតសោ តស្ស ឋិតោ ច កាយោ ហោតិ ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ ។ យតោ ខោ កុណ្ឌលិយ ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា មនាបាមនាបេសុ រូបេសុ ឋិតោ អាទិន្នមាន-សោ អព្យាបន្នចេតសោ តស្ស ឋិតោ ច កាយោ ហោតិ ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា ។ បេ ។ ឃានេន គន្ធំ ឃា-យិត្វា ។ ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា ។ កាយេន ផោដ្ឋព្វំ ផុសិត្វា ។ មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ មនាបាមនាបេសុ ធម្មេសុ ឋិតោ ច កាយោ ហោតិ ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ ។ ឯវម្ភាវិតោ ខោ កុណ្ឌលិយ ឥន្ទ្រិយសំវរោ ឯវំ ពហុលីកតោ តីណិ សុចរិតានិ បរិបូរេតិ ។

ខាងក្នុង តាំងនៅដោយល្អ ផុតស្រឡះដោយល្អ ។ លុះដឹងច្បាស់នូវធម្មារម្មណ៍មិនជាទីគាប់ចិត្តដោយមនោហើយ មិនមានមុខជ្រប់ មានចិត្តមិនតាំងនៅស៊ប់ មានចិត្តនឹងនួន មានចិត្តមិនព្យាបាទ នាមកាយរបស់ភិក្ខុនោះតាំងនៅហើយ ចិត្តក៏តាំងនៅខាងក្នុង តាំងនៅដោយល្អ ផុតស្រឡះដោយល្អ ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ កាលណាភិក្ខុឃើញរូបដោយភ្នែកហើយ តាំងនៅក្នុងរូបជាទីគាប់ចិត្តនិងមិនគាប់ចិត្ត មានចិត្តនឹងនួន មានចិត្តមិនព្យាបាទ នាមកាយរបស់ភិក្ខុនោះតាំងនៅហើយ ចិត្តក៏តាំងនៅខាងក្នុង តាំងនៅដោយល្អ ផុតស្រឡះដោយល្អ ។ ឮសំឡេងដោយត្រចៀក ។ បេ ។ ធុំក្លិនដោយច្រមុះ ។ លិទ្ធភ្លក្សរសដោយអណ្តាត ។ ពាល់ត្រូវផោដ្ឋព្វៈដោយកាយ ។ ដឹងច្បាស់នូវធម្មារម្មណ៍ដោយមនោ កាយរបស់ភិក្ខុនោះតាំងនៅក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាទីគាប់ចិត្តនិងមិនគាប់ចិត្តហើយ ចិត្តក៏តាំងនៅខាងក្នុង តាំងនៅដោយល្អ ផុតស្រឡះដោយល្អ ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ ឥន្ទ្រិយសំវរដែលភិក្ខុចម្រើនយ៉ាងនេះហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ យ៉ាងនេះហើយ រមែងញុំាងសុចរិតទាំង ៣ ឲ្យពេញលេញបាន ។

[៣៩៧] កថំ ភាវិតានិ តានិ ច កុណ្ឌលិយ តីណិ សុចរិតានិ កថំ ពហុលីកតានិ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានេ បរិបូរេន្តិ ។ ឥធ កុណ្ឌលិយ ភិក្ខុ កាយទុច្ចរិតំ បហាយ កាយសុចរិតំ ភាវេតិ វចីទុច្ចរិតំ បហាយ វចីសុចរិតំ ភាវេតិ មនោទុច្ចរិតំ បហាយ មនោសុចរិតំ ភាវេតិ ។ ឯវំ ភាវិតានិ ខោ កុណ្ឌលិយ តីណិ សុចរិតានិ ឯវំ ពហុលីកតានិ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានេ បរិបូរេន្តិ ។

[៣៩៨] កថំ ភាវិតា ច កុណ្ឌលិយ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា កថំ ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តិ ។ ឥធ កុណ្ឌលិយ ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ វេទនាសុ ។ បេ ។ ចិត្តេ ។ បេ ។ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ ។

[៣៩៧] ម្នាលកុណ្ឌលិយ សុចរិតទាំង ៣ ដែលភិក្ខុចម្រើន ហើយដូចម្តេច ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយដូចម្តេច ទើបញ៉ាំងសតិប្បដ្ឋានទាំង ៤ ឲ្យពេញលេញបាន ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ លះបង់នូវកាយទុច្ចរិត ចម្រើននូវកាយសុចរិត លះបង់នូវវចីទុច្ចរិត ចម្រើននូវវចីសុចរិត លះបង់នូវមនោទុច្ចរិត ចម្រើននូវមនោសុចរិត ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ សុចរិតទាំង ៣ ដែលភិក្ខុចម្រើនយ៉ាងនេះហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ យ៉ាងនេះហើយ រមែងញ៉ាំងសតិប្បដ្ឋានទាំង ៤ ឲ្យពេញលេញបាន ។

[៣៩៨] ម្នាលកុណ្ឌលិយ សតិប្បដ្ឋានទាំង ៤ ដែលភិក្ខុចម្រើន ហើយដូចម្តេច ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយដូចម្តេច ទើបញ៉ាំងពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យពេញលេញបាន ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាឃើញកាយក្នុងកាយ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកម្តៅកិលេស ជាអ្នកដឹងខ្លួន មានស្មារតី កម្ចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានិងទោមនស្សក្នុងលោក ក្នុងវេទនាទាំងឡាយ ។ បេ ។ ក្នុងចិត្ត ។ បេ ។ ពិចារណាឃើញនូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកម្តៅកិលេស ជាអ្នកដឹងខ្លួន មានស្មារតី កម្ចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានិងទោមនស្សក្នុងលោក ។

ឯវំ ភាវិតា ខោ កុណ្ឌលិយ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា ឯវំ ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តិ ។

[៣៩៩] កថំ ភាវិតា ច កុណ្ឌលិយ សត្ត ពោជ្ឈង្គា កថំ ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តឹ បរិបូរេន្តិ ។ ឥធ កុណ្ឌលិយ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ កុណ្ឌលិយ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ឯវំ ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តឹ បរិបូរេន្តីតិ ។

ម្នាលកុណ្ឌលិយ សតិប្បដ្ឋានទាំង ៤ ដែលភិក្ខុចម្រើនយ៉ាងនេះហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ យ៉ាងនេះហើយ រមែងញុំាងពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យពេញលេញបាន ។

[៣៩៩] ម្នាលកុណ្ឌលិយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែលភិក្ខុចម្រើនហើយដូចម្តេច ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយដូចម្តេច ទើបញុំាងវិជ្ជានិងវិមុត្តិឲ្យពេញលេញបាន ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ ដែលទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ ដែលទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយយ៉ាងនេះ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយយ៉ាងនេះឯង រមែងញុំាងវិជ្ជានិងវិមុត្តិឲ្យពេញលេញបាន ។

[៤០០] ឯវំ វុត្តេ កុណ្ឌលិយោ បរិព្វាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តំ ភោ គោតម អភិក្កន្តំ ភោ គោតម សេយ្យថាបិ ភោ គោតម និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភោតា គោតមេន អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯសាហំ ភវន្តំ គោតមំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ ភវំ គោតមោ ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណង្គតន្តិ ។

[៤០០] កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ កុណ្ឌលិយបរិព្វាជកក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ភ្លឺច្បាស់ណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ភ្លឺច្បាស់ណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន (ធម៌ដែលព្រះអង្គសម្តែងហើយដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ) ដូចជាគេផ្ងារនូវវត្ថុដែលផ្កាប់ ឬបើកបង្ហាញរបស់ដែលកំបាំង ឬក៏ដូចជាគេប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេង ពុំនោះសោតដូចគេទ្រោលប្រទីបប្រេងក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា មនុស្សដែលមានចក្ខុនឹងមើលឃើញរូបទាំងឡាយ ។ ធម៌ដែលព្រះគោតមដ៏ចម្រើនទ្រង់ប្រកាសហើយដោយអនេកបរិយាយក៏ដូច្នោះដែរ ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះគោតមដ៏ចម្រើនផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាសរណៈ ចាប់ដើមតាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសកអ្នកដល់នូវសរណៈស្មើដោយជីវិត ។

បព្វតវគ្គោ

[៤០១] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ ហិមវតោ បព្វតរាជស្ស យា កាចិ គោចាណសិយោ សព្វា តា ហ្វជនិន្នា ហ្វជ-ចោណា ហ្វជបព្ភារា ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានចោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

[៤០២] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្វាន-និន្នោ ហោតិ និព្វានចោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានចោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

បព្វតវគ្គ

[៤០១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាបង្កង់នៃផ្ទះមានកំពូលឯណាមួយ បង្កង់ទាំងអស់នោះបង្អោនទៅរកកំពូល ទេរទៅរកកំពូល ឈមទៅរកកំពូល យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង៧ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ជាបុគ្គលមានចិត្តបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន ទេរទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វានក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[៤០២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តែងមានចិត្តឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ទេរទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យនូវសេចក្តីរលត់ ដែលទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យនូវសេចក្តីរលត់ ដែលទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តែងមានចិត្តឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ទេរទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន យ៉ាងនេះឯង ។

[៤០៣] ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច ឧបវាណោ អាយស្មា ច សារីបុត្តោ កោសម្ពិយំ វិហរន្តិ ឃោសិតារាមេ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ សាយណ្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា ឧបវាណោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា ឧបវាណេន សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ អាយស្មន្តំ ឧបវាណំ ឯតទវោច ជានេយ្យ នុ ខោ អាវុសោ ឧបវាណ ភិក្ខុ បច្ចត្តំ យោនិសោមនសិការា ឯវំ សុសមារទ្ធា មេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ផាសុវិហារាយ សំវត្តន្តីតិ ។ ជានេយ្យ ខោ អាវុសោ សារីបុត្ត ភិក្ខុ បច្ចត្តំ យោនិសោមនសិការា ឯវំ សុសមារទ្ធា មេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ផាសុវិហារាយ សំវត្តន្តីតិ ។

[៤០៣] សម័យមួយ ព្រះឧបវាណដ៏មានអាយុនិងព្រះសារីបុត្ត ដ៏មានអាយុគង់នៅក្នុងឃោសិតារាម ជិតក្រុងកោសម្ពី ។ គ្រានោះឯង ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុចេញអំពីទីសម្ងំក្នុងសាយណ្ហសម័យ ចូលទៅរក ព្រះឧបវាណដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយ ជាមួយនឹងព្រះឧបវាណដ៏មានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនិង ពាក្យដែលគួររឭកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសារីបុត្ត ដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏និយាយនឹងព្រះឧបវាណដ៏មាន អាយុដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោឧបវាណ ភិក្ខុគប្បីដឹងដោយកិរិយាធ្វើទុក ក្នុងចិត្តដោយឧបាយចំពោះខ្លួនថា សត្តពោជ្ឈង្គដែលអាត្មាអញប្រារព្ធ ល្អយ៉ាងនេះហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនៅសប្បាយ ដូច្នេះដែរឬ ។ ម្នាលអាវុសោសារីបុត្ត ភិក្ខុគប្បីដឹងដោយកិរិយាធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយ ឧបាយចំពោះខ្លួនថា សត្តពោជ្ឈង្គដែលអាត្មាអញប្រារព្ធល្អយ៉ាងនេះ ហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសប្បាយដូច្នេះបាន ។

បព្វតវគ្គោ

[៤០៤] សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ អា-វជ្ជមានោ បជានាតិ ចិត្តញ្ច មេ សុវិមុត្តំ ថីនមិទ្ធញ្ច មេ សុសមូហតំ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចញ្ច មេ សុប្បដិវិនីតំ អារទ្ធញ្ច មេ វីរិយំ អដ្ឋិកត្វា មនសិករោមិ នោ ច លីនន្តិ ។ បេ ។

[៤០៥] ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ អាវុសោ ភិក្ខុ អា-វជ្ជមានោ បជានាតិ ចិត្តញ្ច មេ សុវិមុត្តំ ថីនមិទ្ធញ្ច មេ សុសមូហតំ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចញ្ច មេ សុប្បដិវិនីតំ អារទ្ធញ្ច មេ វីរិយំ អដ្ឋិកត្វា មនសិករោមិ នោ ច លីនន្តិ ។

[៤០៦] ឯវំ ខោ អាវុសោ សារីបុត្ត ភិក្ខុ ជានេយ្យ បច្ចត្តំ យោនិសោមនសិការា ឯវំ សុសមារទ្ធា មេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ផាសុវិហារាយ សំវត្តន្តីតិ ។

បញ្ចតវគ្គ

[៤០៤] ម្នាលអាវុសោ កាលភិក្ខុចម្រើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ រមែង ដឹងច្បាស់ថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញផុតល្អហើយ ថីនមិទ្ធអាត្មាអញក៏បាន គាស់រំលើងល្អហើយ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចអាត្មាអញក៏បានបន្សាត់បង់ល្អហើយ ព្យាយាមអាត្មាអញក៏បានប្រារព្ធហើយ អាត្មាអញមានសេចក្តីត្រូវការ ទើបធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ព្យាយាមមិនធូរថយឡើយ ។ បេ ។

[៤០៥] ម្នាលអាវុសោ កាលភិក្ខុចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ រមែង ដឹងច្បាស់ថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញផុតល្អហើយ ថីនមិទ្ធអាត្មាអញបាន គាស់រំលើងហើយ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចអាត្មាអញក៏បានបន្សាត់បង់ល្អហើយ សេចក្តីព្យាយាមអាត្មាអញក៏បានប្រារព្ធហើយ អាត្មាអញមានសេចក្តី ត្រូវការទើបធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ព្យាយាមមិនធូរថយឡើយ ។

[៤០៦] ម្នាលអាវុសោសារីបុត្ត ភិក្ខុគប្បីដឹងដោយការធ្វើទុក ក្នុងចិត្តដោយឧបាយចំពោះខ្លួនយ៉ាងនេះថា សត្តពោជ្ឈង្គអាត្មាអញធ្វើល្អ យ៉ាងនេះហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនៅសប្បាយ ។

[៤០៧] សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុ-
លីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ ជាញត្រែ តថាគតស្ស
ធាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។ កតមេ
សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈ-
ង្គោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា
ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ ជាញត្រែ តថាគ-
តស្ស ធាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្សាតិ ។

[៤០៨] សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុ-
លីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ ជាញត្រែ សុគតវិនយា ។
កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា-
សម្ពោជ្ឈង្គោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា
ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ ជាញត្រែ
សុគតវិនយាតិ ។

បព្វតវគ្គោ បឋមោ ។

[៤០៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើងបាន តែក្រៅអំពីការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធចេញ កើតឡើងមិនបានទេ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើងបាន តែក្រៅអំពីការកើតឡើងនៃព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធចេញ កើតឡើងមិនបានទេ ។

[៤០៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ មិនដែលកើតឡើង រមែងកើតឡើងបាន តែក្រៅអំពីវិន័យរបស់ព្រះសុគតចេញ កើតឡើងមិនបានទេ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើងបាន តែក្រៅអំពីវិន័យរបស់ព្រះសុគតចេញ កើតឡើងមិនបានទេ ។

ចប់ បព្វតវគ្គទី ១ ។

២០១

បញ្ចកវគ្គោ

តស្សុទ្ទានំ

ហិមវន្តំ កាយសីលំ[១] ច
វត្តំ ភិក្ខុ ច កុណ្ឌលិ
ក្ខុជំ ច ឧបាណាញ្ច
ឧប្បាទេ[២] អបរេ ទុវេតិ ។

១ ឱ. ម. កាយំ សីលំ ។ ២ ឧប្បន្នា ។

ឧទ្ទាននៃបព្វតវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីស្តេចភ្នំឈ្មោះហិមវន្ត ១ កាយ ១ សីល ១ វត្ត របស់ព្រះសារីបុត្ត ១ ភិក្ខុសួរនូវពាក្យថាពោជ្ឈង្គ ១ បរិព្វា-ជកឈ្មោះកុណ្ឌលិយ ១ ផ្ទះមានកំពូល ១ ព្រះឧបវាណ ១ និងការកើតឡើងនៃសត្តពោជ្ឈង្គ ២ លើកដទៃទៀត ។

គិលានវគ្គោ

[៤០៩] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិ ចាណា ចត្តារោ ឥរិយាបថេ កប្បេន្តិ កាលេន គមនំ កាលេន ឋានំ កាលេន និសជ្ជំ កាលេន សេយ្យំ សព្វេ តេ បឋវឹ និស្សាយ បឋវិយំ បតិដ្ឋាយ ឯវមេតេ ចត្តារោ ឥរិយាបថេ កប្បេន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ ។

[៤១០] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ

គិលានវគ្គ

[៤០៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចសត្វទាំងឡាយណាមួយ សម្រេចឥរិយាបថទាំង ៤ គឺដើរតាមកាល ឈរតាមកាល អង្គុយតាមកាល ដេកតាមកាល សត្វទាំងអស់នោះ អាស្រ័យផែនដី តាំងស៊ប់លើផែនដី ទើបសម្រេចឥរិយាបថទាំង ៤ នោះយ៉ាងនេះឯង យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យសីល តាំងមាំក្នុងសីល ទើបចម្រើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ បាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[៤១០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យសីល តាំងមាំក្នុងសីល ទើបចម្រើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ បាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិ-សម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យការប្រាសចាករាគៈ

និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា-
សម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធ-
និស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ
និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ
សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតីតិ ។

[៤១១] សុរិយស្ស ភិក្ខវេ ឧទយតោ ឯតំ បុព្វង្គមំ
ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ អរុណុគ្គំ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ
ភិក្ខុនោ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ឧប្បាទាយ ឯតំ បុព្វង្គមំ
ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា ។ កល្យា-
ណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ សត្ត
ពោជ្ឈង្គេ ភាវេស្សតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីក-
រិស្សតីតិ ។

[៤១២] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ
សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីក-
រោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ

អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ ដែលទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ ដែលទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យសីល តាំងមាំក្នុងសីល តែងចម្រើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

[៤១១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរះឡើងនៃអរុណនុ៎ះឯង ជាប្រធាន ជាបុព្វនិមិត្ត នៃព្រះអាទិត្យដែលកើតឡើង (យ៉ាងណា) ភាវៈនៃកល្យាណមិត្តនុ៎ះឯង ជាប្រធាន ជាបុព្វនិមិត្ត នៃការញុំាងពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ ភិក្ខុដែលនឹងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ (នោះ) គួរប្រាថ្នានូវភិក្ខុដែលជាកល្យាណមិត្ត (កុំខាន) ។

[៤១២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុមានកល្យាណមិត្ត រមែងចម្រើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ

វិវេកនិស្សិតំ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេ-
កនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិ-
ណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ សត្ត
ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតីតិ ។

[៤១៣] សុរិយស្ស ភិក្ខវេ ឧទយតោ ឯតំ
បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ អរុណុគ្គំ ឯវមេវ ខោ
ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ឧប្បាទាយ ឯតំ
បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ យោនិសោមនសិ-
ការោ ។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ
ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេស្សតិ សត្ត
ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

អាស្រ័យសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យសេចក្ដីរលត់ ដែលទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានកល្យាណមិត្ត តែងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

[៤១៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរះឡើងនៃអរុណនុ៎ះ ជាប្រធាន ជាបុព្វនិមិត្ត នៃព្រះអាទិត្យដែលកើតឡើង (យ៉ាងណា) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោនិសោមនសិការ (ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយឧបាយ) នុ៎ះជាប្រធាន ជាបុព្វនិមិត្ត នៃការញ៉ាំងពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុក៏យ៉ាងនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ ភិក្ខុដែលនឹងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ (នោះ) គួរប្រាថ្នានូវភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការ (កុំខាន) ។

[៤១៨] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតីតិ ។

[៤១៩] ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា មហាកស្សបោ បិប្ផលិគុហាយំ វិហរតិ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ ។

គិលានវគ្គ

[៤១៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការ រមែងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ ដែលទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការ រមែងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង៧ យ៉ាងនេះឯង ។

[៤១៥] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវ័នជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុគង់នៅក្នុងបិប្ផលិគុហា លោកមានអាពាធ ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ មានជំងឺជាទម្ងន់ ។

[៤១៦] អថខោ ភគវា សាយណ្ហសមយំ បដិ-
សល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា មហាកស្សបោ តេនុ-
បសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។
និសជ្ជ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ មហាកស្សបំ ឯតទ-
វោច កច្ចិ តេ កស្សប ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយំ
កច្ចិ ទុក្ខា វេទនា បដិក្កមន្តិ នោ អភិក្កមន្តិ
បដិក្កមោសានំ បញ្ញាយតិ នោ អភិក្កមោតិ ។ ន មេ
ភន្តេ ខមនីយំ ន[១] យាបនីយំ ពាឡ្ហា មេ ទុក្ខា
វេទនា អភិក្កមន្តិ នោ បដិក្កមន្តិ អភិក្កមោសានំ
បញ្ញាយតិ នោ បដិក្កមោតិ ។

[៤១៧] សត្តិមេ កស្សប ពោជ្ឈង្គា មយា សម្ម-
ទក្ខាតា ភាវិតា ពហុលីកតា អភិញ្ញាយ សម្ពោ-
ធាយ និព្វានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។

១ ឱ. ម. មេ យាបនីយំ ។

[៤១៦] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ចេញអំពីទីសម្ងំក្នុងសាយណ្ហសម័យ ទ្រង់ចូលទៅរកព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលទុក ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ហើយ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានឹងព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុដូច្នេះថា ម្នាលកស្សប សរីរយន្តរបស់អ្នក ល្មមអត់ធន់បានខ្លះដែរឬ ល្មមឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានដែរឬ ទុក្ខវេទនាធូរថយ មិនចម្រើនឡើង មានតែស្រាកស្រាន្តទៅ មិនរឹតឡើងទេឬ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សរីរយន្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនល្មមអត់ធន់បានទេ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅមិនបានទេ ទុក្ខវេទនារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គក្លៀវក្លាខ្លាំងណាស់ មិនធូរថយទេ មានតែរឹតឡើង មិនស្រាកស្រាន្តទេ ។

[៤១៧] ម្នាលកស្សប ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដែលតថាគតសម្តែងប្រពៃហើយ បានចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងចំពោះ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីនិព្វាន ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើអ្វីខ្លះ ។

គិលានវគ្គោ

[៤១៨] សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ កស្សប មយា សម្មទក្ខាតោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ កស្សប មយា សម្មទក្ខាតោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វា-នាយ សំវត្តតិ ។ ឥមេ ខោ កស្សប សត្ត ពោជ្ឈង្គា មយា សម្មទក្ខាតា ភាវិតា ពហុលីកតា អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តន្តីតិ ។

[៤១៩] តគ្ឃ ភគវា[១] ពោជ្ឈង្គា តគ្ឃ សុគត ពោជ្ឈង្គាតិ ។ ឥទមវោច ភគវា ។ អត្តមនោ អាយស្មា មហាកស្សបោ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិ ។ វុដ្ឋាហិ ចាយស្មា មហាកស្សបោ តម្ហា អាពាធា តថា បហី-នោ ចាយស្មតោ មហាកស្សបស្ស សោ អាពាធោ អហោសីតិ ។

---

១ ឱ. ភគវ ។

គិលានវគ្គ

[៤១៨] ម្នាលកស្សប សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលតថាគតបានសម្តែងប្រាប់ប្រពៃហើយ ចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងចំពោះ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីនិព្វាន ។ បេ ។ ម្នាលកស្សប ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលតថាគតសម្តែងប្រាប់ប្រពៃហើយ ចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងចំពោះ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីនិព្វាន ។ ម្នាលកស្សប ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ដែលតថាគតសម្តែងប្រាប់ប្រពៃហើយ ចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងចំពោះ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីនិព្វាន ។

[៤១៩] បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែនហើយ ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ បពិត្រព្រះសុគត ពិតមែនហើយ ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគបានត្រាស់ធម៌នេះចប់ហើយ ។ ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ក៏ត្រេកអរចំពោះភាសិតរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ឯព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ក៏បានជាសះស្បើយចាកអាពាធនោះ មួយទៀត អាពាធនោះ ក៏ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ បានលះបង់យ៉ាងនោះហើយ ។

[៤២០] ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ គិជ្ឈកូដេ បព្វតេ វិហរតិ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ ។

[៤២១] អថខោ ភគវា សាយណ្ហសមយំ បដិ-សល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តេ-នុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ ឯត-ទវោច កច្ចិ តេ មោគ្គល្លាន ខមនីយំ កច្ចិ យាប-នីយំ កច្ចិ ទុក្ខា វេទនា បដិក្កមន្តិ នោ អភិក្កមន្តិ បដិក្កមោសានំ បញ្ញាយតិ នោ អភិក្កមោតិ ។ ន មេ ភន្តេ ខមនីយំ ន យាបនីយំ ពាឡ្ហា មេ ទុក្ខា វេទនា អភិក្កមន្តិ នោ បដិក្កមន្តិ អភិក្ក-មោសានំ បញ្ញាយតិ នោ បដិក្កមោតិ ។

[៤២០] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្ត វេឡុវ័នជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុគង់នៅជិតភ្នំគិជ្ឈកូដ មានអាពាធ ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ មានជំងឺធ្ងន់ ។

[៤២១] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ចេញអំពីទីសម្ងំក្នុងសាយណ្ហសម័យ ទ្រង់ចូលទៅរកព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលថ្វាយ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ហើយ ក៏មានព្រះពុទ្ធដីកានឹងព្រះមហាមោគ្គ-ល្លានដ៏មានអាយុដូច្នេះថា ម្នាលមោគ្គល្លាន សរីរយន្តរបស់អ្នក ល្មមអត់ធន់បានខ្លះដែរឬ អ្នកល្មមឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានខ្លះដែរឬ ទុក្ខវេទនាធូរថយទៅ មិនចម្រើនឡើង មានតែស្រាកស្រាន្តទៅ មិនរឹតឡើងទេឬ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សរីរយន្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនល្មមអត់ធន់បានទេ មិនល្មមឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានទេ ទុក្ខវេទនារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គធ្ងន់ពេកណាស់ មិនធូរថយទេ មានតែរឹតឡើង មិនស្រាកស្រាន្តទេ ។

គិលានវគ្គោ

[៤២២] សត្តិមេ មោគ្គល្លាន ពោជ្ឈង្គា មយា សម្មទក្ខាតា ភាវិតា ពហុលីកតា អភិញ្ញាយ សម្ពោ-ធាយ និព្វានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។

[៤២៣] សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ មោគ្គល្លាន មយា សម្មទក្ខាតោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ មោគ្គល្លាន មយា សម្មទក្ខាតោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វា-នាយ សំវត្តតិ ។ ឥមេ ខោ មោគ្គល្លាន សត្ត ពោជ្ឈង្គា មយា សម្មទក្ខាតា ភាវិតា ពហុលីកតា អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តន្តីតិ ។

គិលានវគ្គ

[៤២២] នៃមោគ្គល្លាន ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដែលតថាគត សម្តែងប្រាប់ប្រពៃហើយ ចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ តែង ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេចខ្លះ ។

[៤២៣] ម្នាលមោគ្គល្លាន សតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលតថាគត សម្តែងប្រាប់ប្រពៃហើយ ចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ តែង ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ បេ ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលតថាគតសម្តែងប្រាប់ប្រពៃ ហើយ ចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹង ច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន ពោជ្ឈង្គ ទាំង ៧ នេះឯង ដែលតថាគតសម្តែងប្រាប់ប្រពៃហើយ ចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។

[៤២៤] តស្ស ភគវា ពោជ្ឈង្គា តស្ស សុគត ពោជ្ឈង្គាតិ ។ ឥទមវោច ភគវា ។ អត្តមនោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិ ។ វុដ្ឋាហិ ចាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តម្ហា អាពាធា តថា បហីនោ ចាយស្មតោ មហាមោគ្គល្លានស្ស សោ អាពាធោ អហោសីតិ ។

[៤២៥] ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវា អាពាធិកោ ហោតិ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ ។

[៤២៦] អថខោ អាយស្មា មហាចុន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ មហាចុន្ទំ ភគវា ឯតទវោច បដិភន្តុ តំ ចុន្ទ ពោជ្ឈង្គាតិ ។ សត្តិមេ ភន្តេ ពោជ្ឈង្គា ភគវតា សម្មទក្ខាតា ភាវិតា ពហុលីកតា អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។

[៤២៤] បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែនហើយ ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ បពិត្រព្រះសុគត ពិតមែនហើយ ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ធម៌នេះចប់ហើយ ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ត្រេកអរ រីករាយចំពោះភាសិតរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ឯព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏បានជាសះស្បើយចាកអាពាធនោះ អាពាធនោះ ក៏ព្រះមហាមោគ្គល្លានបានលះបង់យ៉ាងនោះហើយ ។

[៤២៥] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវ័នជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានអាពាធ ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ មានជំងឺធ្ងន់ ។

[៤២៦] គ្រានោះឯង ព្រះមហាចុន្ទដ៏មានអាយុបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះមហាចុន្ទដ៏មានអាយុគង់ក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលចុន្ទ ចូរអ្នកសម្តែងពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ប្រពៃហើយ ចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេចខ្លះ ។

គិលានវគ្គោ

[៤២៧] សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ ភន្តេ ភគវតា សម្មទក្ខាតោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ ភន្តេ ភគវតា សម្មទក្ខាតោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តតិ ។ ឥមេ ខោ ភន្តេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភគវតា សម្មទក្ខាតា ភាវិតា ពហុលីកតា អភិញ្ញាយ សម្ពោ-ធាយ និព្វានាយ សំវត្តន្តីតិ ។

[៤២៨] តគ្ឃ ចុន្ទ ពោជ្ឈង្គា តគ្ឃ ចុន្ទ ពោជ្ឈង្គា-តិ ។ ឥទមវោចាយស្មា មហាចុន្ទោ សមនុញ្ញោ សត្ថា អហោសិ ។ វុដ្ឋាហិ ច ភគវា តម្ហា អាពាធា តថា បហីនោ ច ភគវតោ សោ អាពាធោ អហោសីតិ ។

[៤២៧] បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ប្រពៃហើយ ចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ បេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ប្រពៃហើយ ចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ប្រពៃហើយ ចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។

[៤២៨] ម្នាលចុន្ទ ពិតមែនហើយ ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ ម្នាលចុន្ទ ពិតមែនហើយ ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ ។ លុះព្រះមហាចុន្ទដ៏មានអាយុសម្តែងនូវធម៌នេះចប់ហើយ ព្រះសាស្តាក៏ទ្រង់ពេញព្រះហឫទ័យ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏បានជាសះស្បើយចាកអាពាធនោះ អាពាធនោះព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏បានលះបង់យ៉ាងនោះហើយ ។

[៤២៩] សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលី-
កតា អធារា ធារង្គមជាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។
សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។
ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីក-
តា អធារា ធារង្គមជាយ សំវត្តន្តីតិ ។

[៤៣០] អប្បកា តេ មនុស្សេសុ
យេ ជនា ធារគាមិនោ
អថាយំ ឥតរា បជា
តីរមេវានុធាវតិ ។
យេ ច ខោ សម្មទក្ខាតេ
ធម្មេ ធម្មានុវត្តិនោ
តេ ជនា ធារមេស្សន្តិ
មច្ចុធេយ្យំ សុទុត្តរំ ។
កណ្ហំ ធម្មំ វិប្បហាយ
សុក្កំ ភាវេថ បណ្ឌិតោ

[៤២៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យឃ្លាតចាកទីមិនមែនជាត្រើយ ឲ្យដល់ទីជាត្រើយ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យឃ្លាតចាកទីមិនមែនជាត្រើយ ឲ្យដល់ទីជាត្រើយ ។

[៤៣០] បណ្តាមនុស្សទាំងឡាយ ជនទាំងឡាយឯណា
ដល់នូវត្រើយគឺព្រះនិព្វាន ជនទាំងឡាយនោះ មានចំនួនតិច
ទេ សត្វក្រៅពីនេះសសៀរទៅតាមត្រើយគឺវដ្តៈ ។ ពួកជន
ណាប្រព្រឹត្តតាមធម៌ក្នុងធម៌ ដែលព្រះតថាគតសម្តែងប្រាប់
ប្រពៃហើយ ពួកជននោះនឹងឆ្លងផុតទីកន្លែងរបស់មច្ចុ ដែល
គេឆ្លងបានដោយលំបាកពេក ហើយដល់នូវត្រើយគឺព្រះ
និព្វានបាន ។ បណ្ឌិតលះបង់នូវធម៌ខ្មៅ ហើយចម្រើនធម៌ស

២១៣

គិលានវគ្គោ

ឱកា អនោកមាគម្ម
វិវេកេ យត្ថ ទូរមំ
តត្រាភិរតិមិច្ឆេយ្យ
ហិត្វា កាមេ អកិញ្ចនោ
បរិយោទបេយ្យ អត្តានំ
ចិត្តក្លេសេហិ បណ្ឌិតោ
យេសំ សម្ពោធិយង្គេសុ
សម្មា ចិត្តំ សុភាវិតំ
អាទានប្បដិនិស្សគ្គេ
អនុបាទាយ យេ រតា
ខីណាសវា ជុតិមន្តោ
តេ លោកេ បរិនិព្វុតាតិ ។

គិលានវគ្គ

ចេញចាកអាល័យ អាស្រ័យព្រះនិព្វាន ដែលគ្មានសេចក្តីអាល័យហើយ គប្បីលះបង់កាមទាំងឡាយ ជាអ្នកឥតមានកង្វល់ ប្រាថ្នានូវសេចក្តីត្រេកអរចំពោះ ក្នុងសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ដែលសត្វត្រេកអរបានដោយកម្រនោះ បណ្ឌិតត្រូវធ្វើខ្លួនឲ្យផូរផង់ចាកសេចក្តីសៅហ្មងនៃចិត្ត ពួកជនណាបានចម្រើនចិត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសម្ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយហើយ មិនបានប្រកាន់មាំ ត្រេកអរក្នុងការលះសេចក្តីប្រកាន់ ពួកជននោះ រមែងអស់អាសវៈ មានសេចក្តីរុងរឿង បរិនិព្វានហើយក្នុងលោក ។

[៤៣១] យេសំ កេសញ្ចិ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា វិរទ្ធា វិរទ្ធោ តេសំ អរិយោ មគ្គោ សម្មាទុក្ខក្ខយ-គាមី ។ យេសំ កេសញ្ចិ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អារទ្ធា អារទ្ធោ តេសំ អរិយោ មគ្គោ សម្មាទុក្ខក្ខយ-គាមី ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។

[៤៣២] យេសំ កេសញ្ចិ ភិក្ខវេ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា វិរទ្ធា វិរទ្ធោ តេសំ អរិយោ មគ្គោ សម្មា-ទុក្ខក្ខយគាមី ។ យេសំ កេសញ្ចិ ភិក្ខវេ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អារទ្ធា អារទ្ធោ តេសំ អរិយោ មគ្គោ សម្មាទុក្ខក្ខយគាមីតិ ។

[៤៣១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកជនណាមួយ លះបង់ពោជ្ឈង្គ ទាំង ៧ ហើយ ពួកជននោះក៏ឈ្មោះថា លះបង់អរិយមគ្គ ដែលប្រព្រឹត្ត ទៅដើម្បីឲ្យអស់ទុក្ខដោយប្រពៃដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណា មួយបានប្រារព្ធពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ហើយ អ្នកនោះក៏ឈ្មោះថាបានប្រារព្ធ អរិយមគ្គ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យអស់ទុក្ខដោយប្រពៃដែរ ។ ពោជ្ឈង្គ ទាំង ៧ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។

[៤៣២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកជនណាមួយលះបង់ពោជ្ឈង្គ ទាំង ៧ នេះ ពួកជននោះក៏ឈ្មោះថា លះបង់អរិយមគ្គ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីឲ្យអស់ទុក្ខដោយប្រពៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកជនណាមួយ ប្រារព្ធពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ពួកជននោះក៏ឈ្មោះថា បានប្រារព្ធនូវអរិយ-មគ្គ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យអស់ទុក្ខដោយប្រពៃដែរ ។

២១៨

គិលានវគ្គោ

[៤៣៣] សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា អរិយា និយ្យានិកា និយ្យន្តិ តក្ករស្ស សម្មាទុក្ខក្ខយាយ ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា អរិយា និយ្យានិកា និយ្យន្តិ តក្ករស្ស សម្មាទុក្ខក្ខយាយាតិ ។

[៤៣៤] សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា ឯកន្តនិព្វិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា ឯកន្តនិព្វិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តន្តីតិ ។

គិលានវគ្គោ ទុតិយោ ។

[៤៣៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ ជាធម៌ប្រសើរ ជាទីស្រោចស្រង់សត្វ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យអស់ទុក្ខ ដល់អ្នកចម្រើនពោជ្ឈង្គនោះ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ ជានិយ្យានិកធម៌ដ៏ប្រសើរ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យអស់ទុក្ខដោយប្រពៃ ដល់អ្នកចម្រើនពោជ្ឈង្គនោះ ។

[៤៣៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនឿយណាយដោយពិត ដើម្បីប្រាសចាករាគៈ ដើម្បីរំលត់ ដើម្បីចូលទៅជិតរម្ងាប់ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីនិព្វាន ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ ហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនឿយណាយដោយពិត ដើម្បីប្រាសចាករាគៈ ដើម្បីរំលត់ ដើម្បីចូលទៅជិតរម្ងាប់ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។

ចប់ គិលានវគ្គទី ២ ។

២១៦

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស មហាវារវគ្គោ

គស្សុទ្ទានំ

ចាណាសុរិយុបមា ទ្វេ

គិលានេ[(១)] អបរេ តយោ

ចារតាមី វិរទ្ធោ ច

អរិយា ជិព្វាជាយ[(២)] ចាតិ ។

---

១ ឱ. ម. គិលានា ។ ២ និព្វិទាយ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ មហាវារវគ្គ

ឧទ្ទាននៃគិលានវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីពួកសត្វ ១ ឧបមាដូចព្រះអាទិត្យមាន ២ រឿង ជំងឺមាន ៣ រឿងដទៃទៀត បុគ្គលដល់ត្រើយ ១ លះបង់ពោជ្ឈង្គ ១ មគ្គដ៏ប្រសើរ ១ ពោជ្ឈង្គប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ១ ។

ឧទាយិវគ្គោ

[៤៣៥] អថខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯក-មន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច ពោជ្ឈង្គា ពោជ្ឈង្គាតិ ភន្តេ វុច្ចន្តិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ ពោជ្ឈង្គាតិ វុច្ចន្តីតិ ។ សម្ពោ-ធាយ សំវត្តន្តីតិ ខោ ភិក្ខុ តស្មា ពោជ្ឈង្គាតិ វុច្ចន្តិ ។

[៤៣៦] ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេ-តិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្ស-គ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេ-កនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិ-ណាមឹ ។ សម្ពោធាយ សំវត្តន្តីតិ ខោ ភិក្ខុ តស្មា ពោជ្ឈង្គាតិ វុច្ចន្តីតិ ។

ឧទាយិវគ្គ

[៤៣៥] គ្រានោះឯង ភិក្ខុមួយរូបបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យគេតែងនិយាយថា ពោជ្ឈង្គ ពោជ្ឈង្គ ដូច្នេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដែលហៅថាពោជ្ឈង្គ តើដោយហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ ធម៌ទាំងឡាយប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីត្រាស់ដឹង ព្រោះហេតុនោះ ទើបហៅថាពោជ្ឈង្គ ។

[៤៣៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុ ធម៌ទាំងឡាយប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីត្រាស់ដឹង ព្រោះហេតុនោះ ទើបហៅថាពោជ្ឈង្គ ។

[៤៣៧] សត្ត វោ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គេ ទេសិស្សាមិ តំ សុណាថ ។ កតមេ ច ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គាតិ ។

[៤៣៨] កាមរាគដ្ឋានីយានំ ភិក្ខវេ ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នោ ចេវ កាមច្ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច កាមច្ឆន្ទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

[៤៣៩] ព្យាបាទដ្ឋានីយានំ ភិក្ខវេ ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នោ ចេវ ព្យាបាទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ព្យាបាទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

[៤៤០] ថីនមិទ្ធដ្ឋានីយានំ ភិក្ខវេ ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នញ្ចេវ ថីនមិទ្ធំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នញ្ច ថីនមិទ្ធំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

[៤៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្តែងនូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់ធម៌នោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គមាន ៧ នេះឯង ។

[៤៣៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមច្ឆន្ទៈដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង និងកាមច្ឆន្ទៈដែលកើតឡើងហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាភិយ្យោភាព ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនិងធ្វើឲ្យច្រើននូវធម៌ទាំងឡាយដែលជាទីតាំងនៃកាមរាគ ។

[៤៣៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្យាបាទដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង និងព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាភិយ្យោភាព ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនិងធ្វើឲ្យច្រើននូវធម៌ទាំងឡាយដែលជាទីតាំងនៃព្យាបាទ ។

[៤៤០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថីនមិទ្ធដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង និងថីនមិទ្ធដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាភិយ្យោភាព ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនិងធ្វើឲ្យច្រើននូវធម៌ទាំងឡាយដែលជាទីតាំងនៃថីនមិទ្ធ ។

ឧទាយិវគ្គោ

[៤៤១] ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដ្ឋានីយានំ ភិក្ខវេ ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នញ្ចេវ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នញ្ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

[៤៤២] វិចិកិច្ឆាដ្ឋានីយានំ ភិក្ខវេ ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នា ចេវ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នា ច វិចិកិច្ឆា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

[៤៤៣] សតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយានំ ភិក្ខវេ ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នោ ចេវ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយានំ ភិក្ខវេ ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នោ ចេវ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតីតិ ។

ឧទាយិវគ្គ

[៤៤១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង និងឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាតិយ្យោភាព ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនិងធ្វើឲ្យច្រើននូវធម៌ទាំងឡាយដែលជាទីតាំងនៃឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ច ។

[៤៤២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិចិកិច្ឆាដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង និងវិចិកិច្ឆាដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាតិយ្យោភាព ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនិងធ្វើឲ្យច្រើននូវធម៌ទាំង-ឡាយដែលជាទីតាំងនៃវិចិកិច្ឆា ។

[៤៤៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង និងសតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ក៏ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនិងធ្វើឲ្យច្រើននូវធម៌ទាំងឡាយដែលជាទីតាំងនៃសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង និងឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ក៏ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនិងធ្វើឲ្យច្រើននូវធម៌ទាំងឡាយដែលជាទីតាំងនៃឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ។

[៤៤៤] អយោនិសោ ភិក្ខវេ មនសិការោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ កាមច្ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច កាមច្ឆន្ទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។ អនុប្បន្នោ ចេវ ព្យាបាទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ព្យាបាទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។ អនុប្បន្នញ្ចេវ ថីនមិទ្ធំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នញ្ច ថីនមិទ្ធំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។ អនុប្បន្នញ្ចេវ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នញ្ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។ អនុប្បន្នា ចេវ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នា ច វិចិកិច្ឆា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

[៤៤៥] អនុប្បន្នោ ចេវ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ និរុជ្ឈតិ ។ បេ ។ អនុប្បន្នោ ចេវ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ និរុជ្ឈតិ ។

[៤៤៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបុគ្គលធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយមិនមានឧបាយប្រាជ្ញា កាមច្ឆន្ទៈដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង និងកាមច្ឆន្ទៈដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាតិយ្យោភាព ។ ព្យាបាទដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង និងព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាតិយ្យោភាព ។ ថីនមិទ្ធដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង និងថីន-មិទ្ធដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាតិយ្យោ-ភាព ។ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង និងឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាតិយ្យោ-ភាព ។ វិចិកិច្ឆាដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង និងវិចិកិច្ឆាដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាតិយ្យោភាព ។

[៤៤៥] សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ក៏មិនកើតឡើង ទាំងសតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ក៏រលត់ទៅវិញ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏មិនកើតឡើង ទាំងឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ក៏រលត់ទៅវិញ ។

២២១

ឧទាយិវគ្គោ

[៤៤៦] យោនិសោ ច ខោ ភិក្ខវេ មនសិការោ-តោ អនុប្បន្នោ ចេវ កាមច្ឆន្ទោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច កាមច្ឆន្ទោ បហីយតិ ។ អនុប្បន្នោ ចេវ ព្យាបាទោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ព្យាបាទោ បហីយតិ ។ អ-នុប្បន្នញ្ចេវ ថីនមិទ្ធំ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នំ ច ថីនមិទ្ធំ ប-ហីយតិ ។ អនុប្បន្នញ្ចេវ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នំ ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ បហីយតិ ។ អនុប្បន្នា ចេវ វិចិកិច្ឆា នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នា ច វិចិកិច្ឆា បហីយតិ ។

[៤៤៧] អនុប្បន្នោ ចេវ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។ បេ ។ អនុប្បន្នោ ចេវ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆ-តីតិ ។

ឧទាយិវគ្គ

[៤៤៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបុគ្គលធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយឧបាយប្រាជ្ញា កាមច្ឆន្ទៈដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏មិនកើតឡើង ទាំងកាមច្ឆន្ទៈដែលកើតឡើងហើយ ក៏លះបេញបាន ។ ព្យាបាទដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏មិនកើតឡើង ទាំងព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយ ក៏លះបេញបាន ។ ថីនមិទ្ធដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏មិនកើតឡើង ទាំងថីនមិទ្ធដែលកើតឡើងហើយ ក៏លះបេញបាន ។ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏មិនកើតឡើង ទាំងឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតឡើងហើយ ក៏លះបេញបាន ។ វិចិកិច្ឆាដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏មិនកើតឡើង ទាំងវិចិកិច្ឆាដែលកើតឡើងហើយ ក៏លះបេញបាន ។

[៤៤៧] សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង ទាំងសតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ក៏ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង ទាំងឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ក៏ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ។

[៤៤៨] សត្ត វោ ភិក្ខវេ អបរិហានិយេ ធម្មេ ទេសិស្សាមិ តំ សុណាថ ។ កតមេ ច ភិក្ខវេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា ។ យទិទំ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មាតិ ។

[៤៤៩] យោ ភិក្ខវេ មគ្គោ យា បដិបទា តណ្ហាក្ខយាយ សំវត្តតិ តំ មគ្គំ តំ បដិបទំ ភាវេថ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ មគ្គោ កតមា ច បដិបទា តណ្ហាក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ យទិទំ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោតិ ។

[៤៤៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្តែងនូវអបរិហា-នីយធម៌ គឺធម៌ដែលមិនសាបសូន្យ ៧ ប្រការ ដល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់ធម៌នោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអបរិហានីយ-ធម៌ទាំង ៧ ប្រការ តើដូចម្តេច ។ គឺពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការនេះឯង ។ ចុះពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អបរិហានីយធម៌មាន ៧ ប្រការនេះឯង ។

[៤៤៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មគ្គឯណា បដិបទាឯណា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការអស់ទៅនៃតណ្ហា ចូរអ្នកទាំងឡាយចម្រើនមគ្គនោះ បដិបទានោះចុះ ។ ចុះមគ្គដូចម្តេច បដិបទាដូចម្តេច ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការអស់ទៅនៃតណ្ហា ។ គឺពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការនេះឯង ។ ចុះពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការ តើអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។

ឧទាយិវគ្គោ

[៤៩០] ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា ឧទាយិ ភគវន្តំ ឯត-ទវោច កថំ ភាវិតា នុ ខោ ភន្តេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា កថំ ពហុលីកតា តណ្ហាក្ខយាយ សំវត្តន្តីតិ ។ ឥធ ឧទាយិ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វិបុលំ មហគ្គតំ អប្ប-មាណំ អព្យាបជ្ឈំ តស្ស សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវយតោ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ[១] វិបុលំ មហគ្គតំ អប្បមាណំ អព្យាបជ្ឈំ តណ្ហា បហីយតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរា-គនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វិបុលំ មហគ្គតំ អប្បមាណំ អព្យាបជ្ឈំ តស្ស ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវយតោ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វិបុលំ

---

១ ឱ. ឯត្ថន្តរេ វោស្សគ្គបរិណាមិន្តិ បាឋោ ភវតិ ។

ឧទាយិវគ្គ

[៤៩០] កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ព្រះឧទាយិដ៏មានអាយុ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការ ដែលបុគ្គលបានចម្រើនដូចម្តេច បានធ្វើឲ្យច្រើនដូចម្តេច ទើបប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការអស់ទៅនៃតណ្ហា ។ ម្នាលឧទាយិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ ដ៏ទូលាយ ធំប្រមាណមិនបាន មិនមានព្យាបាទ កាលភិក្ខុនោះចម្រើននូវសតិ-សម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ ដ៏ទូលាយ ធំប្រមាណមិនបាន មិនមានព្យាបាទ ភិក្ខុនោះក៏លះបង់តណ្ហាចេញបាន ។ បេ ។ ភិក្ខុចម្រើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ ដ៏ទូលាយ ធំប្រមាណមិនបាន មិនមានព្យាបាទ កាលភិក្ខុនោះកំពុងចម្រើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ ដ៏ទូលាយ

មហគ្គតំ អប្បមាណំ អព្យាបជ្ឈំ តណ្ហា បហីយតិ តណ្ហាយ បហានា កម្មំ បហីយតិ កម្មស្ស បហានា ទុក្ខំ បហីយតិ ។ ឥតិ ខោ ឧទាយិ តណ្ហាក្ខយា កម្មក្ខយោ កម្មក្ខយា ទុក្ខក្ខយោតិ ។

[៤៩១] យោ ភិក្ខវេ មគ្គោ យា បដិបទា តណ្ហា-និរោធាយ សំវត្តតិ តំ មគ្គំ តំ បដិបទំ ភាវេថ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ មគ្គោ កតមា ច បដិបទា តណ្ហា-និរោធាយ សំវត្តតិ ។ យទិទំ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គោ ។

ធំប្រមាណមិនបាន មិនមានព្យាបាទ ភិក្ខុនោះក៏លះបង់តណ្ហាចេញ ព្រោះការលះបង់តណ្ហាបាន ទើបលះបង់កម្មបាន ព្រោះការលះបង់កម្មបាន ទើបលះបង់សេចក្តីទុក្ខបាន ។ ម្នាលឧទាយិ ការអស់ទៅនៃកម្ម ព្រោះអស់ទៅនៃតណ្ហា ការអស់ទៅនៃសេចក្តីទុក្ខ ព្រោះអស់ទៅនៃកម្ម ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។

[៤៥១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មគ្គឯណា បដិបទាឯណា ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីរលត់នៃតណ្ហា ចូរអ្នកទាំងឡាយចម្រើនមគ្គនោះ បដិបទានោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមគ្គដូចម្តេច បដិបទាដូចម្តេច ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីរលត់ទៅនៃតណ្ហា ។ គឺពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។

ឧទាយិវគ្គោ

[៤៨២] កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា កថំ ពហុលីកតា តណ្ហានិរោធាយ សំវត្តន្តិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ឯវំ ពហុលីកតា តណ្ហានិរោ-ធាយ សំវត្តន្តីតិ ។

[៤៨៣] និព្វេធភាគិយំ វោ ភិក្ខវេ មគ្គំ ទេ-សិស្សាមិ តំ សុណាថ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ និព្វេធ-ភាគិយោ មគ្គោ ។ យទិទំ សត្ត សម្ពោជ្ឈង្គា ។ ក-តមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គោតិ ។

ឧទាយិវគ្គ

[៤៩២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការ ដែលភិក្ខុបានចម្រើនដូចម្តេច បានធ្វើឲ្យច្រើនដូចម្តេច ទើបប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីរលត់នៃតណ្ហា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែលភិក្ខុបានចម្រើនយ៉ាងនេះ ធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីរលត់នៃតណ្ហា ។

[៤៩៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្តែងមគ្គ ជាចំណែកនៃការចាក់ទម្លុះនូវ (រាគាទិក្កិលេស) ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់ធម៌នោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមគ្គដែលជាចំណែកនៃការចាក់ទម្លុះនូវ (រាគាទិក្កិលេស) តើដូចម្តេច ។ គឺពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការនេះឯង ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការគឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។

[៤៨៤] ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា ឧទាយិ ភគវន្តំ ឯតទវោច កថំ ភាវិតា នុ ខោ ភន្តេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា កថំ ពហុលីកតា និព្វានាយ សំវត្តន្តីតិ ។ ឥធ ឧទាយិ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វិបុលំ មហគ្គតំ អប្បមាណំ អព្យាបជ្ឈំ សោ សតិសម្ពោជ្ឈង្គភាវិតេន ចិត្តេន អនិព្វិទ្ធបុព្វំ អប្បទាលិតបុព្វំ លោភក្ខន្ធំ និព្វិជ្ឈតិ បទាលេតិ អនិព្វិទ្ធបុព្វំ អប្បទាលិតបុព្វំ ទោសក្ខន្ធំ និព្វិជ្ឈតិ បទាលេតិ អនិព្វិទ្ធបុព្វំ អប្បទាលិតបុព្វំ មោហក្ខន្ធំ និព្វិជ្ឈតិ បទាលេតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វិបុលំ មហគ្គតំ អប្បមាណំ អព្យាបជ្ឈំ សោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គភាវិតេន ចិត្តេន អនិព្វិទ្ធបុព្វំ អប្បទាលិតបុព្វំ លោភក្ខន្ធំ និព្វិជ្ឈតិ បទាលេតិ

[៤៩៤] កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ព្រះឧទាយិដ៏មានអាយុ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែលភិក្ខុបានចម្រើនដូចម្តេច បានធ្វើឲ្យច្រើនដូចម្តេច ទើបប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការចាក់ទម្លុះនូវ (រាគាទិក្កិលេស) ។ ម្នាលឧទាយិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ ដ៏ទូលាយ ធំប្រមាណមិនបាន មិនមានព្យាបាទ ភិក្ខុនោះមានចិត្តអប់រំដោយសតិសម្ពោជ្ឈង្គ រមែងចាក់ទម្លុះទម្លាយនូវគំនរលោភ ដែលខ្លួនមិនទាន់ចាក់ទម្លុះ មិនទាន់ទម្លាយចេញ រមែងចាក់ទម្លុះទម្លាយនូវគំនរទោសៈ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានចាក់ទម្លុះ មិនទាន់បានទម្លាយចេញ រមែងចាក់ទម្លុះទម្លាយនូវគំនរមោហៈ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានចាក់ទម្លុះ មិនទាន់បានទម្លាយចេញ ។ បេ ។ ភិក្ខុចម្រើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ ដ៏ទូលាយ ធំប្រមាណមិនបាន មិនមានព្យាបាទ ភិក្ខុនោះមានចិត្តអប់រំដោយឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គរមែងចាក់ទម្លុះទម្លាយនូវគំនរលោភដែលខ្លួនមិនទាន់បានចាក់ទម្លុះមិនទាន់បានទម្លាយចេញ

អនិព្វិទ្ធបុព្វំ អប្បទាលិតបុព្វំ ទោសក្ខន្ធំ និព្វិជ្ឈតិ បទាលេតិ អនិព្វិទ្ធបុព្វំ អប្បទាលិតបុព្វំ មោហក្ខន្ធំ និព្វិជ្ឈតិ បទាលេតិ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ឧទាយិ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ឯវំ ពហុលីកតា និព្វានាយ សំវត្តន្តីតិ ។

[៤៥៥] នាហំ ភិក្ខវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ ភាវិតោ ពហុលីកតោ សញ្ញោជនីយានំ ធម្មានំ បហានាយ សំវត្តតិ យថយិទំ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។

[៤៥៦] កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា កថំ ពហុលីកតា សញ្ញោជនីយានំ ធម្មានំ បហានាយ សំវត្តន្តិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គ-

រមែងចាក់ទម្លុះទម្លាយនូវគំនរទោសៈ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានចាក់ទម្លុះ មិនទាន់បានទម្លាយចេញ រមែងចាក់ទម្លុះទម្លាយនូវគំនរមោហៈ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានចាក់ទម្លុះ មិនទាន់បានទម្លាយចេញ ។ ម្នាលឧទាយិ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការ ដែលភិក្ខុបានចម្រើនយ៉ាងនេះ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការចាក់ទម្លុះនូវ (រាគាទិក្កិលេស) ។

[៤៥៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពិចារណារកមិនឃើញធម៌ដទៃណាមួយ ដែលភិក្ខុបានចម្រើនយ៉ាងនេះ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីលះបង់នូវធម៌ទាំងឡាយ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងពួកសញ្ញោជនៈ ដូចជាពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឡើយ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។

[៤៥៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែលភិក្ខុបានចម្រើនដូចម្តេច បានធ្វើឲ្យច្រើនដូចម្តេច ទើបប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីលះបង់នូវធម៌ទាំងឡាយ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងពួកសញ្ញោជនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅ

បរិណាមឹ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេក-និស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិ-ណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ឯវំ ពហុលីកតា សញ្ញោជនីយានំ ធម្មានំ បហានាយ សំវត្តន្តិ ។

[៤៩៧] កតមេ ច ភិក្ខវេ សញ្ញោជនីយា ធម្មា ។ ចក្ខុំ ភិក្ខវេ សញ្ញោជនីយោ ធម្មោ ឯត្ថេតេ ឧប្បជ្ជន្តិ សញ្ញោជនវិនិពន្ធា អជ្ឈោសានា សោតំ ឃានំ ជិវ្ហា សញ្ញោជនីយោ ធម្មោ ឯត្ថេតេ ឧប្បជ្ជន្តិ សញ្ញោជន-វិនិពន្ធា អជ្ឈោសានា មនោ សញ្ញោជនីយោ ធម្មោ ឯត្ថេតេ ឧប្បជ្ជន្តិ សញ្ញោជនវិនិពន្ធា អជ្ឈោសានា ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ ភិក្ខវេ សញ្ញោជនីយា ធម្មាតិ ។

ដើម្បីការលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅដើម្បីការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការ ដែលភិក្ខុបានចម្រើនយ៉ាងនេះ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីលះបង់នូវធម៌ទាំងឡាយ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងពួកសញ្ញោជនៈ ។

[៤៩៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌ទាំងឡាយ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងពួកសញ្ញោជនៈ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុចាត់ជាធម៌ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងពួកសញ្ញោជនៈ ការប្រកាន់មាំ ជាគ្រឿងរួបរឹត គឺសញ្ញោជនៈទាំងនោះ រមែងកើតឡើងព្រោះចក្ខុនោះ សោតៈ ឃានៈ ជិវ្ហា ចាត់ជាធម៌ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងពួកសញ្ញោជនៈដែរ ការប្រកាន់មាំ ជាគ្រឿងរួបរឹត គឺសញ្ញោជនៈទាំងនុ៎ះ រមែងកើតឡើង ព្រោះធម៌ទាំងនោះ មនោចាត់ជាធម៌ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងពួកសញ្ញោជនៈដែរ ការប្រកាន់មាំ ជាគ្រឿងរួបរឹត គឺសញ្ញោជនៈទាំងនុ៎ះ រមែងកើតឡើង ព្រោះមនោនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ធម៌ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងពួកសញ្ញោជនៈ ។

ឧទាយិវគ្គោ

[២៥៨] ឯកំ សមយំ ភគវា សុម្ភេសុ វិហរតិ សេតកណ្ណាម សុម្ភានំ និគមោ ។ អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ។ បេ ។ ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧទាយិ ភគវន្តំ ឯតទវោច ។

[៤៥៩] អច្ឆរិយំ ភន្តេ អព្ភុតំ ភន្តេ យាវ ពហុការាបិ(១) មេ ភន្តេ ភគវតិ បេមញ្ច គារវោ ច ហិរី ច ឱត្តប្បញ្ច អហាញ្ហិ ភន្តេ បុព្វេ អាគារិកភូតោ សមានោ អពហុកតោ អហោសិ ធម្មេន អពហុកតោ សង្ឃេន សោ ខ្វាហំ(២) ភគវតិ បេមញ្ច គារវំ ច ហិរឹ ច ឱត្តប្បំ ច សម្បស្សមានោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជឹ(៣) តស្ស មេ ភគវា ធម្មំ ទេសេសិ ឥតិ រូបំ ឥតិ រូបស្ស សមុទយោ ឥតិ រូបស្ស អត្ថង្គមោ ឥតិ វេទនា ។ បេ ។ ឥតិ សញ្ញា ។ ឥតិ សង្ខារា ។

---

១ ឱ. ពហុកតញ្ច មេ ។ ម. ពហុការាបិមេ ។ ២ ឯត្ថន្តរេ ភន្តេ ឥតិសទ្ទោបិ ។ ៣ បព្វជិតោ ។

ឧទាយិវគ្គ

[៤៥៨] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងនិគម ឈ្មោះសេតកៈ របស់អ្នកស្រុកសុម្ភៈទាំងឡាយ ក្នុងដែនសុម្ភៈ ។ គ្រានោះឯង ព្រះឧទាយិដ៏មានអាយុ បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះឧទាយិដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះ ។

[៤៥៩] បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ហេតុនេះអស្ចារ្យ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ហេតុនេះចំឡែក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីគោរព សេចក្តីអៀនខ្មាស និងសេចក្តីកោតក្រែង ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រោះមានឧបការៈច្រើន ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គដោយពិត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ កាលពីដើមនៅជាគ្រហស្ថ មិនមានសេចក្តីរាប់អានច្រើន ចំពោះព្រះធម៌ទេ មិនមានសេចក្តីរាប់អានច្រើន ចំពោះព្រះសង្ឃទេ ខ្ញុំព្រះអង្គពិចារណាឃើញនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីគោរព សេចក្តីអៀនខ្មាស និងសេចក្តីកោតក្រែង ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបចេញចាកផ្ទះមកកាន់ផ្នួស ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានសម្តែងធម៌ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គថា រូបដូច្នេះ ហេតុជាទីកើតនៃរូបដូច្នេះ សេចក្តីវិនាសនៃរូបដូច្នេះ វេទនាដូច្នេះ ។ បេ ។ សញ្ញាដូច្នេះ ។ សង្ខារទាំងឡាយដូច្នេះ ។

ឥតិ វិញ្ញាណំ ឥតិ វិញ្ញាណស្ស សមុទយោ ឥតិ វិញ្ញា-
ណស្ស អត្ថង្គមោតិ ។

[៤៦០] សោ ខ្វាហំ ភន្តេ សុញ្ញាគារគតោ ឥមេសំ
បញ្ចុបាទានក្ខន្ធានំ ឧក្កុជ្ជាវកុជ្ជំ សម្បរិវត្តេន្តោ ឥទំ
ទុក្ខន្តិ យថាភូតំ អព្ភញ្ញាសឹ អយំ ទុក្ខសមុទយោ-
តិ យថាភូតំ អព្ភញ្ញាសឹ អយំ ទុក្ខនិរោធោតិ យ-
ថាភូតំ អព្ភញ្ញាសឹ អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិប-
ទាតិ យថាភូតំ អព្ភញ្ញាសឹ ។

[៤៦១] ធម្មោ ច មេ ភន្តេ អភិសមេតោ មគ្គោ
ច មេ បដិលទ្ធោ យោ មេ ភាវិតោ ពហុលីកតោ
តថា តថា វិហរន្តំ តថត្តាយ ឧបនេស្សតិ យថាហំ
ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ
នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានិស្សាមិ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ
មេ ភន្តេ បដិលទ្ធោ យោ មេ ភាវិតោ ពហុលីកតោ

វិញ្ញាណដូច្នេះ ហេតុជាទីកើតនៃវិញ្ញាណដូច្នេះ សេចក្តីវិនាសនៃវិញ្ញាណដូច្នេះ ។

[៤៦០] បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលខ្ញុំព្រះអង្គនៅក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ បានប្រែត្រឡប់ឲ្យផ្សារឡើងនិងផ្កាប់ចុះនូវឧបាទានក្ខន្ធទាំង ៥ នេះ បានដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខ បានដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាហេតុជាទីកើតនៃទុក្ខ បានដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទីរលត់នៃទុក្ខ ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាបដិបទា ជាដំណើរទៅកាន់ទីរំលត់នៃទុក្ខ ។

[៤៦១] បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ខ្ញុំព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹងហើយផង មគ្គខ្ញុំព្រះអង្គបានចំពោះហើយផង មគ្គឯណាដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានចម្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ មគ្គនោះនឹងនាំខ្ញុំព្រះអង្គដែលកំពុងសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយអាការនោះ ៗ ដើម្បីសេចក្តីពិត ដែលជាហេតុឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយៈអាត្មាអញនៅរួចហើយ សោឡសកិច្ចអាត្មាអញបានធ្វើរួចហើយ មគ្គភាវនាកិច្ចដទៃ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សតិសម្ពោជ្ឈង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គបានចំពោះហើយ សតិសម្ពោជ្ឈង្គឯណា ដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានចម្រើន បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ

២៣១

ឧទាយិវគ្គោ

តថា តថា វិហរន្តំ តថត្តាយ ឧបនេស្សតិ យថាហំ វីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានិស្សាមិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គោ មេ ភន្តេ បដិលទ្ធោ យោ មេ ភាវិតោ ពហុលីកតោ តថា តថា វិហរន្តំ តថត្តាយ ឧប-នេស្សតិ យថាហំ វីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្ម-ចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ ប-ជានិស្សាមិ ។ អយំ ខោ មេ ភន្តេ មគ្គោ

សតិសម្ពោជ្ឈង្គនោះ នឹងនាំឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គដែលកំពុងសម្រេចសម្រាន្តនៅ ដោយប្រការដូច្នោះ ៗ ដើម្បីសេចក្តីពិត ដែលជាហេតុឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយៈអាត្មាអញនៅរួចហើយ សោ-ឡសកិច្ចអាត្មាអញបានធ្វើរួចហើយ មគ្គភាវនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀតមិនមានឡើយ ។ បេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គខ្ញុំព្រះអង្គបានចំពោះហើយ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គឯណាដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានចម្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គនោះ នឹងនាំឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គដែលកំពុងសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយប្រការដូច្នោះ ៗ ដើម្បីសេចក្តីពិត ដែលជាហេតុឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយៈអាត្មាអញនៅរួចហើយ សោឡសកិច្ចអាត្មាអញបានធ្វើរួចហើយ មគ្គភាវនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀតមិនមានឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នេះឯងជាមគ្គ ដែលខ្ញុំ

បដិលទ្ធោ យោ មេ ភាវិតោ ពហុលីកតោ តថា តថា វិហរន្តំ តថត្តាយ ឧបនេស្សតិ យថាហំ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានិស្សាមីតិ ។

[៤៦២] សាធុ សាធុ ឧទាយិ ឯសោ ហិ តេ ឧទាយិ មគ្គោ បដិលទ្ធោ យោ តេ ភាវិតោ ពហុលីកតោ តថា តថា វិហរន្តំ តថត្តាយ ឧបនេស្សតិ យថា ត្វំ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានិស្សសីតិ ។

ឧទាយិវគ្គោ តតិយោ ។

ព្រះអង្គបានចំពោះហើយ មគ្គឯណា ដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានចម្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ មគ្គនោះ នឹងនាំឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គដែលកំពុងសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយប្រការដូច្នោះ ៗ ដើម្បីសេចក្តីពិត ដែលជាហេតុឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយៈអាត្មាអញនៅរួចហើយ សោឡសកិច្ចអាត្មាអញបានធ្វើរួចហើយ មគ្គភាវនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀតមិនមានឡើយ ។

[៤៦២] ម្នាលឧទាយិ ប្រពៃណាស់ហើយ ម្នាលឧទាយិ ប្រពៃណាស់ហើយ ព្រោះថាមគ្គនុ៎ះអ្នកបានចំពោះហើយ មគ្គឯណា ដែលអ្នកបានចម្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ មគ្គនោះ នឹងនាំអ្នកដែលកំពុងសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយប្រការដូច្នោះ ៗ ដើម្បីសេចក្តីពិត ដែលជាហេតុឲ្យអ្នកដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយៈអាត្មាអញនៅរួចហើយ សោឡសកិច្ចអាត្មាអញបានធ្វើរួចហើយ មគ្គភាវនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀតមិនមានឡើយ ។

ចប់ ឧទាយិវគ្គទី ៣ ។

២៣៣

ឧទាយិវគ្គោ

តស្សុទ្ទានំ

ពោធនា ទេសនាជ្ឈានា
អយោនិសោ ចាបរិហានិ
ខយោ និរោធោ និព្វេធោ
ឯកធម្មោ ឧធាយិនាតិ ។

ឧទាយិវគ្គ

ឧទ្ទាននៃឧទាយិវគ្គនោះគឺ

ពោលអំពីពោជ្ឈង្គប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីត្រាស់ដឹង ១ អំពីការសម្តែងពោជ្ឈង្គ ១ អំពីធម៌ជាហេតុជាទីតាំងនៃកាមរាគ ១ អំពីការធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយមិនមានឧបាយប្រាជ្ញា ១ អំពីអបរិហានីយធម៌ ១ អំពីការអស់ទៅនៃតណ្ហា ១ អំពីការរលត់នៃតណ្ហា ១ អំពីការចាក់ទម្លុះនូវរាគាទិក្កិលេស ១ អំពីទ្រង់មិនឃើញធម៌ដទៃសូម្បីមួយ ១ អំពីព្រះឧទាយិដ៏មានអាយុ ១ ។

នីវរណវគ្គោ

[៤៦៣] យេ កេចិ ភិក្ខវេ ធម្មា កុសលា កុសលភាគិយា កុសលបក្ខិកា សព្វេ តេ អប្ប-មាទមូលកា អប្បមាទសមោសរណា អប្បមាទោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ អប្បមត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេស្សតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

[៤៦៤] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតីតិ ។

នីវរណវគ្គ

[៤៦៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយឯណានីមួយ ជាកុសល ជាចំណែកកុសល ជាបក្ខពួកកុសល ធម៌ទាំងអស់នោះ មានសេចក្តីមិនប្រមាទជាឫសគល់ ជាទីប្រជុំចុះក្នុងសេចក្តីមិនប្រមាទ សេចក្តីមិនប្រមាទ ប្រាកដជាកំពូលនៃកុសលធម៌ទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនោះនឹងប្រាកដដល់ភិក្ខុដែលមិនប្រមាទ ភិក្ខុនោះនឹងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការ ។

[៤៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុមិនប្រមាទ រមែងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនប្រមាទ រមែងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

នីវរណវគ្គោ

[៤៦៥] យេ កេចិ ភិក្ខវេ ធម្មា កុសលា កុសលភាគិយា កុសលបក្ខិកា សព្វេ តេ យោនិសោមនសិការមូលកា យោនិសោមនសិការសមោសរណា យោនិសោមនសិការោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេស្សតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករិស្សតិ ។

[៤៦៦] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតីតិ ។

នីវរណវគ្គ

[៤៦៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយឯណានីមួយ ជាកុសល ជាចំណែកនៃកុសល ជាបក្ខពួកនៃកុសល ធម៌ទាំងអស់នោះមានយោនិសោមនសិការៈជាឫសគល់ មានយោនិសោមនសិការៈជាទីប្រជុំចុះ យោនិសោមនសិការៈ ប្រាកដជាកំពូលនៃធម៌ទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនុ៎ះនឹងប្រាកដដល់ភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ភិក្ខុនោះនឹងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នឹងធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។

[៤៦៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោ-និសោមនសិការៈ រមែងចម្រើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ រមែងចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូណ៌ដោយយោនិ-សោមនសិការៈ រមែងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

[៤៦៧] បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសា យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋំ ជាតរូបំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនីយំ ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច ន ច សម្មា ឧបេតិ កម្មាយ ។ កតមេ បញ្ច ។

[៤៦៨] អយោ ភិក្ខវេ ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋំ ជាតរូបំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនីយំ ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច ន ច សម្មា ឧបេតិ កម្មាយ ។

[៤៦៩] លោហំ ភិក្ខវេ ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋំ ជាតរូបំ ។ បេ ។

[៤៧០] តិបុ ភិក្ខវេ ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសោ ។ បេ ។

[៤៧១] សីសំ ភិក្ខវេ ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសោ ។ បេ ។

[៤៦៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបក្កិលេសរបស់មាសនេះ មាន ៥ យ៉ាង ដែលធ្វើឲ្យមាសសៅហ្មង ទៅជារបស់មិនទន់ផង មិនគួរដល់ការងារផង មិនមានពន្លឺផង ទៅជាពុកផុយផង មិនគួរប្រកបការងារដោយប្រពៃផង ។ ឧបក្កិលេសទាំង ៥ តើអ្វីខ្លះ ។

[៤៦៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដែកជាឧបក្កិលេសរបស់មាស ដែលធ្វើឲ្យមាសសៅហ្មង ទៅជារបស់មិនទន់ផង មិនគួរដល់ការងារផង មិនមានពន្លឺផង ទៅជាពុកផុយផង មិនគួរប្រកបការងារដោយប្រពៃផង ១ ។

[៤៦៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ពាន់ជាឧបក្កិលេសរបស់មាស ដែលធ្វើឲ្យមាសសៅហ្មង ។ បេ ។

[៤៧០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំណប៉ាហាំងជាឧបក្កិលេសរបស់មាស ។ បេ ។

[៤៧១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំណភក់ជាឧបក្កិលេសរបស់មាស ។ បេ ។

២៣៧

នីវរណវគ្គោ

[៤៧២] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋំ ជាតរូបំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច ន ច សម្មា ឧបេតិ កម្មាយ ។

[៤៧៣] ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសា យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋំ ជាតរូបំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច ន ច សម្មា ឧបេតិ កម្មាយ ។

[៤៧៤] ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចិមេ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសា យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋំ ចិត្តំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច ន ច សម្មា សមាធិយតិ អាស-វានំ ខយាយ ។ កតមេ បញ្ច ។

[៤៧៥] កាមច្ឆន្ទោ ភិក្ខវេ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋំ ចិត្តំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច ន ច សម្មា សមាធិយតិ អាសវានំ ខយាយ ។

នីវរណវគ្គ

[៤៧២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រាក់ជាឧបក្កិលេសរបស់មាស ដែលធ្វើឲ្យមាសសៅហ្មង ទៅជារបស់មិនទន់ផង មិនគួរដល់ការងារផង មិនមានពន្លឺផង ទៅជាពុកផុយផង មិនគួរប្រកបការងារដោយប្រពៃផង ១ ។

[៤៧៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបក្កិលេសរបស់មាសទាំង ៥ នេះឯង ដែលធ្វើឲ្យមាសសៅហ្មង ទៅជារបស់មិនទន់ផង មិនគួរដល់ការងារផង មិនមានពន្លឺផង ទៅជាពុកផុយផង មិនគួរប្រកបការងារដោយប្រពៃផង ។

[៤៧៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះមែនហើយ ឧបក្កិ-លេសនៃចិត្តទាំង ៥ នេះ ដែលធ្វើឲ្យចិត្តសៅហ្មង ទៅជាធម្មជាតមិនទន់ផង មិនគួរដល់ភាវនាកម្មផង មិនមានពន្លឺផង ជាចិត្តអ័ព្ទអួរផង មិនតម្កល់មាំដោយប្រពៃ ដើម្បីកិរិយាអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយផង ។ ឧបក្កិលេសទាំង ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។

[៤៧៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមច្ឆន្ទៈជាឧបក្កិលេសនៃចិត្ត ដែលធ្វើចិត្តឲ្យសៅហ្មង ទៅជាចិត្តមិនទន់ផង មិនគួរដល់ភាវនាកម្មផង មិនមានពន្លឺផង ជាចិត្តអ័ព្ទអួរផង មិនតម្កល់មាំដោយប្រពៃ ដើម្បីកិរិយាអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយផង ១ ។

[៤៧៦] ព្យាបាទោ ភិក្ខវេ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋំ ចិត្តំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនីយំ ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច ន ច សម្មា សមាធិយតិ អាសវានំ ខយាយ ។ បេ ។

[៤៧៧] ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសា យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋំ ចិត្តំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនីយំ ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច ន ច សម្មា សមាធិយតិ អាសវានំ ខយាយាតិ ។

[៤៧៨] សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនុបក្កិលេសា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។

[៤៧៩] សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ភិក្ខវេ អនាវរណោ អនីវរណោ ចេតសោ អនុបក្កិលេសោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ ។ បេ ។

[៤៧៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្យាបាទជាឧបក្កិលេសនៃចិត្ត ធ្វើឲ្យចិត្តសៅហ្មង ទៅជាចិត្តមិនទន់ផង មិនគួរដល់ការនាកម្មផង មិនមានពន្លឺផង ទៅជាអ័ព្ទអួរផង មិនតម្កល់មាំដោយប្រពៃ ដើម្បីកិរិយាអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយផង ។ បេ ។

[៤៧៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបក្កិលេសនៃចិត្តទាំង ៥ នេះឯង ដែលធ្វើឲ្យចិត្តសៅហ្មង ជាចិត្តមិនទន់ផង មិនគួរដល់ការនាកម្មផង មិនមានពន្លឺផង ទៅជាអ័ព្ទអួរផង មិនតម្កល់មាំដោយប្រពៃ ដើម្បីកិរិយាអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយផង ។

[៤៧៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការនេះ ជាគ្រឿងមិនរារាំង មិនបិទបាំង មិនមែនជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។

[៤៧៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សតិសម្ពោជ្ឈង្គជាគ្រឿងមិនរារាំង មិនបិទបាំង មិនមែនជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិ-ផល ។ បេ ។

នីវរណវគ្គោ

[៤៨០] ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ភិក្ខវេ អនាវរណោ អនីវរណោ ចេតសោ អនុបក្កិលេសោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ ។

[៤៨១] ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនុបក្កិលេសា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តីតិ ។

[៤៨២] អយោនិសោ ភិក្ខវេ មនសិការោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ កាមច្ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច កាមច្ឆន្ទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

[៤៨៣] អនុប្បន្នោ ចេវ ព្យាបាទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ព្យាបាទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

នីវរណវគ្គ

[៤៨០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គជាគ្រឿងមិនរារាំង មិនបិទបាំង មិនមែនជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត បុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។

[៤៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង មិនមែនជាគ្រឿងរារាំង មិនបិទបាំង មិនមែនជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្តទេ បុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។

[៤៨២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបុគ្គលធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយមិនមានឧបាយប្រាជ្ញា កាមច្ឆន្ទៈដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏រមែងកើតឡើងបាន ទាំងកាមច្ឆន្ទៈដែលកើតឡើងហើយ ក៏រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយ ជាភិយ្យោភាព ។

[៤៨៣] ព្យាបាទដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើងបាន ទាំងព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយ ជាភិយ្យោភាព ។

[៤៨៤] អនុប្បន្នញ្ចេវ ថីនមិទ្ធំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នញ្ច ថីនមិទ្ធំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

[៤៨៥] អនុប្បន្នញ្ចេវ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នញ្ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

[៤៨៦] អនុប្បន្នា ចេវ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នា ច វិចិកិច្ឆា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

[៤៨៧] យោនិសោ ច ខោ ភិក្ខវេ មនសិការោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។ បេ ។

[៤៨៨] អនុប្បន្នោ ចេវ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតីតិ ។

[៤៨៤] ថីនមិទ្ធដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើងបាន ទាំងថីនមិទ្ធដែលកើតឡើងហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយ ជាកិយ្យោភាព ។

[៤៨៥] ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចៈដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង ទាំងឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចៈដែលកើតឡើងហើយ ក៏រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយ ជាកិយ្យោភាព ។

[៤៨៦] វិចិកិច្ឆាដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏រមែងកើតឡើងបាន ទាំងវិចិកិច្ឆាដែលកើតឡើងហើយ ក៏រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយ ជាកិយ្យោភាព ។

[៤៨៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកឯបុគ្គល កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយឧបាយប្រាជ្ញា សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើងបាន ទាំងសតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ក៏ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ។ បេ ។

[៤៨៨] ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើងបាន ទាំងឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ក៏ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ។

[៤៨៩] សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា វុឌ្ឍិយា អបរិហានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា វុឌ្ឍិយា អបរិហានាយ សំវត្តន្តីតិ ។

[៤៩០] បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ អាវរណា នីវរណា ចេតសោ ឧបក្កិលេសា បញ្ញាយ ទុព្វលីករណា ។ កតមេ បញ្ច ។ កាមច្ឆន្ទោ ភិក្ខវេ អាវរណោ នីវរណោ ចេតសោ ឧបក្កិលេសោ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណោ ។ ព្យាបាទោ ភិក្ខវេ អាវរណោ នីវរណោ ចេតសោ ឧបក្កិលេសោ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណោ ។ ថីនមិទ្ធំ ភិក្ខវេ អាវរណំ នីវរណំ ចេតសោ ឧបក្កិលេសំ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណំ ។ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ភិក្ខវេ អាវរណំ នីវរណំ ចេតសោ ឧបក្កិលេសំ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណំ ។ វិចិកិច្ឆា ភិក្ខវេ អាវរណា នីវរណា ចេតសោ ឧបក្កិលេសា

[៤៨៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីចម្រើន ដើម្បីសេចក្ដីមិនសាបសូន្យ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីចម្រើន ដើម្បីសេចក្ដីមិនសាបសូន្យ ។

[៤៩០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ជាគ្រឿងរារាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ មាន ៥ ប្រការនេះ ។ ធម៌ ៥ ប្រការគឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមច្ឆន្ទៈជាគ្រឿងរារាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្យាបាទជាគ្រឿងរារាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថីនមិទ្ធជាគ្រឿងរារាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចជាគ្រឿងរារាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិចិកិច្ឆាជាគ្រឿងរារាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត

បញ្ញាយ ទុព្វលីករណា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច អាវរណា នីវរណា ចេតសោ ឧបក្កិលេសា បញ្ញាយ ទុព្វលីករណាតិ ។

[៤៩១] សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនុបក្កិលេសា ភាវិតា ពហុ-លីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តិ ។ ក-តមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ភិក្ខវេ អនាវរណោ អនីវរណោ ចេតសោ អនុបក្កិលេសោ ភាវិតោ ពហុ-លីកតោ វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ភិក្ខវេ អនាវរណោ អនីវរណោ ចេតសោ អនុបក្កិលេសោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនុ-បក្កិលេសា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិ-កិរិយាយ សំវត្តន្តីតិ ។

ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៥ ប្រការ នេះឯង ជាគ្រឿងរារាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ។

[៤៩១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ជាគ្រឿងមិនរារាំង មិនបិទបាំង មិនមែនជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សតិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាគ្រឿងមិនរារាំង មិនបិទបាំង មិនមែនជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្តទេ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ មិនមែនជាគ្រឿងរារាំង មិនមែនបិទបាំង មិនមែនជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្តទេ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង មិនមែនជាគ្រឿងរារាំង មិនមែនជាគ្រឿងបិទបាំង មិនមែនជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្តទេ ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។

នីវរណវគ្គោ

[៤៩២] យស្មឹ ភិក្ខវេ សមយេ អរិយសាវកោ អដ្ឋិកត្វា មនសិកត្វា សព្វចេតសោ សមន្នាហរិត្វា ឱហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ បញ្ចស្ស[1] នីវរណា តស្មឹ សមយេ ន ហោន្តិ សត្ត ពោជ្ឈង្គា តស្មឹ សមយេ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ។

[៤៩៣] កាតមស្ស បញ្ច[2] នីវរណា តស្មឹ សមយេ ន ហោន្តិ ។ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ តស្មឹ សមយេ ន ហោតិ ព្យាបាទនីវរណំ តស្មឹ សមយេ ន ហោតិ ថីនមិទ្ធនីវរណំ តស្មឹ សមយេ ន ហោតិ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណំ តស្មឹ សមយេ ន ហោតិ វិចិកិច្ឆានីវរណំ តស្មឹ សមយេ ន ហោតិ ។ បញ្ចស្ស នីវរណា តស្មឹ សមយេ ន ហោន្តិ ។

១ ឱ. ម. ឥមស្ស បញ្ច ។ ២ ឱ. ម. កតមេ បញ្ច ។

នីវរណវគ្គ

[៤៩២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា អរិយសាវកធ្វើឲ្យជាប្រយោជន៍ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ផ្គង់ចិត្តទាំងអស់ ផ្ទៀងសោតប្រសាទស្តាប់ធម៌ សម័យនោះ នីវរណធម៌ទាំង ៥ មិនមានដល់ភិក្ខុនោះឡើយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ក៏ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ក្នុងសម័យនោះដែរ ។

[៤៩៣] ចុះនីវរណធម៌ទាំង ៥ ដែលមិនមានដល់ភិក្ខុនោះ ក្នុងសម័យនោះ តើដូចម្តេច ។ កាមច្ឆន្ទនីវរណៈ មិនមានក្នុងសម័យនោះ ព្យាបាទនីវរណៈ មិនមានក្នុងសម័យនោះ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ មិនមានក្នុងសម័យនោះ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណៈ មិនមានក្នុងសម័យនោះ វិចិកិច្ឆា-នីវរណៈ មិនមានក្នុងសម័យនោះ ។ នីវរណធម៌ទាំង ៥ មិនមានដល់ភិក្ខុនោះ ក្នុងសម័យនោះ ។

[៤៩៤] កាតមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា តស្មឹ សមយេ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា តស្មឹ សមយេ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ។

[៤៩៥] យស្មឹ ភិក្ខវេ សមយេ អរិយសាវកោ អដ្ឋិកត្វា មនសិកត្វា សព្វចេតសោ សមន្នាហរិត្វា ឱហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ បញ្ចស្ស នីវរណា តស្មឹ សមយេ ន ហោន្តិ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា តស្មឹ សមយេ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តីតិ ។

[៤៩៦] សន្តិ ភិក្ខវេ មហារុក្ខា អណុពីជា មហាកាយា រុក្ខានំ អជ្ឈារុហា[១] យេហិ រុក្ខា អជ្ឈារុហា ឱភគ្គវិភគ្គា វិបតិតា សេន្តិ ។

១ ឱ. ម. អជ្ឈារុឡ្ហា ។

[៤៩៤] ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែលដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ក្នុងសម័យនោះ តើដូចម្តេច ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ក្នុងសម័យនោះ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ក្នុងសម័យនោះ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ រមែងដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ក្នុងសម័យនោះ ។

[៤៩៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា ដែលអរិយសាវកធ្វើឲ្យជាប្រយោជន៍ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ផ្តង់ចិត្តទាំងអស់ ផ្ទៀងសោតប្រសាទស្តាប់ធម៌ សម័យនោះ នីវរណធម៌ ៥ រមែងមិនមានដល់ភិក្ខុនោះឡើយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ក៏ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ក្នុងសម័យនោះដែរ ។

[៤៩៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានដើមឈើធំ ៗ មានគ្រាប់តូច មានទំហំដើមធំ ដុះគ្របដើមឈើទាំងឡាយ ពួកដើមឈើ ដែលដើមឈើធំៗ ដុះគ្រប ក៏បាក់បែកខ្ទេចខ្ទី រលំដួលទៅ ។

[៤៩៧] កតមេ ច តេ ភិក្ខវេ មហារុក្ខា អណុពីជា មហាកាយា រុក្ខានំ អជ្ឈារុហា យេហិ រុក្ខា អជ្ឈារុឡ្ហា ឱភគ្គវិភគ្គា វិប្បតិតា សេន្តិ ។ សេយ្យថីទំ ។ អស្សត្ថោ និគ្រោធោ មិលក្ខុ(១) ឧទុម្ពរោ កច្ឆកោ កបិត្ថនោ ។ ឥមេ ខោ តេ ភិក្ខវេ មហារុក្ខា អណុពីជា មហាកាយា រុក្ខានំ អជ្ឈារុហា យេហិ រុក្ខា អជ្ឈារុឡ្ហា ឱភគ្គវិភគ្គា វិប្បតិតា សេន្តិ ។

[៤៩៨] ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ឥធេកច្ចោ កុលបុត្តោ យាទិសកេ កាមេ ឱហាយ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជិតោ ហោតិ សោ តាទិសកេហិ(២) កាមេហិ តតោ វា បាបិដ្ឋតរេហិ ឱភគ្គវិភគ្គោ វិប្បតិតោ សេតិ ។

[៤៩៩] បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ អាវរណា នីវរណា ចេតសោ អជ្ឈារុហា បញ្ញាយ ទុព្វលីករណា ។ កតមេ បញ្ច ។ កាមច្ឆន្ទោ ភិក្ខវេ អាវរណោ នីវរណោ ចេតសោ អជ្ឈារុហោ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណោ ។

---

១ ឱ. ម. មិលក្ខោ ។ ២ ឱ. ឯត្ថន្តរេ វាសទ្ទោ ហោតិ ។

[៤៩៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះដើមឈើធំ ៗ ដែលមានគ្រាប់តូច មានទំហំដើមធំ ដុះគ្របដើមឈើទាំងឡាយ ពួកដើមឈើ ដែលឈើធំ ៗ ដុះគ្រប ក៏បាក់បែកខ្ទេចខ្ទី រលំដួលទៅ តើដូចម្តេច ។ ដើមឈើទាំងនោះ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺដើមពោធិ៍បាយ ដើមជ្រៃ ដើមល្វៀប ដើមល្វា ដើមជ្រៃក្រឹម ដើមត្រាំង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមឈើធំ ៗ ទាំងនេះឯង មានគ្រាប់តូច មានទំហំដើមធំ ដុះគ្របដើមឈើទាំងឡាយ ពួកដើមឈើ ដែលឈើធំ ៗ ដុះគ្រប ក៏បាក់បែកខ្ទេចខ្ទី រលំដួលទៅ ។

[៤៩៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះមែនហើយ កុលបុត្តខ្លះក្នុងលោកនេះ លះបង់ពួកកាមបែបណាហើយ ចេញចាកផ្ទះចូលកាន់ផ្នួស កុលបុត្តនោះត្រូវពួកកាមបែបនោះ ឬពួកកាមដ៏លាមកក្រៃលែងជាងនោះទៅទៀត គ្របសង្កត់ រួបរឹត ដួលដេកទៅ ។

[៤៩៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៥ ប្រការនេះ ជាគ្រឿងរាំងជាគ្រឿងបិទបាំង ដុះរួបរឹតចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ។ ធម៌ ៥ ប្រការគឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺកាមច្ឆន្ទៈជាគ្រឿងរាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ដុះគ្របសង្កត់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ១ ។

ព្យាបាទោ ភិក្ខវេ អាវរណោ នីវរណោ ចេតសោ អជ្ឈារុហោ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណោ ។ ថីនមិទ្ធំ ភិក្ខវេ អាវរណំ នីវរណំ ចេតសោ អជ្ឈារុហំ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណំ ។ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ភិក្ខវេ អាវរណំ នីវរ-ណំ ចេតសោ អជ្ឈារុហំ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណំ ។ វិចិកិច្ឆា ភិក្ខវេ អាវរណា នីវរណា ចេតសោ អជ្ឈារុហា បញ្ញាយ ទុព្វលីករណា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច អាវរណា នីវរណា ចេតសោ អជ្ឈារុហា បញ្ញាយ ទុព្វលីករណា ។

[៤០០] សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនជ្ឈារុហា ភាវិតា ពហុលី-កតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ភិក្ខវេ អនាវរណោ អនី-វរណោ ចេតសោ អនជ្ឈារុហោ ភាវិតោ ពហុលី-កតោ វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ ។ បេ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្យាបាទជាគ្រឿងរារាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជុះគ្រប សង្កត់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថីនមិទ្ធៈជាគ្រឿងរារាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជុះគ្របសង្កត់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចៈជាគ្រឿងរារាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជុះគ្របសង្កត់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិចិកិច្ឆាជាគ្រឿងរារាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជុះគ្របសង្កត់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៥ នេះឯង ជាគ្រឿងរារាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជុះគ្របសង្កត់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ។

[៥០០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ មិនមែនជាគ្រឿងរារាំង មិនមែនជាគ្រឿងបិទបាំង មិនមែនជុះគ្របសង្កត់ចិត្ត ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ សតិសម្ពោជ្ឈង្គ មិនមែនជាគ្រឿងរារាំង មិនមែនជាគ្រឿងបិទបាំង មិនមែនជុះគ្របសង្កត់ចិត្ត ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។ បេ ។

ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនជ្ឈារុហា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំ-វត្តន្តីតិ ។

[៤០១] បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ នីវរណា អន្ធករណា អចក្ខុករណា អញ្ញាណករណា បញ្ញានិរោធិយា វិឃា-តបក្ខិយា អនិព្វានសំវត្តនិកា ។ កតមេ បញ្ច ។ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ ភិក្ខវេ អន្ធករណំ អចក្ខុករណំ អញ្ញាណករណំ បញ្ញានិរោធិយំ វិឃាតបក្ខិយំ អនិព្វា-នសំវត្តនិកំ ។ ព្យាបាទនីវរណំ ភិក្ខវេ អន្ធករណំ ។ បេ ។ ថីនមិទ្ធនីវរណំ ភិក្ខវេ អន្ធករណំ ។ ឧទ្ធច្ច-កុក្កុច្ចនីវរណំ ភិក្ខវេ អន្ធករណំ ។ វិចិកិច្ឆានីវរណំ ភិក្ខវេ អន្ធករណំ អចក្ខុករណំ អញ្ញាណករណំ បញ្ញានិរោធិយំ វិឃាតបក្ខិយំ អនិព្វានសំវត្តនិកំ ។

ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ឯង មិនមែនជាគ្រឿងរារាំង មិនមែនជាគ្រឿងបិទបាំង មិនមែនជុះគ្រប សង្កត់ចិត្ត ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្ត ទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។

[៥០១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នីវរណធម៌ ៥ ប្រការនេះ ជាធម្មជាតធ្វើឲ្យខ្វាក់ ធ្វើមិនឲ្យមានចក្ខុ ធ្វើមិនឲ្យដឹង ជាហេតុឲ្យរលត់នៃបញ្ញា ជាបក្ខពួកនៃសេចក្ដីចង្អៀតចង្អល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ នីវរណធម៌ ៥ ប្រការគឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមច្ឆន្ទនីវរណៈ ជាធម្មជាតធ្វើឲ្យខ្វាក់ ធ្វើមិនឲ្យមានចក្ខុ ធ្វើមិនឲ្យដឹង ជាហេតុឲ្យរលត់ទៅនៃបញ្ញា ជាបក្ខពួកនៃសេចក្ដីចង្អៀតចង្អល់ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្យាបាទនីវរណៈ ជាធម្មជាតធ្វើឲ្យខ្វាក់ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ ជាធម្មជាតធ្វើឲ្យខ្វាក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណៈ ជាធម្មជាតធ្វើឲ្យខ្វាក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិចិកិច្ឆានីវរណៈ ជាធម្មជាតធ្វើឲ្យខ្វាក់ ធ្វើមិនឲ្យមានចក្ខុ ធ្វើមិនឲ្យដឹង ជាហេតុឲ្យរលត់ទៅនៃបញ្ញា ជាបក្ខពួកនៃសេចក្ដីចង្អៀតចង្អល់ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ។

ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច នីវរណា អន្ធករណា អចក្ខុ-
ករណា អញ្ញាណករណា បញ្ញានិរោធិយា វិឃាត-
បក្ខិយា អនិព្វានសំវត្តនិកា ។

[៤០២] សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា ចក្ខុករណា
ញាណករណា បញ្ញាវុឌ្ឍិយា អវិឃាតបក្ខិយា និព្វា-
នសំវត្តនិកា ។ កាតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ
ភិក្ខវេ ចក្ខុករណោ ញាណករណោ បញ្ញាវុឌ្ឍិយោ
អវិឃាតបក្ខិយោ និព្វានសំវត្តនិកោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា-
សម្ពោជ្ឈង្គោ ភិក្ខវេ ចក្ខុករណោ ញាណករណោ
បញ្ញាវុឌ្ឍិយោ អវិឃាតបក្ខិយោ និព្វានសំវត្តនិកោ ។
ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ចក្ខុករណា ញា-
ណករណា បញ្ញាវុឌ្ឍិយា អវិឃាតបក្ខិយា និព្វានសំ-
វត្តនិកាតិ ។

នីវរណវគ្គោ ចតុត្ថោ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នីវរណធម៌ ៥ ប្រការនេះឯង ជាធម្មជាតធ្វើឲ្យខ្វាក់ ធ្វើមិនឲ្យមានចក្ខុ ធ្វើមិនឲ្យដឹង ជាហេតុឲ្យរលត់ទៅនៃបញ្ញា ជាបក្ខពួកនៃសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ។

[៥០២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ជាធម៌ធ្វើឲ្យមានបញ្ញាចក្ខុ ធ្វើឲ្យដឹង ជាហេតុឲ្យចម្រើនប្រាជ្ញា មិនមែនជាបក្ខពួកនៃសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សតិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាធម៌ធ្វើឲ្យកើតបញ្ញាចក្ខុ ធ្វើឲ្យដឹង ជាហេតុឲ្យចម្រើនប្រាជ្ញា មិនមែនជាបក្ខពួកនៃសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ជាធម៌ធ្វើឲ្យកើតបញ្ញាចក្ខុ ធ្វើឲ្យដឹង ជាហេតុឲ្យចម្រើនប្រាជ្ញា មិនមែនជាបក្ខពួកនៃសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ជាធម៌ធ្វើឲ្យកើតបញ្ញាចក្ខុ ធ្វើឲ្យដឹង ជាហេតុឲ្យចម្រើនប្រាជ្ញា មិនមែនជាបក្ខពួកនៃសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ។

ចប់ នីវរណវគ្គទី ៤ ។

២៤៩

នីវរណវគ្គោ

តស្សុទ្ទានំ

ទ្វេ កុសលា កិលេសោ ច
ទ្វេ យោនិសោ ច វុឌ្ឍិ ច
អនាវរណា(១) អបរិហានិ
នីវរណាវរណា វុត្តំ
នីវរណេន ច តេ ទសាតិ ។

១ ឱ. ម. អាវរណោ ។

ឧទ្ទាននៃនីវរណវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីកុសលមាន ២ លើក អំពីឧបក្កិលេស ១ អំពីអយោនិសោមនសិការៈនិងយោនិសោមនសិការៈ ២ លើក អំពីពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីចម្រើន ១ អំពីពោជ្ឈង្គទាំង ៧ មិនមែនជាគ្រឿងរាំង ១ អំពីអបរិហានីយធម៌ ១ អំពីធម៌ជាគ្រឿងបិទបាំង និងធម៌ជាគ្រឿងរាំង ប្រៀបដូចដើមឈើធំ ៗ ១ អំពីនីវរណធម៌ ១ រួមទាំងអស់ជា ១០ ។

ចក្កវត្តិវគ្គោ

[៥០៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ យេ ហិ កេចិ ភិក្ខវេ អតីតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា តិស្សោ វិធា បជហឹសុ សព្វេ តេ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ។ យេ ហិ កេចិ ភិក្ខវេ អនាគតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា តិស្សោ វិធា បជហិស្សន្តិ សព្វេ តេ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ។ យេ ហិ កេចិ ភិក្ខវេ ឯតរហិ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា តិស្សោ វិធា បជហន្តិ សព្វេ តេ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ។

ចក្កវត្តិវគ្គ

[៥០៣] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈឬព្រាហ្មណ៍ឯណានីមួយ ក្នុងកាលកន្លងទៅហើយជាយូរអង្វែង បានលះបង់នូវមានៈទាំង ៣ ប្រការចេញបាន ព្រោះសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ទាំងអស់នោះ ជាអ្នកចម្រើន ជាអ្នកធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈឬព្រាហ្មណ៍ឯណានីមួយ ក្នុងកាលជាអនាគត នឹងលះបង់នូវមានៈទាំង ៣ ប្រការចេញបាន ព្រោះសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ទាំងអស់នោះ ជាអ្នកចម្រើន ជាអ្នកធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ឯណានីមួយ ដែលមានក្នុងកាលឥឡូវនេះ រមែងលះបង់នូវមានៈទាំង ៣ ប្រការចេញបាន ព្រោះសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ទាំងអស់នោះ ក៏ជាអ្នកចម្រើន ជាអ្នកធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែរ ។

ចក្កវត្តិវគ្គោ

[៤០៤] កាតមេសំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស យេ ហិ កេចិ ភិក្ខវេ អតីតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា តិស្សោ វិធា បជហឹសុ ។ បេ ។ បជហិស្សន្តិ ។ បេ ។ បជហន្តិ សព្វេ តេ ឥមេសំ យេវ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តាតិ ។

[៤០៥] រញ្ញោ ភិក្ខវេ ចក្កវត្តិស្ស បាតុភាវា សត្តន្នំ រតនានំ បាតុភាវោ ហោតិ ។ កាតមេសំ សត្តន្នំ ។ ចក្ករតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ ហត្ថិរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ អស្សរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ មណិរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ ឥត្ថីរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ គហបតិរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ បរិណាយករតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ ។ រញ្ញោ ភិក្ខវេ ចក្កវត្តិស្ស បាតុភាវា ឥមេសំ សត្តន្នំ រតនានំ បាតុភាវោ ហោតិ ។

ចក្កវត្តិវគ្គ

[៥០៤] ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ណាមួយ ក្នុងកាលកន្លងទៅហើយជាយូរអង្វែង បានលះបង់នូវមានៈទាំង ៣ ប្រការចេញបាន ។ បេ ។ នឹងលះបង់ ។ បេ ។ រមែងលះបង់ ព្រោះពួកសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ទាំងអស់នោះ ជាអ្នកចម្រើន ជាអ្នកធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ។

[៥០៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតឡើងប្រាកដនៃរតនៈទាំង ៧ ព្រោះការកើតប្រាកដនៃស្តេចចក្រពត្តិ ។ រតនៈទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺការកើតប្រាកដនៃចក្ករ័តន៍ (ចក្រកែវ) ១ ការកើតប្រាកដនៃហត្ថិរ័តន៍ (ដំរីកែវ) ១ ការកើតប្រាកដនៃអស្សរ័តន៍ (សេះកែវ) ១ ការកើតប្រាកដនៃមណិរ័តន៍ (កែវមណី) ១ ការកើតប្រាកដនៃឥត្ថីរ័តន៍ (ស្រីកែវ) ១ ការកើតប្រាកដនៃគហបតិរ័តន៍ (គហបតីកែវ) ១ ការកើតប្រាកដនៃបរិនាយករ័តន៍ (នាយឃ្លាំងកែវ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតប្រាកដនៃរតនៈទាំង ៧ នេះ ព្រោះការកើតប្រាកដនៃស្តេចចក្រកពត្តិ ។

[៤០៦] តថាគតស្ស ភិក្ខវេ ធាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គរតនានំ ធាតុភាវោ ហោតិ ។ កាតមេសំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គរតនានំ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គរតនស្ស ធាតុភាវោ ហោតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គរតនស្ស ធាតុភាវោ ហោតិ ។ តថាគតស្ស ភិក្ខវេ ធាតុភាវា អរហតោ សម្មា-សម្ពុទ្ធស្ស ឥមេសំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គរតនានំ ធាតុភាវោ ហោតីតិ ។

[៤០៧] មារសេនប្បមទ្ទនំ វោ ភិក្ខវេ មគ្គំ ទេ-សិស្សាមិ តំ សុណាថ ។ កាតមោ ច ភិក្ខវេ មារ-សេនប្បមទ្ទនោ មគ្គោ ។ យទិទំ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ។ កាតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គោ ។ អយំ ភិក្ខវេ មារសេនប្បមទ្ទនោ មគ្គោតិ ។

[៥០៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតប្រាកដនៃពោជ្ឈង្គរតនៈទាំង ៧ ព្រោះការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ពោជ្ឈង្គរតនៈទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺការកើតប្រាកដនៃសតិសម្ពោជ្ឈង្គរតនៈ ១ ។ បេ ។ ការកើតប្រាកដនៃឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គរតនៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតប្រាកដនៃពោជ្ឈង្គរតនៈទាំង ៧ នេះ ព្រោះការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។

[៥០៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្តែងនូវមគ្គជាគ្រឿងញាំញីនូវមារនិងសេនារបស់មារ ដល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់ធម៌នោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមគ្គដែលជាគ្រឿងញាំញីមារនិងសេនានៃមារ តើដូចម្តេច ។ គឺពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាមគ្គជាគ្រឿងញាំញីមារនិងសេនានៃមារ ។

ចក្កវត្តិវគ្គោ

[៥០៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ អថខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ។ បេ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឧប្បញ្ញោ ឯវម្ពុ-ម្ពុគោ ឧប្បញ្ញោ ឯវម្ពុគោតិ ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ ឧប្បញ្ញោ ឯវម្ពុគោតិ វុច្ចតីតិ ។

[៥០៩] សត្តន្នំ ខោ ភិក្ខុ ពោជ្ឈង្គានំ អភាវិ-តត្តា អពហុលីកតត្តា ឧប្បញ្ញោ ឯវម្ពុគោតិ វុច្ចតិ ។ កតមេសំ សត្តន្នំ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ អភាវិតត្តា អពហុលីកតត្តា ឧប្បញ្ញោ ឯវម្ពុគោតិ វុច្ចតីតិ ។

[៥១០] សាវត្ថីនិទានំ ។ បញ្ញវា អនេឡម្ពុគោ បញ្ញវា អនេឡម្ពុគោតិ ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ បញ្ញវា អនេឡម្ពុគោតិ វុច្ចតីតិ ។

ចក្កវត្តិវគ្គ

[៥០៨] សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុមួយរូបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ លុះភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យគេតែងនិយាយថា មនុស្សឥតប្រាជ្ញាល្ងង់ខ្លៅ មនុស្សឥតប្រាជ្ញាល្ងង់ខ្លៅ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដែលហៅថា មនុស្សឥតប្រាជ្ញាល្ងង់ខ្លៅ តើដោយហេតុដូចម្តេច ។

[៥០៩] ម្នាលភិក្ខុ ដែលហៅថា មនុស្សឥតប្រាជ្ញាល្ងង់ខ្លៅ ព្រោះមិនបានចម្រើន មិនបានធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។ ចុះពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ ដែលហៅថា មនុស្សឥតប្រាជ្ញាល្ងង់ខ្លៅ ព្រោះមិនបានចម្រើន មិនបានធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ។

[៥១០] សាវត្ថីនិទាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យគេតែងនិយាយថា មនុស្សមានប្រាជ្ញាមិនល្ងង់ខ្លៅ មនុស្សមានប្រាជ្ញាមិនល្ងង់ខ្លៅ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដែលហៅថា មនុស្សមានប្រាជ្ញាមិនល្ងង់ខ្លៅ តើដូចម្តេច ។

[៥១១] សត្តន្នំ ខោ ភិក្ខុ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា បញ្ញាវា អនេឡមូគោតិ វុច្ចតិ ។ កតមេសំ សត្តន្នំ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា បញ្ញាវា អនេឡមូគោតិ វុច្ចតីតិ ។

[៥១២] សាវត្ថីនិទានំ ។ ឧទ្ធិច្ចោ ឧទ្ធិច្ចោតិ ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ ឧទ្ធិច្ចោតិ វុច្ចតីតិ ។

[៥១៣] សត្តន្នំ ខោ ភិក្ខុ ពោជ្ឈង្គានំ អភាវិតត្តា អពហុលីកតត្តា ឧទ្ធិច្ចោតិ វុច្ចតិ ។ កតមេសំ សត្តន្នំ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ អភាវិតត្តា អពហុលីកតត្តា ឧទ្ធិច្ចោតិ វុច្ចតីតិ ។

[៥១៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ អនុទ្ធិច្ចោ អនុទ្ធិច្ចោតិ ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ អនុទ្ធិច្ចោតិ វុច្ចតីតិ ។

[៥១១] ម្នាលភិក្ខុ ដែលហៅថា មនុស្សមានប្រាជ្ញាមិនល្ងង់ខ្លៅ ព្រោះបានចម្រើន បានធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ ដែលហៅថា មនុស្សមានប្រាជ្ញាមិនល្ងង់ខ្លៅ ព្រោះបានចម្រើន បានធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ។

[៥១២] សាវត្ថីនិទាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យគេតែងនិយាយថា មនុស្សកម្សត់ មនុស្សកម្សត់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដែលហៅថា មនុស្សកម្សត់ តើដោយហេតុដូចម្តេច ។

[៥១៣] ម្នាលភិក្ខុ ដែលហៅថា មនុស្សកម្សត់ ព្រោះមិនបានចម្រើន មិនបានធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ ដែលហៅថា មនុស្សកម្សត់ ព្រោះមិនបានចម្រើន មិនបានធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ។

[៥១៤] សាវត្ថីនិទាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យគេតែងនិយាយថា មនុស្សមិនកម្សត់ មនុស្សមិនកម្សត់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដែលហៅថា មនុស្សមិនកម្សត់ តើដោយហេតុដូចម្តេច ។

ចក្កវត្តិវគ្គោ

[៩១៥] សត្តន្នំ ខោ ភិក្ខុ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា អនញ្ញាតិ វុច្ចតិ ។ កតមេសំ សត្តន្នំ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា អនញ្ញាតិ វុច្ចតីតិ ។

[៩១៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ អាទិច្ចស្ស ភិក្ខវេ ឧទយតោ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ អរុណុគ្គំ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ឧប្បាទាយ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេស្សតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករិស្សតិ ។

[៩១៧] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ ។

ចក្កវត្តិវគ្គ

[៥១៥] ម្នាលភិក្ខុ ដែលហៅថា មនុស្សមិនកម្សត់ ព្រោះបានចម្រើន បានធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។ ចុះពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ ដែលហៅថា មនុស្សមិនកម្សត់ ព្រោះបានចម្រើន បានធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ។

[៥១៦] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរះឡើងនៃអរុណនុ៎ះឯង ជាប្រធាន ជាបុព្វនិមិត្ត នៃព្រះអាទិត្យដែលកើតឡើង ភាវៈនៃកល្យាណមិត្តនុ៎ះឯង ជាប្រធាន ជាបុព្វនិមិត្ត នៃកិរិយាកើតឡើងនៃពោជ្ឈង្គទាំង ៧ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាគ្រឿងប្រាកដដល់ភិក្ខុដែលមានកល្យាណមិត្ត ភិក្ខុនោះនឹងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។

[៥១៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលមានមិត្រល្អ រមែងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។

ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិ-
តំ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ
វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ
ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ
ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតីតិ ។

[៤១៨] អជ្ឈត្តិកំ ភិក្ខវេ អង្គន្តិ ករិត្វា នាញ្ញំ
ឯកង្គម្បិ សមនុបស្សាមិ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ឧប្បា-
ទាយ យថយិទំ ភិក្ខវេ យោនិសោមនសិការោ ។
យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ
បាដិកង្ខំ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេស្សតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ
ពហុលីករិស្សតិ ។

[៤១៩] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិ-
ការសម្បន្នោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ
ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ
ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ
ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានមិត្រល្អ រមែងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

[៥១៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតធ្វើធម៌ខាងក្នុងឲ្យជាអង្គហើយ ក៏មិនឃើញមានធម៌ដទៃ សូម្បីតែអង្គ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យកើតឡើងបាន ដូចជាយោនិសោមនសិការៈនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាគ្រឿងប្រាកដដល់ភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ភិក្ខុនោះនឹងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។

[៥១៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក ។ បេ ។ ចម្រើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ

វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតីតិ ។

[៤២០] ពាហិរំ ភិក្ខវេ អង្គន្តិ ករិត្វា នាញ្ញំ ឯកង្គម្បិ សមនុបស្សាមិ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ឧប្បាទាយ យទិទំ ភិក្ខវេ កល្យាណមិត្តតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេស្សតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករិស្សតិ ។

[៤២១] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតីតិ ។

ចក្កវត្តិវគ្គោ បញ្ចមោ ។

បង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

[៥២០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតធ្វើធម៌ខាងក្រៅ ឲ្យជាអង្គហើយ ក៏មិនឃើញមានធម៌ដទៃ សូម្បីតែអង្គ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកើតឡើងនៃពោជ្ឈង្គទាំង ៧ បាន ដូចជាការមានមិត្រល្អនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាគ្រឿងប្រាកដដល់ភិក្ខុដែលមានមិត្រល្អ ភិក្ខុនោះនឹងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។

[៥២១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានមិត្រល្អ រមែងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលអាស្រ័យនូវវិវេក ។ បេ ។ ចម្រើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានមិត្រល្អ រមែងចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ ចក្កវត្តិវគ្គ ទី ៥ ។

២៤៨

សុត្តន្តបិដកេ សំយុត្តនិកាយស្ស មហាវារវគ្គោ

តស្សុទ្ទានំ

វិជា ចក្កវត្តិ មារោ ច
ទុប្បញ្ញោ បញ្ញវេន ច
ទលិទ្ទោ អទលិទ្ទោ ច
អាទិច្ចោ អង្គេន តេ ទសាតិ ។

សុត្តន្តបិដក សំយុត្តនិកាយ មហាវារវគ្គ

ឧទ្ទាននៃចក្កវត្តិវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីការលះបង់មាន ៣ ប្រការ ១ អំពីសេចក្តីប្រៀប ដោយស្តេចចក្កពត្តិ ១ អំពីមគ្គជាគ្រឿងញាំញីមារនិងសេនានៃមារ ១ អំពីការប្រៀបដោយមនុស្សឥតប្រាជ្ញា ១ ដោយមនុស្សមានប្រាជ្ញា ១ ដោយមនុស្សកម្សត់ ១ ដោយមនុស្សមិនកម្សត់ ១ ដោយព្រះអាទិត្យរះឡើង ១ អំពីធម៌ជាអង្គមានពីរលើក រួមជា ១០ ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ

[៤២២] សាវត្ថីនិទានំ ។ បញ្ចន្នំ ភិក្ខវេ នីវរណានំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ អាហារញ្ច អនាហារញ្ច ទេសិស្សាមិ តំ សុណាថ ។

[៤២៣] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ សុភនិមិត្តំ តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

[៤២៤] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ បដិឃនិមិត្តំ តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក

[៥២២] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្តែងនូវធម៌ជាអាហារ និងធម៌មិនមែនជាអាហារ នៃនីវរណៈទាំង ៥ ផង នៃពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ផង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់នូវធម៌នោះចុះ ។

[៥២៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលជាអាហាររបស់កាមច្ឆន្ទៈដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់កាមច្ឆន្ទៈដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែសុភនិមិត្ត និងការធ្វើឲ្យច្រើននូវអយោនិសោមនសិការក្នុងសុភនិមិត្តនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់កាមច្ឆន្ទៈដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើង ឬរបស់កាមច្ឆន្ទៈដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

[៥២៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់ព្យាបាទដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែបដិឃនិមិត្ត និងការធ្វើនូវអយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើនក្នុងបដិឃនិមិត្តនោះ

អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

[៤២៥] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ អរតិ តន្ទិ វិជម្ភិកា ភត្តសម្មទោ ចេតសោ ច លីនត្តំ តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

[៤២៦] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ ចេតសោ អវូបសមោ តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

នេះធម៌ជាអាហាររបស់ព្យាបាទដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

[៥២៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់ថីនមិទ្ធ ដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ថីនមិទ្ធដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែសេចក្ដីមិនត្រេកអរ ខ្ជិល មិតពត់កាយ ពុលបាយ រួញរាចិត្ត និងការធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយមិនត្រូវឧបាយ-និសោមនសិការឲ្យច្រើនក្នុងសេចក្ដីមិនត្រេកអរជាដើមនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់ថីនមិទ្ធដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ថីន-មិទ្ធដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

[៥២៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ច ដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែការមិនស្ងប់ស្ងាត់ចិត្ត និងការធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយមិនត្រូវឧបាយនិសោមនសិការឲ្យច្រើនក្នុងការមិនស្ងប់ស្ងាត់ចិត្តនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ

[៤២៧] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ វិចិកិច្ឆដ្ឋានិយា ធម្មា តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

[៤២៨] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ សតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានិយា ធម្មា តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

[៥២៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់វិចិកិច្ឆា ដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់វិចិកិច្ឆាដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានធម៌ទាំងឡាយ ដែលបណ្តាលឲ្យកើតវិចិកិច្ឆា និងការធ្វើនូវអយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើនក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់វិចិកិច្ឆាដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់វិចិកិច្ឆាដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

[៥២៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់សតិ-សម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានធម៌ទាំងឡាយ ដែលនាំឲ្យកើតសតិសម្ពោជ្ឈង្គ និងការធ្វើនូវយោនិសោមន-សិការឲ្យច្រើនក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។

[៥២៩] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កុសលាកុសលា ធម្មា សាវជ្ជានវជ្ជា ធម្មា ហីនប្បណីតា ធម្មា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។

[៥៣០] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ អារភធាតុ និក្កមធាតុ បរក្កមធាតុ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។

[៥២៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានពួកធម៌ជាកុសលឬអកុសល ពួកធម៌ប្រកបដោយទោសឬឥតទោស ពួកធម៌ថោកទាបឬថ្លៃថ្លា ពួកធម៌ជាចំណែកខ្មៅឬស និងការធ្វើទុកយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើនក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។

[៥៣០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីតាំងផ្តើម ការខ្នះខ្នែង ការប្រឹងប្រែង និងការធ្វើទុកយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងសេចក្តីតាំងផ្តើមជាដើមនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ

[៤៣១] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយា ធម្មា តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។

[៤៣២] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កាយប្បស្សទ្ធិ ចិត្តប្បស្សទ្ធិ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។

[៥៣១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានធម៌ទាំងឡាយដែលនាំឲ្យកើតបីតិសម្ពោជ្ឈង្គ និងការធ្វើទុកយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើនក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។

[៥៣២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានការស្ងប់ស្ងាត់កាយ ការស្ងប់ស្ងាត់ចិត្ត និងការធ្វើទុកយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងការស្ងប់ស្ងាត់នោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។

[៥៣៣] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិប្ចូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ សមាធិនិមិត្តំ(១) អព្យគ្គនិមិត្តំ តត្ថ យោនិសោ-មនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិប្ចូរិយា ។

[៥៣៤] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិប្ចូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយា ធម្មា តត្ថ យោនិ-សោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្ប-ន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិប្ចូរិយា ។

១ ឱ. ម. សមថនិមិត្តំ ។

[៥៣៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែសមាធិនិមិត្ត អព្យគ្គនិមិត្ត និងការធ្វើនូវយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងនិមិត្តទាំងនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។

[៥៣៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានពួកធម៌ដែលនាំឲ្យកើតឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ និងការធ្វើនូវយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។

[៤៣៥] កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ អសុភនិមិត្តំ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមនាហា-រោ អនុប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្ន-ស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

[៤៣៦] កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ ចេតោវិមុត្តិ[១] តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមនាហា-រោ អនុប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

១ ឱ. ម. មេត្តាចេតោវិមុត្តិ ។

[៥៣៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីមិនមែនជាអាហាររបស់កាមច្ឆន្ទៈដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់កាមច្ឆន្ទៈដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែអសុភនិមិត្ត និងការធ្វើនូវយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងអសុភនិមិត្តនោះ នេះធម៌ដែលមិនមែនជាអាហាររបស់កាមច្ឆន្ទៈដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់កាមច្ឆន្ទៈដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

[៥៣៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលមិនមែនជាអាហាររបស់ព្យាបាទដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ព្យាបាទដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែចេតោវិមុត្តិ និងការធ្វើនូវយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងចេតោវិមុត្តិនោះ នេះធម៌ដែលមិនមែនជាអាហាររបស់ព្យាបាទដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ព្យាបាទដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

[៤៣៧] កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ អារភធាតុ និក្កមធាតុ បរក្កមធាតុ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

[៤៣៨] កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ ចេតសោ វូបសមោ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

[៥៣៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលមិនមែនជាអាហាររបស់ថីនមិទ្ធដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ថីនមិទ្ធដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែការតាំងផ្តើម ការខ្នះខ្នែង ការប្រឹងប្រែង និងការធ្វើទូវយោនិសោ-មនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងការតាំងផ្តើមជាដើមនោះ នេះធម៌មិនមែនជាអាហាររបស់ថីនមិទ្ធដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ថីនមិទ្ធដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

[៥៣៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលមិនមែនជាអាហាររបស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែការស្ងប់ស្ងាត់ចិត្ត នឹងការធ្វើទូវយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងការស្ងប់ស្ងាត់ចិត្តនោះ នេះធម៌ដែលមិនមែនជាអាហាររបស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

២៦៧

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ

[៤៣៩] កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កុសលា-កុសលា ធម្មា សាវជ្ជានវជ្ជា ធម្មា ហីនប្បណីតា ធម្មា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា តត្ថ យោនិសោមន-សិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

[៤៤០] កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ សតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានិយា ធម្មា តត្ថ អមនសិការព-ហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សតិ-សម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សតិ-សម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក

[៥៣៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីមិនមែនជាអាហាររបស់វិចិកិច្ឆាដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់វិចិកិច្ឆាដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានពួកធម៌ជាកុសលនិងអកុសល ពួកធម៌ដែលប្រកបដោយទោសនិងឥតទោស ពួកធម៌ដែលថោកទាបនិងថ្លៃថ្លា ពួកធម៌ជាចំណែកខ្មៅនិងស និងការធ្វើទូវយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌មិនមែនជាអាហាររបស់វិចិកិច្ឆាដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់វិចិកិច្ឆាដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

[៥៤០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលមិនមែនជាអាហាររបស់សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់សតិ-សម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែពួកធម៌ជាទីតាំងរបស់សតិសម្ពោជ្ឈង្គ និងការធ្វើទូវអមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌មិនមែនជាអាហាររបស់សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។

[៤៤១] កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កុសលាកុសលា ធម្មា សាវជ្ជានវជ្ជា ធម្មា ហីនប្បណីតា ធម្មា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា តត្ថ អមនសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។

[៤៤២] កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ អារភធាតុ និក្កមធាតុ បរក្កមធាតុ តត្ថ អមនសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្ប-ន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។

[៥៤១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលមិនមែនជាអាហារ របស់ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ មានតែពួកធម៌ជាកុសលនិងអកុសល ពួកធម៌ដែលប្រកបដោយ ទោសនិងឥតទោស ពួកធម៌ដែលថោកទាបនិងថ្លៃថ្លា ពួកធម៌ជាចំណែក ខ្មៅនិងស និងការធ្វើទុកក្នុងចិត្ត...

[៥៤២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីមិនមែនជាអាហាររបស់ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់វីរិយ-សម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានការតាំងផ្ដើម ការខ្នះខ្នែង ការប្រឹងប្រែង ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យ...

២៦៩

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ

[៥៤៣] កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយា ធម្មា តត្ថ អមនសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។

[៥៤៤] កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កាយប្បស្សទ្ធិ ចិត្តប្បស្សទ្ធិ តត្ថ អមនសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។

[៥២៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលមិនមែនជាអាហាររបស់បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែពួកធម៌ដែលនាំឲ្យកើតបីតិសម្ពោជ្ឈង្គ និងការធ្វើនូវអមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌មិនមែនជាអាហាររបស់បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។

[៥២៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលមិនមែនជាអាហាររបស់បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែការស្ងប់ស្ងាត់កាយ ការស្ងប់ស្ងាត់ចិត្ត និងការធ្វើនូវអមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងការស្ងប់ស្ងាត់ទាំងនោះ នេះធម៌មិនមែនជាអាហាររបស់បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។

[៤៤៥] កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ សមាធិនិមិត្តំ អព្យគ្គនិមិត្តំ តត្ថ អមនសិការ-ពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សមា-ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សមាធិ-សម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។

[៤៤៦] កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយា ធម្មា តត្ថ អម-នសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ចារិបូរិយាតិ ។

[៥២៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលមិនមែនជាអាហាររបស់សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ មានតែសមាធិនិមិត្ត អព្យគ្គនិមិត្ត និងការធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យច្រើន ក្នុងនិមិត្តទាំងនោះ នេះធម៌មិនមែនជាអាហាររបស់សមាធិសម្ពោ-ជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។

[៥២៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលមិនមែនជាអាហាររបស់ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានពួកធម៌ដែលនាំឲ្យកើតឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ និងការធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យច្រើន ក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌មិនមែនជាអាហាររបស់ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចម្រើនបរិបូណ៌ ។

២៧១

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ

[៥៤៧] អថខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថឹ បិណ្ឌាយ បាវិសឹសុ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ អតិប្បគោ ខោ តាវ សាវត្ថិយំ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ យន្នូន មយំ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមេយ្យាមាតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា តេហិ អញ្ញតិត្ថិយេហិ បរិព្វាជកេហិ សទ្ធឹ សម្មោទឹសុ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ តេ ភិក្ខូ តេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯតទវោចុំ សមណោ អាវុសោ គោតមោ សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេតិ ឯថ តុម្ហេ ភិក្ខវេ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណេ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ យថាភូតំ ភាវេថាតិ ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក

[៥៤៧] លំដាប់នោះឯង ពួកភិក្ខុច្រើនរូប ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ រួចចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទើបពួកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា (ឥឡូវនេះ) យើងនឹងចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថីទៅ ហាក់ដូចជានៅព្រឹកពេក បើដូច្នោះពួកយើងគួរចូលទៅឯអារាមរបស់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយសិនចុះ ។ ហើយក៏ភិក្ខុទាំងនោះចូលទៅឯអារាមរបស់បរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនិងពាក្យដែលគួររឭកហើយ ទើបអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះពួកភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះនិយាយដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សមណគោតមតែងសម្តែងធម៌ដល់សាវកទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយមកណេះ ចូរអ្នកទាំងឡាយលះបង់នីវរណធម៌ទាំង ៥ ជាឧបក្កិលេសនៃចិត្ត ដែលធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ រួចហើយចម្រើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យកើតមានឡើង ។

មយម្បិ ខោ អាវុសោ សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេម ឯថ តុម្ហេ អាវុសោ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណេ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ យថាភូតំ ភាវេថាតិ ។ ឥធ នោ អាវុសោ កោ វិសេ-សោ កោ អធិប្បាយសោ កិំ នានាករណំ សមណស្ស វា គោតមស្ស អម្ហាកំ វា យទិទំ ធម្មទេសនាយ វា ធម្មទេសនំ អនុសាសនិយា វា អនុសាសន្តិ[1] ។

[៥៤៨] អថខោ តេ ភិក្ខូ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទឹសុ នប្បដិក្កោ-សឹសុ អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមឹសុ ភគវតោ សន្តិកេ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានិស្សាមាតិ ។

១ ឱ. ម. អនុសាសនិន្តិ ។

ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សូម្បីយើងក៏សម្តែងធម៌ប្រាប់សាវកទាំងឡាយ យ៉ាងនេះថា នែអាវុសោទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយមកណោះ ចូរអ្នកទាំងឡាយលះបង់នីវរណធម៌ទាំង ៥ ជាឧបក្កិលេសនៃចិត្ត ដែលធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ រួចហើយចម្រើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យកើតមានឡើងដូច្នេះដែរ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចុះក្នុងរឿងនេះ តើមានសេចក្តីប្លែកគ្នាដូចម្តេច មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចម្តេច មានអំពើផ្សេងគ្នាដូចម្តេច របស់ព្រះសមណគោតមក្តី របស់យើងក្តី អំពីដំណើរធៀបធម៌ទេសនានិងធម៌ទេសនា ធៀបពាក្យប្រៀនប្រដៅនិងពាក្យប្រៀនប្រដៅ ។

[៥២៨] លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះមិនត្រេកអរ មិនឃាត់ហាមភាសិតរបស់បរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះ លុះមិនត្រេកអរ មិនឃាត់ហាមហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ហើយនិយាយគ្នាថា យើងគង់តែនឹងយល់សេចក្តីនៃភាសិតនោះ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះដ៏មានបុណ្យជាមិនខាន ។

២៧៣

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ

[៤៤៩] អថខោ តេ ភិក្ខូ សាវត្ថិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតប្បដិក្កន្តា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ ឥធ មយំ ភន្តេ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថឹ បិណ្ឌាយ បាវិសិម្ហ ។ តេសំ នោ ភន្តេ អម្ហាកំ ឯតទហោសិ អតិប្បគោ ខោ តាវ សាវត្ថិយំ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ យន្នូន មយំ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមេយ្យាមាតិ ។ អថខោ មយំ ភន្តេ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមិម្ហ ឧបសង្កមិត្វា តេហិ អញ្ញតិត្ថិយេហិ បរិព្វាជកេហិ សទ្ធឹ សម្មោទិម្ហ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិម្ហ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ អម្ហេ ភន្តេ តេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯតទវោចុំ សមណោ អាវុសោ គោតមោ

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក

[៤៤៩] លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី លុះត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាត ក្នុងកាលជាខាងក្រោយនៃភត្ត ក៏នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ក្នុងថ្ងៃនេះ ពួកខ្ញុំព្រះអង្គស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកខ្ញុំព្រះអង្គទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា (ឥឡូវនេះ) ពួកយើងទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថីទៅហាក់ដូចជានៅព្រឹកពេក បើដូច្នោះ ពួកយើងគួរចូលទៅឯអារាមរបស់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយសិនចុះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះពួកខ្ញុំព្រះអង្គក៏បាននាំគ្នាចូលទៅ ឯអារាម របស់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនិងពាក្យដែលគួររឭកហើយ ទើបអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លុះពួកខ្ញុំព្រះអង្គអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះនិយាយដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សមណគោតម

សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេតិ ឯថ តុម្ហេ ភិក្ខវេ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណេ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ យថាភូតំ ភាវេថាតិ ។ មយម្បិ ខោ អាវុសោ សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេម ឯថ តុម្ហេ អាវុសោ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណេ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ យថាភូតំ ភាវេថាតិ ។ ឥធ នោ អាវុសោ កោ វិសេសោ កោ អធិប្បាយសោ កិំ នានាករណំ សមណស្ស វា គោតមស្ស អម្ហាកំ វា យទិទំ ធម្ម-ទេសនាយ វា ធម្មទេសនំ អនុសាសនិយា វា អនុសា-សនន្តិ ។

[៥៥០] អថខោ មយំ ភន្តេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទិម្ហ នប្បដិក្កោសិម្ហ អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិម្ហ ភគវតោ សន្តិកេ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជា-និស្សាមាតិ ។

តែងសម្តែងធម៌ដល់ពួកសាវកយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមកណោះ ចូរអ្នកទាំងឡាយលះបង់នូវនីវរណធម៌ ៥ ជាឧបក្កិលេសនៃចិត្ត ដែលធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ ចម្រើនពោជ្ឈង្គ ៧ ឲ្យកើតមានឡើង ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សូម្បីយើងក៏តែងសម្តែងធម៌ប្រាប់សាវកទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយមកអាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយលះបង់នូវនីវរណធម៌ ៥ ជាឧបក្កិ-លេសនៃចិត្ត ដែលធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ ចម្រើននូវពោជ្ឈង្គ ៧ ឲ្យកើតមានឡើងដែរ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចុះក្នុងដំណើរនេះ តើមានសេចក្តីប្លែកគ្នាដូចម្តេច មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចម្តេច មានអំពើផ្សេងគ្នាដូចម្តេច របស់ព្រះសមណគោតមនិងរបស់យើងអំពីដំណើរធម៌ទេសនានិងធម៌ទេសនា ពាក្យប្រៀនប្រដៅនិងពាក្យប្រៀនប្រដៅ ។

[៥៥០] សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស វេលានោះ ពួកខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានត្រេកអរ មិនបានឃាត់ហាមភាសិតរបស់បរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះទេ លុះមិនត្រេកអរ មិនបានឃាត់ហាមហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈដើរចេញមក និយាយថា ពួកយើងគង់តែនឹងយល់សេចក្តីនៃភាសិតនុ៎ះ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនខាន ។

[៥៤១] ឯវំវាទិនោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯវមស្សុ វចនីយា អត្ថិ បនាវុសោ បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម បញ្ច នីវរណា ទស ហោន្តិ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ចតុទ្ទសាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ន ចេវ សម្បាយិស្សន្តិ ឧត្តរិញ្ច វិឃាតំ អាបជ្ជិស្សន្តិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ យថា តំ ភិក្ខវេ អវិសយស្មឹ ។ នាហន្តំ ភិក្ខវេ បស្សាមិ សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ យោ ឥមេសំ បញ្ហានំ វេយ្យាករណេន ចិត្តំ អារាធេយ្យ អញ្ញត្រ តថាគតេន វា តថាគតសាវកេន វា ឥតោ វា បន សុត្វា ។

[៥៤២] កតមោ ច ភិក្ខវេ បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម បញ្ច នីវរណា ទស ហោន្តិ ។

[៥៥១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើបរិញ្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយនិយាយយ៉ាងនេះ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសួរយ៉ាងនេះវិញថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចុះហេតុដែលនាំឲ្យនីវរណៈ ៥ បែកទៅជា ១០ ពោជ្ឈង្គ ៧ បែកទៅជា ១៤ តើមានឬទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះ ពួកបរិញ្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយ មុខជាឆ្លើយមិនរួចផង នឹងដល់នូវសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តតទៅទៀតផង ។ ចុះដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាដំណើរនោះមិនជាវិស័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ មនុស្សជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស តថាគតមិនឃើញអ្នកណាដែលគួរដោះស្រាយប្រស្នាទាំងនេះឲ្យពេញចិត្តបាន លើកតែព្រះតថាគតឬសាវករបស់ព្រះតថាគត ឬក៏បុគ្គលដែលបានស្តាប់អំពីសាវករបស់ព្រះតថាគតចេញ ។

[៥៥២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះហេតុដូចម្តេច ដែលនាំឲ្យនីវរណៈ ៥ បែកទៅជា ១០ ។

[៥៥៣] យេនបិ ភិក្ខវេ អជ្ឈត្តំ កាមច្ឆន្ទោ តេនបិ នីវរណំ យេនបិ ពហិទ្ធា កាមច្ឆន្ទោ តេនបិ នីវរណំ កាមច្ឆន្ទនីវរណន្តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

[៥៥៤] យេនបិ ភិក្ខវេ អជ្ឈត្តំ ព្យាបាទោ តេនបិ នីវរណំ យេនបិ ពហិទ្ធា ព្យាបាទោ តេនបិ នីវរណំ ព្យាបាទនីវរណន្តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

[៥៥៥] យេនបិ ភិក្ខវេ ថីនំ តេនបិ នីវរណំ យេនបិ មិទ្ធំ តេនបិ នីវរណំ ថីនមិទ្ធនីវរណន្តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

[៥៥៦] យេនបិ ភិក្ខវេ ឧទ្ធច្ចំ តេនបិ នីវរណំ យេនបិ កុក្កុច្ចំ តេនបិ នីវរណំ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណន្តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយា-យេន ទ្វយំ ហោតិ ។

[៥៥៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមច្ឆន្ទៈណាជាខាងក្នុង កាមច្ឆន្ទៈនោះជានីវរណៈ ១ កាមច្ឆន្ទៈណាជាខាងក្រៅ កាមច្ឆន្ទៈនោះជានីវរណៈ ១ ព្រោះថាកាមច្ឆន្ទនីវរណៈនេះ តែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ នីវរណៈនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនោះឯង ។

[៥៥៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្យាបាទណាជាខាងក្នុង ព្យាបាទនោះជានីវរណៈ ១ ព្យាបាទណាជាខាងក្រៅ ព្យាបាទនោះជានីវរណៈ ១ ព្រោះថាព្យាបាទនីវរណៈនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ នីវរណៈនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

[៥៥៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថីនៈណា ថីនៈនោះជានីវរណៈ ១ មិទ្ធៈណា មិទ្ធៈនោះជានីវរណៈ ១ ព្រោះថាថីនមិទ្ធនីវរណៈនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ នីវរណៈនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

[៥៥៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធច្ចៈណា ឧទ្ធច្ចៈនោះជានីវរណៈ ១ កុក្កុច្ចៈណា កុក្កុច្ចៈនោះជានីវរណៈ ១ ព្រោះថាឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណៈនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ នីវរណៈនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

[៤៤៧] យទបិ ភិក្ខវេ អជ្ឈត្តំ ធម្មេសុ វិចិកិច្ឆា តទបិ នីវរណំ យទបិ ពហិទ្ធា ធម្មេសុ វិចិកិច្ឆា តទបិ នីវរណំ វិចិកិច្ឆានីវរណន្តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

[៤៤៨] អយំ ខោ ភិក្ខវេ បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម បញ្ច នីវរណា ទស ហោន្តិ[១] ។

[៤៤៩] កតមោ ច ភិក្ខវេ បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម សត្ត ពោជ្ឈង្គា ចតុទ្ទស ហោន្តិ ។

[៤៥០] យទបិ ភិក្ខវេ អជ្ឈត្តំ ធម្មេសុ សតិ តទបិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ យទបិ ពហិទ្ធា ធម្មេសុ សតិ តទបិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោតិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

---

១ ឱ. អយំ ខោ ភិក្ខវេ ។ ល ។ ទស ហោន្តិ សត្ត ចតុទ្ទស ហោន្តិ ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក

[៥៥៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិចិកិច្ឆាណាក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្នុង វិចិកិច្ឆានោះជានីវរណៈ ១ វិចិកិច្ឆាណាក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្រៅ វិចិកិច្ឆានោះជានីវរណៈ ១ ព្រោះថាវិចិកិច្ឆានីវរណៈនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ នីវរណៈនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

[៥៥៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងជាហេតុនាំឲ្យនីវរណៈ ៥ បែកទៅជា ១០ ។

[៥៥៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះហេតុដែលនាំឲ្យពោជ្ឈង្គ ៧ បែកទៅជា ១៤ តើដូចម្តេច ។

[៥៦០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សតិណាក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្នុង សតិនោះឯង ជាសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ សតិណាក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្រៅ សតិនោះឯង ជាសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ព្រោះថាសតិសម្ពោជ្ឈង្គនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

[៥៦១] យទបិ ភិក្ខវេ អជ្ឈត្តំ ធម្មេសុ បញ្ញាយ បវិចិនតិ បវិចរតិ បរិវីមំសមាបជ្ជតិ តទបិ ធម្មវិចយ-សម្ពោជ្ឈង្គោ យទបិ ពហិទ្ធា ធម្មេសុ បញ្ញាយ បវិចិនតិ បវិចរតិ បរិវីមំសមាបជ្ជតិ តទបិ ធម្មវិចយ-សម្ពោជ្ឈង្គោ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោតិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

[៥៦២] យទបិ ភិក្ខវេ កាយិកំ វីរិយំ តទបិ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ យទបិ ចេតសិកំ វីរិយំ តទបិ វីរិយ-សម្ពោជ្ឈង្គោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោតិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

[៥៦៣] យទបិ ភិក្ខវេ សវិតក្កសវិចារា បីតិ តទបិ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ យទបិ អវិតក្កាវិចារា បីតិ តទបិ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោតិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

[៥៦១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលត្រិះរិះពិចារណាដោយប្រាជ្ញាក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្នុង រមែងដល់នូវកិរិយាពិចារណា ការពិចារណានោះឯង ជាធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គ ១ បុគ្គលត្រិះរិះពិចារណាដោយប្រាជ្ញាក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្រៅ រមែងដល់នូវកិរិយាពិចារ-ណា ការពិចារណានោះឯង ជាធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ព្រោះថាធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

[៥៦២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីព្យាយាមណាប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយ សេចក្តីព្យាយាមនោះជាវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គ ១ សេចក្តីព្យាយាមណាប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត សេចក្តីព្យាយាមនោះជាវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ព្រោះថាវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

[៥៦៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បីតិណាប្រកបដោយវិតក្កៈនិងវិចារៈ បីតិនោះឯង ឈ្មោះថា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ បីតិណាមិនមានវិតក្កៈនិងវិចារៈ បីតិនោះឈ្មោះថា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ព្រោះថាបីតិសម្ពោជ្ឈង្គនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

២៧៩

ពោជ្ឈង្គឆក្កំ

[៥៦៤] យទបិ ភិក្ខវេ កាយប្បស្សទ្ធិ តទបិ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ យទបិ ចិត្តប្បស្សទ្ធិ តទបិ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោតិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

[៥៦៥] យទបិ ភិក្ខវេ សវិតក្កោ សវិចារោ សមាធិ តទបិ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ យទបិ អវិតក្កោ អវិចារោ សមាធិ តទបិ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ សមាធិ-សម្ពោជ្ឈង្គោតិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិ-នាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

[៥៦៦] យទបិ ភិក្ខវេ អជ្ឈត្តំ ធម្មេសុ ឧបេក្ខា តទបិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ យទបិ ពហិទ្ធា ធម្មេសុ ឧបេក្ខា តទបិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គោតិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិ-នាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក

[៥៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់កាយណា សេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់កាយនោះឈ្មោះថា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ សេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ចិត្តណា សេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ចិត្តនោះឈ្មោះថា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ព្រោះថាបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

[៥៦៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមាធិណាមានវិតក្កៈមានវិចារៈ សមាធិនោះឈ្មោះថា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ សមាធិណាមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ សមាធិនោះឈ្មោះថា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ព្រោះថា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

[៥៦៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបេក្ខាណាក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្នុង ឧបេក្ខានោះឈ្មោះថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ឧបេក្ខាណាក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្រៅ ឧបេក្ខានោះឈ្មោះថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ព្រោះថាឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

[៤៦៧] អយំ ខោ ភិក្ខវេ បរិយាយោ យំ បរិ-
យាយំ អាគម្ម សត្ត ពោជ្ឈង្គា ចតុទ្ទសាតិ ។

[៤៦៨] អថខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ បុព្វណ្ហសមយំ
និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថឹ បិណ្ឌាយ ចាវិសឹ-
សុ ។ (បរិយាយសុត្តសទិសំ) ។ ឯវំវាទិនោ ភិក្ខវេ
អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯវមស្សុ វចនីយា យស្មឹ
អាវុសោ សមយេ លីនំ ចិត្តំ ហោតិ កតមេសំ តស្មឹ
សមយេ ពោជ្ឈង្គានំ អកាលោ ភាវនាយ ។ កតមេសំ
តស្មឹ សមយេ ពោជ្ឈង្គានំ កាលោ ភាវនាយ ។ យស្មឹ
បនាវុសោ សមយេ ឧទ្ធតំ ចិត្តំ ហោតិ កតមេសំ
តស្មឹ សមយេ ពោជ្ឈង្គានំ អកាលោ ភាវនាយ ។
កតមេសំ តស្មឹ សមយេ ពោជ្ឈង្គានំ កាលោ ភាវនា-
យាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា
ន ចេវ សម្បាយិស្សន្តិ ឧត្តរិញ្ច វិឃាតំ អាបជ្ជិស្សន្តិ ។

[៥៦៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងជាហេតុដែលនាំឲ្យពោជ្ឈង្គ ៧ បែកទៅជា ១៤ ។

[៥៦៨] គ្រានោះ ភិក្ខុច្រើនរូប ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ (រឿងទាំងអស់ដូចក្នុងបរិយាយសូត្រ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើបរិព្វាជកជាអន្យ-តិរ្ថិយនិយាយយ៉ាងនេះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសួរយ៉ាងនេះវិញថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចិត្តរួញរាក្នុងសម័យណា សម័យនោះជាកាលមិនគួរនឹងចម្រើនពោជ្ឈង្គអ្វីខ្លះ ។ សម័យនោះជាកាលគួរនឹងចម្រើនពោជ្ឈង្គអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ចិត្តរាយមាយក្នុងសម័យណា សម័យនោះជាកាលមិនគួរនឹងចម្រើនពោជ្ឈង្គអ្វីខ្លះ ។ សម័យនោះជាកាលគួរនឹងចម្រើនពោជ្ឈង្គអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអ្នកទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះ ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយ មុខជាដោះស្រាយមិនរួចផង នឹងដល់នូវសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តដ៏លើសលុបផង ។

តំ កិស្ស ហេតុ ។ យថា តំ ភិក្ខវេ អវិសយស្មឹ ។ ជាហន្តំ ភិក្ខវេ បស្សាមិ សទេវកេ លោកេ សមារ-កេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ យោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ វេយ្យាការ-ណេន ចិត្តំ អារាធេយ្យ អញ្ញត្រ តថាគតេន វា ត-ថាគតសាវកេន វា ឥតោ វា បន សុត្វា ។

[៤៦៩] យស្មឹ បន ភិក្ខវេ សមយេ លីនំ ចិត្តំ ហោតិ អកាលោ តស្មឹ សមយេ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ អកាលោ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ អកាលោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ លីនំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ ទុស្សមុដ្ឋាបយំ ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ បុរិសោ បរិត្តំ អគ្គឹ ឧជ្ជាលេតុកាមោ អស្ស សោ តត្ថ អល្លានិ ចេវ តិណានិ បក្ខិបេយ្យ អល្លានិ គោមយានិ បក្ខិបេយ្យ អល្លានិ កដ្ឋានិ បក្ខិបេយ្យ ឧទកវា-តញ្ច ទទេយ្យ បំសុកានិ ច ឱកិរេយ្យ ភព្វោ នុ ខោ សោ បុរិសោ បរិត្តំ អគ្គឹ ឧជ្ជាលេតុន្តិ ។

ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា មិនមែនជាវិស័យរបស់ពួកបរិព្វាជកទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ មនុស្សជាសម្មតិទេព និងមនុស្សដ៏សេស តថាគតមិនឃើញអ្នកណា ដែលគួរដោះស្រាយប្រស្នាទាំងនេះឲ្យពេញចិត្តបាន លើកតែតថាគតឬសាវករបស់តថាគត ឬក៏បុគ្គលដែលបានស្តាប់អំពីសាវករបស់តថាគតចេញ ។

[៥៦៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើចិត្តរួញរាក្នុងសម័យណា សម័យនោះ ជាកាលមិនគួរនឹងចម្រើនបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលមិនគួរនឹងចម្រើនសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលមិនគួរនឹងចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គឡើយ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចិត្តដែលរួញរា ចិត្តនោះមិនងាយនឹងឲ្យស្ទុះឡើងដោយធម៌ទាំងឡាយនុ៎ះបានទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចបុរសមានប្រាថ្នានឹងបង្កាត់ភ្លើងតូចឲ្យឆេះ បុរសនោះក៏ដាក់ស្មៅស្រស់ផង ដាក់គោម័យស្រស់ផង ដាក់ឧសស្រស់ផង ផ្លុំខ្យល់លាយទឹកផង រោយអាចម៍ដីផង ក្នុងភ្លើងតូចនោះ តើបុរសនោះគួរនឹងបង្កាត់ភ្លើងតូចឲ្យឆេះបានឬទេ ។

លោ ហោតំ ភន្តេ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យស្មឹ សមយេ លីនំ ចិត្តំ ហោតិ អកាលោ តស្មឹ សមយេ បស្សទ្ធិ-សម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ អកាលោ សមាធិសម្ពោ-ជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ អកាលោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ លីនំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ ទុស្សមុដ្ឋាបយំ ហោតិ ។

[៤៧០] យស្មិញ្ច ខោ ភិក្ខវេ សមយេ លីនំ ចិត្តំ ហោតិ កាលោ តស្មឹ សមយេ ធម្មវិចយ-សម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ កាលោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ កាលោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ លីនំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ សុសមុដ្ឋាបយំ ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ បុរិសោ បរិត្តំ អគ្គឹ ឧជ្ជាលេតុកាមោ អស្ស សោ

សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មិនគួរនឹងបង្កាត់ឲ្យឆេះបានទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនោះដែរ ចិត្តដែលរួញរាក្នុងសម័យណា សម័យនោះ ជាកាលមិនគួរនឹងចម្រើនបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលមិនគួរនឹងចម្រើនសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលមិនគួរនឹងចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គឡើយ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចិត្តរួញរាហើយ ចិត្តនោះមិនងាយនឹងឲ្យស្ទុះឡើងដោយធម៌ទាំងឡាយនុ៎ះបានទេ ។

[៥៧០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើចិត្តរួញរាក្នុងសម័យណា សម័យនោះ ជាកាលគួរនឹងចម្រើនធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលគួរនឹងចម្រើនវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលគួរនឹងចម្រើនបីតិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះចិត្តរួញរា ចិត្តនោះងាយនឹងឲ្យស្ទុះឡើងបានដោយធម៌ទាំងឡាយនុ៎ះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចបុរសមានប្រាថ្នានឹងបង្កាត់ភ្លើងតូច បុរសនោះ

តត្ថ សុក្ខានិ ចេវ តិណានិ បក្ខិបេយ្យ សុក្ខានិ គោមយានិ បក្ខិបេយ្យ សុក្ខានិ កដ្ឋានិ បក្ខិបេយ្យ មុខវាតញ្ច ទទេយ្យ ន ច បំសុកេន ឱកិរេយ្យ ភព្វោ នុ ខោ សោ បុរិសោ បរិត្តំ អគ្គឹ ឧជ្ជាលេតុន្តិ ។ ឯវំ ភន្តេ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យស្មឹ សមយេ លីនំ ចិត្តំ ហោតិ កាលោ តស្មឹ សមយេ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ កាលោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ កាលោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ លីនំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ សុសមុដ្ឋាបយំ ហោតិ ។

[៤៧១] យស្មឹ ភិក្ខវេ សមយេ ឧទ្ធតំ ចិត្តំ ហោតិ អកាលោ តស្មឹ សមយេ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ អកាលោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ អកាលោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ។

ក៏ដាក់ស្មៅស្ងួតផង ដាក់គោម័យស្ងួតផង ដាក់ឧសស្ងួតផង ផ្លុំខ្យល់អំពីមាត់ផង មិនរោយអាចម៍ដីផង ក្នុងភ្លើងតូចនោះ តើបុរសនោះគួរនឹងបង្កាត់ភ្លើងតូចឲ្យឆេះឡើងបានឬទេ ។ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស បើយ៉ាងហ្នឹងគួរនឹងបង្កាត់ឲ្យឆេះបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនោះដែរ ចិត្តរួញរាក្នុងសម័យណា សម័យនោះ ជាកាលគួរនឹងចម្រើនធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលគួរនឹងចម្រើនវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលគួរនឹងចម្រើនបីតិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចិត្តរួញរា ចិត្តនោះងាយនឹងឲ្យស្ទុះឡើងបានដោយធម៌ទាំងឡាយនុ៎ះ ។

[៥៧១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើចិត្តរាយមាយក្នុងសម័យណា សម័យនោះ ជាកាលមិនគួរនឹងចម្រើនធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលមិនគួរនឹងចម្រើនវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលមិនគួរនឹងចម្រើនបីតិសម្ពោជ្ឈង្គទេ ។

២៨៤

តំ កិស្ស ហេតុ ។ ឧទ្ធតំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ ទុរូបសមយំ ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ បុរិសោ មហន្តំ អគ្គិក្ខន្ធំ និព្វាបេតុកាមោ អស្ស សោ តត្ថ សុក្ខានិ ចេវ តិណានិ បក្ខិបេយ្យ សុក្ខានិ គោមយានិ បក្ខិបេយ្យ សុក្ខានិ កដ្ឋានិ បក្ខិបេយ្យ មុខវាតញ្ច ទទេយ្យ ន ច បំសុកេន ឱកិរេយ្យ ភព្វោ នុ ខោ សោ បុរិសោ មហន្តំ អគ្គិក្ខន្ធំ និព្វាបេតុន្តិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យស្មឹ សមយេ ឧទ្ធតំ ចិត្តំ ហោតិ អកាលោ តស្មឹ សមយេ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ អកាលោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ អកាលោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ ឧទ្ធតំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ ទុរូបសមយំ ហោតិ ។

ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចិត្តរាយមាយហើយ ចិត្តនោះមិនងាយនឹងឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ដោយធម៌ទាំង-ឡាយនុ៎ះបានទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចបុរសមានប្រាថ្នានឹងលត់គំនរភ្លើងដ៏ធំ បុរសនោះក៏ដាក់ស្មៅស្ងួតផង ដាក់គោម័យស្ងួតផង ដាក់ឧសស្ងួតផង ផ្លុំខ្យល់អំពីមាត់ផង មិនរោយអាចម៍ដីផង ទៅក្នុងគំនរភ្លើងធំនោះ តើបុរសនោះគួរនឹងលត់គំនរភ្លើងធំបានឬទេ ។ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មិនគួរនឹងលត់បានទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនោះដែរ ចិត្តរាយមាយក្នុងសម័យណា សម័យនោះ ជាកាលមិនគួរនឹងចម្រើនធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលមិនគួរនឹងចម្រើនវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលមិនគួរនឹងចម្រើនបីតិសម្ពោជ្ឈង្គឡើយ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចិត្តរាយមាយហើយ ចិត្តនោះមិនងាយនឹងឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ដោយធម៌ទាំងឡាយនុ៎ះបានឡើយ ។

[៤៧២] យស្មិញ្ច ខោ ភិក្ខវេ សមយេ ឧទ្ធតំ ចិត្តំ ហោតិ កាលោ តស្មឹ សមយេ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ កាលោ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ កាលោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ ឧទ្ធតំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ សុវូបសមយំ ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ បុរិសោ មហន្តំ អគ្គិក្ខន្ធំ និព្វាបេតុកាមោ អស្ស សោ តត្ថ អល្លានិ ចេវ តិណានិ បក្ខិបេយ្យ អល្លានិ គោមយានិ បក្ខិបេយ្យ អល្លានិ កដ្ឋានិ បក្ខិបេយ្យ ឧទកវាតញ្ច ទទេយ្យ បំសុកានិ[១] ច ឱកិរេយ្យ ភព្វោ នុ ខោ សោ បុរិសោ មហន្តំ អគ្គិក្ខន្ធំ និព្វាបេតុន្តិ ។ ឯវំ ភន្តេ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យស្មឹ សមយេ ឧទ្ធតំ ចិត្តំ ហោតិ កាលោ តស្មឹ សមយេ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ កាលោ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ កាលោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ។

---
១ ឱ. ម. បំសុកេន ច ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក

[៥៧២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើចិត្តរាយមាយក្នុងសម័យណា សម័យនោះ ជាកាលគួរនឹងចម្រើនបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលគួរនឹងចម្រើនសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលគួរនឹងចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ។ ដំណើរនោះព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចិត្តរាយមាយហើយចិត្តនោះងាយឲ្យស្ងប់រម្ងាប់បានដោយធម៌ទាំងឡាយនុ៎ះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ប្រៀបដូចបុរសមានប្រាថ្នានឹងលត់គំនរភ្លើងធំ បុរសនោះក៏ដាក់ស្មៅស្រស់ផង ដាក់គោម័យស្រស់ផង ដាក់ឧសស្រស់ផង ផ្លុំខ្យល់លាយទឹកផង ពោយអាចម៍ដីផង ក្នុងគំនរភ្លើងធំនោះ តើបុរសនោះគួរនឹងលត់គំនរភ្លើងធំបានឬទេ ។ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស បើយ៉ាងនេះលត់បាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនោះដែរ ចិត្តរាយមាយក្នុងសម័យណា សម័យនោះ ជាកាលគួរនឹងចម្រើនបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលគួរនឹងចម្រើនសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលគួរនឹងចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ។

តំ កិស្ស ហេតុ ។ ឧទ្ធតំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ សុវូបសមយំ ហោតិ ។ សតិញ្ច ខ្វាហំ ភិក្ខវេ សព្វត្ថិកំ វទាមីតិ ។

[៤៧៣] ឯកំ សមយំ ភគវា កោលិយេសុ វិហរតិ ហលិទ្ទវសនន្នាម កោលិយានំ និគមោ ។ អថខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ ហលិទ្ទវសនំ បិណ្ឌាយ ចាវិសឹសុ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ អតិប្បគោ ខោ តាវ ហលិទ្ទវសនំ[១] បិណ្ឌាយ ចរិតុំ យន្នូន មយំ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុប-សង្កមេយ្យាមាតិ ។

១ ឱ. ហាលទ្ទិវសនេ ។

ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចិត្តរាយ-មាយហើយ ចិត្តនោះងាយឲ្យស្ងប់រម្ងាប់បានដោយធម៌ទាំងឡាយនុ៎ះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថាសតិជាគ្រឿងសម្រេចប្រយោជន៍គ្រប់យ៉ាង ។

[៥៧៣] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងហលិទ្ទ-វសននិគម របស់ពួកកោលិយ ក្នុងដែនកោលិយ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុច្រើនរូប ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងហលិទ្ទវសននិគម ។ ទើបពួកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះ-រិះដូច្នេះថា ដំណើរដែលយើងចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងហលិទ្ទវសននិគមនោះដូចជានៅព្រឹកណាស់នៅឡើយ បើដូច្នោះ គួរពួកយើងនាំគ្នាចូលទៅឯអារាមរបស់បរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយសិនចុះ ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ

[៥៧៤] អថខោ តេ ភិក្ខូ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា តេហិ អញ្ញតិត្ថិយេហិ បរិព្វាជកេហិ សទ្ធឹ សម្មោទឹសុ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ តេ ភិក្ខូ តេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯតទវោចុំ សមណោ អាវុសោ គោតមោ សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេតិ ឯថ តុម្ហេ ភិក្ខវេ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេ-សេ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណេ មេត្តាសហគតេន ចេត-សា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ តថា ទុតិយំ ។ តថា តតិយំ ។ តថា ចតុត្ថំ ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ មេត្តាសហគតេន ចេ-តសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ឈេន ផរិត្វា វិហរថ ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក

[៩៧៤] លំដាប់នោះឯង ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏នាំគ្នាចូលទៅឯអារាមរបស់បរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនិងពាក្យដែលគួររឭកហើយ ទើបអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះពួកភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះនិយាយដូច្នេះថា នៃលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ព្រះសមណគោតមតែងសម្តែងធម៌ប្រាប់សាវកទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមកអាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយលះបង់នីវរណធម៌ ៥ ជាគ្រឿងសៅហ្មងនៃចិត្ត ដែលធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ ផ្សាយចិត្តប្រកបដោយមេត្តាទៅកាន់ទិសទី ១ ទិសទី ២ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៣ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៤ ក៏ដូចគ្នា ។ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយមេត្តា ជាចិត្តធំទូលាយ មិនមានប្រមាណ មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ទៅកាន់សត្វលោកទាំងអស់ ក្នុងទិសខាងលើ ទិសខាងក្រោម ទិសទទឹង គឺទិសតូច ៗ ដោយការយកខ្លួនទៅប្រៀបផ្ទឹមនឹងសត្វទាំងអស់ក្នុងទីទាំងពួង តាមទំនងនេះឯង ។

[៨៧៥] ករុណាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ តថា ទុតិយំ ។ តថា តតិយំ ។ តថា ចតុត្ថំ ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ ករុណាសហគតេន ចេតសា វិបុ-លេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យា-បជ្ជេន ផរិត្វា វិហរថ ។

[៨៧៦] មុទិតាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ តថា ទុតិយំ ។ តថា តតិយំ ។ តថា ចតុត្ថំ ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ មុទិតាសហគតេន ចេតសា វិបុ-លេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរថ ។

[៩៧៥] អ្នកទាំងឡាយ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយករុណាទៅកាន់ទិសទី ១ ទិសទី ២ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៣ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៤ ក៏ដូចគ្នា ។ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយករុណា ជាចិត្តធំទូលាយ មិនមានប្រមាណ មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ទៅកាន់សត្វលោកទាំងអស់ក្នុងទិសខាងលើ ទិសខាងក្រោម ទិសទទឹង ដោយការយកខ្លួនទៅប្រៀបផ្ទឹមនឹងសត្វទាំងអស់ក្នុងទីទាំងពួង តាមទំនងនេះឯង ។

[៩៧៦] អ្នកទាំងឡាយ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយមុទិតាទៅកាន់ទិសទី ១ ទិសទី ២ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៣ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៤ ក៏ដូចគ្នា ។ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយមុទិតា ជាចិត្តធំទូលាយ មិនមានប្រមាណ មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ទៅកាន់សត្វលោកទាំងអស់ក្នុងទិសខាងលើ ទិសខាងក្រោម ទិសទទឹង ដោយការយកខ្លួនទៅប្រៀបផ្ទឹមនឹងសត្វទាំងអស់ក្នុងទីទាំងពួង តាមទំនងនេះឯង ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ

[៨៧៧] ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ តថា ទុតិយំ ។ តថា តតិយំ ។ តថា ចតុត្ថំ ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរថាតិ ។

[៨៧៨] មយម្បិ ខោ អាវុសោ សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេម ឯថ តុម្ហេ អាវុសោ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណេ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ ។ បេ ។

[៨៧៩] ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ តថា ទុតិយំ ។ តថា តតិយំ ។ តថា ចតុត្ថំ ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ជេន ផរិត្វា វិហរថាតិ ។

[៥៧៧] អ្នកទាំងឡាយ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខាទៅកាន់ទិសទី ១ ទិសទី ២ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៣ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៤ ក៏ដូចគ្នា ។ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាចិត្តធំទូលាយ មិនមានប្រមាណ មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ទៅកាន់សត្វលោកទាំងអស់ក្នុងទិសខាងលើ ទិសខាងក្រោម ទិសទទឹង ដោយការយកខ្លួនទៅប្រៀបផ្ទឹមនឹងសត្វទាំងអស់ក្នុងទីទាំងពួង តាមទំនងនេះឯង ។

[៥៧៨] នែលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូម្បីពួកយើង ក៏តែងសម្តែងធម៌ប្រាប់សាវកទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមកអាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយលះបង់នីវរណធម៌ ៥ ជាគ្រឿងសៅហ្មងនៃចិត្ត ដែលធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ រួចផ្សាយចិត្តប្រកបដោយមេត្តាទៅកាន់ទិសទី ១ ។ បេ ។

[៥៧៩] អ្នកទាំងឡាយ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខាទៅកាន់ទិសទី ១ ទិសទី ២ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៣ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៤ ក៏ដូចគ្នា ។ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាចិត្តធំទូលាយ មិនមានប្រមាណ មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ទៅកាន់សត្វលោកទាំងអស់ក្នុងទិសខាងលើ ទិសខាងក្រោម ទិសទទឹង ដោយការយកខ្លួនទៅប្រៀបផ្ទឹមនឹងសត្វទាំងអស់ក្នុងទីទាំងពួង តាមទំនងនេះដែរ ។

[៤៨០] ឥធ នោ អាវុសោ កោ វិសេសោ កោ អធិប្បាយសោ កិំ នានាករណំ សមណស្ស វា គោតមស្ស អម្ហាកំ វា យទិទំ ធម្មទេសនាយ វា ធម្មទេសនំ អនុសាសនិយា វា អនុសាសនន្តិ ។

[៤៨១] អថខោ តេ ភិក្ខូ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទឹសុ នប្បដិក្កោសឹសុ អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមឹសុ ភគវតោ សន្តិកេ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានិស្សាមាតិ ។

[៤៨២] អថខោ តេ ភិក្ខូ ហាលិទ្ទវសនេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតប្បដិក្កន្តា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ

[៥៨០] នៃលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចុះក្នុងរឿងនេះ មានសេចក្តីវិសេសដូចម្តេច មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចម្តេច មានអំពើផ្សេងគ្នាដូចម្តេច របស់ព្រះសមណគោតមក្តី យើងក្តី អំពីដំណើរធម៌ទេសនានិងធម៌ទេសនា អំពីពាក្យប្រៀនប្រដៅនិងពាក្យប្រៀនប្រដៅ ។

[៥៨១] គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុទាំងនោះមិនបានត្រេកអរ មិនបានឃាត់ហាមភាសិតរបស់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះ លុះមិនត្រេកអរ មិនឃាត់ហាមហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈដើរចេញទៅដោយគិតគ្នាថា យើងគង់នឹងដឹងសេចក្តីនៃភាសិតនុ៎ះ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនខាន ។

[៥៨២] លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងហលិទ្ទវសននិគម លុះកន្លងបិណ្ឌបាតក្នុងកាលជាខាងក្រោយភត្ត ក៏នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះពួកភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានទូលស្នើសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា

[៤៨៣] ឥធ មយំ ភន្តេ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ ហាលិទ្ទវសនំ បិណ្ឌាយ បវិសិម្ហ ។ តេសំ នោ ភន្តេ អម្ហាកំ ឯតទហោសិ អតិប្បគោ ខោ តាវ ហាលិទ្ទវសនំ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ យន្នូន មយំ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុប-សង្កមេយ្យាមាតិ ។

[៤៨៤] អថខោ មយំ ភន្តេ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមិម្ហ ឧបសង្កមិត្វា តេហិ អញ្ញតិត្ថិយេហិ បរិព្វាជកេហិ សទ្ធឹ សម្មោទិម្ហ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិម្ហ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ អម្ហេ ភន្តេ តេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯតទវោចុំ សមណោ អាវុសោ គោតមោ សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេតិ ឯថ តុម្ហេ ភិក្ខវេ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណេ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ ។ បេ ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក

[៥៨៣] សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ក្នុងទីឯណោះ ពួកខ្ញុំព្រះអង្គបានស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងហលិទ្ទវសននិគម ។ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពួកខ្ញុំព្រះអង្គទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ដំណើរដែលយើងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងហលិទ្ទវសននិគម នៅព្រឹកណាស់នៅឡើយ បើដូច្នោះគួរតែពួកយើងចូលទៅឯអារាមរបស់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយសិនចុះ ។

[៥៨៤] សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស វេលានោះ ពួកខ្ញុំព្រះអង្គក៏បាននាំគ្នាចូលទៅឯអារាមរបស់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនិងពាក្យគួររឭកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លុះពួកខ្ញុំព្រះអង្គអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះបាននិយាយដូច្នេះថា នៃលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ព្រះសមណគោតមតែងសម្តែងធម៌ប្រាប់សាវកទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមកអាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយលះបង់នីវរណធម៌ ៥ ជាគ្រឿងសៅហ្មងចិត្ត ដែលធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ រួចផ្សាយចិត្តប្រកបដោយមេត្តាទៅកាន់ទិសទី ១ ។ បេ ។

[៤៨៥] ករុណាសហគតេន ចេតសា ។

[៤៨៦] មុទិតាសហគតេន ចេតសា ។

[៤៨៧] ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ តថា ទុតិយំ ។ តថា តតិយំ ។ តថា ចតុត្ថំ ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ឈេន ផរិត្វា វិហរថាតិ ។

[៤៨៨] មយម្បិ ខោ អាវុសោ សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេម ឯថ តុម្ហេ អាវុសោ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណេ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ ។ បេ ។

[៤៨៩] ករុណាសហគតេន ចេតសា ។

[៤៩០] មុទិតាសហគតេន ចេតសា ។

[៩៨៥] ចិត្តប្រកបដោយករុណា ។

[៩៨៦] ចិត្តប្រកបដោយមុទិតា ។

[៩៨៧] អ្នកទាំងឡាយ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខាទៅកាន់ទិសទី ១ ទិសទី ២ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៣ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៤ ក៏ដូចគ្នា ។ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាចិត្តធំទូលាយ មិនមានប្រមាណ មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ទៅកាន់សត្វលោកទាំងអស់ក្នុងទិសខាងលើ ទិសខាងក្រោម ទិសទទឹង ដោយការយកខ្លួនទៅប្រៀបផ្ទឹមនឹងសត្វទាំងអស់ក្នុងទីទាំងពួង តាមទំនងនេះចុះ ។

[៩៨៨] នៃលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូម្បីពួកយើង ក៏តែងសម្តែងធម៌ប្រាប់សាវកទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយមកអាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយលះបង់នីវរណធម៌ ៥ ជាគ្រឿងសៅហ្មងចិត្ត ដែលធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយមេត្តាទៅកាន់ទិសទី ១ ។ បេ ។

[៩៨៩] ចិត្តប្រកបដោយករុណា ។

[៩៩០] ចិត្តប្រកបដោយមុទិតា ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ

[៤៩១] ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ តថា ទុតិយំ ។ តថា តតិយំ ។ តថា ចតុត្ថំ ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ឈេន ផរិត្វា វិហរថាតិ ។

[៤៩២] ឥធ នោ អាវុសោ កោ វិសេសោ កោ អធិប្បាយសោ កិន្នានាករណំ សមណស្ស វា គោតមស្ស អម្ហាកំ វា យទិទំ ធម្មទេសនាយ វា ធម្មទេសនំ អនុសាសនិយា វា អនុសាសនិន្តិ ។

[៤៩៣] អថខោ មយំ ភន្តេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទិម្ហ នប្បដិក្កោសិម្ហ អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមិម្ហ ភគវតោ សន្តិកេ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានិស្សាមាតិ ។

ពោដ្ឋបាទសូត្រ

[៥៩១] អ្នកទាំងឡាយ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខាទៅកាន់ទិសទី ១ ទិសទី ២ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៣ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៤ ក៏ដូចគ្នា ។ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាចិត្តធំទូលាយ មិនមានប្រមាណ មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ទៅកាន់សត្វលោកទាំងអស់ក្នុងទិសខាងលើ ទិសខាងក្រោម ទិសទទឹង ដោយការយកខ្លួនទៅប្រៀបផ្ទឹមនឹងសត្វទាំងអស់ក្នុងទីទាំងពួង ដូច្នេះដែរ ។

[៥៩២] នៃលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចុះក្នុងដំណើរនេះ តើមានសេចក្ដីវិសេសដូចម្ដេច មានសេចក្ដីអធិប្បាយដូចម្ដេច មានអំពើផ្សេងគ្នាដូចម្ដេច របស់ព្រះសមណគោតមក្ដី យើងក្ដី អំពីដំណើរធម៌ទេសនានិងធម៌ទេសនា អំពីពាក្យប្រៀនប្រដៅនិងពាក្យប្រៀនប្រដៅ ។

[៥៩៣] សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស វេលានោះ ពួកខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានត្រេកអរ មិនឃាត់ហាមភាសិតរបស់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះទេ លុះមិនត្រេកអរ មិនឃាត់ហាមហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈដើរចេញមក ដោយគិតគ្នាថា យើងគង់នឹងដឹងសេចក្ដីនៃភាសិតនុ៎ះក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនខាន ។

[៥៩៤] ឯវំភាវិតោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វា-
ជកា ឯវមស្សុ វចនីយា កថំ ភាវិតា បនាវុសោ
មេត្តាចេតោវិមុត្តិ កឹគតិកា ហោតិ កិម្បរមា កិម្ផ-
លា កិម្បរិយោសានា ។ កថំ ភាវិតា បនាវុសោ
ករុណាចេតោវិមុត្តិ កឹគតិកា ហោតិ កិម្បរមា កិម្ផ-
លា កិម្បរិយោសានា ។ កថំ ភាវិតា បនាវុសោ
មុទិតាចេតោវិមុត្តិ កឹគតិកា ហោតិ កិម្បរមា កិម្ផ-
លា កិម្បរិយោសានា ។ កថំ ភាវិតា បនាវុសោ
ឧបេក្ខាចេតោវិមុត្តិ កឹគតិកា ហោតិ កិម្បរមា កិម្ផ-
លា កិម្បរិយោសានាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា ភិក្ខវេ អញ្ញ-
តិត្ថិយា បរិព្វាជកា ន ចេវ សម្បាយិស្សន្តិ ឧត្ត-
រិញ្ច វិឃាតំ អាបជ្ជិស្សន្តិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។
យថា តំ ភិក្ខវេ អវិសយស្មឹ ។ នាហន្តំ ភិក្ខវេ
បស្សាមិ សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ

[៥៩៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយ និយាយយ៉ាងនេះ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសួរយ៉ាងនេះវិញថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចុះមេត្តាចេតោវិមុត្តិត្រូវចម្រើនដូចម្ដេច មានគតិដូចម្ដេច មានសេចក្ដីថ្លៃថ្លាដូចម្ដេច មានផលដូចម្ដេច មានទីបំផុតដូចម្ដេច ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចុះករុណាចេតោវិមុត្តិ ត្រូវចម្រើនដូចម្ដេច មានគតិដូចម្ដេច មានសេចក្ដីថ្លៃថ្លាដូចម្ដេច មានផលដូចម្ដេច មានទីបំផុតដូចម្ដេច ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចុះមុទិតាចេតោវិមុត្តិ ត្រូវចម្រើនដូចម្ដេច មានគតិដូចម្ដេច មានសេចក្ដីថ្លៃថ្លាដូចម្ដេច មានផលដូចម្ដេច មានទីបំផុតដូចម្ដេច ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចុះឧបេក្ខា-ចេតោវិមុត្តិ ត្រូវចម្រើនដូចម្ដេច មានគតិដូចម្ដេច មានសេចក្ដីថ្លៃថ្លាដូចម្ដេច មានផលដូចម្ដេច មានទីបំផុតដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះ ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយ មុខជានឹងដោះស្រាយមិនរួចផង នឹងដល់នូវសេចក្ដីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តដ៏ក្រៃលែងផង ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះដំណើរនោះ មិនជាវិស័យរបស់ពួកអន្យតិរ្ថិយបរិព្វាជកទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក

សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ យោ ឥមេសំ បញ្ចន្នំ វេយ្យាករណេន ចិត្តំ អារាធេយ្យ អញ្ញត្រ តថាគតេន វា តថាគតសាវកេន វា ឥតោ វា បន សុត្វា ។

[៤៩៨] កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ កឹគតិកា ហោតិ កិម្បរមា កិម្ផលា កិម្បរិយោសានា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ មេត្តាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ មេត្តាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ សោ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិកូលេ បដិកូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ បដិកូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ សចេ អាកង្ខតិ បដិកូលេ អប្បដិកូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ អប្បដិកូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិកូលេ ច បដិកូលេ ច

ពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ មនុស្សជាសម្មតិទេពនិងមនុស្សដ៏សេស តថាគតមិនឃើញអ្នកណាអាចដោះស្រាយប្រស្នាទាំងនេះឲ្យពេញចិត្តបានឡើយ លើកលែងតែតថាគតឬសាវករបស់តថាគត ឬក៏បុគ្គលដែលបានស្តាប់អំពីសាវករបស់តថាគតមក ។

[៥៩៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមេត្តាចេតោវិមុត្តិ តើត្រូវចម្រើនដូចម្តេច មានគតិដូចម្តេច មានសេចក្តីថ្លៃថ្លាដូចម្តេច មានផលដូចម្តេច មានទីបំផុតដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គប្រកបដោយមេត្តា ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គប្រកបដោយមេត្តា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យនូវធម៌ជាគ្រឿងរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ បើភិក្ខុនោះប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់ដែលមិនគួរខ្ពើមថា ជារបស់គួរខ្ពើមដូច្នេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់នោះថា ជារបស់គួរខ្ពើមមែន បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់ដែលគួរខ្ពើមថា ជារបស់មិនគួរខ្ពើមវិញដូច្នេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់នោះថាមិនគួរខ្ពើមមែន បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់មិនគួរខ្ពើមនិងគួរខ្ពើមថា

បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ សចេ អាកង្ខតិ បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ អប្បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិក្កូលញ្ច បដិក្កូលញ្ច តទុភយំ អភិនិវជ្ជេត្វា ឧបេក្ខកោ វិហរេយ្យំ សតោ សម្បជានោតិ ឧបេក្ខកោ តត្ថ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ សុភំ វា ខោ បន វិមោក្ខំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ។ សុភបរមាហំ ភិក្ខវេ មេត្តាចេតោវិមុត្តឹ វទាមិ ។ ឥធ បញ្ញស្ស ភិក្ខុនោ ឧត្តរិវិមុត្តឹ អប្ប-ដិវិជ្ឈតោ ។

[៨៩៦] កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ ករុណាចេ-តោវិមុត្តិ កឹគតិកា ហោតិ កិម្បរមា កិម្ផលា កិម្បរិយោសានា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ករុណា-សហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ ករុ-ណាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ

ជារបស់គួរខ្ពើមដូច្នេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់នោះថា ជារបស់គួរខ្ពើមមែន បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់គួរខ្ពើមនិងមិនគួរខ្ពើមថា ជារបស់មិនគួរខ្ពើមដូច្នេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់នោះថា ជារបស់មិនគួរខ្ពើមមែន បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញកុំជាប់ចំពាក់នឹងរបស់ទាំង ២ នោះ គឺរបស់មិនគួរខ្ពើមនិងរបស់គួរខ្ពើម ជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ ប្រកបដោយសតិសម្បជញ្ញៈដូច្នេះ ទៅជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ ប្រកបដោយសតិសម្បជញ្ញៈក្នុងរបស់នោះ ឬក៏បានសម្រេចវិមោក្ខដ៏ល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតហៅមេត្តាចេតោវិមុត្តិថា ជាគុណជាតិល្អក្រៃលែង ។ បើភិក្ខុមិនទាន់ចាក់ធ្លុះនូវវិមុត្តិដ៏លើសលុបទេ ប្រាជ្ញាក៏គង់មានក្នុងលោកនេះដែរ ។

[៩៩៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ករុណាចេតោវិមុត្តិ តើត្រូវចម្រើនដូចម្តេច មានគតិដូចម្តេច មានសេចក្តីថ្លៃថ្លាដូចម្តេច មានផលដូចម្តេច មានទីបំផុតដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គប្រកបដោយករុណា ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយករុណា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់

វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ សោ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិកូលេ បដិកូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ បដិកូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ ។ បេ ។ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិកូលញ្ច បដិកូលញ្ច តទុភយំ អភិនិវជ្ជេត្វា ឧបេក្ខកោ វិហរេយ្យំ សតោ សម្បជានោតិ ឧបេក្ខកោ តត្ថ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ សព្វសោ វា បន រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា អនន្តោ អាកាសោតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ។ អាកាសានញ្ចាយតនបរមាហំ ភិក្ខវេ ករុណាចេតោវិមុត្តឹ វទាមិ ។ ឥធ បញ្ញស្ស ភិក្ខុនោ ឧត្តរីវិមុត្តឹ អប្បដិវិជ្ឈតោ ។

អាស្រ័យនូវការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់សេចក្តីលះបង់ ។ បើភិក្ខុនោះប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់ដែលមិនគួរខ្ពើមថា ជារបស់គួរខ្ពើមដូច្នេះ ទៅជាអ្នកមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់នោះថា ជារបស់គួរខ្ពើមមែន ។ បេ ។ បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាកុំជាប់ចំពាក់នឹងរបស់ទាំង ២ នោះ គឺរបស់មិនគួរខ្ពើមនិងរបស់គួរខ្ពើម ជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ ប្រកបដោយសតិសម្បជញ្ញៈដូច្នេះ ទៅជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ ប្រកបដោយសតិសម្បជញ្ញៈក្នុងរបស់នោះ ហើយកន្លងបង់នូវរូបសញ្ញាសព្វអន្លើ រលត់នូវបដិឃសញ្ញា មិនយកចិត្តទុកដាក់នូវនានត្តសញ្ញា ក៏ចូលកាន់អាកាសានញ្ចាយតនៈដោយបរិកម្មថា អាកាសមិនមានទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតហៅករុណាចេតោវិមុត្តិថា មានអាកាសានញ្ចាយតនៈដ៏ឧត្តម ។ បើភិក្ខុមិនទាន់ចាក់ធ្លុះនូវវិមុត្តិដ៏លើសលុបទេ ប្រាជ្ញាក៏គង់មានក្នុងលោកនេះដែរ ។

[៤៩៧] កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ មុទិតាចេតោវិមុត្តិ កឹគតិកា ហោតិ កិម្បរមា កិម្ផលា កិម្បរិយោសានា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ មុទិតាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ មុទិតាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ សោ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិក្កូលេ បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ ។ បេ ។ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិក្កូលញ្ច បដិក្កូលញ្ច តទុភយំ អភិនិវជ្ជេត្វា ឧបេក្ខកោ វិហរេយ្យំ សតោ សម្បជានោតិ ឧបេក្ខកោ តត្ថ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ សព្វសោ វា បន អាកាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ វិញ្ញាណន្តិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនបរមាហំ ភិក្ខវេ មុទិតាចេតោវិមុត្តឹ វទាមិ ។ ឥធ បញ្ញស្ស ភិក្ខុនោ ឧត្តរិវិមុត្តឹ អប្បដិវិជ្ឈតោ ។

[៩៩៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មុទិតាចេតោវិមុត្តិ តើត្រូវចម្រើនដូចម្តេច មានគតិដូចម្តេច មានសេចក្តីថ្លៃថ្លាដូចម្តេច មានផលដូចម្តេច មានទីបំផុតដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គប្រកបដោយមុទិតា ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គប្រកបដោយមុទិតា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់សេចក្តីលះបង់ ។ បើភិក្ខុនោះប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់ដែលមិនគួរខ្ពើមថា ជារបស់គួរខ្ពើមដូច្នេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់នោះថា ជារបស់គួរខ្ពើមមែន ។ បេ ។ បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញកុំជាប់ចំពាក់នឹងរបស់ទាំង ២ នោះ គឺរបស់មិនគួរខ្ពើមនិងរបស់គួរខ្ពើម ហើយជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ ប្រកបដោយសតិសម្បជញ្ញៈដូច្នេះ ជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ មានសតិសម្បជញ្ញៈក្នុងរបស់នោះ ក៏កន្លងបង់នូវអាកាសានញ្ចាយតនៈសព្វអន្លើ រួចចូលកាន់វិញ្ញាណញ្ចាយតនៈដោយបរិកម្មថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតហៅមុទិតាចេតោវិមុត្តិថា ជាវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈដ៏ឧត្តម ។ បើភិក្ខុមិនទាន់ចាក់ធ្លុះនូវវិមុត្តិដ៏លើសលុបទេ ប្រាជ្ញាក៏គង់មានក្នុងលោកនេះដែរ ។

២៩៩

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ

[៥៩៨] កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ ឧបេក្ខា-
ចេតោវិមុត្តិ កឹគតិកា ហោតិ កិម្បរមា កិម្ផលា
កិម្បរិយោសានា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧបេក្ខាស-
ហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា-
សហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ
វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ សោ
សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិកូលេ បដិកូលសញ្ញី វិហ-
រេយ្យន្តិ បដិកូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ សចេ អាកង្ខតិ
បដិកូលេ អប្បដិកូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ អប្បដិកូ-
លសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិកូ-
លេ ច បដិកូលេ ច បដិកូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ
បដិកូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ សចេ អាកង្ខតិ បដិកូ-
លេ ច អប្បដិកូលេ ច អប្បដិកូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ

[៩៩៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបេក្ខាចេតោវិមុត្តិ តើត្រូវចម្រើនដូចម្តេច មានគតិដូចម្តេច មានសេចក្តីថ្លៃថ្លាដូចម្តេច មានផលដូចម្តេច មានទីបំផុតដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់សេចក្តីលះបង់ ។ បើភិក្ខុនោះប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់ដែលមិនគួរខ្ពើមថា ជារបស់គួរខ្ពើមដូច្នេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់នោះថា ជារបស់គួរខ្ពើមមែន បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់គួរខ្ពើមថា ជារបស់មិនគួរខ្ពើមដូច្នេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់នោះថា ជារបស់មិនគួរខ្ពើម បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់មិនគួរខ្ពើមផង គួរខ្ពើមផងថារបស់គួរខ្ពើមដូច្នេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់នោះថា ជារបស់គួរខ្ពើមមែន បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់គួរខ្ពើមនិងមិនគួរខ្ពើមថា ជារបស់មិនគួរខ្ពើមដូច្នេះ

អប្បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិក្កូលញ្ច បដិក្កូលញ្ច តទុភយំ អភិនិវជ្ជេត្វា ឧបេក្ខកោ វិហរេយ្យំ សតោ សម្បជានោតិ ឧ-បេក្ខកោ តត្ថ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ សព្វសោ វា បន វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម នត្ថិ កិញ្ចីតិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ។ អាកិញ្ចញ្ញា-យតនបរមាហំ ភិក្ខវេ ឧបេក្ខាចេតោវិមុត្តឹ វទាមិ ។ ឥធ បញ្ញស្ស ភិក្ខុនោ ឧត្តរីវិមុត្តឹ អប្បដិវិជ្ឈតោតិ ។

[៤៩៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ អថខោ សគារវោ[១] ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណី-យំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និ-សិន្នោ ខោ សគារវោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច កោ នុ ខោ ភោ គោតម ហេតុ កោ បច្ចយោ

១ ឱ. ម. សង្គារវោ ។

ជាអ្នកមានសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងរបស់នោះថា ជារបស់មិនគួរខ្ពើមមែន បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញកុំជាប់ចំពាក់នឹងរបស់ទាំង ២ នោះ គឺរបស់មិនគួរខ្ពើមនិងរបស់គួរខ្ពើម ហើយជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ ប្រកបដោយសតិសម្បជញ្ញៈដូច្នេះ ទៅជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ ប្រកបដោយសតិសម្បជញ្ញៈក្នុងរបស់នោះ ក៏កន្លងនូវវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈសព្វអន្លើ រួចចូលកាន់អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ ដោយបរិកម្មថា វត្ថុតិចតួចមិនមាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតហៅឧបេក្ខាចេតោវិមុត្តិថាមានអាកិញ្ចញ្ញាយតនៈដ៏ក្រៃលែង ។ បើភិក្ខុមិនចាក់ធ្លុះនូវវិមុត្តិដ៏លើសលុបទេ ប្រាជ្ញាក៏គង់មានក្នុងលោកនេះដែរ ។

[៥៩៩] សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះឯង សគារវព្រាហ្មណ៍ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនិងពាក្យដែលគួររឭកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះសគារវព្រាហ្មណ៍អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបទូលសួរសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ចុះហេតុដូចម្តេច បច្ច័យដូចម្តេច

យេនេកធា ធីយរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។ កោ បន ភោ គោតម ហេតុ កោ បច្ចយោ យេនេកធា ធីយរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈាយកតាតិ ។

[៦០០] យស្មឹ ខោ ព្រាហ្មណ សមយេ កាមរាគបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ កាមរាគបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច កាមរាគស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ធីយរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

[៦០១] សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ សំសដ្ឋោ លាខាយ វា ហលិទ្ទិយា វា នីលិយា វា មញ្ជិដ្ឋាយ វា តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ នប្បជានេយ្យ ន បស្សេយ្យ ។

បានជាជួនកាលមន្តទាំងឡាយ គេស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែងហើយ ក៏មិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលគេមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន មួយទៀត ហេតុដូចម្តេច បច្ច័យដូចម្តេច បានជាជួនកាលមន្តទាំងឡាយគេមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែងទេ តែភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលគេស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

[៦០០] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលកាមរាគរួបរឹត ដែលកាមរាគគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់កាមរាគដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ឯមន្តទាំងឡាយបើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែង ក៏នៅតែមិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

[៦០១] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រដែលគេដាក់ទឹកលាយដោយល័ក្ត ឬរមៀត ឬវត្ថុខៀវ ឬក៏វត្ថុមានព័ណ៌ហង្សបាទ បុរសមានភ្នែកភ្លឺ ឆ្លុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួន ក្នុងបាត្រដែលដាក់ទឹកនោះ ក៏មិនគប្បីដឹង មិនគប្បីឃើញច្បាស់លាស់ឡើយ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ។

ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ កាមរាគបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ កាមរាគបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច កាមរាគស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ បេ ។ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

[៦០២] បុន ចបរំ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ព្យាបាទបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ព្យាបាទបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ព្យាបាទស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ បេ ។ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលកាមរាគរួបរឹត ដែលកាមរាគគ្រប សង្កត់ មិនដឹង មិនឃើញ នូវការរលាស់កាមរាគដែលកើតហើយ ឲ្យច្បាស់លាស់បាន ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនច្បាស់លាស់ផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ បេ ។ ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ច្បាស់លាស់ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែងហើយ ក៏នៅតែមិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ ។

[៦០២] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលមានចិត្តដែលព្យាបាទរួបរឹត ដែលព្យាបាទគ្របសង្កត់ មិនដឹង មិនឃើញ នូវការរលាស់ព្យាបាទដែលកើតហើយ ឲ្យច្បាស់លាស់បានទេ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនច្បាស់លាស់ផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ បេ ។ ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ច្បាស់លាស់ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែង ក៏នៅតែមិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលគេមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

៣០៣

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ

[៦០៣] សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ អគ្គិនា សន្តត្តោ ឧក្កុដ្ឋិតោ ឧស្មាទកជាតោ[១] តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ នប្បជានេយ្យ ន បស្សេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ព្យាបាទបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ព្យាបាទបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ព្យាបាទស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ បេ ។ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្ប-ជានាតិ ន បស្សតិ ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

១ ម. ឧស្មុទកជាតោ ។

[៦០៣] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រដែលពេញដោយទឹក កំពុងតែក្តៅ ពុះពោរដោយភ្លើង មានចំហាយទឹកហុយឡើង បុរសមានភ្នែកភ្លឺ ឆ្លុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួន ក្នុងបាត្រដែលដាក់ទឹកនោះ ក៏មិនដឹង មិនឃើញច្បាស់លាស់ឡើយ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលព្យាបាទរួបរឹត ដែលព្យាបាទគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវការរលាស់ព្យាបាទដែលកើតហើយឲ្យច្បាស់លាស់បាន ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍របស់ខ្លួនច្បាស់លាស់ផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ បេ ។ ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ច្បាស់លាស់ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែង ក៏មិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វីមានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះ ។

[៦០៤] បុន ចបរំ ព្រាហ្មណា យស្មឹ សមយេ ថីនមិទ្ធបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ថីនមិទ្ធបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ថីនមិទ្ធស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្ប-ជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ បេ ។ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

[៦០៤] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលមានចិត្តដែលថីនមិទ្ធរួបរឹត ដែលថីនមិទ្ធគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវការរលាស់ថីនមិទ្ធដែលកើតហើយ ឲ្យច្បាស់លាស់បាន ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនច្បាស់លាស់ផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ បេ ។ ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ច្បាស់លាស់ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែង ក៏នៅតែមិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

៣០៨

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ

[៦០៨] សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ សេវាលបណកបរិយោនទ្ធោ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ នប្បជានេយ្យ ន បស្សេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ យស្មិំ សមយេ ថីនមិទ្ធបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ថីនមិទ្ធបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ថីនមិទ្ធស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មិំ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ បេ ។ ឧភយត្ថម្បិ តស្មិំ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក

[៦០៥] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រដែលពេញដោយទឹក មានសារាយនិងចកត្រៀបត្រាជុំជិត បុរសមានភ្នែកភ្លឺ ឆ្លុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួនក្នុងទឹកនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញច្បាស់លាស់ឡើយ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលថីនមិទ្ធរួបរឹត ដែលថីនមិទ្ធគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវការរលាស់ថីនមិទ្ធដែលកើតហើយ ឲ្យច្បាស់លាស់បាន ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនច្បាស់លាស់ផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ បេ ។ ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ច្បាស់លាស់ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែង ក៏មិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

[៦០៦] បុន ចបរំ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ឧទ្ធច្ចកុក្កុ-ច្ចបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ បេ ។ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្ប-ជានាតិ ន បស្សតិ ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

[៦០៧] សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ វា-តេរិតោ ចលិតោ ភន្តោ[១] ឩមិជាតោ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថា ភូតំ នប្បជានេយ្យ ន បស្សេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្ប-ជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថា-ភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ បេ ។

១ ម. ភន្តោ ។

[៦០៦] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលមានចិត្តដែលឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចរួបរឹត ដែលឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញនូវការរលាស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតហើយ ឲ្យច្បាស់លាស់បាន ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍របស់ខ្លួនច្បាស់លាស់ផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ បេ ។ ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ច្បាស់លាស់ផង ឯមន្តទាំង-ឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែង ក៏មិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

[៦០៧] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រដែលពេញដោយទឹក ត្រូវខ្យល់បក់បោក រំភើប បែកកើតជារលក បុរសមានភ្នែកភ្លឺ ឆ្លុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួនក្នុងទឹកនោះ មិនគប្បីដឹង មិនគប្បីឃើញច្បាស់លាស់បាន មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចរួបរឹត ដែលឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវការរលាស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតហើយច្បាស់លាស់ទេ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ

ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ឱយរត្តំ សជ្ឈាយកាតាបិ មន្តា នប្បដិ-ភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

[៦០៨] បុន ចបរំ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ វិចិកិច្ឆាបរេតេន ឧប្បន្នាយ ច វិចិកិច្ឆាយ និស្សរណំ យថាភូតំ នប្ប-ជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថា-ភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ បេ ។ ឧភ-យត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ឱយរត្តំ សជ្ឈាយកាតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

នូវប្រយោជន៍ខ្លួនច្បាស់លាស់ផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ បេ ។ ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ច្បាស់លាស់ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែង ក៏មិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

[៦០៨] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយវិញទៀត បុគ្គលមានចិត្តដែលវិចិកិច្ឆារួបរឹត ដែលវិចិកិច្ឆាគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវការរលាស់វិចិកិច្ឆាដែលកើតហើយច្បាស់លាស់ទេ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនច្បាស់លាស់ផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ បេ ។ ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ច្បាស់លាស់ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែង ក៏មិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

[៦០៩] សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ អាវិលោ លុឡិតោ កលលីភូតោ អន្ធការេ និក្ខិត្តោ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ នប្បជានេយ្យ ន បស្សេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ វិចិកិច្ឆាបរេតេន ឧប្បន្នាយ ច វិចិ-កិច្ឆាយ និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្ប-ជានាតិ ន បស្សតិ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ទីឃរត្តំ សជ្ឈា-យកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

[៦១០] អយំ ខោ ព្រាហ្មណ ហេតុ អយំ បច្ច-យោ យេនេកទា ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

[៦០៩] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រដែលពេញដោយទឹកល្អក់ កករកើតជាកណ្តាល គេទុកដាក់ក្នុងទីងងឹត បុរសមានភ្នែកភ្លឺ ឆ្លុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួនក្នុងទឹកនោះ មិនគប្បីដឹង មិនគប្បីឃើញច្បាស់លាស់ឡើយ សេចក្តីនេះមានឧបមាដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលវិចិកិច្ឆារួបរឹត ដែលវិចិកិច្ឆាគ្របសង្កត់ហើយ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវការរលាស់វិចិកិច្ឆាដែលកើតហើយច្បាស់លាស់បាន ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនច្បាស់លាស់ផង ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃច្បាស់លាស់ផង ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ច្បាស់លាស់ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែង ក៏មិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

[៦១០] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះជាហេតុ នេះជាបច្ច័យ បានជាជួនកាលមន្តទាំងឡាយ សូម្បីស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែងហើយ ក៏មិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

[៦១១] យស្មិញ្ច ខោ ព្រាហ្មណ សមយេ ន កាមរាគបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន កាមរាគបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច កាមរាគស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ បរត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈាយកតា ។

[៦១២] សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ អសំសដ្ឋោ លាខាយ វា ហលិទ្ទិយា វា នីលិយា វា មញ្ជិដ្ឋាយ វា តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ បជានេយ្យ បស្សេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ន កាមរាគបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន កាមរាគបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច កាមរាគស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ ។ បេ ។

[៦១១] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បើសម័យណា បុគ្គលមានចិត្ត ដែលកាមរាគមិនរួបរឹត ដែលកាមរាគមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់កាមរាគដែលកើតហើយ សម័យនោះ រមែង ដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង សម័យនោះ រមែង ដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង សម័យនោះ រមែង ដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរ ក៏គង់ភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែល ស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

[៦១២] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រពេញដោយទឹក មិនលាយ ល័ក្តឬរមៀត ឬវត្ថុមានព័ណ៌ខៀវ ឬក៏វត្ថុមានព័ណ៌ហង្សបាទទេ បុរស មានភ្នែកភ្លឺ ឱ្យនមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួនក្នុងទឹកនោះ គប្បីដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់បាន សេចក្តីនេះមានឧបមាដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលកាមរាគមិនរួបរឹត ដែលកាមរាគមិនគ្របសង្កត់ រមែង ដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់កាមរាគដែលកើតហើយ ក្នុង សម័យណា មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។ បេ ។

[៦១៣] បុន ចបរំ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ន ព្យាបាទបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន ព្យាបាទបរេ-តេន ឧប្បន្នស្ស ច ព្យាបាទស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ ឧភយត្ថម្បិ ។ បេ ។ ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈាយកតា ។

[៦១៤] សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ ន អគ្គិនា សន្តត្តោ ន ឧក្កុដ្ឋិតោ ន ឧស្មាទកជាតោ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ បជានេយ្យ បស្សេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ន ព្យាបាទបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន ព្យាបាទបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ព្យាបាទស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ ឧភយត្ថម្បិ ។ បេ ។ ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈាយកតា ។

[៦១៣] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលមានចិត្តដែលព្យាបាទមិនរួបរឹត ដែលព្យាបាទមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់ព្យាបាទដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ។ បេ ។ ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរ ក៏គង់ភ្លឺច្បាស់បានមន្តដែលស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

[៦១៤] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រពេញដោយទឹក មិនក្តៅ មិនពុះពោរដោយភ្លើង មិនមានចំហាយទឹកហុយឡើងទេ បុរសមានភ្នែកភ្លឺ ធ្លុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួនក្នុងទឹកនោះ គប្បីដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់បាន យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលព្យាបាទមិនរួបរឹត ដែលព្យាបាទមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់ព្យាបាទដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ។ បេ ។ ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរ ក៏គង់ភ្លឺច្បាស់បានមន្តដែលស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី យ៉ាងនោះដែរ ។

៣១១

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ

[៦១៥] បុន ចបរំ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ន ថីនមិទ្ធបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន ថីនមិទ្ធបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ថីនមិទ្ធស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជា-ជាតិ បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ ប-ជាជាតិ បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ ឧភយត្ថម្បិ ។ បេ ។ ទី-ឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈា-យកតា ។

[៦១៦] សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ ន សេវាលបណកបរិយោនទ្ធោ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ បជានេយ្យ បស្សេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ន ថីនមិទ្ធបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន ថីនមិទ្ធប-រេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ថីនមិទ្ធស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ ឧភយត្ថម្បិ ។ បេ ។ ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈាយកតា ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក

[៦១៥] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលមានចិត្តដែលថីនមិទ្ធមិនរួបរឹត ដែលថីនមិទ្ធមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់ថីនមិទ្ធដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ។ បេ ។ ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរ ក៏គង់ភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

[៦១៦] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រដែលពេញដោយទឹក មិនមានសារាយនិងចកត្រៀបត្រាជុំជិតទេ បុរសមានភ្នែកភ្លឺ ឆ្មុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួនក្នុងទឹកនោះ គប្បីដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់បាន មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលថីនមិទ្ធមិនរួបរឹត ដែលថីនមិទ្ធមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់ថីនមិទ្ធដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ។ បេ ។ ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរ ក៏គង់ភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

[៦១៧] បុន ចបរំ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ន ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ ឧភយត្ថម្បិ ។ បេ ។ ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈាយកតា ។

[៦១៨] សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ ន វាតេរិតោ ន ចលិតោ ន ភន្តោ ន ឩមិជាតោ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ បជានេយ្យ បស្សេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ

[៦១៧] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលមានចិត្តដែលឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចមិនរួបរឹត ដែលឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ។ បេ ។ ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរ ក៏គង់ភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

[៦១៨] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រដែលពេញដោយទឹក មិនត្រូវខ្យល់បក់បោក មិនរំភើប មិនបែក មិនកើតទៅជារលកទេ បុរសមានភ្នែកភ្លឺ ឆ្មុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួនក្នុងទឹកនោះ គប្បីដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់បាន មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍

យស្មឹ សមយេ ន ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ ឧភយត្ថម្បិ ។ បេ ។ ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈាយកតា ។

[៦១៩] បុន ចបរំ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ន វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន វិចិកិច្ឆាបរេតេន ឧប្បន្នាយ ច វិចិកិច្ឆាយ និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ បរត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ ។ បេ ។

បុគ្គលមានចិត្តដែលឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចមិនរួបរឹត ដែលឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ។ បេ ។ ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរ ក៏គង់ភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

[៦១៩] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលមានចិត្តដែលវិចិកិច្ឆាមិនរួបរឹត ដែលវិចិកិច្ឆាមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់វិចិកិច្ឆាដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ។ បេ ។

[៦២០] សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ អច្ឆោ វិប្បសន្នោ អនាវិលោ អាលោកេ និក្ខិត្តោ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ បជានេយ្យ បស្សេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ន វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន វិចិកិច្ឆាបរេតេន ឧប្បន្នាយ ច វិចិកិច្ឆាយ និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ បរត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈាយកតា ។

[៦២១] អយំ ខោ ព្រាហ្មណ ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេនេកទា ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈាយកតា ។

[៦២០] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រដែលពេញដោយទឹកថ្លា ស្អាត មិនល្អក់ គេទុកដាក់ក្នុងកន្លែងភ្លឺ បុរសមានភ្នែកភ្លឺ ឆ្មុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួនក្នុងទឹកនោះ គប្បីដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់បាន មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលវិចិកិច្ឆាមិនរួបរឹត ដែលវិចិកិច្ឆាមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់វិចិកិច្ឆាដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរ ក៏គង់ភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

[៦២១] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះឯងជាហេតុ នេះឯងជាបច្ច័យ ដែលជួនណាមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរ ក៏គង់ភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

[៦២២] សត្តិមេបិ ព្រាហ្មណា ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនុបក្កិលេសា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ ព្រាហ្មណា អនាវរណោ អនីវរណោ ចេតសោ អនុបក្កិលេសោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ ព្រាហ្មណា អនាវរណោ អនីវរណោ ចេតសោ អនុបក្កិលេសោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ ។ ឥមេ ខោ ព្រាហ្មណា សត្ត ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនុបក្កិលេសា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តីតិ ។

[៦២៣] ឯវំ វុត្តេ សង្គារវោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តំ ភោ គោតម ។ បេ ។ ឧបាសកំ មំ ភវំ គោតមោ ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណាគតន្តិ ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក

[៦២២] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ជាធម៌មិនរាំង មិនបាំងបិទ មិនមានគ្រឿងសៅហ្មងចិត្ត បើអប់រំបន្ទុំឲ្យច្រើនហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផលនៃវិជ្ជានិងវិមុត្តិ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ សតិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាធម៌មិនរាំង មិនបាំងបិទ មិនមានគ្រឿងសៅហ្មងចិត្ត បើអប់រំបន្ទុំឲ្យច្រើនហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផលនៃវិជ្ជានិងវិមុត្តិ ។ បេ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ជាធម៌មិនរាំង មិនបាំងបិទ មិនមានគ្រឿងសៅហ្មងចិត្ត បើអប់រំបន្ទុំឲ្យច្រើនហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផលនៃវិជ្ជានិងវិមុត្តិ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះហើយ ដែលជាធម៌មិនរាំង មិនបាំងបិទ មិនមានគ្រឿងសៅហ្មងចិត្ត ដែលអប់រំបន្ទុំហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផលនៃវិជ្ជានិងវិមុត្តិ ។

[៦២៣] កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ សគារវព្រាហ្មណ៍បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ពីរោះណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើនចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសកដល់នូវសរណគមន៍ស្មើដោយជីវិត ចាប់តាំងអំពីថ្ងៃនេះតទៅ ។

[៦២៤] ឯវម្មេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ គិជ្ឈកូដេ បព្វតេ ។ អថខោ អភយោ រាជកុមារោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អភយោ រាជកុមារោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ។

[៦២៥] បូរណោ ភន្តេ កស្សបោ ឯវមាហ នត្ថិ ហេតុ នត្ថិ បច្ចយោ អញ្ញាណាយ អទស្សនាយ អហេតុ អប្បច្ចយោ អញ្ញាណំ អទស្សនំ ហោតិ ។ នត្ថិ ហេតុ នត្ថិ បច្ចយោ ញាណាយ ទស្សនាយ អហេតុ អប្បច្ចយោ ញាណំ ទស្សនំ ហោតីតិ ។ ឥធ ភគវា កិមាហាតិ ។

[៦២៦] អត្ថិ រាជកុមារ ហេតុ អត្ថិ បច្ចយោ អញ្ញាណាយ អទស្សនាយ សហេតុ សប្បច្ចយោ អញ្ញាណំ អទស្សនំ ហោតិ ។ អត្ថិ រាជកុមារ ហេតុ អត្ថិ បច្ចយោ ញាណាយ ទស្សនាយ សហេតុ សប្បច្ចយោ ញាណំ ទស្សនំ ហោតីតិ ។

[៦២៤] ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សម្រេចព្រះឥរិយាបថលើភ្នំគិជ្ឈកូដ ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង អភយរាជកុមារស្តេចចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះអភយរាជកុមារគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់សួរព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា ។

[៦២៥] បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បូរណកស្សបបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ហេតុ បច្ច័យ នៃការមិនដឹង មិនឃើញ មិនមានឡើយ ការមិនដឹង មិនឃើញ ឥតមានហេតុ ឥតមានបច្ច័យទេ ។ ហេតុ បច្ច័យ នៃការដឹង ការឃើញ មិនមានឡើយ ការដឹង ការឃើញ ឥតមានហេតុ ឥតមានបច្ច័យទេ ។ ចុះព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ក្នុងសេចក្តីនេះថាដូចម្តេច ។

[៦២៦] ម្នាលរាជកុមារ ហេតុ បច្ច័យ នៃការមិនដឹង មិនឃើញ រមែងមាន ការមិនដឹង មិនឃើញ រមែងមានហេតុ មានបច្ច័យ ។ ម្នាលរាជកុមារ ហេតុ បច្ច័យ នៃការដឹង ការឃើញ មាន ការដឹង ការឃើញ រមែងមានហេតុ មានបច្ច័យ ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ

[៦២៧] កតមោ ភន្តេ ហេតុ កតមោ បច្ចយោ អញ្ញាណាយ អទស្សនាយ ។ កថំ សហេតុ សប្បច្ចយោ អញ្ញាណំ អទស្សនំ ហោតីតិ ។

[៦២៨] យស្មឹ ខោ រាជកុមារ សមយេ កាមរាគបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ កាមរាគបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច កាមរាគស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ។ អយម្បិ ខោ រាជកុមារ ហេតុ អយំ បច្ចយោ អញ្ញាណាយ អទស្សនាយ ។ ឯវម្បិ សហេតុ សប្បច្ចយោ អញ្ញាណំ អទស្សនំ ហោតិ ។

[៦២៩] បុន ចបរំ រាជកុមារ យស្មឹ សមយេ ព្យាបាទបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ព្យាបាទបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ព្យាបាទស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ។ អយម្បិ ខោ រាជកុមារ ហេតុ អយំ បច្ចយោ អញ្ញាណាយ អទស្សនាយ ។ ឯវម្បិ សហេតុ សប្បច្ចយោ អញ្ញាណំ អទស្សនំ ហោតិ ។

[៦២៧] បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ហេតុ បច្ច័យ នៃការមិនដឹង មិនឃើញ តើដូចម្តេច ។ ការមិនដឹង មិនឃើញ រមែងមានហេតុ មានបច្ច័យដូចម្តេច ។

[៦២៨] ម្នាលរាជកុមារ ក្នុងសម័យដែលបុគ្គលមានចិត្តដែលកាមរាគរួបរឹត ដែលកាមរាគគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញច្បាស់នូវការរលាស់កាមរាគដែលកើតហើយ ។ ម្នាលរាជកុមារ នេះឯងជាហេតុ នេះជាបច្ច័យ នៃការមិនដឹង មិនឃើញ ។ ការមិនដឹង មិនឃើញ រមែងមានហេតុ មានបច្ច័យយ៉ាងនេះ ។

[៦២៩] ម្នាលរាជកុមារ មួយទៀត ក្នុងសម័យដែលបុគ្គលមានចិត្តដែលព្យាបាទរួបរឹត ដែលព្យាបាទគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់ព្យាបាទដែលកើតហើយ ។ ម្នាលរាជកុមារ នេះឯងជាហេតុ នេះឯងជាបច្ច័យ នៃការមិនដឹង មិនឃើញ ។ ការមិនដឹង មិនឃើញ រមែងមានហេតុ មានបច្ច័យយ៉ាងនេះ ។

[៦៣០] បុន ចបរំ រាជកុមារ យស្មឹ សមយេ ថីនមិទ្ធបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា ។

[៦៣១] ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា ។

[៦៣២] វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ វិចិកិច្ឆាបរេតេន ឧប្បន្នាយ ច វិចិកិច្ឆាយ និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ។ អយម្បិ ខោ រាជកុមារ ហេតុ អយំ បច្ចយោ អញ្ញាណាយ អទស្សនាយ ។ ឯវម្បិ សហេតុ សប្បច្ចយោ អញ្ញាណំ អទស្សនំ ហោតីតិ ។

[៦៣៣] កោ នាមាយំ ភន្តេ ធម្មបរិយាយោតិ ។ នីវរណា នាមេតេ រាជកុមារាតិ ។ តគ្ឃ ភគវា នីវរណា តគ្ឃ សុគត នីវរណា ឯកមេកេនបិ ខោ ភន្តេ នីវរណេន អភិភូតោ យថាភូតំ នប្បជានេយ្យ ន បស្សេយ្យ កោ បន វាទោ បញ្ចហិ នីវរណេហិ ។

[៦៣០] ម្នាលរាជកុមារ មួយទៀត ក្នុងសម័យដែលបុគ្គល មានចិត្តដែលថីនមិទ្ធរួបរឹត ។

[៦៣១] បុគ្គលមានចិត្តដែលឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចរួបរឹត ។

[៦៣២] បុគ្គលមានចិត្តដែលវិចិកិច្ឆារួបរឹត ដែលវិចិកិច្ឆាគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់វិចិកិច្ឆាដែលកើតហើយទេ ។ ម្នាលរាជកុមារ នេះឯងជាហេតុ នេះឯងជាបច្ច័យ នៃការមិនដឹង មិនឃើញ ។ ការមិនដឹង មិនឃើញ រមែងមានហេតុ មានបច្ច័យយ៉ាងនេះ ។

[៦៣៣] បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម្មបរិយាយនេះ តើឈ្មោះដូចម្តេច ។ ម្នាលរាជកុមារ ធម្មបរិយាយទាំងនុ៎ះ ឈ្មោះថានីវរណៈ ។ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឲ្យឈ្មោះថានីវរណៈសមហើយ បពិត្រព្រះសុគត ឲ្យឈ្មោះថានីវរណៈសមហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូម្បីបុគ្គលដែលមានតែនីវរណៈមួយ ៗ គ្របសង្កត់ គង់មិនគប្បីដឹង មិនគប្បីឃើញច្បាស់ទៅហើយ នឹងបាច់និយាយថ្វីដល់ទៅនីវរណធម៌ទាំង ៥ គ្របសង្កត់ ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ

[៦៣៤] កតមោ បន ភន្តេ ហេតុ កតមោ បច្ច-
យោ ញាណាយ ទស្សនាយ ។ កថំ សហេតុ សប្ប-
ច្ចយោ ញាណំ ទស្សនំ ហោតីតិ ។

[៦៣៥] ឥធ រាជកុមារ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ
ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ
វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ សោ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ[១]
តេន ចិត្តេន យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ ។ អយម្បិ
ខោ រាជកុមារ ហេតុ អយំ បច្ចយោ ញាណាយ
ទស្សនាយ ។ ឯវម្បិ សហេតុ សប្បច្ចយោ ញាណំ
ទស្សនំ ហោតិ ។

[៦៣៦] បុន ចបរំ រាជកុមារ ភិក្ខុ ។ បេ ។ ឧ-
បេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ
និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ សោ ឧបេក្ខា-
សម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ តេន ចិត្តេន យថាភូតំ បជានាតិ
បស្សតិ ។ អយំបិ ខោ រាជកុមារ ហេតុ អយំ
បច្ចយោ ញាណាយ ទស្សនាយ ។ ឯវម្បិ សហេតុ
សប្បច្ចយោ ញាណំ ទស្សនំ ហោតីតិ ។

---

១ ឱ. ម. ភាវិតេន ។

[៦៣៤] បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះហេតុ បច្ច័យ នៃការដឹង ការឃើញ តើដូចម្ដេច ។ ការដឹង ការឃើញ រមែងមានហេតុ មានបច្ច័យដូចម្ដេច ។

[៦៣៥] ម្នាលរាជកុមារ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់សេចក្ដីលះបង់ ។ ភិក្ខុនោះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ក៏ដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ដោយសារចិត្តនោះ ។ ម្នាលរាជកុមារ នេះឯងជាហេតុ នេះឯងជាបច្ច័យ នៃការដឹង ការឃើញ ។ ការដឹង ការឃើញ រមែងមានហេតុ មានបច្ច័យយ៉ាងនេះ ។

[៦៣៦] ម្នាលរាជកុមារ មួយទៀត ភិក្ខុ ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់សេចក្ដីលះបង់ ។ ភិក្ខុនោះ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ក៏ដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ដោយសារចិត្តនោះ ។ ម្នាលរាជកុមារ នេះឯងជាហេតុ នេះឯងជាបច្ច័យ នៃការដឹង ការឃើញ ។ ការដឹង ការឃើញ រមែងមានហេតុ មានបច្ច័យយ៉ាងនេះ ។

[៦៣៧] កោ ចាមាយំ ភន្តេ ធម្មបរិយាយោតិ ។ ពោជ្ឈង្គា នាមេតេ រាជកុមារាតិ ។ តគ្ឃ ភគវា ពោជ្ឈង្គា តគ្ឃ សុគត ពោជ្ឈង្គា ឯកមេកោធបិ ខោ ភន្តេ ពោជ្ឈង្គេន សមន្នាគតោ យថាភូតំ បជានេយ្យ បស្សេយ្យ កោ បន វាទោ សត្តហិ ពោជ្ឈង្គេហិ ។ យោបិ មេ ភន្តេ គិជ្ឈកូដំ បព្វតំ អារោហន្តស្ស កាយកិលមថោ ចិត្តកិលមថោ សោបិ មេ បដិប្បស្សទ្ធោ ធម្មោ ច មេ អភិសមេតោតិ ។

ឧទ្ទានំ ភវតិ

អាហារបរិយាយគ្គិ
មិត្តំ[១] សការវេន ច
អភយោ បុច្ឆិតោ បញ្ហំ
គិជ្ឈកូដម្ហិ បព្វតេតិ ។

ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ ឆដ្ឋំ ។

១ ឱ. ម. មេត្តំ ។

[៦៣៧] បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម្មបរិយាយនេះ តើឈ្មោះដូចម្តេច ។ ម្នាលរាជកុមារ ធម្មបរិយាយទាំងនេះ ឈ្មោះថាពោជ្ឈង្គ ។ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឈ្មោះពោជ្ឈង្គសមហើយ បពិត្រព្រះសុគត ឈ្មោះពោជ្ឈង្គសមហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូម្បីបុគ្គលដែលប្រ-កបដោយពោជ្ឈង្គមួយ ៗ ក៏គប្បីដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ទៅហើយ នឹងចាំបាច់និយាយថ្វីដល់ទៅបុគ្គលប្រកបដោយពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលខ្ញុំព្រះអង្គឡើងភ្នំគិជ្ឈកូដ ក៏មានសេចក្តីលំបាកកាយលំបាកចិត្ត (ឥឡូវ) ខ្ញុំព្រះអង្គបានរម្ងាប់សេចក្តីលំបាកកាយ និងលំបាកចិត្តនោះហើយ ទាំងធម៌ខ្ញុំព្រះអង្គក៏បានត្រាស់ដឹងច្បាស់ហើយ ។

មានឧទ្ទានថា

គឺនិយាយអំពីអាហារ អំពីបរិយាយ អំពីភ្លើង អំពីផ្សាយ
មេត្តា អំពីរឿងសគារវព្រាហ្មណ៍ អំពីរឿងអភយរាជកុមារ
សួរប្រស្នានាភ្នំគិជ្ឈកូដ ។

ចប់ ពោជ្ឈង្គសំយុត្ត ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក ទី ៦ ។

ពោជ្ឈង្គស្ស អានាបានាទិបេយ្យាលោ

[៦៣៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ អដ្ឋិកសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា ។ កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ ឧ-បេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសាតិ ។

ពោជ្ឈង្គ អានាបានាទិបេយ្យាល

[៦៣៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា[១] ដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយដូចម្តេច បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយដូចម្តេច ទើបជាគុណ-ជាតិមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅកាន់សេចក្តីលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅកាន់សេចក្តីលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិក-សញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយយ៉ាងនេះ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយយ៉ាងនេះ ទើបជាគុណជាតិមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ។

១ ការសម្គាល់ថារាងឆ្អឹង ៗ ហៅថាអដ្ឋិកសញ្ញា ។

[៦៣៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ អដ្ឋិកសញ្ញាយ ភិក្ខវេ ភាវិតាយ ពហុលីកតាយ ទ្វិន្នំ ផលានំ អញ្ញតរំ ផលំ បាដិកង្ខំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា សតិ វា ឧបាទិសេសេ អនាគាមិតា ។ កថំ ភាវិតាយ ច ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញាយ កថំ ពហុលីកតាយ ទ្វិន្នំ ផលានំ អញ្ញតរំ ផលំ បាដិកង្ខំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា សតិ វា ឧបាទិសេសេ អនាគាមិតា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតាយ ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញាយ ឯវំ ពហុលីកតាយ ទ្វិន្នំ ផលានំ អញ្ញតរំ ផលំ បាដិកង្ខំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា សតិ វា ឧបាទិសេសេ អនាគាមិតាតិ ។

[៦៣៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ បណ្ដាផលទាំង ២ ផលណាមួយក៏កើតជាក់ស្ដែង គឺនឹងបានអរហត្តផលក្នុងបច្ចុប្បន្ន ឬបើឧបាទាននៅមានសេសសល់ ក៏គង់នឹងបានអនាគាមិផលដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយដូចម្ដេច បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយដូចម្ដេច ទើបបណ្ដាផលទាំង ២ ផលណាមួយក៏កើតជាក់ស្ដែង គឺនឹងបានអរហត្តផលក្នុងបច្ចុប្បន្ន ឬបើឧបាទាននៅមានសេសសល់ ក៏គង់បានអនាគាមិផលដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់សេចក្ដីលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអដ្ឋិក-សញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនយ៉ាងនេះហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះហើយ ទើបបណ្ដាផលទាំង ២ ផលណាមួយក៏កើតជាក់ស្ដែង គឺនឹងបានអរហត្តផលក្នុងបច្ចុប្បន្ន ឬបើឧបាទាននៅមានសេសសល់ ក៏គង់បានអនាគាមិផលដែរ ។

ពោជ្ឈង្គស្ស អានាបានាទិបេយ្យាលោ

[៦៤០] សាវត្ថីនិទានំ ។ អដ្ឋិកសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ ។ កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតីតិ ។

ពោជ្ឈង្គ អានាបានាទិបេយ្យាល

[៦៤០] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ដ៏ធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គល បានចម្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រ-យោជន៍ដ៏ធំតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោន ទៅកាន់ការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គល បានចម្រើនយ៉ាងនេះហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះហើយ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ដ៏ធំ ។

[៦៤១] សាវត្ថីនិទានំ ។ អដ្ឋិកសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហតោ យោគក្ខេមាយ សំ-វត្តតិ ។ កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា មហតោ យោគក្ខេមាយ សំវត្តតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោ-ជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោ-ធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា មហតោ យោគក្ខេ-មាយ សំវត្តតីតិ ។

[៦៤២] សាវត្ថីនិទានំ ។ អដ្ឋិកសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតិ ។ កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា កថំ ពហុលីក-តា មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។

[៦៤១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីក្សេមចាកយោគដ៏ធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែល បុគ្គលបានចម្រើនហើយដូចម្តេច បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយដូចម្តេច ទើប ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីក្សេមចាកយោគដ៏ធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុង សាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលអាស្រ័យនូវ សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវ ការរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិក-សញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនយ៉ាងនេះហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះ ហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីក្សេមចាកយោគដ៏ធំ ។

[៦៤២] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីសំវេគដ៏ធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអដ្ឋិកសញ្ញា ដែល បុគ្គលបានចម្រើនហើយដូចម្តេច បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយដូចម្តេច ដែល ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសំវេគដ៏ធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុង សាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ។ បេ ។

អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេ-
កនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិ-
ណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា ឯវំ
ពហុលីកតា មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតីតិ ។

[៦៤៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ អដ្ឋិកសញ្ញា ភិក្ខវេ
ភាវិតា ពហុលីកតា មហតោ ផាសុវិហារាយ សំ-
វត្តតិ ។ កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា កថំ
ពហុលីកតា មហតោ ផាសុវិហារាយ សំវត្តតិ ។ ឥធ
ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ
ភាវេតិ ។ បេ ។ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោ-
ជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិ-
តំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋិ-
កសញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា មហតោ ផាសុវិហារាយ
សំវត្តតីតិ ។

ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនយ៉ាងនេះហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះហើយ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីសំវេគដ៏ធំ ។

[៦៤៣] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការនៅជាសុខដ៏ធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយដូចម្ដេច បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយដូចម្ដេច រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការនៅជាសុខដ៏ធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិក-សញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនយ៉ាងនេះហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះហើយ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការនៅជាសុខដ៏ធំ ។

[៦៤៤] បុឡុវកសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ។ បេ ។

[៦៤៥] វិនីលកសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

[៦៤៦] វិច្ឆិទ្ទកសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

[៦៤៧] ឧទ្ធុមាតសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

[៦៤៨] មេត្តា ភិក្ខវេ ភាវិតា ។

[៦៤៩] ករុណា ភិក្ខវេ ភាវិតា ។

[៦៥០] មុទិតា ភិក្ខវេ ភាវិតា ។

[៦៥១] ឧបេក្ខា ភិក្ខវេ ភាវិតា ។

[៦៥២] អានាបានស្សតិ ភិក្ខវេ ភាវិតា ។

[៦៥៣] អសុភសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ។

[៦៨៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុឡុវកសញ្ញា ដែលបុគ្គលចម្រើនហើយ ។ បេ ។

[៦៨៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិនីលកសញ្ញា ។

[៦៨៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិច្ឆិទ្ទកសញ្ញា ។

[៦៨៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធុមាតសញ្ញា ។

[៦៨៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មេត្តាដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយ ។

[៦៨៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ករុណាដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយ ។

[៦៩០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មុទិតាដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយ ។

[៦៩១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបេក្ខាដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយ ។

[៦៩២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អានាបានស្សតិដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយ ។

[៦៩៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសុភសញ្ញាដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយ ។

[៦៥៤] មរណសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ។

[៦៥៥] អាហារេ បដិក្កូលសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

[៦៥៦] សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

[៦៥៧] អនិច្ចសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

[៦៥៨] អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

[៦៥៩] ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

[៦៦០] បហានសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

[៦៦១] វិរាគសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

[៦៦២] និរោធសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា ។ កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ និរោធសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ និរោធ-សញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ និរោ-ធសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេក-

[៦៥៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មរណសញ្ញាដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយ ។

[៦៥៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាហារេ បដិកូលសញ្ញា ។

[៦៥៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា ។

[៦៥៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនិច្ចសញ្ញា ។

[៦៥៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ។

[៦៥៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា ។

[៦៦០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បហានសញ្ញា ។

[៦៦១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិរាគសញ្ញា ។

[៦៦២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ និរោធសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ជាគុណជាតិរមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះនិរោធសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយដូចម្តេច បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយដូចម្តេច ទើបជាគុណជាតិមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយនិរោធសញ្ញា ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយនិរោធសញ្ញា អាស្រ័យ

និស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ភិក្ខវេ និរោធសញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសាតិ ។

[៦៦៣] និរោធសញ្ញាយ ភិក្ខវេ ភាវិតាយ ពហុលីកតាយ ទ្វិន្នំ ផលានំ អញ្ញតរំ ផលំ បាដិកង្ខំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា សតិ វា ឧបាទិសេសេ អនាគា-មិតា ។ កថំ ភាវិតាយ ភិក្ខវេ និរោធសញ្ញាយ កថំ ពហុលីកតាយ ទ្វិន្នំ ផលានំ អញ្ញតរំ ផលំ បាដិកង្ខំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា សតិ វា ឧបាទិសេសេ

នូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ និរោធសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនយ៉ាងនេះហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះហើយ ជាគុណជាតិមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ។

[៦៦៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើនិរោធសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ បណ្ដាផលទាំង ២ ផលណាមួយក៏កើតជាក់ស្ដែង គឺបានអរហត្តផលក្នុងបច្ចុប្បន្ន ឬបើឧបាទាននៅមានសេសសល់ ក៏គង់បានអនាគាមិផលដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះនិរោធសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយដូចម្ដេច បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយដូចម្ដេច ទើបបណ្ដាផលទាំង ២ ផលណាមួយក៏កើតជាក់ស្ដែង គឺបានអរហត្តផលក្នុងបច្ចុប្បន្ន ឬបើឧបាទាននៅមានសេសសល់

អនាគាមិតា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ និរោធសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ និរោធសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតាយ ខោ ភិក្ខវេ និរោធសញ្ញាយ ឯវំ ពហុលីកតាយ ទ្វិន្នំ ផលានំ អញ្ញតរំ ផលំ បាដិកង្ខំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា សតិ វា ឧបាទិសេសេ អនាគាមិតាតិ ។

[៦៦៤] និរោធសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ ។ មហតោ យោគក្ខេមាយ សំវត្តតិ ។ មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតិ ។ មហតោ ផាសុវិហារាយ សំវត្តតិ ។ កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ និរោធសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ ។ មហតោ យោគក្ខេមាយ សំវត្តតិ ។ មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតិ ។ មហតោ ផាសុវិហារាយ សំវត្តតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ និរោធសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ

ក៏គង់បានអនាគាមិផលដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយនិរោធសញ្ញា ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយនិរោធសញ្ញា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ និរោធសញ្ញាដែលបុគ្គលបានចម្រើនយ៉ាងនេះហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះហើយ បណ្ដាផលទាំង ២ ផលណាមួយក៏កើតជាក់ស្ដែង គឺបានអរហត្តផលក្នុងបច្ចុប្បន្ន ឬបើឧបាទាននៅមានសេសសល់ ក៏គង់បានអនាគាមិផលដែរ ។

[៦៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើនិរោធសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ធំ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីក្សេមចាកយោគដ៏ធំ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីសំវេគដ៏ធំ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការនៅជាសុខដ៏ធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះនិរោធសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយដូចម្ដេច បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយដូចម្ដេច ទើបប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដ៏ធំ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីក្សេមចាកយោគដ៏ធំ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីសំវេគដ៏ធំ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការនៅជាសុខដ៏ធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយនិរោធសញ្ញា

។ បេ ។ និរោធសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ភិក្ខវេ និរោធ-សញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ ។ មហតោ យោគក្ខេមាយ សំវត្តតិ ។ មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតិ ។ មហតោ ផាសុវិហារាយ សំវត្តតីតិ ។

[៦៦៨] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្វា-ននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។

។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយនិរោធសញ្ញា អាស្រ័យនូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើនិរោធសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចម្រើនយ៉ាងនេះហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះហើយ ទើបប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដ៏ធំ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីក្សេមចាកយោគដ៏ធំ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីសំវេគដ៏ធំ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការនៅជាសុខដ៏ធំ ។

[៦៦៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទន្លេគង្គា មានទំនាបទៅខាងកើត ជម្រាលទៅខាងកើត ឈមទៅខាងកើត យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ រមែងជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ រមែងជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ បេ។

ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។ (យាវ ឯសនា ចាលិ វិត្ថារេតព្វា) ។

[៦៦៦] បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ ឧទ្ធម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។ កតមានិ បញ្ច ។ រូបរាគោ អរូបរាគោ មានោ ឧទ្ធច្ចំ អវិជ្ជា ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចុទ្ធម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវេតព្វា ។ កតមេ សត្ត ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ

ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្ដីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យការរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចម្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ រមែងជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន យ៉ាងនេះឯង ។ (គប្បីសម្ដែងបាលីឲ្យពិស្ដារដរាបដល់ការស្វែងរកផងចុះ) ។

[៦៦៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈទាំង ៥ តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ គឺរូបរាគ ១ អរូបរាគ ១ មានៈ ១ ឧទ្ធច្ចៈ ១ អវិជ្ជា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំង ៥ នេះឯង ហៅថាឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវចម្រើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ នេះចេញ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្ដីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យការរលត់

វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវេ-តព្វាតិ ។

[៦៦៧] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី បាចីន-និន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោ-ណោ និព្វានបព្ភារោ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។បេ ។

បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវចម្រើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈទាំង ៥ នេះឯង ។

[៦៦៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទន្លេគង្គា មានទំនាបទៅខាងកើត ជម្រាលទៅខាងកើត ឈមទៅខាងកើត យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចម្រើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ រមែងជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចម្រើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ រមែងជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ បេ ។

ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោ-
សវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ ឯវំ
ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត
ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វា-
នបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។ (ឯវំ រាគវិនយបរិ-
យោសានំ យាវ ឯសនា ចាលិ វិត្ថារេតព្វា) ។

[៦៦៨] បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ ឧទ្ធម្ភាគិយានិ សញ្ញោ-
ជនានិ ។ កតមានិ បញ្ច ។ រូបរាគោ អរូបរាគោ មានោ
ឧទ្ធច្ចំ អវិជ្ជា ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច ឧទ្ធម្ភាគិ-
យានិ សញ្ញោជនានិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ
ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ
បរិក្ខយាយ បហានាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវេតព្វា ។
កតមេ សត្ត ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ
ភាវេតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ រាគវិនយ-

ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលមានការលះបង់រាគៈជាទីបំផុត មានការលះបង់ទោសៈជាទីបំផុត មានការលះបង់មោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចម្រើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ រមែងជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វានយ៉ាងនេះឯង ។ (ត្រូវធ្វើបាលីឲ្យពិស្តារ តាំងអំពីឯសនា រហូតដល់ការលះបង់រាគៈជាទីបំផុតយ៉ាងនេះផងចុះ) ។

[៦៦៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺរូបរាគ ១ អរូបរាគ ១ មានៈ ១ ឧទ្ធច្ចៈ អវិជ្ជា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំង ៥ នេះឯង ហៅថាឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវចម្រើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់នូវឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ នេះចេញ ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលមានការលះបង់

បរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ អមតោគធំ អមតបរាយណំ អមតបរិយោសានំ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវេតព្វាតិ ។ (យថា មគ្គសំយុត្តំ វិត្ថារេតព្វំ តថា ពោជ្ឈង្គសំយុត្តំ វិត្ថារេតព្វំ) ។

តត្រុទ្ទានំ

អដ្ឋិបុឡវកោវិនីលកំ
វិច្ឆិទ្ទកំ ឧទ្ធុមាតេន បញ្ចមំ
មេត្តា ករុណា មុទិតា ឧបេក្ខា
អានាបានេន តេ ទសាតិ ។

ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស អានាបានវគ្គោ សត្តមោ ។

រាគៈជាទីបំផុត មានការលះបង់ទោសៈជាទីបំផុត មានការលះបង់មោហៈ ជាទីបំផុត ជាធម៌យាងចុះកាន់ព្រះនិព្វាន ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគួរចម្រើនពោជ្ឈង្គ ទាំង ៧ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ នេះឯង ។ (មគ្គសំយុត្ត បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យ ពិស្តារយ៉ាងណា ពោជ្ឈង្គសំយុត្ត ក៏ត្រូវធ្វើឲ្យពិស្តារយ៉ាងនោះដែរ) ។

ឧទ្ទានក្នុងអានាបានាទិបេយ្យាលនោះគឺ

អដ្ឋិកសញ្ញា ១ បុឡវកសញ្ញា ១ វិនីលកសញ្ញា ១ វិច្ឆិទ្ទក-
សញ្ញា ១ ឧទ្ធុមាតសញ្ញា ១ ជាគម្រប់ប្រាំ មេត្តា ១ ករុណា ១
មុទិតា ១ ឧបេក្ខា ១ អានាបានៈ ១ រួមទាំងអស់ជា ១០ ។

ចប់ ពោជ្ឈង្គសំយុត្ត អានាបានវគ្គ ទី ៧ ។

គង្គាបេយ្យាលោ

អសុភា មរណា អាហារេ
បដិក្កូលេន ច សព្វលោកេ
អនិច្ចទុក្ខអនត្តបហានំ
វិរាគំ និរោធេន តេ ទសាតិ ។

ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស និរោធវគ្គោ អដ្ឋមោ ។

[៦៦៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ បេ ។

ឆ បាចីនតោ និន្នា
ឆ និន្នា ច សមុទ្ទតោ
ទ្វេ តេ ឆ ទ្វាទស ហោន្តិ
វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ ។

គង្គាបេយ្យាលោ នវមោ ។

គង្គាបេយ្យាល

អសុភសញ្ញា ១ មរណសញ្ញា ១ អាហារេបដិកូលសញ្ញា ១ សព្វលោកេអនភិរតសញ្ញា ១ អនិច្ចសញ្ញា ១ អនិច្ចេទុក្ខ-សញ្ញា ១ ទុក្ខេអនត្តសញ្ញា ១ បហានសញ្ញា ១ វិរាគសញ្ញា ១ និរោធសញ្ញា ១ រួមទាំងអស់ត្រូវជា ១០ គត់ ។

ចប់ ពោជ្ឈង្គសំយុត្ត និរោធវគ្គ ទី ៨ ។

[៦៦៩] *សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទន្លេគង្គា មានទំនាបទៅខាងកើត ជម្រាលទៅខាងកើត ឈមទៅខាងកើត យ៉ាងណាមិញ ។ បេ ។*

និយាយអំពីទន្លេគង្គា មានទំនាបទៅខាងកើត ៦ លើក ទន្លេគង្គាមានទំនាបទៅរកសមុទ្រ ៦ លើក ទាំង ៦ លើក ២ ដង នោះ រួមជា ១២ លើក ហេតុនោះបានជាលោកឲ្យឈ្មោះ ជាវគ្គ ។

ចប់ គង្គាបេយ្យាល ទី ៩ ។

[៦៧០] យាវតា ភិក្ខវេ សត្តា អបាទា វា ទ្វិបាទា វា ចតុប្បាទា វា ពហុប្បាទា វាតិ វិត្ថារេតព្វំ ។

តថាគតំ បទំ កូដំ
មូលំ សារេន វស្សិកំ[១]
រាជា ចន្ទិមសុរិយា ច
វត្ថេន ទសមំ បទំ ។

(អប្បមាទវគ្គោ ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស ពោជ្ឈង្គវសេន វិត្ថារេតព្វោ) ។

ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស អប្បមាទវគ្គោ ទសមោ ។

១ វស្សិកី ឥតិប បាឋោ ។

[៦៧០] ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រាប់តាំងពីពួកសត្វមិនមានជើងក្តី មានជើង ២ ក្តី មានជើង ៤ ក្តី មានជើងច្រើនក្តី បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ព្រះតថាគតប្រសើរជាងសត្វទាំងអស់ ១ ស្នាមជើងដំរី ធំជាងស្នាមជើងសត្វទាំងអស់ ១ កំពូលផ្ទះ ខ្ពស់ជាងគ្រឿងផ្ទះទាំងអស់ ១ ក្លិនឫសស្គា ប្រសើរជាងក្លិនឫសទាំងអស់ ១ ក្លិនខ្លឹមចន្ទន៍ក្រហម ប្រសើរជាងក្លិនខ្លឹមទាំងអស់ ១ ក្លិនផ្កាម្លិះ ប្រសើរជាងក្លិនផ្កាទាំងអស់ ១ ស្តេចចក្កពត្តិ ប្រសើរជាងស្តេចទាំងអស់ ១ ពន្លឺព្រះចន្ទ ប្រសើរជាងពន្លឺផ្កាយទាំងអស់ ១ ព្រះអាទិត្យរុងរឿងក្នុងសរទសម័យ ១ សំពត់កាសិកព្ស្រ្ត ប្រសើរជាងសំពត់ទាំងអស់ ១ ត្រូវជា ១០ គត់ ។

(អប្បមាទវគ្គ បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យពិស្តារ តាមទំនងពោជ្ឈង្គ នៃពោជ្ឈង្គសំយុត្តផងចុះ) ។

ចប់ ពោជ្ឈង្គសំយុត្ត អប្បមាទវគ្គទី ១០ ។

៣៣៧

ពលករណីយវគ្គោ

[៦៧១] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិ ពលករ-ណីយា កម្មន្តា ករិយន្តីតិ វិត្ថារេតព្វំ ។

ពលំ ពីជញ្ច នាគោ ច
រុក្ខកុម្ភេន សុកិយា
អាកាសេន ច ទ្វេ មេឃា
នាវា អាគន្តុកា នទី ។

(ពលករណីយវគ្គោ ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស ពោជ្ឈង្គ-វសេន វិត្ថារេតព្វោ) ។

ពលករណីយវគ្គោ ឯកាទសមោ ។

ពលករណីយវគ្គ

[៦៧១] ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចការងារណាមួយ ដែលត្រូវធ្វើដោយកម្លាំង ដូច្នេះជាដើម បណ្ឌិតត្រូវសម្តែងឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ការងារដែលត្រូវធ្វើដោយកម្លាំង ១ ពីជគាមនិងភូតគាម (អាស្រ័យផែនដី ទើបលូតលាស់ឡើងបាន) ១ នាគ (អាស្រ័យភ្នំហិមពាន្ត ទើបចម្រើនកាយបាន) ១ ដើមឈើទ្រេតទៅទិសខាងកើត កាលបើគេកាត់គល់ រមែងរលំទៅទិសខាងកើត ១ ឆ្នាំងផ្កាប់ ទឹកមិនដែលហូរចូល ១ ចុងស្រួចនៃស្រូវ គេដាក់មិនស្រួល តែងមុតដៃជើង ១ ខ្យល់លើអាកាសរមែងបក់ទៅគ្រប់ទិស ១ អកាលមេឃ បក់ផាត់ធូលីឲ្យស្រឡះ ១ ខ្យល់ព្យុះ បក់ផាត់មហាមេឃឲ្យស្រឡះ ១ ចំណងនាវាសមុទ្រតែងពុកផុយ ១ ផ្ទះសម្រាប់អ្នកដំណើរ ១ ទន្លេគង្គា (ដែលមានទំនាបទៅទិសខាងកើត មិនអាចអ្នកណាបំបែរឲ្យមានទំនាបទៅរកទិសខាងលិចវិញបាន) ១ ។

(ពលករណីយវគ្គ បណ្ឌិតត្រូវសម្តែងឲ្យពិស្តារ តាមទំនងពោជ្ឈង្គនៃពោជ្ឈង្គសំយុត្តផងចុះ) ។

ចប់ ពលករណីយវគ្គ ទី ១១ ។

[៦៧២] តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ឯសនា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមេសនា ភវេសនា ព្រហ្មចរិយេសនាតិ វិត្ថារេតព្វំ ។

ឯសនា វិធា អាសវា
ភវា ច ទុក្ខតា តិស្សោ
ខីលំ មលំ ច នីឃោ ច
វេទនា តណ្ហាយេន ចាតិ ។

(ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស ឯសនាបេយ្យាលំ វិវេក-និស្សិតតោ វិត្ថារេតព្វំ) ។

ឯសនាវគ្គោ ទ្វាទសមោ ។

[៦៧៣] ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ ឱឃា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ កាមោឃោ ភវោឃោ ទិដ្ឋោឃោ អវិជ្ជោ-ឃោតិ វិត្ថារេតព្វំ ។

[៦៧២] ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាង នោះគឺ ការស្វែងរកកាម ១ ការស្វែងរកភព ១ ការស្វែងរកព្រហ្មចរិយជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ១ ប៉ុណ្ណោះជាដើម បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

និយាយពីការស្វែងរកផ្សេង ៗ ១ អាសវៈ ១ ភព ១ ទុក្ខតា-ធម៌ ៣ យ៉ាង ១ (កិលេស) ដូចជាសសរខឿន ១ មន្ទិល ១ សេចក្តីលំបាក ១ វេទនា ១ តណ្ហា ១ ។

(ឯសនាបេយ្យាលនៃពោជ្ឈង្គសំយុត្ត អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយត្រូវសម្តែងឲ្យពិស្តារតាមវិវេកនិស្សិតផងចុះ) ។

ចប់ ឯសនាវគ្គ ទី ១២ ។

[៦៧៣] ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឱឃៈនេះមាន ៤ យ៉ាង ។ ឱឃៈ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ឱឃៈ ៤ យ៉ាង នោះគឺ កាមោឃៈ ១ ភវោឃៈ ១ ទិដ្ឋោឃៈ ១ អវិជ្ជោឃៈ ១ ប៉ុណ្ណោះជាដើម បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

៣៣៩

ឱឃវគ្គោ

[៦៧៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ ឧទ្ធម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។ កតមានិ បញ្ច ។ រូបរាគោ អរូបរាគោ មានោ ឧទ្ធច្ចំ អវិជ្ជា ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចុទ្ធម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវេតព្វា ។ កតមេ សត្ត ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវេតព្វាតិ ។

[៦៧៤] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធម្ភាគិយ-សំយោជនៈនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ យ៉ាង តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ ឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ គឺ រូបរាគ ១ អរូបរាគ ១ មានៈ ១ ឧទ្ធច្ចៈ ១ អវិជ្ជា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំង ៥ នេះឈ្មោះឧទ្ធម្ភា-គិយសំយោជនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ភិក្ខុត្រូវចម្រើនដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ នេះឯង ។ ចម្រើនពោជ្ឈង្គ ៧ តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចម្រើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្ដីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យការរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ បេ ។ ចម្រើនឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គ ដែលមានការលះបង់រាគៈជាទីបំផុត មានការលះបង់ទោសៈជាទីបំផុត មានការលះបង់មោហៈជាទីបំផុត ចុះស៊ប់ទៅរកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វាននៅខាងមុខ មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ បណ្ឌិតត្រូវចម្រើនដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈទាំង ៥ នេះឯង ។

ឱឃោ យោគោ ឧបាទានំ
គន្ថា អនុសយេន ច
កាមគុណា នីវរណា
ខន្ធា ឧទ្ធម្ភាគិយានីតិ ។

ឱឃវគ្គោ តេរសមោ ។

ឆ បាចីនតោ និន្នា
ឆ និន្នា ច សមុទ្ទតោ
ទ្វេ តេ ឆ ទ្វាទស ហោន្តិ
វគ្គោ តេន បវុច្ចតិ ។

(ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស គង្គាបេយ្យាលំ រាគវសេន វិត្ថារេតព្វំ) ។

វគ្គោ ចុទ្ទសមោ ។

តថាគតំ បទំ កូដំ
មូលំ សារេន វស្សិកំ[១]
រាជា ចន្ទិមសុរិយា ច

១ វស្សិកី ឥតិបិ បាឋោ ។

និយាយពីឱឃៈ ១ យោគៈ ១ ឧបាទាន ១ គន្ថៈ ១ អនុស័យ ១ កាមគុណ ១ នីវរណៈ ១ ខន្ធ ១ ឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ១។

ចប់ ឱឃវគ្គ ទី ១៣ ។

និយាយអំពីទន្លេគង្គាមានទំនាបទៅខាងកើត ៦ លើក ទន្លេគង្គាមានទំនាបទៅរកសមុទ្រ ៦ លើក ទាំង ៦ លើក ២ ដង នោះរួមជា ១២ លើក ហេតុនោះបានជាហៅថាវគ្គ ។ (គង្គាបេយ្យាលនៃពោជ្ឈង្គសំយុត្ត បណ្ឌិតត្រូវសម្តែងឲ្យពិស្តារ តាមទំនងភាគៈផងចុះ) ។

ចប់ វគ្គ ទី ១៤ ។

ព្រះតថាគត ប្រសើរជាងសត្វទាំងអស់ ១ ស្នាមជើងដំរីធំជាងស្នាមជើងសត្វទាំងអស់ ១ កំពូលផ្ទះ ខ្ពស់ជាងគ្រឿងផ្ទះទាំងអស់ ១ ក្លិនឫសស្លា ប្រសើរជាងក្លិនឫសទាំងអស់ ១ ក្លិនខ្លឹមចន្ទន៍ក្រហម ប្រសើរជាងក្លិនខ្លឹមទាំងអស់ ១ ក្លិនផ្កាម្លិះ ប្រសើរជាងក្លិនផ្កាទាំងអស់ ១ ស្តេចចក្កពត្តិប្រសើរជាងស្តេចទាំងអស់ ១ រស្មីព្រះចន្ទ្រ ប្រសើរជាងរស្មីផ្កាយទាំងអស់ ១ ព្រះអាទិត្យរុងរឿងក្នុងសរទសម័យ ១

៣៤១

ឯសនាវគ្គោ

វគ្គេន ឩសមំ បជំ ។

(អប្បមានវគ្គោ ភគវសេន វិត្ថារេតព្វោ) ។

បណ្ណរសមោ ។

ពលំ ពីជញ្ច ជាគោ ច

រុក្ខកុម្ភេន សុកិយា

អាកាសេន ច ទ្វេ មេឃា

ជាវា អាគន្តុកា នទី ។

(ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស ពលករណីយវគ្គោ ភគវ-

សេន វិត្ថារេតព្វោ) ។

សោឡសមោ ។

ឯសនាវគ្គ

សំពត់កាសិកពស្រ្ត ប្រសើរជាងសំពត់ទាំងអស់ ១ ត្រូវជា ១០ គត់ ។

(អប្បមាទវគ្គ ត្រូវសម្តែងឲ្យពិស្តារតាមទំនងវាគៈផងចុះ)

ចប់ វគ្គ ទី ១៥ ។

ការងារដែលធ្វើដោយកម្លាំង ១ ពីជគាមនិងភូតគាម (អាស្រ័យដីទើបលូតលាស់បាន) ១ នាគ (អាស្រ័យភ្នំហិមពាន្ត ទើបចម្រើនធំបាន) ១ ដើមឈើទេ្រតទៅទិសខាងកើត ១ ផ្ទាំងផ្កាប់ ទឹកមិនដែលហូរចូល ១ ចុងស្រួចនៃស្រូវ គេដាក់មិនស្រួល តែងមុតដៃជើង ១ ខ្យល់លើអាកាស រមែងបក់ទៅគ្រប់ទិស ១ អកាលមេឃ បក់ផាត់ផងធូលីឲ្យស្រឡះ ២ លើក ចំណាងនាវាសមុទ្រ រមែងពុកផុយ ១ ផ្ទះសម្រាប់អ្នកដំណើរ ១ ទន្លេគង្គា (ដែលមានទំនាបទៅទិសខាងកើត មិនអាចអ្នកណាបំបែរឲ្យមានទំនាបទៅទិសខាងលិចវិញបាន) ១ ។

(ពលករណីយវគ្គ នៃពោជ្ឈង្គសំយុត្ត បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យពិស្តារតាមទំនងវាគៈផងចុះ) ។

ចប់ វគ្គ ទី ១៦ ។

ឯសនា វិធា អាសវោ

ភវោ ច ទុក្ខតា តិស្សោ

ខីលំ មលំ ច នីឃោ ច

វេទនា តណ្ហាយេន ច ។

ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស ឯសនាវគ្គោ សត្តរសមោ ។

ឱឃោ យោគោ ឧបាទានំ

គន្ថា អនុសយេន ច

កាមគុណា នីវរណា

ខន្ធា ឧទ្ធម្ភាគិយានីតិ ។

(រាគវិនយបរិយោសានទោសវិនយបរិយោសានមោហ-វិនយបរិយោសានវសេន ឱឃវគ្គោ វិត្ថារេតព្វោ) ។

អដ្ឋារសមោ ។

(យថបិ មគ្គសំយុត្តំ វិត្ថារិតំ តថបិ ពោជ្ឈង្គសំយុត្តំ វិត្ថារេតព្វំ) ។

ពោជ្ឈង្គសំយុត្តំ សមត្តំ ។

និយាយពីការស្វែងរកផ្សេង ៗ ១ អាសវៈ ១ ភព ១ ទុក្ខតាធម៌ ៣ យ៉ាង ១ (កិលេស) ដូចសសរខឿន ១ មន្ទិល ១ សេចក្តីលំបាក ១ វេទនា ១ តណ្ហា ១ ។

ចប់ ឯសនាវគ្គ នៃពោជ្ឈង្គសំយុត្ត ទី ១៧ ។

និយាយអំពីឱឃៈ ១ យោគៈ ១ ឧបាទាន ១ គន្ថៈ ១ អនុស័យ ១ កាមគុណ ១ នីវរណៈ ១ ខន្ធ ១ ឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ១ ។

(ឱឃវគ្គ បណ្ឌិតត្រូវសម្តែងឲ្យពិស្តារតាមទំនងនៃការលះបង់រាគ ទោសៈ មោហៈ ជាទីបំផុតផងចុះ) ។

ចប់ វគ្គ ទី ១៨ ។

(មគ្គសំយុត្ត បណ្ឌិតបានធ្វើឲ្យពិស្តារហើយបែបណា ពោជ្ឈង្គសំយុត្ត ក៏ត្រូវសម្តែងឲ្យពិស្តារបែបនោះដែរ) ។

ចប់ ពោជ្ឈង្គសំយុត្ត ។

សុត្តន្តបិដកេ

សំយុត្តនិកាយស្ស មហាវារវគ្គោ

នវមោ ភាគោ

មាតិកា

អង្កេ

អវិជ្ជាវគ្គោ.. ១

វិហារវគ្គោ.. ២៨

មិច្ឆត្តវគ្គោ.. ៣៨

បដិបត្តិវគ្គោ.. ៤៨

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គោ.. ៥៨

សុរិយបេយ្យាលោ ៦៣

ឯកធម្មបេយ្យាលោ.. ៧០

នាហន្តឯកធម្មបេយ្យាលោ.. ៧៦

គង្គាបេយ្យាលោ.. ៨៣

គង្គាបេយ្យាលី.. ៩០

អប្បមាទវគ្គោ ១១១

ពលករណីយវគ្គោ.. ១២២

សុត្តន្តបិដក

សំយុត្តនិកាយ មហាវារវគ្គ

នវមភាគ

មាតិកា

លេខទំព័រ

អវិជ្ជាវគ្គ.. ១

វិហារវគ្គ.. ២៨

មិច្ឆត្តវគ្គ.. ៣៨

បដិបត្តិវគ្គ.. ៤៨

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គ.. ៥៨

សុរិយបេយ្យាល.. ៦៣

ឯកធម្មបេយ្យាល ៧០

នាហន្តឯកធម្មបេយ្យាល ៧៦

គង្គាបេយ្យាល ៨៣

គង្គាបេយ្យាលី ៩០

អប្បមាទវគ្គ ១១១

ពលករណីយវគ្គ.. ១២២

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្គ

ឯសនាវគ្គោ ១៤៦

ឱឃវគ្គោ ១៥៩

ពោជ្ឈង្គសំយុត្តំ

បព្វតវគ្គោ ១៦៨

គិលានវគ្គោ ២០២

ឧទាយិវគ្គោ ២១៧

នីវរណវគ្គោ ២៣៤

ចក្កវត្តិវគ្គោ ២៥០

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ ២៥៩

ពោជ្ឈង្គស្ស   អានាបានាទិបេយ្យាលោ ៣២១

គង្គាបេយ្យាលោ ៣៣៥

ពលករណីយវគ្គោ ៣៣៧

ឱឃវគ្គោ ៣៣៩

ឯសនាវគ្គោ ៣៤១

សង្ខេបបញ្ជីរឿងគម្ពីរ

មាតិកា លេខទំព័រ

ឯសនាវគ្គ ១៩៦

ឱឃវគ្គ ១៥៩

ពោជ្ឈង្គសំយុត្ត

បព្វតវគ្គ ១៦៨

គិលានវគ្គ ២០២

ឧទាយិវគ្គ ២១៧

នីវរណវគ្គ ២៣៩

ចក្កវត្តិវគ្គ ២៥០

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក ២៥៩

ពោជ្ឈង្គ អានាបានាទិបេយ្យាល ៣២១

គង្គាបេយ្យាល ៣៣៥

ពលករណីយវគ្គ ៣៣៧

ឱឃវគ្គ ៣៣៩

ឯសនាវគ្គ ៣៩១

រៀបចំវាយអក្សរឡើងវិញនិងពិនិត្យតាមច្បាប់ដើមដោយ

គណៈកម្មការពុទ្ធិកវប្បធម៌អង្គការមូលនិធិវត្តបញ្ញាធំ

ការវាយអក្សរ និងបោះពុម្ពសាឡើងវិញនូវសៀវភៅព្រះត្រៃបិដកបាលី និងសេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ ដែលជាស្នាដៃ របស់លោកអ្នកប្រាជ្ញជំនាន់មុន គឺអាស្រ័យដោយការមើលឃើញនូវកត្តាចាំបាច់មួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

- ឯកសារដើម ត្រូវបានថតចម្លងច្រើនសា ធ្វើឲ្យមានលក្ខណៈមិនច្បាស់ពិបាកក្នុងការអាន
- រក្សាស្នាដៃវប្បធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនាឲ្យគង់វង្សស្ថិតស្ថេរ
- តម្រូវការរបស់សិក្ខាកាមអ្នកប្រាថ្នាចង់យល់ដឹងនូវខ្លឹមសារពុទ្ធសាសនា
- ផ្សាយនូវធម្មទាន ធ្វើឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនាកាន់តែមានភាពរីកចម្រើនរុងរឿងក្នុងលោក

ដោយកុសលផលបុណ្យទាំងអម្បាលមាណ ដែលកើតអំពីធម្មទាននេះ
សូមឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនាផ្សាយទៅគ្រប់ទិសទីទូទាំងសកលលោក
សូមឲ្យសព្វសត្វទាំងឡាយទាំងពួងបាននូវសេចក្តីសុខសួស្តី
សូមឲ្យមនុស្សគ្រប់ជាតិសាសន៍មានភាតរភាពនឹងគ្នា
សូមឲ្យពិភពលោកទាំងមូលមានសុខសន្តិភាព ។

MAHA PANNA VIHARA FOUNDATION ORGANIZATION

大般若寺基金會

ក្នុងករណីដែលលោកអ្នកអានបានពើបប្រទះនូវកំហុសឆ្គងណាមួយ ចង់ឲ្យយើងកែតម្រូវ ឬចង់បានសៀវភៅធម៌យកទៅអាន សូមទាក់ទងមកយើងខ្ញុំតាមអាសយដ្ឋានដូចខាងក្រោមៈ

វត្តបញ្ញា សង្កាត់ក្រាំងធ្នង់ ខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ
លេខទូរស័ព្ទ: (៨៥៥) ១២ ៩៦១ ៩២៩, (៨៥៥) ៩៧ ៥១១ ៦៧៨៨
អ៊ីមែល: maha.panna@gmail.com
គេហទំព័រ: http://www.mahapanna.org

"Wherever the Buddha's teachings have flourished,

either in cities or countrysides,

people would gain inconceivable benefits.

The land and people would be enveloped in peace.

The sun and moon will shine clear and bright.

Wind and rain would appear accordingly,

and there will be no disasters.

Nations would be prosperous

and there would be no use for soldiers or weapons.

People would abide by morality and accord with laws.

They would be courteous and humble,

and everyone would be content without injustices.

There would be no thefts or violence.

The strong would not dominate the weak

and everyone would get their fair share."

**~THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL~**

With bad advisors forever left behind,
From paths of evil he departs for eternity,
Soon to see the Buddha of Limitless Light
And perfect Samantabhadra's Supreme Vows.

The supreme and endless blessings
of Samantabhadra's deeds,
I now universally transfer.
May every living being, drowning and adrift,
Soon return to the Pure Land of Limitless Light!

✻ The Vows of Samantabhadra ✻

I vow that when my life approaches its end,
All obstructions will be swept away;
I will see Amitabha Buddha,
And be born in His Western Pure Land of
Ultimate Bliss and Peace.

When reborn in the Western Pure Land,
I will perfect and completely fulfill
Without exception these Great Vows,
To delight and benefit all beings.

✻ The Vows of Samantabhadra Avatamsaka Sutra ✻